

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА
СТУДЕНТСЬКА ЛІГА ФСП**

МАТЕРІАЛИ

XVI всеукраїнської науково-практичної конференції

студентів та аспірантів

«ДНІ НАУКИ ФСП»

«Університет в XXI ст.: моделі розвитку»

24-25 квітня 2013 року

м. Київ

УДК

Матеріали XVI всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів «Дні Науки ФСП» «*Університет в XXI ст.: моделі розвитку*» (2013 р. м. Київ) / Укладачі: Б. В. Новіков, І. І. Федорова, О. О. Боровикова/ - К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 254 с.

Матеріали доповідей учасників конференції подано за редакцією авторів.

Укладачі:

Б. В. Новіков

І. І. Федорова

О. О. Боровикова

Оформлення обкладинки: Соловійова Анастасія, Кайс Зося

Лабораторія технічної естетики та дизайну

© Авторські права авторів статей захищено, 2013

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	13
Мельник Богдана Богданівна	13
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БОЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ХХ СТ.	13
Боровикова Ольга Олександрівна.....	14
ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК АКТУАЛЬНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ СЬОГОДЕННЯ	14
Колотило Мар'яна Олексіївна.....	16
РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТУ У ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	16
Цюпак Ірина Григорівна.....	17
КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ	17
СЕКЦІЯ №1. ФІЛОСОФІЯ: «СУЧАСНИЙ УНІВЕРСИТЕТ: ВИПРАВЛЯЙ МИНУЛЕ, КЕРУЙ ТЕПЕРІШНІМ, СТВОРЮЙ МАЙБУТНЄ»	19
Абакумова Олена Олегівна	19
ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА – СТРАТЕГІЧНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	19
Борсук Наталія Николаевна.....	20
ФИЛОСОФСКИЕ ВЗГЛЯДЫ НА ЯЗЫК	20
Зинчук Виктория Александровна	21
САМОРАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ	21
Капитан Кристина Александровна	22
НАУЧНАЯ ИДЕЯ КАК ФОРМА РАЗВИТИЯ ЗНАНИЯ	22
Кудаева Юлия Владимировна.....	24
МЫШЛЕНИЕ И РЕЧЬ	24
Кузнецова Мария Викторовна	25
ДЕЯТЕЛЬНАЯ ПРИРОДА ЧУВСТВЕННОГО ОБРАЗА	25
Вдовичинський Д.М.....	26
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ГОТУЄ ХАКЕРІВ?! (ЕТИКО-АКСІОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ІТ- СПЕЦІАЛІСТІВ)	26
СЕКЦІЯ №1. ФІЛОСОФІЯ (ПІДСЕКЦІЯ): «ВИРОБНИЦТВО ЗНАННЯ ЯК ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ»	28
Кармадонова Тетяна Миколаївна	28
ДЕЗАДАПТАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	28
Долинський Анатолій Якович.....	29
СЕНСОРНІ СИСТЕМИ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ПОВІТРЯНОГО СЕРЕДОВИЩА	29
Капітоненко Альона Андріївна.....	30
МАТЕМАТИЧНА СТАТИСТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	30
Мозоль Володимир Ігорович	31
ВЗАЄМОДІЯ ТЕОРЕТИЧНОГО І ЕМПІРИЧНОГО	31
Присяжнюк Дмитро В'ячеславович	32
ЗНАЧЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У ВИРОБНИЦТВІ МЕДИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ	32
Ревеко Валерія Андріївна	33
УДОСКОНАЛЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ СЕНСОРНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОСТОВІРНОЇ ПЕРВИННОЇ ІНФОРМАЦІЇ	33
Придатко Анна Владимировна	35
ПРИБОРНАЯ СИТУАЦИЯ И ПРИБОРНЫЙ ОТКЛИК В НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЯХ	35
Сібірук Володимир Павлович.....	36

БУДОВА СУЧАСНОЇ НАУКИ.....	36
СЕКЦІЯ №2. ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ ТА РЕЛІГІЄЗНАВСТВО «НЕМАЄ НІЧОГО СИЛЬНІШЕ ЗА ЗНАННЯ»	38
Бондар В.....	38
СОЦІАЛЬНА РЕКЛАМА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	38
Степова Ірина Віталіївна	39
МОТИВАЦІЯ – ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	39
Коваль Ольга Олександрівна	40
ФІЛОСОФСЬКЕ ЗНАННЯ ТА СЬОГОДЕННЯ.....	40
Герасименко Анастасія Юріївна.....	42
РОЛЬ ЗНАННЯ У ДОСЯГНЕННІ ЩАСТЯ	42
Колосова Анастасія Костянтинівна.....	43
НЕОКОНФУЦІАНСТВО ЧЖУ СІ.....	43
Мохнач Юлія Сергіївна	44
ФІЛОСОФІЯ СЕРЦЯ» ПАМФІЛА ЮРКЕВИЧА	44
Колосова Василина Костянтинівна	45
КОНЦЕПЦІЯ ДОВЕДЕННЯ БЛАГОМИСЛЕННЯ ДО КІНЦЯ ВАН ШОУЖЕННЯ.....	45
Хижняк Владислав Юрьевич	46
ВЛИЯНИЕ СЦИЕНТИЗМА В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....	46
Григоренко Ольга Миколаївна	47
ФІЛОСОФІЯ ЛІНІ. ЩО ТАКЕ ЛІНЬ? ЧИ ПОТРІБНО З НЕЮ БОРОТИСЬ? ЛІНЬ ЯК СВІТОБАЧЕННЯ.....	47
СЕКЦІЯ №3. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ: ЦІННІСНІ І СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА»	50
Луців Тарас Володимирович.....	50
ЦІННІСНІ І СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА	50
СЕКЦІЯ №4. ІСТОРІЯ. «УКРАЇНА І СВІТ В ІСТОРИЧНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ»	52
Литвин Наталія Вікторівна.....	52
БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ	52
СЕКЦІЯ №5. СОЦІОЛОГІЯ: «МОДЕЛІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР» »54	54
Аврахова Світлана Олександрівна	54
ОСОБЛИВОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СХІДНИХ КРАЇНАХ	54
Гришко Альона Сергіївна.....	55
УКРАЇНСЬКА ТА ІТАЛІЙСЬКА МОДЕЛІ ОСВІТИ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ.....	55
Виговська Ольга Володимирівна.....	56
СОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР ЯК БАЗОВИЙ ПРИНЦИП БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	56
Власенко Дарина Станіславівна	57
НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ.....	57
Крупеня Наталія Валентинівна.....	58
ГРОМАДСЬКА ДУМКА СТОСОВНО ВТРУЧАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ В СИСТЕМУ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	58
Кузьменко Ігор Дмитрович	59
РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ СПАРТАКІАД У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ.....	59
Магеррамова Анастасія Наріманівна	60
УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ	60
Маковський Андрій Петрович	61

ВИЩА ОСВІТА ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ЛІФТ ДО ВХОДЖЕННЯ В СЕРЕДНІЙ КЛАС	61
Букач Олександр Юрійович	62
СВІТА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ.....	62
Кисельова Ольга Леонідівна	63
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКИХ ВУЗАХ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	63
Раптова Оксана Миколаївна.....	64
ВИЩА ОСВІТА В КРЕДИТ: ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....	64
Воловик Яніна Сергіївна	66
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ОСВІТИ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ	66
Черниця Софія Валеріївна.....	67
РЕФОРМУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РУХУ ДО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	67
СЕКЦІЯ №6. СОЦІАЛЬНА РОБОТА: «ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В ХХ СТ.»	69
Гибало Антоніна Іванівна.....	69
ЗНАЧЕННЯ БІОЕТИКИ У ПІДГОТОВЦІ РОБІТНИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	69
Ковальов Вячеслав Ігорович	70
ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ.....	70
Коренева Анна Николаевна.....	71
МЕСТО СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРИЇ В ПОДГОТОВКЕ СОЦІАЛЬНОГО РАБОТНИКА.....	71
Корогод Марія Валеріївна	72
ПОДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО РАБОТНИКА К РАБОТІ С ЛЮДЬМИ, СКЛОННИМИ К СУИЦИДУ	72
Кучеренко Тетяна Володимирівна,	73
МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ: ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	73
Луцька Катерина Олександрівна	74
КЕЙС-СТАДІ ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	75
Омельянець Вікторія Валентинівна	76
ПРЕСТИЖНІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ	76
Пікалюк Дар'я Олександрівна	77
ЗВ'ЯЗОК МІЖ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИМ СТАТУСОМ ПРОФЕСІЇ І ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	77
Челнокова Анастасія Володимирівна.....	79
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ ПРОБАЦІЇ.....	79
СЕКЦІЯ №7. ІСТОРІЯ СОЦІОЛОГІЇ: «СОЦІОЛОГІЯ ЗНАТЬ: КЛАСИЧНИЙ ТА СУЧАСНИЙ ЕТАПИ.»	81
Бычко Анна Александровна.....	81
ПРЕОДОЛЕНИЕ «ДВОЙСТВЕННОГО СТАНДАРТА» В МЕЖЛИЧНОСТНЫХ ОТНОШЕНИЯХ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ С ПОЗИЦИИ Э. ГИДДЕНСА.....	81
Бортнійчук Ксенія Григорівна	82
ПОЛІТИЧНИЙ АНЕКДОТ ЯК ПРОЯВ НЕГАТИВНОЇ СОЛІДАРНОСТІ УКРАЇНЦІВ(за М. Кроз`є).....	82
Брайко Яна Анатоліївна	83
ЛЮДИНА СТРАЖДАЮЧА: ЧИ МОЖЛИВА СВОБОДА?	83
Заблоцкая Яна Валеріївна	84
ВОЖАК ТОЛПЫ И ЕГО СПОСОБ УБЕЖДЕНИЯ ПО РАБОТЕ ГЮСТАВА ЛЕБОНА «ПСИХОЛОГИЯ НАРОДОВ И МАСС».....	84
Корогод Марія Валеріївна	86
ІНФОРМАЦІОННА ІНТЕРВЕНЦІЯ: ПРОГРЕСС ІЛИ ФУТУРОШОК?	86

Мачача Анастасія Олександрівна.....	87
МОДА ЯК ЯВИЩЕ СУЧАСНОГО СВІТУ (ЗА ТЕОРІЄЮ НАСЛІДУВАННЯ Г. ТАРДА).....	87
Навара Аліна Євгенівна.....	88
КОНЦЕПЦІЯ ЖИВОГО ПРАВА У ТВОРЧОСТІ ЄВГЕНІЯ ЕРЛІХА.....	88
СЕКЦІЯ №8. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА: «ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ В 21 СТ.: ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ (ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ)».....	90
Шевченко Катерина Сергіївна.....	90
ВАЛЬДОРФСЬКА ПЕДАГОГІКА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ, А НЕ «СІРОЇ МАСИ».....	90
Бурлака Ольга Вячеславівна.....	91
РОЛЬ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ХХІ СТОЛІТТІ.....	91
Груша Анастасія Александрівна.....	92
ОПЫТ МЕНЕДЖЕРСКИХ ШКОЛ ВО ФРАНЦИИ.....	92
Дмитренко Наталія Олександрівна.....	93
ПРИНЦИПИ АФІНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ЯК ПРИКЛАД ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....	93
Літовченко Валерія Володимирівна.....	94
ВПЛИВ НТР НА РОЗВИТОК ТА ВИХОВАННЯ У ХХІ СТОЛІТТІ.....	94
Лучицька Вікторія Валеріївна.....	95
ОБРЯД ІНІЦІАЦІЇ ЯК ПЕРЕХІДНА ЛАНКА МІЖ ДИТИНСТВОМ ТА ДОРОСЛІСТЮ У ЖИТТІ ЧОЛОВІКІВ.....	95
Малюченко Тетяна Андріївна.....	96
ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ ОСВІТИ: НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРЕШКОДИ.....	96
Мідна Наталія Сергіївна.....	97
ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ВАДАМИ РОЗВИТКУ.....	97
Наріжна Валерія Олександрівна.....	98
ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: ЗВИЧАЙНА НЕОБХІДНІСТЬ ЧИ МОДНА ТЕНДЕНЦІЯ 21 СТОЛІТТЯ?.....	98
Полуда Наталія Анатоліївна.....	99
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	99
Трикоз Анжеліка Валентинівна.....	100
КРЕАТИВНІ МЕТОДИ ПОДАЧІ МАТЕРІАЛУ – КРОК У МАЙБУТНЄ.....	100
Усова Катерина Андреевна.....	101
МЕТОД ШЕСТИ ШЛЯП МЫШЛЕНИЯ КАК КРЕАТИВНЫЙ СПОСОБ УПРАВЛЕНИЯ МЫШЛЕНИЕМ.....	102
Федорова Валерія Ігорівна.....	103
МАРІЯ МОНТЕССОРІ: НЕОЦІНЕННИЙ ВКЛАД В ПЕДАГОГІКУ.....	103
СЕКЦІЯ №9. КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА ЕСТЕТИКА: «УНІВЕРСИТЕТ ЯК ТЕРИТОРІЯ КУЛЬТУРИ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ».....	105
Крупеня Наталія Валентинівна.....	105
ІМІДЖ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ: МИНУЛЕ ТА СЬОГОДНІ.....	105
Соколовський Станіслав Валерійович.....	106
КОЗАЦТВО ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН.....	106
Чирков Олександр Сергійович.....	107
ГАРВАРД ЯК КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР США.....	107
Герасименко Анастасія Юріївна.....	108
ЄВРОПЕЙСЬКІ УНІВЕРСИТЕТИ ДОБИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА РЕЛІГІЙНИЙ АСПЕКТ.....	108

Гришко Альона Сергіївна.....	109
ВЧОРА і СЬОГОДНІ. ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ДЖУЛЬЯРДСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ ЯК ЦЕНТРУ ВИКОНАВЧОГО МИСТЕЦТВА НЬЮ-ЙОРКУ	109
Гуцалюк Катерина Едуардівна.....	110
ЄЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ: ВІД ЗАПОЧАТКУВАННЯ ДО СЬОГОДНІ	110
Гордієнко Олександра Олександрівна	111
ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПРОСВІТНИКІВ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ РОСІЇ ЯК ФОРМА ЕТНІЧНОЇ СУБКУЛЬТУРИ ДІАСПОРИ.....	111
Костенчук Володимир Олександрович	113
УКРАЇНСЬКА ДЕМОНОЛОГІЯ ТА ЇЇ КЛАСИФІКАЦІЯ.....	113
Ткаченко Ігор Миколайович	114
КУЛЬТУРА КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ.....	114
Трохимець Інна Іванівна.....	115
«ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ СТАТЕГІЯ».....	115
Середенко Андрій Станіславович.....	116
ЧИ БУЛА НАУКА В КИЇВСЬКІЙ РУСІ?.....	116
Сергієнко Олексій	117
НЕОБХІДНІСТЬ ГУМАНІТАРНИХ НАУК НА ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЯХ.....	117
Цюпак Ірина Григорівна.....	118
ВІРТУАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ПРОБЛЕМА КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСТВА	118
Москаленко Олександр Юрійович	119
ВНЕСОК СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	119
СЕКЦІЯ № 10. ПРИКЛАДНА СОЦІОЛОГІЯ: «ЕМПІРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У СФЕРІ ОСВІТИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ»	121
Безугла Аліна Сергіївна.....	121
УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ	121
Зосим Вікторія Олегівна.....	122
СОЦІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ «ЄВРОПЕЙСЬКОЇ» МОДЕЛІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	122
Іванцова Олена Анатоліївна.....	123
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ФОКУС-ГРУП В ДОСЛІДЖЕННІ ОСВІТНИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ	123
Кіщук Тетяна Олександрівна	124
МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ В СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	125
Кожевнікова Юлія Олексіївна	126
ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ НАУКОВО- ДОСЛІДНИХ ПРОЕКТІВ В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ	126
Кулачковська Ольга Богданівна	127
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СОЦІОЛОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПРИ ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТИ	127
Лебедь Оксана Анатоліївна	129
МОНИТОРИНГ И ОЦЕНИВАНИЕ СОЦИАЛЬНЫХ ПРОЕКТОВ КАК ЗАЛОГ ЭФФЕКТИВНОГО РЕШЕНИЯ ПРОБЛЕМ СОЦИАЛЬНОЙ РАБОТЫ.....	129
Макарчук Юлія Федорівна.....	130
ПІАР КАК ВИД И ФОРМА СОЦИАЛЬНОЙ ИНЖЕНЕРИИ	130
Неділько Лідія Валеріївна	131

ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОПАГАНДИ В СФЕРІ ОСВІТИ.....	131
Савонік Тетяна Степанівна	132
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТА СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	132
Савенко Людмила Владимировна	134
ОСОБЕННОСТИ ПРОБЛЕМЫ КОНТАКТИРОВАНИЯ ИНТЕРВЬЮЕРА С РЕСПОНДЕНТОМ	134
Юсин Марина Сергіївна	135
САМООСВІТА ЯК ІМПЕРАТИВ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	135
Корнієць О.	136
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ.....	136
СЕКЦІЯ № 11. МАТЕМАТИКА ХХІ СТОЛІТТЯ: «МАТЕМАТИЧНЕ ТА КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І СИСТЕМ».....	138
Мироненко Ірина Юріївна.....	138
КОНКУРЕНЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ МЕТОДАМИ: МОДЕЛІ РЕКЛАМИ	138
Пацкова Анастасія Русланівна.....	139
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЕПІДЕМІЙ	139
Березанський Дмитро Віталійович, Залізний Ярослав Вікторович, Ткачук Ілля Олександрович.....	140
МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ В ТЕХНІЦІ: ЕЛЕКТРИЧНІ, МЕХАНІЧНІ, ТЕПЛОВІ ТА ГІДРАВЛІЧНІ СИСТЕМИ	140
Коровченко Катерина Сергіївна	141
РЕАЛІЗАЦІЯ МАТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ В ЕКОНОМІЦІ ТА БІОЛОГІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ЕЛЕКТРОННИХ ТАБЛИЦЬ EXCEL	141
Нагай Анастасія Олегівна, Царук Ірина Віталіївна.....	142
ЗАСТОСУВАННЯ НЕПЕРЕРВНОГО ТА ДИСКРЕТНОГО ЛОГІСТИЧНОГО РІВНЯННЯ В БІОЛОГІЇ.....	142
Ігнатюк Дарина Валеріївна	143
ВОДА ЯК ОСНОВНИЙ ДЕФІЦИТНИЙ РЕСУРС В 21 СТОЛІТТІ (КОНТЕКСТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ).....	143
Бідна Олександра Валеріївна, Кулібаба Тетяна Олександрівна, Опольський Валентин Олександрович	144
ЗАСТОСУВАННЯ ПАКЕТУ НЕКОМЕРЦІЙНИХ ПРОГРАМ SCILAB: РЕАЛІЗАЦІЯ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ В КОНТЕКСТІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	144
Замичковська Вікторія Валеріївна, Кедровська Анастасія Миколаївна, Трофимчук Юлія Сергіївна, Набокiна Ольга Тимофіївна, Сидоренко Інна Сергіївна	145
МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ ХІМІЧНИХ РЕАКЦІЙ ТА ЇХ КОМП'ЮТЕРНА РЕАЛІЗАЦІЯ	145
Павлюченко Діана Андріївна	146
МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ КОНКУРЕНЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ	146
СЕКЦІЯ №12 ПОЛІТОЛОГІЯ «ОСВІТА І ПОЛІТИКА: ВЗАЄМОВПЛИВ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК».....	148
Маслюк Тетяна Андріївна	148
ПОЛІТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО: ПОНЯТТЯ, ТИПИ, СТИЛІ, РІВНІ, ФУНКЦІЇ	148
Квітко Марк Володимирович.....	149
РОЛЬ І ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПОЛІТИКУ І ПОЛІТИЧНУ ОСВІТУ	149
Пудло Ілля Віталійович	151
КРИЗА ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ: СУТНІСТЬ, ТИПИ, РІЗНОВИДИ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ. РОЛЬ ОСВІТИ В ПОДОЛАННІ ПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ.....	151
Іванова Юлія Валеріївна.....	152
ІСТОРІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ. ПРАВО НА ОСВІТУ.....	152
Зубарева Поліна Костянтинівна.....	153
Україна В ЗАГАЛЬЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ	153
Дядинок Іван Васильович.....	154

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	154
Роганов Єгор Володимирович	156
СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	156
Гуляєв Владислав Юрійович.....	157
ПОЛІТОЛОГІЯ ЯК СИСТЕМА ЗНАНЬ ПРО ПОЛІТИКУ	157
Залозний Михайло Віталійович.....	158
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ. ЗВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОСВІТИ	158
Зубарева Поліна Костянтинівна.....	159
УКРАЇНСЬКА ОСВІТА В ЗАГАЛЬЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....	159
Скобух Вікторія Володимирівна	160
ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ ДЛЯ СТАНОВЛЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ	160
Саприга Катерина Олександрівна.....	162
УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В ГАЛУЗІ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БАЗОВИХ ПРАВ ЛЮДИНИ	162
Дрозда Тетяна Петрівна.....	163
СИСТЕМА ПОЛІТИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ У 80-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ	163
Чапалюк Б.В.	164
ПРАВИЛЬНЕ, КРАСИВЕ ТА ХОРОШЕ У СВОБОДІ ВИРІШЕННЯ НАУКОВИХ ЗАВДАНЬ	164
Шнира А.В.	165
НАТОВП ЯК ФОРМА МАСОВОЇ ПОВЕДІНКИ.....	165
СЕКЦІЯ № 13. ПРАВОВА СИСТЕМА: «ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИСТОСТІ»	167
Курочка Ігор Олександрович	167
БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ЧИ РАДЯНСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ?.....	167
Павленко Тетяна Василівна	168
ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ЩОДО ЛІЦЕНЗУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	169
Белотел Марія Олександрівна.....	170
ІМЕННІ ЗАЛІЗНИЧНІ КВИТКИ : КРОК ВПЕРЕД ЧИ ПЕРЕЖИТОК МИНУЛОГО?.....	170
Гричанюк Анастасія Костянтинівна.....	171
ІНТЕРЕСИ СУСПІЛЬСТВА В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ	171
Довжик Альона Михайлівна	172
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ПОЧАТКОВУ ОСВІТУ	173
Подпіснєв Денис Сергійович	174
РОЗВИТОК НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ НА КАТЕГОРІЮ «РЕАЛІЗАЦІЯ НОРМ ПРАВА» (ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД).....	174
Шангар Олена Олександрівна.....	175
Кутейнікова Аліна Дмитрівна.....	175
БЕЗКОШТОВНА МЕДИЦИНА В УКРАЇНІ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ?.....	176
СЕКЦІЯ № 14. ПРАВО:«НАУКА І ПРАКТИКА: ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ»	178
Бакал Ярослав Сергійович.....	178
ПРОБЛЕМА ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ СТУДЕНТАМИ КПІ	178
Данів Марта Іванівна	179
ЗДОБУТТЯ ЮРИСТАМИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС НАВЧАННЯ	179
Диковицька Юлія Михайлівна.....	180
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ШКОЛИ.....	180

Дядюша Катерина Миколаївна.....	181
ЯКИЙ ШЛЯХ ОБРАТИ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ВСТУПУ ДО ВНЗ.....	181
Дяк Катерина Ігорівна	182
ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ: ПОЗИТИВНІ І НЕГАТИВНІ ЗМІНИ	182
Івасенко Ірина Вікторівна	184
РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ВНЗ УКРАЇНИ.....	184
Казьмірова Інна Вікторівна.....	185
НАДАННЯ ІНДИВІДУВАЛЬНОГО ГРАФІКУ ЗДАЧІ СЕСІЇ: ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ.....	185
Ковалівська Софія Миронівна	186
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	186
Лобенко Катерина Миколаївна.....	187
ПРАКТИЧНІСТЬ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	187
Морева Катерина Ігорівна.....	188
ПОНЯТТЯ «ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ» В УКРАЇНІ.....	188
Морозюк Наталія Григорівна.....	189
ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В УКРАЇНІ	190
Ольшанська Христина Володимирівна.....	190
ЯК СТАТИ ЮРИСТОМ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ	191
Притуляк Зоряна Леонідівна.....	192
ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ.....	192
Пуга Яна Григорівна.....	193
ПРАКТИКА ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВНЗ	193
Сіліна Марина Дмитрівна	194
НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ В КРАЇНАХ ЄС	194
Холявко Ольга Олександрівна.....	195
ІНОЗЕМНІ СТУДЕНТИ В УКРАЇНІ: ОСВІТНІ РЕАЛІЇ	195
Шаліна Олександра Георгіївна	196
НОВОВВЕДЕННЯ В ЗАКОНОПРОЕКТІ М.З. ЗГУРОВСЬКОГО «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ».....	196
Янів Христина Ігорівна	197
ЯКІСТЬ ОСВІТИ В ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ	198
Іванова Ю.В.	199
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	199
Коваль М.О.,	200
ТВОРЧИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ.....	200
СЕКЦІЯ №15. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО: «ПРАВОВІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ».....	202
Мурза Анастасія Сергіївна.....	202
ПРАВОВІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ЄС	202
Хамайко Катерина Анатоліївна	203
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	203
Ребезюк Владислав Михайлович.....	204
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ДО ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	204
Чорна Лілія Романівна.....	206
СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄС У СФЕРІ ЮСТИЦІЇ, СВОБОДИ ТА БЕЗПЕКИ	206

Шимків Катерина Миколаївна.....	207
СПІВПРАЦЯ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	207
Лучко Олена Богданівна, Шаблій Валерія Юрївна.....	208
ПЕРЕВАГИ ШЕНГЕНСЬКОЇ ВІЗИ	208
Сидоренко Володимир Вікторович	209
МИТНА ПОЛІТИКА У ПЛАНІ ДІЙ "УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ"	209
Кабанець Олексій Олексійович	210
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У ПРАВООХОРОННІЙ ТА ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРАХ- НЕОБХІДНА УМОВА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ І ЄВРОАТЛАНТИЧНИХ СТРУКТУР БЕЗПЕКИ.....	210
СЕКЦІЯ № 16. ТРУДОВЕ ПРАВО: «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ ЗА ТРУДОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ»	213
Кравчук Любов Іванівна.....	213
ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВНЗ ЗА ПОПЕРЕДНЬО ПОДАНИМИ ЗАЯВКАМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ.....	213
Бондар Михайло Юрійович.....	214
ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	214
Дубівка Аліна Юрївна	215
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДОГО СПЕЦІАЛІСТА, ЯКИЙ ОТРИМАВ ОСВІТУ ЗА КОШТИ ДЕРЖАВНОГО ЧИ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ	215
Кучерук Ярослав Михайлович.....	216
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ НОВОГО ЗАКОНУ «ПРО ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ» ОЧИМА СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	216
Маринченко Наталія Миколаївна	217
ПРОБЛЕМА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ ...	217
Нікітчук Наталія Сергіївна.....	219
ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ СТУДЕНТІВ, ПОВ'ЯЗАНІ З НЕОБХІДНІСТЮ ВІДПРАЦЮВАННЯ НА КОРИСТЬ ДЕРЖАВИ	219
СЕКЦІЯ №17. АДМІНІСТРАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ»	220
Булах Олена Олександрівна	220
ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОДНА З МЕТОДИК УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ.....	220
Гігальчий Людмила Володимирівна	221
ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ УНІВЕРСИТЕТУ У СОЦІАЛЬНО- ПРОФЕСІЙНІЙ АДАПТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ	221
Гошук Ірина Вікторівна.....	222
ІДЕНТИЧНІСТЬ ЖИТЕЛЯ СУЧАСНОГО МЕГАПОЛІСУ ЯК РЕЗУЛЬТАТ УПРАВЛІННЯ	222
Думікян Артур Камоевич	223
НАРИС ОБРАЗУ МЕНЕДЖЕРА, ЯКИЙ ПОТРІБНИЙ ЗА УМОВ СЬОГОДЕННЯ	223
Золотницька К.	224
ІННОВАЦІЙНІСТЬ ФАНДРАЙЗИНГУ В УПРАВЛІННІ МИСТЕЦЬКИМИ ПРОЕКТАМИ	224
Кірічук Тетяна Іванівна	226
Коваль О.А. , к.філос.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»	226
ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ	226
<i>Список використаних джерел:</i>	227
Клімась Зоя Олексіївна.....	227
СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.....	227

Курганська Вероніка Юрїївна.....	228
ОЦІНКА ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ	228
Лакеєнко Ольга Олександрівна.....	229
ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА (ОРГАНІЗАЦІЇ) ШЛЯХОМ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ ПО РОБОТІ З ПЕРСОНАЛОМ.....	229
Меняйлова Ольга Володимирівна	231
ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЯК ШЛЯХ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПО ВІДНОШЕННЮ ДО ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	231
Сердюк Оксана Юрєвна.....	232
СОБЫТИЙНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ ИЛИ EVENT MANAGEMENT КАК НОВООБРАЗОВАВШАЯСЯ МАРКЕТИНГОВАЯ ТЕХНОЛОГИЯ	232
СЕКЦІЯ №18. PR: «ВПЛИВ КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: ЦІННІСНИЙ АСПЕКТ	234
Круліковська Олександра Олександрівна.....	234
РОЛЬ PR ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ЗАЛУЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ МОЛОДІ	234
Гордієнко Людмила Михайлівна	235
ВПЛИВ МАС-МЕДІА НА СВІДОМІСТЬ ІНДИВІДА В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	235
Орлов Андрей Геннадьевич	236
ТЕХНОКРАТИЗАЦИЯ ЛИЧНОСТИ, КАК ФАКТОР СМЕНЫ ОБЩЕСТВЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ФОРМАЦИИ	236
СЕКЦІЯ №19. ДІАЛЕКТИЧНА ЛОГІКА: «ДІАЛЕКТИКА І СВІТОГЛЯД».....	238
Артюх Татьяна Витальевна.....	238
О ПРОБЛЕМЕ СОВЕРШЕНСТВА МЫШЛЕНИЯ	238
Баранова Юлія Олександрівна.....	239
УНІВЕРСИТЕТ: УНІВЕРСАЛІЗМ ЧИ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ	239
Думикян Микаэл Мгерович	240
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ЕСТЕСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ.....	240
Кавелина Д. Н.....	242
РОЛЬ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗА В СТАНОВЛЕНИИ МЫШЛЕНИЯ	242
Мацёха Татьяна Александровна	243
УТОПИИ КАК МЕРА РАЗВИТИЯ ОБЩЕСТВЕННОЙ МЫСЛИ.....	243
Миняйло В.С.....	244
ПРОБЛЕМА СОВМЕСТИМОСТИ АВТОМАТИЗАЦИИ И РЫНОЧНЫХ УСЛОВИЙ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ПРОИЗВОДСТВА.....	245
Осенний Иван Николаевич.....	246
ТВОРЧЕСТВО КАК РАЦИОНАЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС	246
СЕКЦІЯ № 20. ГЕНДЕРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: «ГЕНДЕРНИЙ КОМПОНЕНТ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ» ...	248
Муратова Анна Василівна.....	248
УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	248
Олешко Дар'я Олександрівна	249
ВПРОВАДЖЕННЯ КОУЧ-ТЕХНОЛОГІЙ ДО СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	249
Теплюк Ирина Николаївна.....	250
РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ	250

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Мельник Богдана Богданівна

2 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Лабур О.В. - к.і.н., доцент кафедри історії ФСП НТУУ «КПІ»

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БОЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ХХ СТ.

Болонський університет (БУ) - найстаріший безперервно існуючий університет Європи, який знаходиться в італійському місті Болонья. Заснований в XI ст. як юридичний навчальний заклад. Існує міф, котрий приписує візантійському імператору Феодосію II підставу в Болоньї ще в 433 році вищої юридичної школи. Але справжньою передумовою створення університету було існування у Болоньї школи «вільних мистецтв», яка користувалась популярністю ще в X столітті. Найбільш популярною вона стала завдяки Ірнерію. У 1088 році він відкрив спеціальну юридичну школу і публічні лекції. Саме цей рік вважають датою заснування університету. Університет було створено як школу права.

Одразу ж з'явилося багато бажаючих навчатися, саме тому болонські професори права придбали популярність. Сталося це завдяки передовим методам викладання і заступництву німецького імператора Фрідріха I Барбаросси. В 1158 році імператором була обнародована хартія, яка вважається першим законодавчим актом, що стосується Болонського університету, і яка в свою чергу стала першим в Старому Світі університетським статутом.

Висока репутація юридичної школи – одна з основних причин того, що університет став першим у світі міжнародним навчальним закладом. Ще однією особливістю цього університету є те, що до нього допускали і жінок, причому не лише до слухання лекцій, але і як викладачок.

БУ з дня свого утворення мав дві особливості. Перша з них - він не був асоціацією професорів, він становив об'єднання студентів, котрі самостійно обирали керівників. Другою особливістю університету було те, що він був юридичним, на відміну від існуючих тогочасних університетів, які були звернені виключно до теології. Прийманням до університету займалися найкращі студенти. У 1292 році Микола IV постановив, що випускник Болонського університету з дипломом доктора, підписаним церквою, володіє найвищим вченим званням в Італії.

З італійським університетом пов'язана поява знаменитої болонської юридичної школи глосаторів (від «Глоссо» - робити позначки на полях), роль якої була значною в рецепції римського права (в перетворення його в основу законодавства всіх європейських народів).

Щодо професіоналізму викладачів університету, то він однозначно був на високому рівні про що свідчить факт - викладачі обиралися самими студентами і могли придбати авторитет лише завдяки своїм особистим якостям і рівню знань.

Також Болонський університет виступив ініціатором міжурядової міжнародної реформи у 1999 році. Саме цей навчальний заклад виступив із пропозицією створення Великої Хартії університетів. У якій було закладено важливі підвалини „автономії університетів”. Університет визначається як „хоронитель традиції європейського гуманізму” що „постійно прагне до досягнення універсального знання, перетинає географічні і політичні кордони і затверджує нагальну потребу взаємного пізнання і взаємодії різних культур”. Одним із засобів реалізації цієї програми було визначено те, що університети „стимулюють мобільність

викладачів і студентів, а також запроваджують спільну політику в питаннях рівного статусу, звань і іспитів без упередженого ставлення до національних дипломів”.

Також особливою увагою хотілося б відзначити факт, що і українські діячі долучилися до історії творення Болонського університету, що підтверджується тим що у 1481-1482р. ректором університету був українець Юрій Дрогобич.

Саме, тому актуальність презентації Болонського університету можна визначити 4 особливостями:

- 1) Болонський університет - найстаріший безперервно існуючий університет Європи.
- 2) БУ є ініціатором зародження Болонського процесу.
- 3) БУ є невід’ємною частиною історії університетської освіти.
- 4) Одним із ректорів БУ був українець.

Боровикова Ольга Олександрівна

ФСП, 3 курс, СП-01

Науковий керівник:

Цирфа Г.О.

к.іст.н., доцент

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК АКТУАЛЬНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ СЬОГОДЕННЯ

Одним з найважливіших напрямів державної політики в Україні є сприяння розвитку та ефективному використанню досягнень вчених, винахідників, авторів, творців – людей, здатних генерувати нові ідеї, виробляти конкурентоздатну продукцію.

Суспільні відносини, які є предметом правового регулювання, багатогранні і дуже динамічні. Між ними не існує встановлених кордонів, тому в практиці правового регулювання та правозастосування теж часто виникають проблеми розмежування предмету правового регулювання з ціллю віднесення тієї або іншої групи суспільних відносин до конкретної галузі права. Подібні проблеми мають місце і щодо інформаційного права.

Аналізуючи місце інформаційного права в українській правовій системі, необхідно зазначити, що інформаційне право поки ще не належить до його провідних галузей. Воно є вторинною галуззю українського права, що виникла на межі багатьох вже існуючих галузей в процесі розвитку інформаційних технологій та пов'язаних з ними інформаційних відносин у суспільстві.

У той же час інформаційне право - це самостійна галузь права, а не його підгалузь або правовий інститут. Самостійність даного права визначається наявністю у нього свого предмета правового регулювання, а також розвиненого законодавства у цій сфері.

На сьогодні систему українського права утворюють профілюючі, спеціальні та комплексні галузі. Базові галузі стоять над системою галузей і характеризуються головними режимами, своїм предметом і методом регулювання.

Так як інформаційне право - це комплексна галузь українського права, яка представляє собою сукупність правових норм, що закріплюють і регулюють суспільні відносини, що виникають у процесі створення, перетворення, зберігання, розповсюдження і споживання інформації, тобто практично у всіх сферах людської діяльності, пов'язаної з інформацією або діяльністю в інформаційній сфері.

Комплексний характер інформаційного права виявляється в тому, що багато його норм виступають одночасно нормами інших галузей права. Так, наприклад, закріплена в

Конституції норма про право кожного вільно шукати, одержувати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію будь-яким законним способом (ст.34) є нормою інформаційного права, так як спрямована на регулювання відносин з пошуку, отримання, передачу, виробництва та розповсюдження інформації.

Очевидний взаємозв'язок інформаційного права з теорією держави і права, так як простежуються стадії становлення нової галузі права через призму історії походження права.

Інститут інтелектуальної власності в системі інформаційного права забезпечує реалізацію приписів принципової конституційної інформаційної норми «Кожен має право вільно використовувати і поширювати інформацію будь-яким законним способом» (ЗУ «Про інформацію»). Дана стадія показує про перехід особистості, суспільства, держави і права в особливе суспільство - інформаційне, не відоме історії.

У системі інформаційного права розвиваються різні найважливіші елементи (підгалузі), такі як: правові проблеми інформаційної безпеки, правові проблеми віртуального середовища, електронний документообіг, правові регулювання інформаційних відносин в галузі масової інформації і так далі. Все це веде до того, що традиційні галузі права починають рух до зміни свого статусу внаслідок прогресу інформаційних технологій, які так само становлять одну з частин розвитку інформаційного права.

Треба відзначити що в системі інформаційного права також існує правова інформатика - комп'ютерне право, програмне право, телекомунікаційне право тощо. Все це дає зрозуміти про масштабність нового права. Так, в основі програмного права лежать відносини, що виникають при створенні, виробництві, поширенні вживанні програмних продуктів для комп'ютерів, у телекомунікаційному праві - дослідження спілкувань в інформаційній сфері в системі телекомунікацій.

Досить гостро постає питання про формування інформаційного законодавства та Інформаційного кодексу - тобто закону, в якому будуть об'єднані на основі єдиних принципів норми, які детально регулюватимуть інформаційно-суспільні відносини в інформаційній сфері. Простежимо взаємозв'язок інформаційного і цивільного права: він зумовлюється насамперед тим, що норми цивільного права лежать в основі регулювання інституту інтелектуальної власності. Крім того, цивільне законодавство регулює так звані «електронні правовідносини». Правовий захист інформаційних правовідносин здійснюється не тільки власне інформаційно-правовими, а й адміністративно-правовими та цивільно-правовими.

Інформація існує відповідно до особливих об'єктивних законів природи і людського буття, тому відрізняється специфічним режимом правового регулювання, не завжди заснованим на рівності учасників інформаційних відносин і товарно-грошовому характері цих відносин. Тут слід розглянути метод правового регулювання в інформаційному праві, під яким розуміються способи впливу галузі інформаційного права на інформаційні відносини.

Так як інформаційне право - нова наукова дисципліна, яка тільки формується. На основі цього неможливо точно дати відповідь на питання який же метод переважає, але можливо припустити що все таки домінує імперативний метод, який застосовується, наприклад, при здійсненні дій, пов'язаних з державною реєстрацією інформаційних ресурсів та інформаційних систем, при регулюванні інформаційних відносин в галузі масової інформації, при вирішенні органами державної влади та іншими структурами завдань у сфері ліцензування певних видів діяльності та сертифікації продуктів і послуг в інформаційній сфері, при формуванні та реалізації відповідними структурами державної політики щодо формування та розвитку інформаційного суспільства .

І.Л. Бачило визначає роль і місце інформаційного права в системі права України наступним чином. «Інформаційне право - це сукупність доктринальних положень юридичної науки, правових норм України, що утворюють самостійний масив національного права, норм міжнародного законодавства, а також стан правової свідомості суб'єктів права в галузі інформаційної діяльності і відносин, пов'язаних з інформаційними ресурсами, функціонуванням інформаційних систем і мереж в умовах застосування сучасних інформаційних технологій, спрямованих на забезпечення безпечного задоволення інформаційних потреб громадян, їх організацій, держави і суспільства в цілому, забезпечення адекватної реакції юридичної системи на порушення встановлених законодавством правил в галузі інформації та інформатизації».

Можна зробити наступний висновок: інформаційне право займає самостійне місце в системі українського права в якості комплексної галузі, норми якого регулюють специфічні групи інформаційних відносин, що тісно пов'язані з іншими галузями права.

Колотило Мар'яна Олексіївна

Аспірант, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТУ У ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Університети з часу їх виникнення в епоху Середньовіччя завжди виступали провідними культурними центрами європейських країн та міст. Ці заклади не лише давали освіту, але й сприяли становленню інтелігенції – носія духовного потенціалу європейської культури. За своїм змістом тогочасні університети були осердям національної культури, що впливали на всі сфери життєдіяльності суспільства, визначаючи по суті духовну стратегію його розвитку.

Проте на порозі нового тисячоліття все більшої актуальності набувають цивілізаційні трансформації, пов'язані з глобалізацією. Глибинні суспільні перетворення торкаються практично всіх сфер буття: в економіці формується єдиний міждержавний ринок; в політиці стираються відмінності між міждержавними та міжнародними сферами, виникають нові форми суверенітету, змінюються функції національних держав; у соціальній сфері формується громадянське суспільство; формується новий тип культури, що опирається на масові цінності.

Саме глобалізація виступає в якості провідного чинника, що впливає на розвиток системи університетської освіти. «Глобалізація – можливо, найбільш фундаментальний виклик, з яким зіткнувся Університет за всю свою історію...» - так визначає проблему глобалізації у контексті існування університету проректор університету Кінгстон **Пітер Скот**.

Нині в цілому світі і в Україні зокрема виникла реальна загроза втратити університети як масштабні культурні центри, а разом з тим і особливу культуру університетської освіти. Відносно недавно кількість вищих навчальних закладів, що почали іменувати себе університетами, різко збільшилася. Поміж тим мало що змінилося в їх освітній системі, що не прагне долучитися до «університетської культури» вищої школи.

Провідні країни світу стурбовані проблемою модернізації системи вищої освіти і намагаються віднайти найефективніші шляхи її реформування. Один з її напрямків, названий Болонським процесом, не у всіх отримує схвалення. З однієї сторони, освіта стане більш демократичною, відкритою. З іншої сторони, освіта стане ще більш уніфікованою і безликою. Можливий занепад потужних університетів, які готували студентів за власними програмами і були орієнтовані на підготовку унікальних спеціалістів, що розглядалися в якості «інтелектуального центру» національної держави.

Складається враження, що в планованій нині світовій реформі освіти превалюють економічні та геополітичні орієнтації, але недооцінюється аксіологічний смисл освіти. Звісна річ, суспільство потребує висококваліфікованих фахівців, але не менш вагомим є те, яким буде їх особистісний, людський потенціал. Саме тому сучасний університет може осмислюватися насамперед як фундатор культурного капіталу нації.

На сьогодні, коли в нашому суспільстві настільки потужно відчувається дефіцит соціальної, моральної, естетичної та художньої культури, коли поширюється хвороба ціннісного нігілізму, культурний простір заповнюється масовою культурою, економічний та політичний прагматизм превалюють над моральними відносинами, коли практично відсутня повага до достоїнства особистості неможливо нехтувати гуманітаризацією освіти.

Яким же маж бути вихід в даній ситуації? Університети мають мати особливий статус і самі визначати стратегію довіреного ним навчального процесу, усвідомлюючи при цьому культурну місію в розвитку суспільства та культури. Вузи, які отримали право називатися університетами, мають відповідати цьому статусу і піклуватися про формування у своїх студентів гуманітарного кругозору як підґрунтя для реалізації свого творчого потенціалу. Таким чином, Університет має виступати освітньою інституцією збереження ідентичності країни в епоху глобалізації, збереження її неповторної культури, традицій, цінностей, менталітету народу.

Цюпак Ірина Григорівна

Аспірант, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Балакірова С.Ю., к.філос.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПШ»

КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ

В молодій особистості в навчальному процесі виникає потреба в ідентифікації з традиціями, ціннісними орієнтирами, яка необхідна для вибору культурної картини світу. Тобто, безпосередньо освітній простір, як головна сфера отримання сучасного знання, виступає важливим чинником формування та вибору культурної ідентичності молодій особистості. Проблема культурної ідентичності розглядається в концепціях багатьох сучасних філософів та соціологів, а саме в концепціях Мануеля Кастельса та П'єра Бурдьо. Кастельс визначає головну роль інформаційних технологій у культуротворчих процесах і характеризує появу нового типу суспільства – інформаціонального суспільства. Кастельс стверджує, що саме культурна ідентичність відіграє значущу роль в формуванні нового інформаціонального суспільства, оскільки вона репрезентує історично сформовані традиції та норми і є джерелом культурної пам'яті, ціннісного досвіду, а за Кастельсом саме досвід є одним з центральних понять розвитку суспільства. На основі набутого досвіду модернізується управління суспільними процесами, в тому числі і керівництво освітньою сферою. Управління соціальними інститутами набуває інновативного характеру та нового культурного досвіду.

Концептуальна стратегія Бурдьо спрямована на дослідження освіти як одного з головних механізмів соціального відтворення і як форми трансляції культурного капіталу. Оперуючи поняттям культурного капіталу, Бурдьо визначає його як «...форму знання, інтерналізований код або когнітивну власність, яка дає соціальному агенту здатність відчуття й оцінки чого-небудь або компетенцію в дешифруванні культурних відносин або культурних артефактів» [1, с.163]. У цьому контексті освіта через власні комунікативні інструменти

виступає транслятором системи цінностей, культурних особливостей, традицій, норм поведінки, що передаються від покоління до покоління.

Специфічними рисами освітньої системи є наявність її певної автономії та здатності до самовідтворення. Завдяки автономії освітня система виступає як система із власною історією і логікою розвитку, процес самовідтворення освітньої системи актуалізується через відбір і підготовку таких спеціалістів, які і здатні відворювати цю систему, а також визначати норми власного відтворення. Врахування теоретичних та методологічних узагальнень Бурдьє дозволяють позитивно вплинути на процес модернізації освітньої системи, на формування і запровадження сучасних стратегій управління освітою.

Дослідження феномену культурної ідентичності як комплексного утворення, приводить до висновку, що в процесі модернізації сучасного освітнього простору перспективним є формування таких освітніх стратегій, які б враховували багатоаспектність і гетерогенність феномену культурної ідентичності в умовах інформаційного розвитку сучасного суспільства. У системі навчання та виховання особистості однією з найважливіших складових змісту має бути саме культурна складова, адже культурне виховання молоді є тим елементом змісту освіти, який залучає особистість до духовних цінностей людства та відіграє важливу роль у формуванні індивідів. У цьому контексті сутнісне значення має запровадження комплексу гуманітарних дисциплін, які б могли стати певною «культурною профілактикою» свідомості студентської молоді, протидією агресивному впливу масової культури, сприяти підвищенню «культурної екології» молодої людини та відновлювати баланс між культурно-національною ідентичністю і глобалізаційними процесами.

Список використаних джерел:

1. Бурдьє П. *Формы капитала* / П. Бурдьє // Пер. с фр. А. Тарасова. – М.: 1998. – 320 с.

СЕКЦІЯ №1. ФІЛОСОФІЯ: «СУЧАСНИЙ УНІВЕРСИТЕТ: ВИПРАВЛЯЙ МИНУЛЕ, КЕРУЙ ТЕПЕРІШНІМ, СТВОРЮЙ МАЙБУТНЄ»

Куратори секції: к.філос.н., доц. Муратова І. А., ст.викладач Костроміна Г. М.

Секретар: Мачача Анастасія

Абакумова Олена Олегівна

здобувач, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Новіков Б.В., д. філос. н., професор кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА – СТРАТЕГІЧНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ідея університету як освітньої інституції належить до однієї з центральних в західній культурі. Звернення до неї багатьох генерацій філософів, педагогів і культурологів було традиційним (Вільгельм фон Гумбольдт, Джон Генрі Ньюмен, Хосе Ортега-і-Гассет, Карл Ясперс, Ганс-Георг Гадамер, Юрген Габермас, Жак Дерріда та ін.). Не слабшає увага до цієї теми й сьогодні. Понад те, питання соціальної і культурної перспективи університету, визначення загальної ідеї, місії університету третього тисячоліття, моделей розвитку, концепції освітянської діяльності набувають особливої актуальності і сенсів саме на фоні дискурсу щодо «кризи університету» та/чи «смерті університету».

Світ стрімко змінюється – він вже не той, що 15-20 років тому. Життєва потреба рухає університетську освіту вперед (і не лише вперед), змінює її роль, статус, суспільне навантаження та відповідальність. У той час як консерватизм традиційного університету, невідповідність смислів класичної ідеї університету та неадекватність масштабів і рівня пропонуваніх освітніх можливостей новим реаліям виступають гальмуючим фактором у системі зростаючих вимог з боку особистості, суспільства, держави.

Згідно думки Х. Ортеги-і-Гассета необхідність в обговоренні нових ідей виникає тоді, коли зникає віра в колишні ідеї. І для того, щоб опинитися на рівні часу, необхідно час від часу переглядати ідеї.

Як і в більшості інших сфер суспільного життя, в галузі освіти і освітянства відповіддю на принципово нові вимоги та виклики сьогодення може, – і повинне, – стати використання у повній мірі сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, які єдино дозволяють досягти якісно нового рівня організації процесів і систем, причетних до царини освіти.

На нашу думку, у контексті пошуку нових регуляторних ідей і стратегій, передових освітянських технологій і моделей розвитку університету ХХІ століття варто та слушно говорити про інформатизацію освіти, орієнтацію на нову інформаційну культуру та *розвиток дистанційної освіти* на основі *моделі відкритої освіти*, як обов'язкової складової компоненти університетської діяльності.

Модель відкритої освіти виходить з відкритості процесів пізнання. Вона містить у собі принципово інший, ніж суцільний допріч підхід до освіти, що обумовлено зміною фундаментальних уявлень про людину та її розвиток: людина — складна система; основна мета освіти — забезпечення умов самовизначення й самореалізації (в ідеалі: самоздійснення) особистості у всіх її сутнісних та унікально-неповторних вимірах; знання — для майбутнього; процес навчання — творення людиною образу світу у самому собі і світу навколо себе шляхом власної активної діяльності у суспільстві. Тож у такій моделі кожен суб'єкт навчається та

розвивається згідно зі своєю індивідуальною сутністю, але по всезагальних алгоритмах, що вони – в річищі, у векторі практик поставання дійсного гуманізму.

Комп'ютерні технології та Інтернет дозволили щонайповніше реалізувати цю модель у формі дистанційної освіти. І нині термінами «відкрита» та/чи «дистанційна» освіта зазвичай позначають усю сукупність підходів до освітнього процесу, за якої основна увага спрямована на організацію максимально широкого доступу до засобів освіти та професійної підготовки, звільнення студента від жорсткої прив'язаності до часу та місця навчання, а також використання гнучких методів навчання.

Навчання на відстані стимулює студента до самостійної наполегливої творчої роботи, спрямовує на розвиток критичного мислення, пошук знань, що дозволяє підняти освітній процес до рівня активної соціальної співтворчості.

Серед найбільш очевидних переваг, що їх дають дистанційні технології університетській освіті, слід назвати розширення доступності освітніх послуг, зниження їхньої вартості та підвищення якості. До того ж, вони дозволяють зменшити витрати часу та коштів на навчальний процес, що робить освіту максимально мобільною, динамічною та оптимально керованою.

На сьогодні ідеї відкритої та дистанційної освіти все частіше впроваджуються у практику традиційних університетів. Щорічно, за оцінками експертів, кількість студентів, що навчаються дистанційно, збільшується на 30%. Відтак, не буде великим перебільшенням стверджувати, що цей напрямок може розглядатися як стратегічний вектор розвитку університету XXI століття.

Борсук Наталья Николаевна

2 курс, факультет соціології і права, НТУУ "КПІ"

Научный руководитель:

Косенко В.Д., преподаватель кафедры философии

ФИЛОСОФСКИЕ ВЗГЛЯДЫ НА ЯЗЫК

«Язык... есть выражение осознанных внутренних, психических и духовных движений, состояний и отношений посредством артикулированных звуков» (Г. Штейнталь)

В жизни человека и общества язык – самый главный способ общения, имеющий свои особенности. Язык можно определять по-разному, но наиболее важно опонимание его сущности. Поэтому здесь можно себе задать такой вопрос: мы люди, мы умеем говорить, читать, писать, думать, в конце концов, мы создали то общество, в котором мы живём, но как мы пришли к этому?

И ответ здесь очень прост – это развитие человеческой деятельности, а впоследствии – развитие человеческого языка. Ведь деятельность побудила человека к созданию «второй природы», и чем дальше она развивалась, тем дальше развивались человеческая мимика, жесты, произношение слов, которые со временем превращаются в предложения, в речь, и люди начинают вести беседы между собой. Поэтому вскоре появилось и мнение, что язык – это творец «творец духовного мира», и что если язык не будет существовать, как таковой, то перестанет существовать всё духовное и сознательное [1].

Язык – это способ выражения культуры человека, и чем больше он воспитан, тем культурнее будет его язык. Когда человек начинает себя проявлять как личность, то проявляется его сознание, а в последствии –его мышление и язык. Чем богаче человек своими знаниями, тем богаче его язык. Стоит отметить, что в современном обществе появилось много

искусственных языков. Если посмотреть с философской точки зрения, то язык существует как орудие мышления, но как средство общения он как бы реализует сам себя в виде слов, предложений, мыслей и в свою очередь тождествен с ними.

В начале XIX века в философии появился новый взгляд на взаимоотношение мышления, познания и языка. Например, философ Гумбольдт считал, что мышление во многом зависит от языка: «Язык есть орган, образующий мысль», «язык – не просто форма, оболочка для мысли, это даже не средство мышления, а скорее его способ». Гумбольдт впервые говорит о единстве языка и мышления, об их равновесии, диалектической связи. И тут сразу же возникает такая проблема: какое же влияние сильнее – со стороны мышления или со стороны языка? Так, в XX веке последователи В. фон Гумбольдта – немецкий языковед Л. Вайсгербер и американские этнолингвисты Э. Сепир и Б. Уорф представили гипотезу лингвистической относительности, в которой доказывали, что человек в некоторой степени находится во власти конкретного языка, являющегося средством выражения в данном обществе.

Если рассмотреть мышление и язык, то их нельзя разделять, как говорят: все наши мысли у нас на языке! Но многие философы рассматривают понимание мира, например, через интуицию, которая существует независимо от языка. Также акцентируется внимание на том, что мышление и язык – онтологически разные сущности. Имеется в виду невербальная форма мышления, которая осуществляется с помощью наглядно-чувственных образов, возникающих в результате восприятия, впечатлений от действительности и затем сохраняемых памятью и воссоздаваемых воображением. Также и в языке есть процессы специфически языковые, не связанные с мышлением. Итак, остается не ясным вопрос о взаимодействии мышления и языка, потому что если рассмотреть с точки зрения метафизического подхода, то однозначно доминирует мышление, а язык является вторичным: философы объясняют, что язык и появился позже, и функционально только дополняет мысль [2].

Список использованных источников:

1. Звегинцев В. Очерки по общему языкознанию [Электронный ресурс] : Библиотека Гумер – языкознание. — Режим доступа:

http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Linguist/zveg/01.php — название с экрана.

2. Связь языка и мышления [Электронный ресурс] : Об интеллектуальном развитии. — Режим доступа: <http://itsidea.ru/page/rol-jazyka-v-osushhestvlenii-processov-chuvstvennogo> — название с экрана.

Зинчук Виктория Александровна

2 курс, факультет социологии и права, НГУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Муратова И.А., к.филос.н., доцент кафедры философии НГУУ «КПИ»

САМОРАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ

«Самоменеджмент!», «Новые технологии личностного роста», «Алгоритм конструирования индивидуальности!», «Самообразование каждый день», – на эту тему проводится бесчисленное множество тренингов, семинаров, конференций и лекций. Об этом пишут психологи, экономисты, философы, эзотерики. И всё это пользуется огромным спросом.

Среди нынешних студентов уже не комильфо пренебрегать учёбой ради развлечений, гулять, шутить и говорить о бытовых, насущных проблемах. Нынче в моде читать Хемингуэя, цитировать Ницше и рассуждать об экзистенциализме, ничтожности и бренности всего сущего. Всё чаще в социальных сетях дрейфуют постеры с манящими лозунгами: «Intelligenceissexy!».

«Мы – умы, а вы – увы», «Скажи мне, что ты читаешь, и я скажу, кто ты». Да и количество разновидностей самого интеллекта и учений о нём возрастает с устрашающей скоростью: интеллект эмоциональный, искусственный, скользящий, формальный и многие другие. Самосовершенствование стало рассматриваться как товар, спрос на который продолжает расти в геометрической прогрессии. Но возможно ли саморазвитие как таковое? В чём его суть? А если возможно, то каким образом?

Рассматривая возможность развития человека вообще, стоит развеять многочисленные мифы о том, что человек – это существо, от природы наделённое пылкостью, страстью к исследованию, познанию, потребностью в информации, способное испытывать мучительный «информационный голод»; что человек – это оригинальное живое запоминающее устройство для кодирования, хранения и передачи информации. Чтобы избавиться от этих многочисленных заблуждений и раскрыть механизм развития человека в самом общем смысле, в первую очередь стоит опираться на то, что личность и её сознание не существуют иначе, как в общественных отношениях. Поэтому источником её формирования и развития является действительный коллектив. Вне общения человек вообще не формируется нормально, даже если его обеспечить высококлассной информацией по всем предметам. Более того, у него не развивается интеллект. Ни одно общее понятие не в состоянии сформироваться вне коллектива (ибо общее – это и есть общественное, а понятия и категории – лишь идеальные выражения общественных отношений).

Но одним только коллективом проблема не решается потому, что человек – продукт не обстоятельств и воспитания, а активной предметно-практической деятельности по изменению обстоятельств, по преобразованию не только природной, но и социальной реальности. Переделывая, изменяя её, он тем самым изменяет, формирует, образует и себя как человека. То есть сами по себе наука и педагогика вне производительного труда и социальной практики не смогут сформировать человеческие способности и потребности. Невозможно получить интеллект сознающего индивида непосредственно путем передачи готовых форм мышления, нагнетанием информации, ибо не только мышлением, но и всеми чувствами человек утверждает себя в предметном мире. Только воспроизведение в онтогенезе общественного развития ребенка филогенеза интеллекта человечества в ходе общественно значимого производительного труда может дать искомый результат. Поэтому основной, генеральной идеей любого образования должна быть опора на общественный по своему характеру производительный труд.

Но следует иметь в виду, что труд как средство для развития не должен выступать самоцелью. Он должен реализовывать общественно необходимые цели, быть продуктивным и организованным на современной, индустриальной, высокопроизводительной основе. Именно это – единственный эффективный инструмент развития человека как его саморазвития. Ни йога, ни медитация, ни миллионы прочтённых страниц научных теорий, гипотез и учений не приведут к желаемому результату, если вашей целью является приобретение знаний, умений и навыков, а не просто тренировка памяти и детерминация вербальной аддитивности.

Капитан Кристина Александровна

2 курс, факультет социологии и права, НТУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Муратова И.А., к. филос. н., доцент кафедры философии НТУУ «КПИ»

НАУЧНАЯ ИДЕЯ КАК ФОРМА РАЗВИТИЯ ЗНАНИЯ

В истории познания многие философы пытались понять суть идеи как логической формы мышления и развития знания. Истолкование ее содержания и места в познании было

различным и зависело от мировоззрения мыслителя, решения им коренных вопросов философии. Для понимания гносеологического содержания идеи важное значение имеют следующие положения: 1) тезис материалистической философии, что все идеи, в конечном счете, являются отражением вещей, явлений, процессов, закономерностей объективного мира; 2) мысль Канта, что идея является специфической формой мышления, основная функция которой состоит в достижении высшего синтеза знания; 3) положения Гегеля об идее как высшей форме выражения объективной истины, итоге всего предшествующего знания, о развитии идеи в ее связи с практикой, с реализацией в действительность.

Идея выделяется среди других понятий мышления тем, что она отражает фундаментальную закономерность, вскрывающую специфику всего изучаемого круга явлений, связывая тем самым все понятия научной теории в единую систему, центром которой она является. В ходе истории определение идеи менялось, различные философы истолковывали ее по-своему. Вначале понятие идеи имело только одно содержание — умопостигаемая сущность, вне зависимости от того, является ли она материальной по своей природе или идеальной. Демокрит называл идеями материальные умопостигаемые сущности — атомы, а Платон употреблял термин «идея» для обозначения идеальных умопостигаемых сущностей. Идея, по Платону, является тем, что выступает под названием всеобщего, родового, присущего бесчисленному количеству единичных вещей. Идея — это не такое всеобщее, которое существует только для нашей мысли, это — подлинно объективное, реально-всеобщее, существующее само по себе, независимо от конкретных единичных вещей, до них и независимо от того, является ли оно предметом мышления человека или нет; все реальные вещи выступают как следствия идей.

Эмпирическое истолкование идеи дано Дж. Локком, который под идеей разумел обобщенное представление (белизна, твердость, сладость, человек, слон и т. д.). Идея — это все то, чем занята душа человека во время мышления. И. Кант в понимании идеи в какой-то мере возвращается к истолкованию Платоном идеи как чего-то такого, что никогда не было заимствовано из чувств, стоит выше обычных понятий рассудка, является не только ключом к пониманию опыта, но и первообразом самих явлений природы. Отличая идею как понятие разума от других форм мышления, Кант выступил против смешения идеи с категориями, понятиями и представлениями, не говоря уже об ощущениях и восприятиях. По мнению Канта, неверно называть идеей представление о красном или каком-либо ином цвете: оно не является даже рассудочным понятием. Идея — это не просто понятие, а понятие из понятий, понятие разума. Гегель считал, что идея объективно значима, что в ней заключена истина: «Идея есть адекватное понятие, объективная истина или истина как таковая. Если что-либо истинно, оно истинно через свою идею или, иначе говоря, нечто истинно лишь постольку, поскольку оно есть идея» [Гегель Г. В. Ф. Наука логики. В 3-х тт. Т.3. — М.: Мысль, 1972. — С. 209].

В развитии современной науки, в сознательном построении научной теории важна гносеологическая роль идеи как особой логической формы познания. Понятие, отражающее закон, становится идеей, когда оно в построении и образовании научной теории выполняет функцию объединения других понятий в определенную систему, создавая целостный конкретный образ изучаемого предмета, процесса. Идея также составляет и границу научной теории. Смена идей означает и смену теорий, развитие теории связано с развитием идеи. При решении вопроса, к какой теории относится то или иное понятие — критерием служит его отношение к идее, т. е. выяснение, для раскрытия какой идеи оно возникло.

МЫШЛЕНИЕ И РЕЧЬ

Проблематика природы и строения речи, ее развития и роли в человеческой жизни является обширной, многоплановой и, пожалуй, неисчерпаемой. Вопрос же об отношении мышления к речи – это, бесспорно, основной момент всей этой проблематики. Все другие вопросы, связанные с ним, являются как бы производными и подчиняются этому центральному вопросу, без решения которого невозможна даже правильная постановка каждого последующего и более конкретного вопроса. Поэтому он привлекал к себе внимание многих ученых на протяжении всей истории его исследования.

В итоге сформировалось две основные концепции понимания этой проблемы. Одна из них состоит в том, что мышление является, собственно, воспроизведением речи во внутренней форме, которое достигается благодаря тому, что речь, сначала родившаяся в общении, развивается затем в направлении не на коммуникативные, а на познавательные (когнитивные) задачи. Вторая позиция имеет прямо противоположный характер и настаивает на том, что мышление есть процесс уже полный и заверченный, речь играет уже только второстепенную роль оболочки. Функции речи заключаются лишь в том, чтобы передавать мысль, осуществлять ее, помочь мысли принять более развернутые формы выражения. Поэтому проблема исследования мышления никак не может решаться при помощи изучения речи.

Нельзя полностью согласиться ни с одной из этих позиций, так как речь для человека является специфическим общественным продуктом, сформировавшимся исторически, потому что в процессе трудовой деятельности у людей появилось, нашлось *что* сказать, выразить друг другу. Поэтому можно даже утверждать, что если бы у человека не было речи как таковой, то он бы не смог мыслить вообще.

Человеку, для того, чтобы выразить мысль словами, донести ее до других, нужно тщательно дополнительно продумать ее. Если ему уже известно то, *что* он хочет сказать, вопрос состоит лишь в том, как сформулировать свое высказывание так, чтобы оно было понятно другим и не потеряло свое первичное значение. Часто бывает, что мы выясняем для себя то обстоятельство, что некоторые вещи, которые, казалось бы, вполне понятны и ясны для нас, все же нуждаются в более подробном и отчетливом обдумывании для того, чтобы стать точнее в выражении для других.

Формулируя мысль для того, чтобы быть понятыми, мы стараемся подобрать наиболее правильные слова, и это заставляет вдумываться в отдельные мельчайшие детали мысли, открывая новые стороны содержания ее самой. Вследствие этого процесс помогает расширять, развивать и оттачивать мыслительные способности как таковые. Когда мысль формулируется вслух, она формулируется не только для окружающих, но и для того человека, который высказывает ее, фокусируя свое внимание на основном.

Таким образом, человек использует слова для того, чтобы мысль совершалась или же формировалась с участием речи.

Хотя мысли всегда предстают перед нами в речевой форме, все же не стоит понимать речь исключительно как форму мысли или отождествлять эти понятия. Она является также и орудием мышления, она помогает сформулировать высказывание, чтобы оно облачилось в

более развернутые формы, превратилось из неясной мысли в ясную речь и предстало перед нами в виде системы, понятной для всех и распознаваемой всеми.

Несмотря на то, что проблема связи мышления и речи решалась различными путями – от полного разделения и признания их абсолютно независимыми функциями, вплоть до полностью противоположного: однозначного их соединения и сведения мышления к речи, – сейчас они рассматриваются как две неразрывные, но в то же время отдельные, самостоятельные способности, в закономерной связи которых не усомнится никто.

Кузнецова Мария Викторовна

2 курс, факультет социологии и права НГУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Муратова И.А., к. филос. н., доцент кафедры философии НГУУ «КПИ»

ДЕЯТЕЛЬНАЯ ПРИРОДА ЧУВСТВЕННОГО ОБРАЗА

Может ли лишенный зрения человек наравне со зрячим развивать у себя полноценную человеческую психику, чувственность, интеллект, самосовершенствоваться и реализовываться в жизни? На все эти вопросы, к счастью, наука предоставила четкий ответ: может. И как показывает практика, у слепого это «может» зачастую превосходит «может» абсолютно здорового человека. Воспитать в ребенке, лишенном одного из главных органов чувств, всесторонне-развитую и талантливую личность – более чем возможно. Древнегреческий поэт-сказитель Гомер, легенды ритм-энд-блюза и джаза Рэй Чарльз и Стиви Уандер, глава министерства внутренних дел в Великобритании Дэвид Бланкетт... Можно приводить немалое количество примеров, когда незрячие люди достигают таких высот саморазвития, такого значимого места в социуме, что невозможно не восхищаться ими! Скольких усилий для этого им потребовалось! Для слепого научиться говорить – это бóльший труд, чем для зрячего, ведь в отличие от последнего, он имеет дело с огромным количеством чувственно не воспринимаемых объектов. Если у них некоторые идеи не так полно развиты (например, идея красоты, для них красиво – это то, что хорошо, удобно), но зато они более четко сформулированы, чем у видящих. Дени Дидро в своем «Письме о слепых в назидание зрячим» впервые задался вопросом о формировании и дальнейшем развитии психики человека, не имеющего такого органа чувств, как зрение. В диалоге со слепым из Пюизо, философ открывает для читателя мир мысли незрячего человека. Интересно, каким образом слепой рождает для себя идею о фигурах? Конечно, это происходит за счет определенной деятельности: начиная от касания кончиками пальцев, заканчивая движениями тела в целом. Так, прежде чем удостовериться, где есть куб, а где – шар, находящиеся на столе, слепой обязательно произведет с этими предметами некую деятельность. Обнаружив грани, их количество и размер, он с уверенностью скажет, что это куб, а гладкая круглая поверхность, позволяющая катиться предмету по столу, подтвердит его предположение по поводу шара. А как хорошо развита у слепых способность сохранности чувства и ощущения тел при их полном отсутствии! Осязание для них играет определяющую роль.

Что касается одного из важнейших вопросов: будет ли сразу видеть слепорожденный после удаления катаракты, и как он будет перестраиваться под совершенно иной образ жизни, то он вызвал в истории науки большое много дискуссий. Одни утверждали, что зрение вернется моментально, другие, оказавшись ближе к истине, перечили им, говоря, что этот процесс требует времени и активных усилий. Человек, у которого уже отработаны некие установки, память на чувства и ощущения, острый слух и великолепно развитое осязание,

благодаря которым он видел мир, «не имея глаз», не может моментально перестроить функционирование организма с внезапным для него появлением еще одного, ранее не функционирующего столь деликатного органа, как зрение. «Надо признать, что различие между человеком, который всегда видел, но не знает какого-нибудь предмета, и человеком, который знает назначение предмета, но никогда его не видел, будет не в пользу последнего» [1, с. 6]. С появлением возможности видеть необходимо соотносить в сознании принадлежность того или иного предмета к некоторому понятию, определять его функции и назначение, то есть благодаря практике, особой деятельности чувств с предметами, освоить их, прежде чем эта возможность реализуется.

Список использованных источников:

1. Дидро Дени. Письмо о слепых, предназначенное зрячим [Электронный ресурс] : Библиотека учебной и научной литературы. — http://sbiblio.com/biblio/archive/didro_pisma/ — название с экрана.
2. Ильенков Э.В. Откуда берется ум [Электронный ресурс] : Философская библиотека студента — Режим доступа: <http://philo.4t.com/mind.txt> — название с экрана.

Вдовичинський Д.М.

2 курс, фізико-технічний факультет, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник

викладач **Петрова С.О.**

ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ГОТУЄ ХАКЕРІВ?! (ЕТИКО-АКСІОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ)

Кінець ХХ століття характерний бурхливим розвитком комп'ютерних технологій, проникненням комп'ютерів практично у всі сфери життєдіяльності людини. Крім того, останнім часом велике занепокоєння викликають комп'ютерні злочини та комп'ютерний тероризм.

Особливе місце серед ІТ-спеціалістів займають хакери. Складно знайти однозначне тлумачення терміну хакер, який фактично має два антагоністичних значення. З однієї сторони, завдяки ЗМІ, в суспільстві створено негативний образ хакера, як злочинця. З іншої, існує протилежне визначення терміну хакер – особливий тип ІТ-спеціалістів, який володіє детальними знаннями в цій сфері, має нестандартне мислення і допомагає вирішувати складні завдання, не наносячи ніякої шкоди користувачам. Кожне з цих визначень є неповним і певною мірою викривленим. Соціологи поділяють хакерів на три основні категорії: білі хакери, чорні хакери і сірі хакери. Кожна з цих категорій має свої особливості та моральні цінності.

Терміном білі хакери називають спеціалістів, які надають допомогу в удосконаленні управління комп'ютером і комп'ютерними мережами. Це тлумачення більш подібне до початкового визначення терміну хакер, який виник в середині 60-х років ХХ в Массачусетському технологічному інституті США.

Стівенном Леві в 1984 році були сформульовані основні принципи філософії хакера: 1) доступ до комп'ютерів та усього, що може дати вам знання про устрій світу, має бути повним і необмеженим; 2) інформація повинна бути вільна; 3) не довіряйте владі, просувайте децентралізацію; 4) хакерів повинні судити за їхніми справами, а не за надуманими критеріям, таким як звання, вік, колір шкіри і положення в суспільстві; 5) ви можете створювати красу і мистецтво за допомогою комп'ютера [2, с.34]. У відомому маніфесті хакерів, названому “Совість хакера” написаного Ллойдом Бленкеншипом в 1986 році визначаються основні

цінності хакера: байдужість до кольору шкіри, національності та релігії, перевага знань та свобода інформації. Фактично, це загальнолюдські гуманістичні цінності.

Білі хакери у своїх діях уникають нанесення будь-яких збитків, і ними рухає бажання розширити своє розуміння, кваліфікацію, майстерність, тощо.

На противагу, діяльність чорних хакерів можна коротко охарактеризувати наступними принципами: кастовість; певний ізоляціонізм; неприйняття патріотизму; ідея братства чорних хакерів (псевдо братерство); переконаність у тому, що хакер має існувати за рахунок інших. Вони рідко мають серйозну кваліфікацію. Чорних хакерів цікавить особиста вигода. Виділяють такі найбільш небезпечні види їхньої діяльності: бізнес-атаки на конкурентів та системи зв'язку; фінансові атаки на банки; терористичні атаки на державні системи [1].

Між білими і чорними хакерами існує великий прошарок так званих сірих хакерів, які не мають стійких морально-етичних принципів. Вони зазвичай не займаються зломом систем заради власної вигоди, однак їхні дії можуть призвести до негативних наслідків. Сірі хакери можуть допомогти, і при цьому порушити певні закони і правила. Що в кінці-кінців переможе в такій людині – „чорне” або „біле” -- це непросте питання.

У своїй статті Брайан Харві зазначає, що «хакерам не потрібно бути ворогами суспільства. Вони молоді і незрілі, і повинні бути захищеними для їх власної користі»[4]. Молоді люди часто не мають досвіду для того, щоб розрізняти морально-етичні та правові заборони. Це накладає відповідальність на науково-педагогічні колективи, які окрім надання ґрунтовної технічної підготовки, повинні приділити увагу вивченню психології хакерів, правовій освіті та виховувати морально-етичних принципів майбутніх ІТ-спеціалістів.

У боротьбі з комп'ютерними злочинами виховання відповідальних хакерів допоможе значно більше, ніж урядові заходи, що сьогодні призводять тільки до посилення конфронтації.

Список використаних джерел:

1. Айков Д. Компьютерные преступления. Руководство по борьбе с компьютерными преступлениями/ Д. Айков, К. Сейгер, У. Фонсторх; Пер. с англ. В.И. Воропаева и Г.Г. Трехалина. - М. : Мир, 1999. - 351 с.
2. Леви С. Хакеры: Герои компьютерной революции = Hackers, Heroes of the computer revolution. — A Penguin Book Technology, 2002. — 337 с.
3. Шнайер Б. Секреты и ложь. езопасность данных в цифровом мире — Пб.: Питер, 2003. — 368 с.
4. Harvey Brian What is a Hacker? University of California, Berkeley, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cs.berkeley.edu/~bh/hacker.html>

СЕКЦІЯ №1. ФІЛОСОФІЯ (ПІДСЕКЦІЯ): «ВИРОБНИЦТВО ЗНАННЯ ЯК ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ»

Куратор секції: д.філос.н., проф. Рубанець О.М.

Секретар: Кармадонова Тетяна Миколаївна

Кармадонова Тетяна Миколаївна

Аспірантка каф. філософії, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Рубанець О.М., д.ф.н., проф. кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ДЕЗАДАПТАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Від успішності протікання процесів соціалізації в молоді залежить її адаптованість до нових умов проживання, навчання в ВНЗ, пристосування до оточення. Внаслідок певних несприятливих обставин, у особистості можуть виникати різні порушення процесу соціалізації. Вони виражаються в соціальній дезадаптації людини, неадекватності її поведінки нормам і вимогам тієї системи суспільних відносин, у яку включається людина з огляду на свій соціальний розвиток і становлення. В свою чергу, дезадаптаційні процеси соціалізації несуть в собі деструктивний характер, суспільні суперечності, дисонанс в ціннісних орієнтаціях, проблеми в соціальних відносинах. Порушення процесів адаптації може бути викликано рядом причин, так і вирішуватися по-різному. Тому доречним є розгляд дезадаптаційних процесів соціалізації студентства.

Дезадаптація студентства може бути спричинена рядом причин. Серед яких Шишкова Е.Ю. виділяє не зацікавленість в навчанні, не кращу за якістю підготовку в школі, відсутність уміння вчитися. Зазначені фактори перешкоджають соціалізації. Учні вузу під дією цих факторів, як правило, погано справляються з роллю студента, часто вносять дисонанс у загальний настрій [3, с.16]. Процес адаптації передбачає, перш за все, активність самого суб'єкта діяльності, яка вимагає осмислення своїх дій і вчинків, пошуку власних шляхів рішень відповідно конкретним умовам життєдіяльності, аналіз характерних особливостей і результатів взаємодії з новими людьми і обставинами. Адаптація містить у собі складні, багатогранні взаємини людини з довкіллям. Маємо констатувати, що адаптація студентів-першокурсників в умовах нового середовища, в умовах нової системи освіти у вищих навчальних закладах не завжди проходить успішно [1, с.40.]. Породжуючи неадаптивність до нових умов життєдіяльності та може виявитися у відсутності орієнтації в соціально-психологічному просторі навчального закладу, що зумовлює певну ізольованість, негативно позначається на самооцінці особистості, на процесі міжособистісного спілкування в групі тощо. Усе це нерідко провокує втрату інтересу до навчання в вищій школі.

Дезадаптаційні можливості студентства можуть бути пов'язані з негативною ідентифікацією себе чи середовища в якому знаходиться особистість. Людина, що позитивно ідентифікує себе з власною країною – власне значно швидше адаптується до середовища, в якому вона перебуває. І.В.Шапошникова стверджує: «Результати сучасних соціологічних досліджень довели, що всі порушення поведінки зумовлені процесом соціалізації, а поведінка дорослої людини визначається поведінковими реакціями, які переважали у неї в дитячому і підлітковому віці. Відзначимо, що соціальні відхилення відіграють у суспільстві неоднозначну роль: вони є загрозою стабільності суспільства, з одного боку, а з іншого – є одним із шляхів адаптації до соціальних умов, котрі змінюються» [2, с.145].

Таким чином, адаптивність виступає одним з визначальних і діагностичних критеріїв самоактуалізації й успішної самореалізації особистості та механізмом без якого неможлива якісна соціалізація особистості в вищій школі.

Список використаних джерел:

- 1) Ткач Ю.М. Проблеми адаптації студентів-першокурсників економічних факультетів університетів. Дидактика математики: проблеми і дослідження. – Вип. 36. – Донецьк: Вид-во ДонНУ, 2011. – 38-42 с.
- 2) Шапошникова І.В. Моделювання процесу соціалізації сучасної молоді. Вісник Львівського університету. Випуск 6. – , 2012.- С. 141–152.
- 3) Шишкова Э. Ю. Социализация в вузе и этничность / Э. Ю. Шишкова // Альма матер (Вестник высшей школы) / . – 2011 . – № 7 . – С.15-18.

Долинський Анатолій Якович

5 курс, хіміко-технологічний факультет НТУУ „КПІ”

Науковий керівник:

Рубанець О.М., д.ф.н., проф. кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

СЕНСОРНІ СИСТЕМИ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ПОВІТРЯНОГО СЕРЕДОВИЩА

Ми живемо в час стрімкого розвитку науки, техніки та виробництва, коли часто у виробничих процесах застосовуються шкідливі хімічні речовини, радіоактивне випромінювання або інші небезпечні фактори для людини. При цьому завжди залишається можливість виникнення аварійних ситуацій, що можуть призвести до негативної дії на людину [1]. Тому постає проблема безпеки в сучасному техногенному світі, і як наслідок необхідність створення сенсорних систем для усвідомлення безпечного існування людини.

Сенсорні системи людини зовсім не пристосовані до виявлення більшості небезпечних факторів, або здатні їх виявити занадто пізно, коли людині вже завдана не виправна шкода. Тут і виникає необхідність сприйняття та обробки інформації, що виходить за рамки можливостей систем чуття людини.

Найпоширенішою загрозою для людини є шкідливі речовини у повітряному середовищі. Тому отримання своєчасної інформації про стан повітря є завданням першої необхідності.

Багато найвагоміших відкриттів стосовно оточуючого світу зроблено по аналогії з природними об'єктами. Досить згадати модель атома за Резерфордом, яка подібна до сонячної системи. Для покращення сенсорних систем на базі амперометричних датчиків в цілому, доцільно провести паралелі з організацією систем чуття людини, а для цього розглянемо основні принципи їх організації.

Першою особливістю є багат шаровість системи, тобто є чутливий шар, що сприймає подразнення, кілька проміжних транспортних і перетворюючих шарів та шар, який безпосередньо обробляє інформацію. Сенсорні системи потрібно будувати, відштовхуючись від цього принципу, тобто вплив сприймається чутливим шаром і відображується як зміна параметрів останнього, а ці зміни в свою чергу є вихідним сигналом для іншого рівня. Цей підхід дозволяє будувати та об'єднувати нові чутливі шари з добре розробленими та вивченими шарами передачі та аналізу отриманої інформації.

Другою особливістю є багатоканальність систем чуття в людини, це дозволяє підвищити чутливість, точність та надійність системи в цілому [2, с.33]. Для технічних систем також можливим і бажаним є їх побудова, спираючись на описаний принцип, який підпорядковується діалектичному закону переходу кількісного в якісне.

Кафедрою технології електрохімічних виробництв розроблено уніфіковану серію амперометричних сенсорів для моніторингу повітряного середовища [3]. При створенні даних сенсорів вирішується конструкторське протиріччя між наявними матеріалами електродів та необхідними технічними параметрами сенсорів. Оскільки вимоги до параметрів сенсорів постійно ростуть, питання вибору та покращення функціональних матеріалів є завжди відкритим для дослідження та розробки. Покращення корозійної стійкості танталу в сенсорних системах з використанням летких інгібіторів є моєю темою наукової роботи.

Список використаних джерел:

- 1) Чвірук В.П., Поляков С.Г., Герасименко Ю.С. Електрохімічний моніторинг техногенних середовищ. – К.: Академперіодика, 2007. – 323с.
- 2) Основы психофизиологии: Учебник / Отв. ред. Ю.И. Александров. - М.: ИНФРА-М, 1997. - 349 с.
- 3) Уніфіковану серія електрохімічних газових сенсорів нового покоління, матеріал сайту <http://electrochemistry.kpi.ua/>

Капітоненко Альона Андріївна

5 курс, фізико-математичний факультет, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Рубанець О. М., д. ф. н ,професор кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

МАТЕМАТИЧНА СТАТИСТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Актуальність розвитку математичної статистики як елемента наукового дослідження в наш час зумовлюється необхідністю підвищення якості наукових досліджень та проведення кардинальних змін в експертизі їх результатів. Основною проблемою у цьому процесі є некомпетентне використання засобів математичної статистики для підтвердження здобутих під час дослідження результатів. Причиною виникнення проблемних явищ є, як зазначає ряд науковців (зокрема, В.Андрієнко, С.Архангельський, Б.Битинас та ін.), те, що застосування математичної статистики у наукових дослідженнях пов'язане з певними труднощами, оскільки в них насамперед досліджуються саме якісні ознаки феноменів і явищ.

Вважаю, що компетентним та якісним застосування математичних засобів у наукових дослідженнях буде лише при умові узгодженості поставлених до результатів дослідження завдань та можливостей застосованих методів математичної статистики. Розглянемо основні напрямки математичної статистики, як елемента наукового дослідження та ймовірні причини некоректного застосування її засобів.

Задачі, які вирішує математична статистика - це розробка методів збору і групування статистичних даних, отриманих в результаті досліджень, розробка методів аналізу статистичних даних залежно від поставленої мети. Висновки, зроблені під час вирішення поставленої задачі за допомогою методів математичної статистики, повинні компетентно відображати загальні імовірнісні характеристики процесу, що досліджується.

Необхідно зазначити, що математична статистика, як елемент наукового дослідження, розділена на два взаємопов'язані напрями: описова та індуктивна статистики, де описова статистика займається накопиченням, й систематизацією дослідних даних, а індуктивна статистика з урахуванням цих даних дозволяє зробити певні висновки щодо об'єктів дослідження. Сучасна математична статистика навіть може дозволити розробку способів визначення числа необхідних випробувань до початку дослідження (планування експерименту), а в ході досліджень вказати послідовність аналізу даних.

Очевидно, що об'єктивність результатів будь-якого дослідження залежить від точності вимірів, їх аналізу та обробки даних. Використання методів математичної статистики у свою чергу дозволяє досліднику систематизувати, науково опрацювати і подати матеріали дослідження, попередньо перевірюючи їх наукову достовірність. Однак, як я вважаю, саме з цього випливає головна причина некоректного застосування засобів математичної статистики, адже під час проведення наукових досліджень завжди існує загроза надмірного використання лише методів статистики, коли аналіз одержаних даних перетворюється лише на набір цифр та складних формул, у той час як математична статистика як елемент наукового дослідження не пояснює явищ і не встановлює їх причини, а тільки кількісно їх описує і встановлює основні закономірності.

Отже, коректне застосування методів математичної статистики як елементу наукового дослідження і, як наслідок, правдивості одержаних даних та компетентності імовірнісних характеристик досліджуваного явища чи процесу, можливе лише за умови адекватного співвідношення завдань дослідження та можливостей обраних методів математичної статистики, а також недопущення під час інтерпретації результатів дослідження переважання виключно статистичних засобів над математично-статистичними та соціо-гуманітарними методами.

Мозоль Володимир Ігорович

5 курс, хіміко-технологічний факультет, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Рубанець О. М., професор, доктор філософських наук

ВЗАЄМОДІЯ ТЕОРЕТИЧНОГО І ЕМПІРИЧНОГО

У даній статті основним предметом розмови є сутність теоретичного і емпіричного знання в науковому пізнанні та їх взаємозв'язок між собою. І до сьогодні в методології наукового пізнання існує деяке непорозуміння у розумінні суті понять теоретичного і емпіричного знання, а також їх взаємозв'язку і місця в науковому пізнанні. Існують дослідники, в розумінні яких емпіричні знання пов'язуються тільки з чуттєвим змістом досвіду, а теоретичні знання, в свою чергу, включають тільки будь які логічні форми. Але вони не завжди враховують, що термін «теоретичне» і «емпіричне» в будь якому разі відносяться до знань, які завжди виражаються тільки в логічній формі.

Основна специфіка теоретичного знання полягає в тому, що його базою є основа теоретичного базису наукового пізнання. Існування такого базису постійно заперечували представники емпіризму. В свою чергу представники раціоналізму завжди визнавали існування такого базису.

Специфіка емпіричного знання в першу чергу полягає в тому, що воно виникає на основується на емпіричному базисі наукового пізнання. Отже, зв'язок із чуттєвими сприйняттями і їх відображення в елементарних реченнях – це лише окремі грані єдиного емпіричного знання. І не можна розглядати окремо жодну з цих сторін.

Наявність цих двох базисів наукового пізнання і відображає відносну самостійність і теоретичного, і емпіричного знань в цілісній системі наукового знання [1, с.102].

У процесі наукового пізнання ці дві протилежності – теоретичний і емпіричний рівні дослідження – знаходяться в суперечці, яка призводить в кінцевому підсумку до утворення нових знань. Так дані досвіду, утворюючись в певному значенні незалежно від теорії, рано чи пізно охоплюються нею і перетворюються на знання. Наукові теорії, що утворюються на

власній теоретичній основі, будуються відносно самостійно, поза жорсткою і однозначною залежністю від емпіричних знань, але підпорядковуються їм і контролюються ними, є, в кінцевому підсумку, узагальненням даних досвіду [2, с.54].

В результаті боротьби цих протилежностей і виникають нові знання, як емпіричні так і теоретичні [3, с.453].

У деякій мірі філософське і буденне пізнання є протилежностями, які сприяють утворенню наукового пізнання. Насправді, емпіричне дослідження базується на основі чуттєвої достовірності, яка характерна лише для чуттєвого сприйняття в повсякденному пізнанні, тоді як теоретичне дослідження ґрунтується на загальних положеннях, в цілому притаманних філософському пізнанню.

Як висновок можна сказати, що дві основні протилежності, що властиві процесу наукового пізнання – теоретичні і емпіричні рівні пізнання – виявляються в генетичному аспекті, пов'язані з протилежностями пізнання взагалі і які виражаються в наявності філософського і буденного видів пізнання.

Список використаних джерел:

- 1) Карпович В.Н. Системность теоретического знания. Логический аспект / Карпович В.Н. — Новосибирск: Наука СО, 1984. — 124 с
- 2) Конверский А.Е. Теория и ее обоснование / Конверский А.Е.- К., 2000. — 179 с.
- 3) Щетинина Е.А. Взаимосвязь эксперимента и теории в процессе исторического развития науки/ Е.А. Щетинина - Донецьк:ДонНУЕТ, 2010. - 461 с.

Присяжнюк Дмитро В'ячеславович

5курс, хіміко-технологічний факультет, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Рубанець О.М., д.ф.н., проф. кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ЗНАЧЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У ВИРОБНИЦТВІ МЕДИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ

У сучасному житті людина не може обходитись без різноманітних ліків. Їх застосування для лікування, профілактики та підтримання імунітету, у наш час, стало нормою, та мало хто з нас замислювався над тим, який шлях проходять ліки від теоретично активної речовини до таблеток на полицях аптеки. А, насправді це – цікавий, довгий та тернистий шлях, що тісно пов'язаний з наукою, практичними знаннями та вміннями науковця.

Лікарський засіб (лікарський препарат, медикамент, ліки) – речовина або суміш речовин синтетичного або природного походження у вигляді лікарської форми (таблетки, капсули, розчини тощо), що застосовуються для профілактики, діагностики та лікування захворювань [1. с.32]. В загальному випадку медичні дослідження складаються з двох етапів. Перший етап – за допомогою комп'ютерних технологій сотні тисяч речовин перевіряються на активність відносно досліджуваної молекули (частіше за все під цим розуміється молекула рецептора). На другому етапі проходить безпосереднє моделювання структурної активності за допомогою спеціальних програм типу QSAR (Quantitative Structure Activity Relationship). Кінцевий результат – створення речовини, що має найвищий рівень активності при найменших побічних ефектах і матеріальних затратах. Моделювання може протікати по двом напрямкам. Перший – конструювання ідеального “ключа” (медіатора), що підходить під природній “замок” (рецептор). Другий – конструювання “замка” під вже існуючий “ключ”. В медичному сенсі винахід препарату означає цілий комплекс досліджень та перевірок, що можна об'єднати в один термін - фармацевтична розробка. В сучасних умовах фармацевтична розробка

лікарських препаратів є невід'ємною частиною їх життєвого циклу та потребує структурованих, багатопланових та коштовних досліджень [2, с.337].

Фармацевтична розробка – це комплексні експериментальні дослідження, що направлені на наукове обґрунтування складу лікарського засобу в даній лікарській формі [3, с.156].

Важливість фармацевтичної розробки легко пояснюється. Справа в тому, що у ній представлено обґрунтування вибору складу, складових частин та первинної упаковки, також пояснюється роль допоміжних речовин в готовому препараті. Обґрунтування повинно супроводжуватися науковими даними по фармацевтичним дослідженням. Також вказується надлишок (лікарської або допоміжної речовини) з його науковим обґрунтуванням.

Ціллю фармацевтичної розробки є створення препарату відповідної якості та обґрунтувати процес його виробництва для випуску продукції з заданими функціональними характеристиками. Під терміном якість розуміють відповідність кожної лікарської речовини або лікарського препарату своєму призначенню. Цей термін також включає у себе такі поняття, як достовірність, сила дії та чистота [4 с.122].

Отже, розуміючи важливість лікарських препаратів у сучасному світі, можна легко оцінити роль досліджень, направлених на їх винахід та вдосконалення. Без наукових досліджень розвиток та вдосконалення медицини був би неможливий, тому на сьогодні питання розробки та вдосконалення медичної промисловості важливий як ніколи до цього.

Список використаних джерел:

1. Мальцев В.І. Клінічні випробування ліків. – 2е видання – Київ: Моріон. 2006.
2. Darvas. F., Darvas L., // Quantative structure-activity analysis / ed. By R. Franke et al. – 2008 – P. 337-342.
3. Белих Л.Н. Математичні методи в медицині. – М.: Мир, 1987.
4. Dean P.M. // Trends Pharm. Sci. – 2012. – Vol. 3. – P. 122-125.

Ревеко Валерія Андріївна

5 курс, хіміко-технологічний факультет НТУУ „КПІ”

Науковий керівник:

Рубанець О.М., д.ф.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

УДОСКОНАЛЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ СЕНСОРНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОСТОВІРНОЇ ПЕРВИННОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Сенсорною системою називають технічну систему, яка сприймає та перетворює певну інформацію про досліджуваний об'єкт. Тема моєї наукової роботи пов'язана з амперометричними сенсорами – електрохімічними датчиками, які генерують струмові сигнали, пропорційні концентрації визначуваних домішок токсичних газів у повітрі.

Недосконалість матеріалів, використовуваних в сенсорах, приводить до виникнення деякої похибки, що негативно відображується на результатах вимірювань. Досліди, що проводяться для вдосконалення сенсорів і усунення цієї похибки йдуть у відповідності з одним із законів філософії – законом переходу кількісних змін у якісні. Тобто збільшення кількості експериментів зі зміною властивостей матеріалів ведуть до якісного покращення сенсорного приладу. Задача підвищення чутливості сенсора також підпадає під цей закон, так як веде до покращення його робочих характеристик.

Російський вчений, В.А. Барабанщиков, в рамках розширення поняття чуттєвого пізнання дослідив динаміку перцептивного сприйняття інформації та показав, що сенсорні

дані, будучи результатом дії об'єкту на органи чуття людини, недостатні для розмежування реальності і ілюзій, і не є власне пізнавальним образом, знанням як таким [1, с.48]. При переході до використання технічних сенсорних систем отримувана інформація стає не суб'єктивною, а об'єктивною.

Розглянувши історичний процес розвитку сенсорних систем можна дійти висновку про застосовність до цього процесу ще одного з філософських законів, а саме закону про єдність та боротьбу протилежностей. Перші розроблені сенсори виконували задачу лише визначення наявності або відсутності якоїсь речовини. В подальшому при вдосконаленні таких систем перед ними ставиться задача визначення кількісних характеристик підконтрольної сполуки.

Кафедрою технології електрохімічних виробництв НТУУ «КПІ», на якій було розроблено уніфіковану серію електрохімічних газових сенсорів нового покоління, проводяться роботи з подальшого удосконалення цих пристроїв [2]. Було виявлено, що фонові струми, якими визначається така важлива характеристика сенсора як нижня межа вимірів [3], у значній мірі визначаються процесами корозії одного з функціональних матеріалів пристрою – титану. Для підвищення чутливості сенсорів було запропоновано дослідити можливість застосування летючих інгібіторів корозії титану у сенсорних системах, що і є темою моєї наукової роботи.

Розширення меж пізнання світу робить неможливим подальше застосування принципу «чорної скриньки» до процесів, що нас оточують. Для досягнення незвіданого та розкриття таємниць матерії необхідною умовою є отримання достовірної первинної інформації про об'єкт. Використання електрохімічних сенсорів для дослідження повітряного середовища є одним з можливих способів реалізації такої задачі.

Список використаних джерел:

- 1) Микешина Л.А. Философия науки: Современная эпистемология. Научное знание в динамике культуры. Методология научного исследования : учеб. пособие / Л.А. Микешина. — М. : Прогресс-Традиция : МПСИ : Флинта, 2005. — 464 с.
- 2) Уніфіковану серію електрохімічних газових сенсорів нового покоління, матеріал сайту: <http://electrochemistry.kpi.ua>
- 3) Линючева О.В., Букет А.И. Прогнозирование влияния коррозии на характеристики амперометрических сенсоров. - Sensor Electronics and Microsystem Technologies Т. 3(9), 2, - 2012.

ПРИБОРНАЯ СИТУАЦИЯ И ПРИБОРНЫЙ ОТКЛИК В НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Изучение влияния приборной единицы при анализе данных, полученных в научных исследованиях, представляет собой актуальную и важную научную задачу, поскольку оно дает адекватное понимание реальности информационного отклика и открывает возможности для целенаправленного развития исследуемой научной проблемы, решение которой возможно лишь посредством использования специального технического оборудования.

Основная задачей использования приборов является расширение спектра человеческих возможностей, которая решается путем конвергенции виртуальных технологий с человеком, слиянии их в единую систему, способную выполнять такие задачи, которые человек, или устройство, запрограммированное на выполнение поставленной задачи человеком, решить не в состоянии. Однако появляется возможность наложения внешних возмущающих воздействий, систематические и случайные ошибки приборов.

Согласно Степину «приборная ситуация- деятельность по “наделению” объектов природы функциями приборов [1]. Прибор является как бы составной частью эксперимента и изучается не сам объект, а его проекция, приборный отклик. В экспериментальной ситуации участвует природа только в той мере, в какой она встраивается в эту приборную ситуацию. Приборы очень воздействуют на природу [1], поэтому в эксперименте не вся природа участвует, а лишь та часть, которую ощутил прибор и преобразовал.

Научный эксперимент базируется на систематических наблюдениях, где субъект обязательно конструирует приборную ситуацию [2]. Случайные наблюдения могут стать импульсом к новому открытию, но структура приборной ситуации неизвестна, а значит неизвестен и объект исследования. Тогда случайные наблюдения могут перерасти в систематические, где при конструировании приборной ситуации проблема может быть решена в общем виде.

Используя свойства приборов и конструирование приборной ситуации, в 20 веке актуальным стал вопрос о влиянии прибора не только, как посредственного механизма, расширяющего возможности восприятия человека, но и как активного наблюдателя, способного непосредственно влиять на исследуемый объект. Так, например, «атомно- силовая микроскопия (АСМ), с помощью которой можно не только увидеть отдельные атомы, но и перемещать атомы по поверхности. Таким образом, микроскоп АСМ выступает орудием воздействия на объект» [3]. Таким образом, перед философами, занимающимися темой приборной ситуации в основном в квантовой физике, возникает новый вопрос, решив который можно получить новый ключ к квантовым интерпретациям и подобной методологии постановок эксперимента, в том числе нанотехнологических разработок.

Таким образом, приборная ситуация в современных научных исследованиях может являться как действенным механизмом, уменьшающим субъективизм исследования, так и методом управления исследуемым объектом.

Список использованных источников:

- 1) Степин, В.С. Теоретическое знание /В.С. Стёпин. — М.: Наука, 2000. — 238с.

2) Степин, В. С. Философия науки и техники [Текст] : учеб. пособие для вузов / В. С. Степин, В. Г. Горохов, И. А. Розов. - М. : Гардарики, 1996. - 400 с.

3) В.И. Аршинов, М.В. Лебедев. Философские проблемы развития и применения нанотехнологий// Философские науки – 1/2008. С. 58- 79.

Сібірук Володимир Павлович

5 курс, хіміко-технологічний факультет НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Рубанець О.М., професор, доктор філософських наук

БУДОВА СУЧАСНОЇ НАУКИ

Наука сьогодні – чи не одна з найбільш динамічних систем суспільства. За період життя одного покоління радикально змінюється не тільки зміст наукового знання, але й форми зв'язку науки з суспільством, форми організації наукової діяльності, наукових комунікацій тощо, при цьому наука сама суттєво впливає на ці зміни, ініціює їх. Тому питання будови науки – це питання її розвитку, функціонування, життя, різноманіття проявів як феномена культури [1].

В наш час наука стала складним симбіозом і можна сказати, що вона складається з таких процесів:

- квантово-польову, нано-біо-генно-нейро-інформаційну революції;
- індустрію наукоємних технологій, яка надає сервісні послуги всім сферам людської діяльності;
- наростаючий потік могутніх нано-біо-генно-нейро-інформаційних технологій, наукоємних виробництв, які створюють базу для таких грандіозних науково-дослідних мегапроектів.

Тому з'являються думки, що наука зараз – це своєрідний інструмент зброї масового знищення, а не тільки величезна продуктивна сила [2, с. 6].

Завдяки науковому апарату наука виступає як активна перетворююча сила, змінює вигляд планети. Вернадський вважав, науковий апарат, який самовдосконалюється, зводить в єдину систему, зростаючу сукупність наукових фактів, оброблених узагальнюючою думкою. В результаті науковий апарат перетворюється на ту силу, яка розбудовує життя людини і населені їм області планети. «Науковий апарат фактів, охоплених все більше і більше математикою, є те нове знаряддя, з яким людина входить в ноосферу» [3].

Роль науки зростає у зв'язку із зростанням наукоємності сучасних технологій. Але одночасно йде процес трансформації самої науки, що виразилася у формуванні нового феномену - технонаука. Технонаука - це не тільки органічний симбіоз науки і технології [4].

На початку третього тисячоліття, перш за все, відбувається розширення сфери наукового пізнання, а також спостерігається високий рівень розвитку інформаційних та комп'ютерних технологій. Зараз в науці виникають нові методи та прийоми досліджень, змінюється ставлення до ненаукових форм знання. Це все впливає на образ культури людства, тип раціональності в науці та вносить свій вклад у формування нового стилю наукового мислення. Розглядаючи науку не лише як систему знань, а й як специфічну духовну діяльність, спрямовану на виробництво нового знання, і як традицію, важливо мати на увазі історичну мінливість наукової діяльності й наукової традиції [5].

Список використаних джерел:

- 1) Тузлова Л. В. Сучасна наука та її вплив на формування нової освітньої парадигми. // Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія : Збірник наукових праць / редкол. Л. Г. Дротянко. - К., 2008. - № 1 (7)'2008. - С. 162-166.
- 2) Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник. / В. В. Сергієнко – Кременчук : Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2011. – 103 с.
- 3) Мочалов И.И. Научный аппарат в понимании В. И. Вернадского / И. И. Мочалов // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. Філософія. Культурологія. – 2009. – № 1 . – С. 29-32.
- 4) Оноприенко В.И., Оноприенко М.В. Технонаука в знаниевом обществе. - http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/Vnau_f/2009_1/onopr.pdf.
- 5) Скиба О. П. Стиль наукового мислення в соціально-психологічному і соціологічному аспектах / О. П. Скиба // Вісн. Нац. авіац. ун-ту. Філосо. Культурологія. - 2009. - № 1. - С. 128-131.

СЕКЦІЯ №2. ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ ТА РЕЛІГІЄЗНАВСТВО «НЕМАЄ НІЧОГО СИЛЬНІШЕ ЗА ЗНАННЯ»

Куратори секції: к.філос.н., доц.. Свідло Т.М., ст.. викл. Черкасов С.М.

Секретар: Гуцалюк Катерина

Бондар В.

студент 6 курсу, ФСП,ЗАМ-71

СОЦІАЛЬНА РЕКЛАМА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

В ХХІ столітті соціальна реклама стає одним із важливих механізмів розвитку сучасного суспільства. Слід зазначити, що поняття «соціальна реклама» поширене переважно в Україні та Росії, на Заході для визначення «соціальної реклами» використовуються терміни: суспільна реклама; звернення соціальної реклами; реклама соціального здоров'я та безпеки; повідомлення соціальної свідомості.

Зазначимо, що соціальна реклама є інформацією будь-якого виду, розповсюджена в будь-якій формі, яка спрямована на досягнення суспільно корисних цілей, популяризацію загальнолюдських цінностей і розповсюдження якої не має на меті отримання матеріального прибутку. Соціальна реклама є видом неприбуткової реклами, направленої на зміну моделей суспільної поведінки і залучення уваги до проблем соціуму. Поняття соціальна реклама – це різновид соціального продукту (у США та Європі для позначення традиційно використовується термін PSA – public service announcement), істотно відрізняється від державної і політичної реклами. Найчастіше замовниками такої реклами виступають державні органи або некомерційні організації, а рекламні агентства і розповсюджувачі реклами у ряді випадків виготовляють і розміщують її на безвідплатній основі або за зниженими цінами. Найвідомішими прикладами соціальної реклами є кампанії по боротьбі з наркотиками, дотриманню правил дорожнього руху, пропаганда здорового способу життя, охорона навколишнього середовища та інші.

Зазначимо, що соціальна реклама є проявом доброї волі суспільства, її принципової позиції щодо соціально значущих цінностей. Держава відноситься до соціальної реклами як до своєрідних ліків, інструменту профілактики соціальних бід. Така і повинна бути висока місія соціальної реклами, адже при існуючих темпах еволюції і розвитку суспільства цей вид реклами стає вже більш масштабним видом комунікації, який можна умовно назвати PR-ом. У розвинених країнах існують безліч державних і недержавних програм, котрі задіяли соціальну рекламу. Одна з найбільш популярних тем соціальної реклами - це боротьба зі СНІДом і наркоманією. Проблеми сучасного суспільства безпосередньо позначаються на соціальній рекламі. Якщо продовжити список тем, найбільш популярних в соціальній рекламі в сучасному світі, то це: насильство в сім'ї; алкоголізм і куріння; наркотики; аборти; профілактика надзвичайних ситуацій; цивільна права та обов'язки (податки); профілактика особистої безпеки громадян; екологічні проблеми; діти-сироти; зникаючі види тварин; міжрасова нетерпимість; здоровий спосіб життя [Бугрим В. Соціальна реклама в інформаційному суспільстві // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2004. – № 50. – С. 58-62].

Сучасна соціальна реклама використовує більш широкий спектр носіїв, вона більш різноманітна, як технічно, так і творчо. Ставлення до соціальної реклами в даний час досить двоїсте. З одного боку, соціальна реклама менш ідеологізована і менш політизована, однак, це

не завжди вірно. Часто соціальними гаслами користуються як інструментом для досягнення політичних, іміджевих або економічних цілей. Це не завжди погано, проте, якщо фірма, політик, громадська організація, яка використовує для просування соціальну рекламу, дискредитує себе в очах громадськості, люди перестануть довіряти соціальній рекламі зовсім. Не варто забувати також, що соціальна реклама не може вирішити проблеми самостійно і на додаток до неї необхідно використовувати й інші інструменти. У Радянському Союзі заклики деяких соціальних реклам підкріплювалися каральними заходами, в Росії вкупі з соціальною рекламою потрібно активніше застосовувати методи PR, психології. Не дивлячись на те, що сучасна соціальна реклама значно відрізняється від реклами радянського періоду, мета і в тому і в іншому випадку полягає в залученні уваги до актуальних проблем суспільства, його ціннісних установок і зміна моделі поведінки громадян у відповідності з цими установками [Андрусенко А. Соціальна реклама в Україні: здобутки та перспективи / А. Андрусенко // Маркетинг в Україні. – 2006. – №1. – С.4-5.].

Таким чином, соціальна реклама є видом некомерційної реклами, метою якої є зміна моделей суспільної поведінки та звернення уваги населення до проблем суспільства. У всьому світі соціальна реклама виявилась ефективним засобом підвищення інформованості про СНІД, сприяє економії енергії, боротьби з домашнім насиллям, або зменшує смертність на дорогах шляхом заохочення використання ременів безпеки.

Степова Ірина Віталіївна
студентка 6 курсу, ФСП,ЗАМ-71

МОТИВАЦІЯ – ШЛЯХ ДО ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Мотивація - це те, що активізує, стимулює людину й направляє її дії до поставленої мети.

Існує два смисли слова "мотивація". З одного боку, мотивацію розглядають як систему зовнішніх впливів, покликаних спонукувати людину до роботи з високою віддачею.

Організація використовує відносно свого персоналу найрізноманітніші стимули: гроші, нагороди, статус, підвищення по службі, очікуючи при цьому, що працівники у відповідь будуть ретельно трудитися. Ця система може включати й набір негативних стимулів і покарань: штрафи, депремювання, зниження в посади, звільнення.

З іншого боку, мотивацію розглядають як внутрішні спонукання, джерелом яких є сама людина, як бажання, прагнення працювати з високою віддачею, зацікавленість у результатах своєї праці. І по великому рахунку, саме такий стан людини є щирою мотивацією.

Для розуміння трудової поведінки підлеглих і побудови ефективної системи впливу на їхню мотивацію розберемося в ключових принципах, які визначають зв'язок трудової мотивації й робочу поведінку людини. Це наступні принципи:

Однієї з важливих проблем у менеджменті є створення на підприємстві діючої системи мотивації праці. Мотивація - процес формування в працівника необхідних стимулів, що є зовнішнім спонуканням до праці, що розвивається на основі, як своїх особистих потреб, так і потреб інших людей. Шлях до ефективного управління людиною лежить через розуміння його мотивації. Тільки знаючи те, що рухає людиною, що спонукує його до діяльності. Які мотиви лежать в основі його дій, можна спробувати розробити ефективну систему форм і методів управління людиною. Для цього необхідно знати, як виникають ті або інші мотиви, як і якими способами, мотиви можуть бути наведені в дію, як здійснюється мотивування людей.

Змістовні теорії мотивації аналізують фактори, що роблять вплив на мотивацію. Значною мірою фокус цих теорій сконцентрований на аналізі потреб і їхньому впливі на мотивацію.

Потреби - це те, що виникає й перебуває усередині людини, що досить загальне для різних людей, але в той же час має виразно індивідуальний прояв у кожній людині. Ці теорії описують структуру потреб, їхнє втримування й те, як дані потреби пов'язані з мотивацією людини до діяльності. У даних теоріях робиться спроба дати відповідь на питання про те, що усередині людини спонукає його до діяльності. Найбільш відомими теоріями мотивації цієї групи є: класична теорія Ф. Тейлора; теорія ієрархії потреб, розроблена Маслоу; теорія ЕКС, розроблена Альдерфером; теорія придбаних потреб Макклеланда; теорія двох факторів Герцберга.

Управління персоналом набуває дедалі більшого значення як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємства, досягнення успіху в реалізації його стратегії розвитку. Управління персоналом можна визначити як діяльність, що спрямована на досягнення найбільш ефективного використання працівників для досягнення цілей підприємства та особистісних цілей.

Невід'ємною частиною системи управління людськими ресурсами є мотиваційна система. Мотивація - це процес свідомого вибору людиною того або іншого типу поведінки, обумовленої комплексним впливом зовнішніх (стимули) і внутрішніх (мотиви) чинників. Нині у практиці управління застосовуються різноманітні теорії мотивації, які дають уявлення про основні принципи мотивації праці і свідчать про роль мотивації в управлінні персоналом. Сутність теорій мотивації полягає в тому, що людина, усвідомлюючи завдання, що ставляться перед нею, і знаючи ту винагороду, яку вона може одержати за їхнє вирішення, зіставляє це зі своїми потребами, можливостями і здійснює певну діяльність.

Організація матеріального стимулювання як економічна складова мотивації незалежно від форм власності передбачає вибір і застосування найбільш раціональних форм і систем індивідуальної і колективної оплати праці, удосконалення існуючих методів матеріального заохочування і матеріальної відповідальності робітників, а також застосування прогресивних способів матеріального і морального стимулювання трудових колективів

Форми і системи заробітної плати – це спосіб встановлення залежності між величиною заробітної плати працівника і кількістю та якістю праці, тобто між мірою праці та її оплатою. Іншими словами, форма оплати праці встановлюється для оцінки праці при її оплаті: за конкретними видами продукції, за витраченим часом або за індивідуальними або колективними результатами діяльності. Від прийнятої моделі заробітної плати та способів її обчислення залежить виконання заробітною платою її основних функцій. Організація оплати праці - це одна з найболючіших проблем трудових відносин. Від її оптимального розв'язання багато в чому залежить не лише рівень оплати праці працівників, але й результати господарської діяльності підприємства загалом.

Коваль Ольга Олександрівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Свідло Т.М., кандидат філософських наук, доцент

ФІЛОСОФСЬКЕ ЗНАННЯ ТА СЬОГОДЕННЯ

Ще змалку всім кажуть, що знання-неабиякий скарб, але в чому саме полягає його цінність? Звичайно, почувши таке запитання, кожен першим ділом подумає про те, що, навчаючись добре, можна буде знайти перспективну роботу, заробляти багато грошей та мати все, що забажаєш.

Але якщо вийти за ці рамки та подумати, доходимо висновку, що недаремно кажуть: "Хто володіє знанням, той володіє світом". Можна побачити, що протягом всього існування роду людського ми, люди, намагаємося пояснити те, чого не розуміємо, знайти відповіді на багато запитань, які турбують нас ще з давніх часів.

Булгаков казав, що людина має духовну потребу в тому, щоб мати цілісне уявлення про наш світ, але чекати задоволення цієї потреби поки майбутня наука допоможе вона не може. Крім того, ми прагнемо знайти відповіді на запитання, які виходять за поле науки, адже надзвичайно важливо зрозуміти, що ж таке наш світ в цілому, яка природа добра і зла, чого варте наше життя. Більше того, людина не має змоги заглушити в собі цю потребу, зробити вигляд, що ці питання не існують, або просто їх ігнорувати.

Науковці намагаються з'ясувати, як влаштований наш світ, але навіщо? Чому кожен з нас прагне не просто жити, як планктон, а живучи дізнатись якомога більше? Роками ми накоплюємо знання, корегуємо їх та відкидаємо хибні теорії, як наприклад можливість перетворювати будь-яку матерію в золото або те, що наша планета не кругла. Багато вчених минулого, філософів та дослідників намагалися зрозуміти, як влаштований всесвіт, як з'явилася людина, і нині, оглядаючись на історію, ми бачимо багато хиб у теоріях видатних особистостей старовини.

Люди по природі своїй хочуть більше і більше, і знання-не виняток. Ми створюємо нові винаходи, за допомогою них розгадуємо більше загадок, і таким чином накоплюємо все більше знань. Напевне, в нас з народження закладено це прагнення бути краще, знати більше. Звичайно, бо ми ж усі особистості, "підкорювачі світу", володіємо планетою століттями, в нас палає жага до більшого, і лише виняткові люди зовсім не переймаються нічим таким. Такі індивіди не мають ніяких особливих прагнень, цілей, але, якщо подивитись, майже кожен з нас чимось цікавиться.

Для чого ми все винаходимо нові прилади, нові технології? Напевне, не тільки задля того, щоб полегшити собі життя, а і для того, щоб мати більше можливостей, дізнатись більше і більше зрозуміти. І зараз, у 21-му столітті, у нас такі можливості, ми знаємо все, що відкривають вчені, ми розуміємо, в чому полягали помилки наших попередників. Згодом, можливо, амбіції доведуть нас до того, що людство загарбає весь всесвіт або знищить саме себе. Звичайно, це не трапиться найближчим часом, але така вірогідність також існує.

Кожна людина може змінити існуючу ситуацію своїм вкладом, тому знання важливе для всіх: для науковця і звичайного продавця, для політика і менеджера-адже у наших знаннях полягає наша сила, а отже і сила всього людського роду.

Тож, можна зробити висновок, що людство прагне знати та розуміти все більше і більше, і сьогодення-час, коли ми маємо досвід минулих поколінь та нові технології, а отже, маємо надзвичайно великі можливості для отримання відповідей на турбуючі нас питання.

РОЛЬ ЗНАННЯ У ДОСЯГНЕННІ ЩАСТЯ

«Бути щасливим – означає бути освідченням та мати знання». Мало для кого таке визначення є доцільним, бо у сучасному житті усіх радше хвилює матеріальна сторона щастя і рідше – духовна.

Одним із видів щастя – коли людина зайнята своєю улюбленою справою. Та деякі хобі достатньо складні, для пересічної особи, і потребують глибоких знань. Тоді людина і поглинає у вир навчання, збору певної інформації, і вже не помічає як це її захоплює, і їй хочеться дізнатися все більше і більше. Людина в цей момент схожа на запальничку, яка не тільки «горить» все сильніше від кожної краплини знання, що вона отримує, але і бажає і бажає запалити своїм знання усіх навкруги, і щоб це знання поширилося, немов лісна пожежа, і захопила душі людей. В цей час людина вважає себе всесильною, адже знання – це сила, яка може змінити світ.

Але, нажаль, не кожен це розуміє, і не кожен до цього прагне, не кожен здатен поділитися власним знанням. Томас Фуллер казав: «Якщо Ви володієте знанням, дайте іншим запалити від нього свої світильники». Але людина за власною натурою – егоїстична істота, і зараз мало хто здатен попіклуватися про когось іншого, а не лише про власне щастя. Саме тому ми і живемо у такому недосконалому світі.

Та все ж таки існують люди чисті від жаги лише до власного задоволення, і живуть вони за принципом Смайлса Самоеля: «Вчися так, ніби ти маєш жити вічно, живи так, ніби маєш померти завтра». Ці люди: проповідники, філософи, вчені, вони присвячують своє життя пошуку абсолютного знання та передачі його іншим, відкриття горизонтів безмежного та непізнаного. Їх не зупиняє ніщо: хвороба, смерть близьких людей, неважливо що – ніколи не стає перепорою на шляху досягнення мети – дізнатися все. Це стає їхнім життям, і саме ця ціль майоріє попереду, обіцяючи безмежне щастя.

Кажуть, що найкраще у подорожі – це сама подорож, а не досягнення пункту призначення, адже потів тобі вже немає куди йти. Так і зі щастям, людина може прикласти надзвичайні зусилля, задля досягнення власної мети, а отримавши бажане – стати нещасною, адже тепер потрібно щось інше, нова мета. І саме тоді розумієш, що знання – ідеальна умова щастя, знати – мета, якої неможливо досягти, адже неможливо пізнати усе.

Людина істота допитлива та кмітлива, це підтверджують усі досягнення, та навіть світ, який нас оточує, з усіма технологіями, можливостями. Але людині ще не вдалося досягти абсолютного знання, адже це неможливо – ми живемо на планеті, яку нам, напевно, ніколи не вдасться зрозуміти, бо кожного дня з'являються нові відкриття, які змінюють думку вчених про планету, і відкриває нам ще більший світ можливостей та загадок. Але ж наша планета ще і не єдина, ще існує стільки знань, які нам не досягнути, що знаходяться за межами навіть нашої уяви.

Та що можна казати хоча б про Всесвіт, якщо людина не змогла розгадати найважливішу загадку – саму себе, адже, можливо, саму у цьому знанні знаходиться відповідь на усі наші запитання. Недарма ж казали давньогрецькі філософи: «Пізнай себе – і ти пізнаєш весь світ».

Отже, незважаючи на те, що зараз світ наскрізь матеріальний і просякнутий ідеєю задоволення фізичних потреб, людина все ж таки залишається істотою, якій потрібна ідея, якій

потрібне щастя, щоб прожити, тому знання залишається нашою недосяжною метою, яка в кінцевому результаті принесе щастя для кожного з нас.

Колосова Анастасія Костянтинівна

2 курс, група БЕ-11, факультет біотехнології і біотехніки, НТТУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ніколаєнко Н. В., к.ф.н., викладач кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

НЕОКОНФУЦІАНСТВО ЧЖУ СІ

Чжу Сі (також його знають як Чжу Юаньхуей, Чжу Чжунхуей, Чжу Хуейань; 1130—1200) — відомий конфуціанський філософ династії Сун, якого вважають засновником неоконфуціанства.

В епоху Тан вплив конфуціанства помітно зменшився внаслідок збільшення впливу буддизму. Але, завдяки створенню в епоху Сун нового філософського напрямку на традиціях конфуціанства, воно не втратило соціальної ролі. Неоконфуціанство змогло також поєднати в собі елементи буддизму і даосизму.

Вчення Чжу Сі узагальнило в собі кілька філософських думок, які переважали в епоху Сун.

Вже на початку створення неоконфуціанської доктрини філософи прийшли до думки, що ті, хто хоче її засвоїти, повинні стабілізувати свою свідомість. Частина мислителів цього напрямку, разом з Чжу Сі, вважала, що наша свідомість містить у собі дві частини: перша з них (цин юст) – відчуття і бажання, а друга (бень сін) – те, що у людини є від природи і воно не може не бути досконалим.

Для неоконфуціанства характерне нескориме прагнення до спокою як до певного стану свідомості, який включений в процес самовдосконалення і самопізнання. Деяка частина філософів віддалялася від суспільства і єдиним їх прагненням було досягнення спокою. Чжу Сі ж вважав, що бажання заспокоїти свідомість зовсім не значить те, що ви маєте «сидіти наодинці, зачинивши ворота і зберігати своє усамітнення»[1, с.74], не реагуючи на термінові справи.

По мірі розвитку вчення ставлення мислителів до бажання людини ставало все жорсткішим аж до думки Чжоу Дунь-і, що їх краще не мати зовсім. Що ж до Чжу Сі - він підкреслював, що оцінка бажань залежить від свідомості людини: якщо воно виправлено і має «господаря», то всі прояви подібної свідомості будуть правильними і класифікуються як природні почуття. В іншому ж разі бажання згубні для людини. Дійсно, ставлення до світу людини духовної і добродісної повністю відрізняється від думок людини егоїстичної, їх бажання різні, різні й засоби здійснення та наслідки.

Неоконфуціанство є єдиним напрямком конфуціанства, де говориться про теорію пізнання. В якості об'єкта пізнання виступають всі ті принципи лі, які містяться в свідомості. Вищий принцип – головна категорія: «Якби не було цього вищого принципу, не було б ні неба ні землі, не було б усіх предметів, не було б душ померлих і духів»[2]. Саме від цих принципів, на думку Чжу Сі, залежить оволодіння знанням: «якщо ми хочемо дістати знань, то нам необхідно вивчити принципи речей... в світі немає нічого такого, чого б ми не могли дізнатися»[1, с.97]. Так, розуміння найменших принципів існування світу дозволяє людині краще пізнати себе.

В поглядах Чжу Сі важливе місце займає співвідношення знання та дії: «Пізнання й дія завжди потребують один одного, як без очей не йдуть ноги, а ноги без очей не бачать. Якщо

говорити про значення пізнання і дії в принципі, то перевагу треба віддати першому; якщо говорити про те, що більш важливо, то перевагу треба віддати дії»[2]. Мислитель стверджує, що знання завжди передує дії – коли істину зрозуміло – вона керує діями. В цьому я з філософом повністю погоджуюсь – не подумавши і не дізнавшись нічого дуже важко контролювати ситуацію і легко наробити чи наговорити дурниць з негативними наслідками. Коли ж деякий час подумати, більшість життєвих негараздів легко вирішити.

Загалом, неоконфуціанство Чжу Сі не тільки стало ідеологією Китаю, а й значно вплинуло на Японію та Корею.

Список використаних джерел:

1. Чжу Си. О сознании (Синь): из философского наследия Чжу Си / Си Чжу / пер. с кит. А.С. Мартынова, И.Т. Зограф; под ред. Г. М. Бонгард-Левин. - М.: Вост. лит., 2002. – 318 с.
2. Титаренко М.Л. История Китайской философии: Пер. с кит. / Общ. ред. и посл. М.Л.Титаренко. – М.: Прогресс, 1989. – 552 с.

Мохнач Юлія Сергіївна

2 курс, факультет біотехнології та біотехніки, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ніколаєнко Н. В., к.ф.н., викладач кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ФІЛОСОФІЯ СЕРЦЯ» ПАМФІЛА ЮРКЕВИЧА

Творчість видатного мислителя Памфіла Юркевича (1826-1874) є яскравою сторінкою в історії філософської думки нашої держави. І хоча ще донедавна її відносили до російської культури, насправді вона є виразним проявом мислення українців, у ній втілено суттєві риси нашої духовності: кордоцентризм, християнський світогляд, перевага екзистенціально-антропологічної проблематики. Справжнє відродження української держави неможливе без повного осмислення ідей П. Юркевича.

Вченням, яке виражає специфіку української народності, є «філософія серця» [1, с. 30]. Початок інтерпретації серця було покладено в 1860 р. статтею П. Юркевича «Серце та його значення в духовному житті людини згідно вчення Слова Божого» [2, с. 68]. У ній автор відображає серце як осередок духовного життя. Воно є носієм та охоронцем усіх життєвих сил людини, центром морального життя, вихідним пунктом всього доброго та злого у словах і думках.

П. Юркевич вважав, що релігія відкриває перед нами факт існування серця як більш глибокої основи духовного життя, ніж розум [3, с. 177]. У своїй роботі він наводить більше 120 цитат з Біблії, показуючи тим самим, що серце розглядається як надзвичайний орган для сприйняття Бога [1, с. 30]. Ми зводимо початки та кінці всього існуючого до Бога лише тому, що наша свідомість показує нам таку першу причину, глибше якої ми вже не бачимо – наше серце.

Серце є осередком духовного, морального життя людини, а голова виступає, як пише П. Юркевич, «видимою вершиною, яка першочергово та безпосередньо корениться в серці» [2, с. 74]. Саме у серці поєднуються найвища любов до Бога, любов до ближнього й любов до самого себе. Однак, підносячи значення серця, необхідно пам'ятати про його близький зв'язок з розумом [2, с. 69]. Таким чином, людина складається не з душі і тіла як двох субстанційних частин, а із серця і розуму як двох сторін однієї сутності. Отже, П. Юркевич намагається вирішити споконвічне питання співвідношення розуму та віри, шукаючи їх спільне коріння і не протиставляючи їх одне одному.

Філософські погляди П. Юркевича не вкладаються у якісь певні рамки. Спираючись на Святе Письмо, мислитель всебічно розкриває значення серця в людському житті, говорить про нього як про онтологічний корінь буття людини і передумов пізнання. Запропоноване П. Юркевичем обґрунтування цілісного раціонально-емоційного характеру світосприйняття може лягти в основу несуперечливого світогляду, який так необхідний сучасній людині.

Список використаних джерел:

1. Дубровіна К. О. «Філософія серця» в українській культурній традиції // Мультиверсум. Філософський альманах / Гол. ред. В.В. Лях. – Вип. 52. – К., 2006. – С. 30-39.
2. Юркевич П. Д. Сердце и его значение в духовной жизни человека, по учению Слова Божия / П. Д. Юркевич // Философский произведения. – М., 1990. – С. 68-103.
3. Чижевський Д. І. Нариси з історії філософії на Україні / Д. І. Чижевський. — К., 1992. — С. 177-204.

Колосова Василина Костянтинівна

1 курс, 2 група, факультет ветеринарної медицини, НУБіП України

Науковий керівник:

Дубровіна О.В., асистент кафедри філософії НУБіП України

КОНЦЕПЦІЯ ДОВЕДЕННЯ БЛАГОМИСЛЕННЯ ДО КІНЦЯ ВАН ШОУЖЕНЯ

В даних тезах нами буде освітлена концепція Ван Шоуженя (Ван Янмін; 1472-1528) про доведення благомислення до кінця, яка ідейно домінувала з сер. XVI до сер. XVII ст. і вплинула на подальший розвиток філософії Далекого Сходу. Філософія Ван Янміна була чимось на зразок посередника між конфуціанством і даосизмом. Концепція доведення благомислення до кінця була висунута ним в 1521 р. і об'єднала всі його попередні твердження, в тому числі і про єдність знання та дії. Сама назва є злиттям двох понять: «доведення знання до кінця» (чжи чжи) із конфуціанського канону «Да Сюе» та благомислення (в іншому перекладі – природне, істинне знання) із «Мен-цзи».

Благомислення властиве всім людям без виключення; всередині кожного є істинне знання – так як навіть найостанніший розбійник знає, що коїть недобру справу. Єдина різниця людей в благомисленні лише в ступені його свободи від страстей. Благомислення інтимне, його не можна передати іншим, що є наслідком його вродженості. Благомислення, на думку філософа, тотожне серцю, і має великий діапазон значень: душа, дух, пізнання, знання, почуття, воля, свідомість і ,навіть, підсвідомість. Воно являється основою чуттєвого пізнання: всі сім почуттів (веселощів, гніву, печалі, радості, любові, ненависті і прагнення) є діяльним проявом благомислення та не можуть бути добрими чи злими, вони першопочатково закладені у людському серці, але при їх перенасиченні перетворюються на пристрасті, які замутиють благомислення.

Благомислення зумовлює також і раціональне пізнання, і взагалі всяке знання, являючись власним мірилом свідомості, самою довершеномудрістю. Ван Янмін стверджував, що поза благомислення немає знання. Саме тому благомислення «постійно знає» (чан чжи) та «постійно усвідомлює» (чан цзює).

Воно є рефлексивним, ситуативним, оскільки не володіє ні функцією пам'яті, ні функцією передбачення, тому до цих функцій філософ ставився негативно. По-перше, стосовно функції передбачення – вважав, що для благомислення немає ні до ні після, тільки тонкі структури теперішнього, але при цьому воно є ключем до всього іншого. На думку Ван Шоуженя, передбачення властиве тільки для егоїстичних сердець, тому що знаючи щось

наперед, людина стає у більш вигідному положенні. Передбачення було б прямим втручанням у справу «небесного», людина ж повинна мати справу лише у сфері людського, а в цій сфері передбачення стає прямим керівництвом до дії. Крім того «сянь чжи» (передчасно знати) суперечить тезі філософа про єдність знання та дії, оскільки це є знанням до здійснення певної практичної дії. Дане положення має серйозне підґрунтя в китайській філософії, а власне думка про те, що мудрець не прагне пізнати загальні та необхідні процеси в природі. По-друге, негативне ставлення до функції запам'ятовування – як протест Ван Янміна проти запрограмованих, завчених дій, захистом спонтанного імпульсу, процесу виявлення власної першосутності і природних знань. Дискутував із Чжу Си, стверджуючи, що важливе не теоретичне пізнання, а розуміння найважливіших моральних принципів, закладених природою у людині. Таке ставлення яскраво виявилось у відповіді на запитання одного із його друзів: «Если, читая книги, не запоминаешь, то как быть?», на що він відповів: «Надо только понимать, зачем еще запоминать? Да и нужда в понимании тоже более чем второстепенна. Надо только выявить собственную первосущность. Если только запоминать то не поймешь; если только понимать то не выразишь собственную первосущность» [цит. за 1; с. 212]. Ван Янмин розумів знання як здатність до адекватної реакції, трактував знання з точки зору дії.

Таким чином, на нашу думку, концепція доведення благомислення до кінця є своєрідною програмою самовдосконалення людини, засади якої базуються на пошуку істинних знань не в зовнішніх джерелах, а в серці людини. Така позиція спонукає до найповнішої реалізації вищих моральних ідеалів, істинних знань у всіх сферах життя людини, а не до накопичення знань.

Список використаних джерел:

- 1) Кобзев А.И. Учение Ван Янмина и классическая китайская философия / А.И. Кобзев. – М.: Наука, 1983. – 358 с.
- 2) Кобзев А.И. Философия китайского неоконфуцианства / А.И.Кобзев. – М.: Вост. лит., 2002. – 606 с.
- 3) Таранов П.С. Анатомия мудрости: 120 философов. Жизнь. Судьба. Учение. Т. 2 / П.С. Таранов. – Симферополь: Реноме, 1997. – 624 с.

Хижняк Владислав Юрьевич

2 курс, факультет прикладной математики, НТУУ «КПИ»

Научный руководитель: Сторожик М.И.

ВЛИЯНИЕ СЦИЕНТИЗМА В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

В наше время существует множество философских течений, которое переплетаются друг с другом, дополняют или, наоборот, отрицают друг друга. Однако с начала XXI века все более активно проявляется такое течение, как сциентизм[1].

Сциентизм (от лат. Scientia – наука, знание) – общее название идейной позиции, представляющей научное знание наивысшей культурной ценностью и основополагающим фактором взаимодействия человека с миром. Нередко сциентисты считают «образцовыми науками» физику или математику и призывают строить остальные науки по их образу и подобию[2].

Сциентизм, как таковой, начал формироваться относительно недавно по сравнению с другими философскими течениями. Однако философами еще до зарождения сциентизма предугадывалась тенденция становления науки во главу идейной и культурной жизни всего

общества. Например, в утопии Ф. Бэкона «Новая Атлантида» или в утопии Томмазо Кампанеллы «Город Солнца» можно найти подобные сциентистские представления.

И такое влияние науки, описанное в вышеупомянутых философских трудах XVI-XVIII веков, в современном мире имеет место. Бурное развитие техники и технических возможностей в наше время более реально и уже воплощается во многих проектах. Например, один из самых известных и широких проектов, идейность которой основана именно на сциентизме, является проект Жака Фреско «Венера». Это относительно недавний проект, который за короткое время и благодаря техническому прогрессу приобрел популярность и широту действий[3].

Основным признаком влияния сциентизма в современном обществе является следующий факт: имеет место быть большому разрыву между техническими достижениями XX и XXI веков. Развитие интернета позволяет коммутировать членам общества между собой на международном и межгосударственном уровне. Это в свою очередь формирует население, который имеет свободный доступ к мировой сети, как единое общество, само формирующуюся и не подвластную влиянию управленческих структур. Это общество, которое имеет множество разных информационных источников, что позволяет формировать свою точку зрения в отличие от монопольного источника.

Следуя вышесказанному, можно заметить, что благодаря прогрессивным сциентистским взглядам идет интенсивное развитие науки. Наука же создает основу для формирования единого неразрывного мирового общества с равенством между членами внутри самого себя.

Список использованных источников:

1. Donald R. "The term scientism is ordinarily used with pejorative intent." Peterson, Science, Scientism, and Professional Responsibility, Clinical Psychology: Science and Practice, Volume 11, Issue 2, pp.196–210, June 2004

2. Э. Г. Юдин. статья Сциентизм//Большая советская энциклопедия. — М.: Советская энциклопедия. 1969—1978.

3. Jackue Fresco. "Essay. The Future and Beyond" [Электронный ресурс]. URL: <http://www.thevenusproject.com/en/the-venus-project/essay> (дата обращения 01.04.2013)

Григоренко Ольга Миколаївна
студентка 1 курсу, ФСП, СЛ-21

ФІЛОСОФІЯ ЛІНІ. ЩО ТАКЕ ЛІНЬ? ЧИ ПОТРІБНО З НЕЮ БОРОТИСЬ? ЛІНЬ ЯК СВІТОБАЧЕННЯ.

«Пока клетки в организме человека появляются (растут), тогда в нём нет лени. Когда они начинают отмирать, тогда появляется лень.»

З цим феноменом ми зустрічаємось кожного дня. Навіть найбільш старанний трудоголік, має періоди ліні, не бажання щось робити. Лінь - це не тільки погана якість особистості, як вважається, але й важіль прогресу. Без ліні ми не мали б стільки корисних відкриттів як пульт від телевізора, мікрохвильовка, мобільний телефон і інші.

Тож що таке цінь? Лінь, лінивство (от лат.*lenus* — спокійний) - це відсутність мотивацій для вчинків, активної поведінки. Відсутність чи нестача працелюбства, віддавання переваги необтяжливому дозвіллю над трудовою діяльністю.

Лінь визнається одним з семи смертних гріхів у християнстві. Вважається, що лінь призведе до злиднів. У ісламі, термін лінь використовується в Корані як повільність та інертність. Протилежною до ліні є боротьба з самим собою, проти власного Его. Протидією

проти ліні є моління п*ять разів на день і дотримання посту під час Рамадану. В буддизмі термін *kausīdya* зазвичай перекладається як "лінь" або "духовна лінь". *Kausīdya* визначається як чіплятись за нездорові заходи, такі як лежати і зволікати, бути не в захваті від чогось.

Лінь є спільною як і для людей, так і для тварин (навіть таких, як колібри, які мають високі потреби в енергії). Тварини прагнуть тільки задовольняти свої нагальні потреби, не дотримують оптимальних рішень у виборі раціону і т.д. Тварини швидше за все витратять час на відпочинок, ніж час для здобутку їжі, агресивні дії щодо інших хижаків. Хижі тварини мають набагато більше вільного часу ніж інші тварини, тому саме вони вважаються найбільш лінивими тваринами. Тварини стають лінивими через відсутність кормових конкурентів

Лінь як цілком науковий термін, навіть має свою класифікацію: розумова лінь, душевна лінь, чоловіча лінь, студентська лінь, хронічна лінь. Розглянемо кожен з цих видів детальніше. А голоби та щурі вважаються не лінивими тваринами. Вони навіть можуть реагувати на отримання зовсім не потрібного для них харчування.

У ліні як і в будь-якого наукового терміну є свої різновидності: душевна лінь, розумова лінь, інтелектуальна лінь, чоловіча лінь тощо. Ці різновидності відображають світобачення особи, що зазнала впливу ліні.

Отже розумова лінь. Вона виникає у нас ще в школі, де потрібні постійні розумові навантаження. Цей вид ліні може проявлятися як і в здібної людини, так і в звичайної, безталантної особи. До речі, навіть у останньої ця лінь може проявлятися менше ніж у здібної особи, так як не здібна особа чітко усвідомлює свої мінуси і намагається працювати над ними.

Особи, що страждають таким видом ліні, не читають книги, не задумуються про всілякі метафізичні поняття. Масова комп'ютеризація ще більше дозволяє розвиватися інтелектуальній ліні. Для того щоб побороти розумову лінь потрібно більше грати в інтелектуальні ігри, такі як шахи або розгадування кросвордів.

Часто багато жінок скаржаться на чоловічу лінь. Жінкам здається, що вони більше працюють ніж чоловіки, так як і виконують більшість домашньої роботи, поміж основної роботи. Так склалося за традицією, що жінки повинні підтримувати у домі порядок і мир, а чоловіки — утримувати сім*ю. Але у наш час, все більше і більше жінок, працюю на одному рівні з чоловіками, мають достатньо коштів, щоб утримувати себе самим. Зі зміною статусу жінки з домогосподарки на повноправного працівника у суспільстві, не змінилися її обов*язки. Більшість жінок вважає таке становище не втішним, адже їм приходиться робити вдвічі більше роботи ніж чоловікам, які тільки працюють, а жінки ще й займаються по дому, виховують дітей. Тому звинувачення жінок цілком виправдані. Але назвати це лінню не можна. Так відбувається через зміну моралі, уставлених звичаїв у суспільстві.

Студентська лінь, як різновид інтелектуальної ліні є невід*ємною частиною життя будь-якого студента. Існує дві причини студентської ліні. Через велику інтелектуальну навантаженість, студент відчуває потребу у відпочинку і в своєму бажанні може, відпочивати занадто багато. Інший вид студентської ліні - це велика кількість відволікаючих подій в житті студента, що заважають йому займатися його основною діяльністю. Також з розвитком інформаційних технологій, розвивається лінь у навчанні, так як можна розв'язати будь-яку задачу з допомогою комп*ютера та інших допомагаючих пристроїв. Так і починається студентська лінь.

Існує також хронічна лінь, коли небажання щось робити стає все довшим. Такий вид ліні розвивається як наслідок довгої депресії, яка привела до апатії, а та в свою чергу веде до зниження активності.

Тож чому виникає лінь? На наш час лінь все більше і більше займає місця в нашому житті. Іспанський біолог Джон Медіна в своїй книжці “Ген і сім смертних гріхів” обгрунтував існування феномена ліні з біологічної позиції. Він вважає, що кожна людина має свій внутрішній будильник, який помічає періоди її активності та бездіяльності. Цей “будильник” записаний у наших генах, саме вони контролюють наше не бажання не працювати. Ірландські вчені науково підтвердили, що лінь закладена в генах кожного з нас. Вона досталась нам від прадавніх людей, які навіть могли голодати днями, так як вони намагались не витратити багато сил постійно. Тож лінь була як захисний механізм від перевтоми.

Якщо звернутися до думки відомих ораторів, то вони не погоджуються, що лінь це природна реакція організму людини на перевтому. “Ледачі завжди люди посередні” казав Вольтер. “Лінь, як іржа, роз’їдає швидше, ніж праця зношує.” вважав Франклін. Лінь може цілком бути негативним чинником у розвитку людської особистості. Тільки постійна робота над собою, робить людину людиною. Навіть, за Дарвіном відомо що праця зробила з мавпи людину. Дивись, як руйнується від неробства ліниве тіло, як псується в озері без руху вода (Овідій).

Достатньо розповсюджений вислів, що лінь - це важіль прогресу. Вагається, що саме лінь створила новітні розробки у техніці, що полегшують життя не без цього лінивим людям. Звісно, всі ці розробки є важливими для розвитку техніки та науки, проте наврядчи ті, хто їх розробляв лїнілись. Для того, щоб щось запатентувати потрібно бути напрученим працелюбним. Тож сказати, що лінь це важіль прогреса ніяк не можливо з самої суті цієї фрази.

Тож підсумовуючи вище сказане можна зробити висновок, що лінь- це цілком природне явище, що має місце в нашому житті. Лінь може бути навіть корисною для організму людини, але тільки якщо не перевищувати ліміт дозволеного неробства. Тож лїнуємось в міру!

СЕКЦІЯ №3. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ: ЦІННІСНІ І СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА»

Куратор секції: д.філос.н., доц. Сторіжко Л.В.

Секретар: к.філос.н., доц. Семенов Володимир Георгійович

Луців Тарас Володимирович

3 курс, Приладобудівний факультет, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Франко Н.О., викладач кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ЦІННІСНІ І СВІТОГЛЯДНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Студенський вік завжди розглядається як один з найскладніших і найбільш важливих, відповідальних в плані формування особистісних орієнтацій Людини. Саме в студентські роки активно розширюється, переосмислюється і інтенсивно розвивається система ціннісних орієнтацій, спрямованих на професійне і моральне становлення, утвердження життєвих орієнтирів студентів.

Період навчання у ВУЗі робить значний вплив на процес соціалізації молодих людей, вироблення їх життєвих планів та стратегій, а також реалізацію набутих знань і навичок. У зв'язку з цим для студентів особливої актуальності набувають основоположні завдання соціального, особистісного і професійного самовизначення, визначення свого місця в світі.

У цьому віці у студентів активно формується образ можливого майбутнього і система поглядів на дійсність, що впливають на становлення характеру і особистості в цілому. Дана особливість пояснюється появою на відповідному віковому етапі необхідних до цього передумов, таких, як накопичення достатньої кількості життєвого досвіду, відповідальності за себе і свої вчинки. В якості стимулів до розвитку даних особистісних засад виступає також значне розширення сфери спілкування, зіткнення з різноманітними можливими формами поведінки, поглядів, ідеалів. У студенському віці відбувається серйозний перелом у всьому характері життєвого світу [2, с.75].

Домінуючі раніше традиційні моральні цінності витісняються новими західними тенденціями, спрямованими на розвиток індивідуалізму, культуру «суспільства споживання». Даний процес обумовлений вступом України в пострадянський етап розвитку та втрату національних цінностей і орієнтирів, прагнення до Європи, західних ідеалів, відмова від старого не маючи нового. Зміна ідеології і системи цінностей тягне за собою відсутність чітких правових і моральних критеріїв соціальної поведінки молоді. Зокрема, такі якості, як працьовитість, енергійність, чесність і порядність в уявленні багатьох студентів не сприяють просуванню вгору по соціальних сходах. Успіх і кар'єра, здебільшого, пов'язані з ігноруванням і порушенням моральних вимог і норм. На перший план виходить хитрість, спритність і безпринципність [1, с.48].

Компетентність, професійна майстерність з точки зору студентства втрачають значимість інструментальної цінності, оскільки високий професіоналізм сьогодні не завжди забезпечує матеріальне благополуччя, суспільне визнання, високий соціальний статус. Значні доходи та рівень споживання, що не відповідають результатам праці, формують асоціальний тип особистості, руйнують трудову та моральну етику [3, с.109].

Відсутність чіткої картини норм і установок студентів свідчить про соціальної і духовної деградації значної частини молодого покоління, яке тільки вступає на життєвий шлях. Масове поширення матеріальних цінностей в серед молоді та студентів виключає можливість

гармонійного розвитку особистості. ВУЗам повина проводитися велика моральна робота з виховання та соціалізації підростаючого покоління, утвердження соціальної справедливості, що зробить вплив на стабілізацію ціннісних орієнтацій сучасної студентської молоді.

Список використаних джерел :

1. Моздор Н.В. Вплив сучасної освітньої середовища на формування сенсожиттєвих орієнтацій у студентів // Вища освіта сьогодні. 2007

2. Петрова В. Л. Образ майбутнього і професійні плани студентів в умовах реформи освіти // Психологія навчання. 2009. № 10.

3. Сорокіна О., Філіппов В., Овчинников В., Тітов М. Соціальний потенціал студентської молоді // Вища освіта в Росії. 2007. № 4.

СЕКЦІЯ №4. ІСТОРІЯ. «УКРАЇНА І СВІТ В ІСТОРИЧНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ»

Куратор секції: к.і.н., доц. Лабур О. В.

Секретар – Побережний Дмитро

Литвин Наталія Вікторівна

2 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Лабур О.В., к.і.н., докторант кафедри історії НТУУ «КПІ»

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ

Новим явищем в освітньому житті світу на рубежі ХХ-ХХІ ст. став Болонський процес (БП). Причиною були, насамперед, економічні інтереси, які ставили за мету створити єдиний спільний ринок, який забезпечив би вільний рух капіталів, робочої сили, товарів та послуг. Вже у 1951 році була утворена Європейська спільнота вугілля і сталі – передвісник Європейського Союзу. Всі сфери суспільного життя почали зазнавати змін і лише освіту, в силу своєї певної «консервативності» та автономії, європейська інтеграція залишила поза увагою. Довгий час цей аспект не завдавав ніяких проблем, доки не розпочалася масштабна міграція трудових ресурсів та дефіцит кваліфікованих робітників. Працедавцям ставало все важче розуміти рівень та кваліфікацію іноземних пошуківців роботи. Тож, актуальним стало об'єднання зусиль для подолання ускладнень.

Першим кроком до інтернаціоналізації освіти в Європі стала, впроваджена у 1987 році, програма ERASMUS. Передбачалося збільшення мобільності студентів в країнах Європейського Союзу, розширення мережі зв'язів між університетами, поширення нових технологій навчання. Паралельно була розроблена система оцінювання ECTS – система перезарахування навчальних досягнень. Втім, цього виявилось не достатньо. Потрібні були масштабніші та глибші зміни в освітній системі, які сприяли б створенню єдиного простору вищої освіти. Таким чином, усвідомивши потребу в реформуванні освіти, у Європі розпочався процес, відомий нам під назвою, Болонський процес.

Традиційною є думка, що БП бере свій початок з моменту підписання Європейської культурної конвенції в 1954 році. Вона наголошувала «на необхідності заохочення громадян усіх держав до вивчення мов, історії та культури інших країн і спільної для них культури» [Помилка! Джерело посилання не знайдено.]. Своє продовження БП отримав у Великій Хартії університетів, сформованій в м. Болонь найстаршим університетом Європи. Її було підписано 18 вересня 1988 року з нагоди святкування 900 річчя Болонського університету. Її відмінною рисою було те, що вона була представлена не політичною владою, а представниками вищих навчальних закладів, спиралася на фундаментальні університетські цінності та сприяла посиленню зв'язків між університетами всього світу.

Третім кроком стало підписання Лісабонської конвенції (1997) та Сорбонської декларації (1998). Лісабонська конвенція узаконила визнання кваліфікацій вищої освіти Європи. У її підписанні взяли участь 43 країни, в тому числі й Україна. Вона підкреслювала безумовну цінність усіх освітніх систем, але наголошувала на потребі створення таких умов, за яких студенти, скориставшись здобутками національної освіти були б мобільні на європейському ринку праці.

Сорбонська декларація «Про гармонізацію європейської системи вищої освіти», була підписана міністрами освіти Франції, Італії, Великобританії та Німеччини. Головно метою було створення такого європейського простору вищої освіти, який зможе бути

конкурентоспроможним на світовому ринку. Також передбачалося створення двоступеневої структури вищої освіти, введення системи оцінювання ECTS, надання бакалавру права продовжувати свій освітній процес за програмами магістра згідно з положенням Лісабонської угоди. Підписання цих домовленостей, означало перехід євроспільноти до реальних кроків інтеграції у сфері вищої освіти.

У 1919 році 29 європейських країн підписали Болонську Декларацію, офіційно започаткувавши «побудову до 2010 року загальноєвропейського простору вищої освіти, в якому викладачі та студенти зможуть безперешкодно пересуватися, а їхні кваліфікації будуть визнаватися» [2]. У Празі 19 травня 2001 року підписанням Паризького комюніке розпочався наступний етап БП. З'їзд, який складався з 33 представників країн Європи, лише підтвердив раніше затверджені цілі у Болонській декларації. Третій етап Болонського процесу бере свій початок з Берлінських домовленостей. Нововведеннями стали: 1) в сферах природничих, соціогуманітарних, економічних та ін. науках має бути один ступінь – «доктор філософії»; 2) впроваджена триступенева система освіти (3-5-8), тобто для отримання рівня «бакалавр» відводиться не менше 3 років, для «магістр» - не менше 5 і для «доктора філософії» - не менше 8. Відмітною ознакою Болонського процесу стало розширення його географічних кордонів. На сьогоднішній день 40 країн беруть участь у БП.

Отже, БП став закономірним наслідком глобальної європейської інтеграції, дозволив уніфікувати стандарти і цінності в освіті та сприяв покращенню суспільного і економічного розвитку Європи. В той же час, частково втрачалися національні традиції і досягнення. Тож, реальна оцінка його діяльності і перспектив ще попереду.

Список використаних джерел:

1. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/bologna/prehist/>
2. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://otherreferats.allbest.ru/pedagogics/00014795_0.html

СЕКЦІЯ №5. СОЦІОЛОГІЯ: «МОДЕЛІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»

Куратори секції: к.філос.н., доц. Пиголенко І.В., к.соц.н, доц. Майструк Н.О.

Секретар: Власенко Дарина

Аврахова Світлана Олександрівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пиголенко І. В., кандидат філософських наук, доцент кафедри політології, соціології та соціальної роботи НТУУ «КПІ»

ОСОБЛИВОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СХІДНИХ КРАЇНАХ

Усім відомо, що з кожним роком вплив таких східних країн як Японія та Китай на Україну все більше і більше зростає. Вони вже декілька років посідають перші місця серед всіх країн світу за значенням ВВП. На їх територіях розташовані найкрупніші заводи з виробництва механічних транспортних засобів, електроніки, хімічних речовин, і, звичайно, текстилю та харчових продуктів. За наявності великої кількості розвинутих і функціонуючих фірм, Японія має дуже низький рівень безробіття, а також найвищу погодинну зарплатню у світі.

Зважаючи на такий великий прогрес у цих країнах, достатньо велику кількість вакансій і високу зарплатню переїзд у Японію чи Китай здається українцям дуже вигідним сьогодні. Але чи навчатись там так само вигідно, як і працювати? Наприклад в Японії плата за отримання вищої освіти досить велика, а безкоштовна освіта в країні майже відсутня (за даними на 2011 рік лише 100 студентів із 2 880 000 отримали можливість навчатись за бюджетні кошти). Отже стипендію видають лише виключно талановитим, або найбільш малозабезпеченим учням. І це лише за умови повернення грошей, які пішли на сплату навчання. У Японії воно триває чотири роки для отримання ступеню бакалавра, а іноді пропонується шестирічна програма для досягнення певного професійного ступеня. Серед найкращих університетів Японії є: Хоккайдоський університет, Університет Тохоку, Університет Цукуба, Університет Кюсю, Кіотський університет та інші.

А ось у Китаї отримання вищої освіти коштує не так дорого — не більше 2000 \$ за рік (разом з платою за проживання). А якщо студент отримує стипендію, то вона покриває вартість навчання, медичного страхування, проживання та харчування. Поступити у вищий навчальний заклад можна лише за наявності атестата про закінчення середньої школи та досягнення 18 річного віку. Оскільки навчання у Китаї ведеться виключно китайською мовою, то для абітурієнтів є спеціальні курси і програми для освоєння національної мови. Тривалість навчання в університетах 4-5 років, а у спеціальних учбових закладах і вищих професійних технічних училищах 2-3 роки. Але порівняно з Японією загальний рівень навчання у Китаї залишається досить відсталим через багаточисельність населення і нерівномірність економічного та культурного розвитку різних районів країни.

Японія і Китай — країни прогресу, які непинно розвиваються. Та на сході також є країни менш продвинуті, як наприклад: Індія, В'єтнам, Камбоджа, Таджикистан та інші. В цих країнах проблема є не тільки в отриманні вищої освіти, а в можливості населення навчатися загалом, наприклад у школах. Через низький економічний розвиток країн у них просто немає можливості для вдосконалення системи освіти.

Загалом кількість вищих навчальних закладів у регіоні зростає, але через запровадження плати за університетську освіту, якої не існувало до здобуття незалежності, обмежується доступ до отримання освіти бідній молоді, а особливо дівчаткам. Попри введення плати за навчання, заробітки викладачів в Азії дуже низькі і це віддзеркалюється на якості навчання, оскільки вони змушені працювати також і на інших роботах, аби забезпечити собі проживання.

Отже, можна зробити висновок, що загалом вища освіта у країнах Азії зараз не на вищому рівні, але як і в інших регіонах важко говорити загалом, адже кожна країна розвивається по-своєму.

Гришко Альона Сергіївна
І курс, ФСП, НТУУ «КПІ»
Науковий керівник:
ст. викладач **Мігалуш А. О.**

УКРАЇНЬСЬКА ТА ІТАЛІЙСЬКА МОДЕЛІ ОСВІТИ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ

Питання з приводу необхідності вищої освіти для кожного свідомого громадянина країни є доволі дискусійним і одним з найбільш обговорюваних не лише у колі сім'ї. Люди замислюються над перспективами свого майбутнього і ці перспективи для молоді в більшості випадків тісно пов'язані з освітою.

На жаль сучасна українська модель освіти далека від ідеалу. Вітчизняні вищі навчальні заклади погодилися з тим, що навчальні програми підготовки спеціалістів не є достатньо розширеними. Як зазначають самі студенти: програмам не вистачає продуктивності і соціальної практики. Представники старшого покоління викладачів ВНЗ зауважують, що коли Україна була у складі СРСР, рівень освіти був вищий і якісніший. На сьогодні, відбулися певні модифікації (прийняття Болонської системи деякими ВНЗ), внесено корективи, проте вони не істотно відобразилися і не значно вплинули на якість знань. Чому ж тоді значна частина студентів України надає перевагу іноземним ВНЗ і отриманню диплому міжнародного зразка? Розглянемо дане питання на прикладі моделей освіти в Італії. Це країна № 1 для отримання освіти та диплому у сферах моди та дизайну. Їхати сюди навчатися варто, але подавати документи дозволено тільки в один вуз. В середньому рік навчання в державному ВНЗ коштує від €500 до €4000. При цьому, якість освіти висока, а диплом кодується у всіх країнах ЄС. Крім вузів, стипендії іноземцям надає Міністерство іноземних справ Італії. Список щасливчиків (це, як правило до 20 осіб) можна побачити на офіційному сайті вузу. Вони отримують €620 в місяць. В принципі, є підстави зазначити, що модель освіти, вартість та якість в Італії та Україні мають ряд подібних рис. В Італії розвинута система студентської мобільності: можна безкоштовно поїхати вчитися в інший вуз Європи. Через пару років іноземцям надається право вільно пересуватися по всій території ЄС. За нездані екзамени не виключають з вузу. Більше того: здачу екзамену можна переносити з одного семестру на інший. Також, існує літня, зимова та осіння сесії. На жаль, в українських вузах не надають таких можливостей - за незадовільно по екзамену Ви будите відраховані; якщо середній бал нижче 4.00 – Ви залишитесь без стипендії. Проте, існують пункти, які змушують особливо насторожено відноситися до ВНЗ Італії. По-перше, існує обмежена кількість місць на факультеті для іноземців, яка складає 3-25 осіб на факультет. По-друге, під час навчання часто доводиться витратити кошти для придбання підручників, а вони досить дорогі. Наприклад, вартість одного може досягати €30-45. На відмінно, в Україні при ВНЗ є бібліотеки, які надають безкоштовні підручники і забезпечують майже всім необхідним обсягом матеріалу.

В Італії основний акцент у навчанні – на самостійну роботу студента з інформацією. На лекціях і практичних заняттях розповідають не тільки теорію, але й розбираються актуальні проблеми і запрошуюються спеціалісти-практики. Проте, того об'єму знань, що отримують студенти на парах, недостатньо, щоб здати екзамен. Тому у тих, хто не може самоорганізувати собі навчальну програму, може виникнути проблема, бо на екзамені викладач має право задати будь-яке питання з даного предмету. Цікавим є той факт, що в одну сесію встановлюється три дати для одного і того ж самого екзамену. Студент може вибрати, в який день приходити.

З кожним роком вимоги до випускників ВНЗ зростають. Щоб одержати роботу, не досить мати диплом. Це лише елемент іміджу освіченої, інтелігентної особистості. Вища освіта за кордоном – не запорука високої кваліфікації. За те, який рівень знань буде у студента-випускника навряд чи відповідальна система освіти - це залежить перш за все від людини: чи хоче вона щось змінити, принести щось нове у цей світ, підняти його на нову ступінь розвитку і гордо заявити : «Я приймав у цьому участь. Я довів, що зміни можливі».

Виговська Ольга Володимирівна

І курс, ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

ст.викладач **Мігалуш А.О.**

СОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР ЯК БАЗОВИЙ ПРИНЦИП БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Безумовно, підписання Болонської декларації у червні 1999 року – важливий крок до створення єдиного Європейського простору вищої освіти. Саме це комюніке визначило основні цілі розвитку навчального процесу, а також основні стратегії та пріоритети. Результати проведення конференцій міністрів європейських країн вказували на те, що до основних напрямків діяльності Болонського процесу необхідно додати основні принципи. Одним із них стає соціальний вимір.

Соціальний вимір вперше постає як важлива складова Болонського процесу у Празькій декларації 2001 р., надалі також згадується у Берлінській декларації 2003р., Бергенській декларації 2005р. та Лондонській декларації 2007р. Саме остання вказувала на те, що соціальна структура університетів повинна бути схожою на суспільство, з його розмаїттям та розшаруванням. Крім того, комюніке зобов'язує приділити значну увагу тим соціальним групам, які мають обмежений доступ до вищої освіти, таким чином створюючи освіту доступною для кожного.

Соціальний вимір має моральні та прагматичні переваги. Суть першої полягає у рівності людей, в даному випадку у рівному доступі до вищої освіти. Друга дозволяє урізноманітнити навчальний процес, налагодити зв'язки між різними групами людей, обмінюватися культурним, суспільним, політичним досвідом.

У таких країнах як Австрія, Ізраїль, Нідерланди, Палестина, Швеція спостерігається позитивний результат розвитку вищої освіти і реалізація на достойному рівні соціального виміру, саме вони можуть стати зразками того як доцільно впроваджувати Болонські принципи в життя. Однак існують країни, які критикують даний напрям, вказуючи на те, що існують більш важливі проблеми та завдання, які потребують першочергового вирішення.

Впровадження та розвиток соціального виміру показує, що даний принцип охоплює значно більший обсяг питань, ніж ті, які були зазначені у перших документах Болонського процесу. До них належить покращення якості освіти, збільшення доступу до вищої освіти,

підвищення студентської активності як в університетському, так і в поза університетському житті, їх співпраця з громадою, роботодавцями.

Отже, соціальному виміру приділяється велика увага. Йому присвячуються конференції і семінари. У Берлінському комюніке зазначалося: «Міністри знов підтвердили важливість соціального значення Болонського процесу. Необхідність підвищення конкурентоспроможності має поєднуватися з намаганням покращити соціальні характеристики Європейського простору вищої освіти, що має на меті посилення соціального зв'язку та зменшення соціальних та гендерних нерівностей як на національному, так і на європейському рівнях». Тому, для держав-учасниць Болонського процесу включення соціального виміру до реформування системи освіти є обов'язковим, але спосіб, в який кожна країна і навіть вищий навчальний заклад буде це робити, залишається на власний розсуд.

Власенко Дарина Станіславівна

І курс, ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пиголенко І.В., к.філос.н., доцент кафедри політології,
соціології та соціальної роботи ФСП НТУУ «КПІ»

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

У процесі свого історичного розвитку людина змінюється з пасивного представника суспільства на активного, від такого, який підкоряється обставинам до такого, який самостійно творить історію.

У рамках розвитку сучасності велику увагу приділяють політичним та економічним чинникам, зовсім забуваючи про людину, яка є головним суб'єктом, що здійснює розвиток цих цінностей та їх реалізацію.

Сучасний світ змінюється набагато швидше, аніж штучні системи, за допомогою яких можна було б контролювати його. Для оптимальних соціальних змін воно потребує освіченого та творчого індивіда, який зможе вдало використовувати свої знання та вміння. Саме через це сучасна освіта має бути спрямована на формування інноваційної людини, тобто творчої, винахідливої особистості, якій буде під силу знаходити досить нестандартні та оригінальні рішення для подальшого розвитку.

Суспільство являє собою особливе утворення, існування та життєдіяльність якого залежить від того, як члени бачать його розвиток, уявляють його майбутнє та на скільки вони готові до змін, заради покращення. Здатність суспільства до самозміни залежить від людського фактора. Чим глибше індивід буде розуміти необхідність змін, тим краще він буде усвідомлювати важливість розвитку та особистісної активності.

Тому освіта має формувати людину, яка зможе по-новому жити в світі, постійно розвивати свої здібності з одного боку, а з іншого - здатну розвивати наявну суспільну форму та вносити перш за все якісні зміни.

Саме через наведені вище факти в освіті потрібно створити такі форми навчання, які б замінили репродуктивні та змогли формувати творчий підхід в індивідів та пошукові здібності. Значення творчості та винахідливості зростає з кожним днем, оскільки є необхідними передумовами життя в сучасному суспільстві.

Система університетської освіти в наш час повинна бути побудована таким чином, щоб забезпечувати екзистенційні потреби людини та сприяти реалізації людської свободи. Людина

має навчитись відстоювати спільні, а не егоїстичні потреби, а тому нести відповідальність не лише за себе, а й за оточуючих. Творчість дозволяє вийти за межі пасивності та досягнути відчуття свободи та особистої значимості в суспільстві. В той час як її відсутність веде до деструктивності особистості.

Потрібно пам'ятати, що освіта має бути не лише можливістю отримати знання, які є необхідними для існування й ефективного функціонування в сучасному суспільстві та вмінні визначати свій суспільно-політичний стан, а ще й можливість навчитися визначати свої творчі сторони, таланти та вміння, а також розвивати їх на благо суспільства.

Зміни суспільства творяться людиною. І від того, який освітній рівень людини, залежить зміст та напрямок цих змін. Ця теза набуває особливого значення в умовах сучасного суспільства, де на перший план виходять економічні та політичні проблеми, через які ми дедалі частіше забуваємо про саму людину та переваги її вдосконалення.

Як говорив великий учений Альберт Ейнштейн: «Творчість заразлива. Поширюйте її».

Крупеня Наталія Валентинівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мігалуш А.О., викладач кафедри політології,
соціології та соціальної роботи

ГРОМАДСЬКА ДУМКА СТОСОВНО ВТРУЧАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ В СИСТЕМУ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Освіта - це інтелектуальний потенціал країни. Якщо дбати про її якісний та всебічний розвиток, то в майбутньому Україна матиме всі шанси стати в один ряд з найрозвинутішими країнами світу. Але на сьогоднішній день спостерігається непорозуміння між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту з представниками громадських освітянських організацій.

Проблема полягає в тому, що на думку громадських структур, заходи та інновації, які запроваджує Міністерство освіти спрямовані не стільки на ефективне покращення освіти, скільки на її погіршення. Так, наприклад, університети в Україні мають обмежену автономності. Вони не мають права самі розпоряджатися коштами, які отримують, запроваджувати власні програми навчання чи ставити власні умови щодо вступу до навчального закладу. Також на думку Марти Фаріон, президента організації Києво-Могилянська фундація Америки: «Міністерство обмежило фінансування університетів в Україні. Думаю, що тут цілком ясно проявляється тенденція міністерства, де є сильне втручання політиків в освіту і науку. А це тільки шкодить державі».

Це не єдине незадоволення освітніми реформами, яких останнім часом виникає дедалі більше. Людмила Паращенко, голова Агенції розвитку освітньої політики, зауважує, що «не завжди ці законопроекти знаходять розуміння серед нас освітян, з нами навіть не радяться».

Якщо говорити про шкільну освіту, то для старшої школи Міністерство освіти пропонує 20 предметів обов'язкових і тільки 2 години на факультативи. І це, на думку Л. Паращенко «абсолютно не сприятиме ні професійній орієнтації наших учнів, ні підготовці до виходу на ринок праці, не сприятиме конкурентоспроможності. Сьогодні набагато важливішим є зміст навчання і його регламентація».

Згідно з результатами опитування на тему «Думка українців про шкільне навчання», проведеного Інститутом Горшеніна, оцінку «добре» поставили шкільній освіті 30,1%

респондентів, а оцінку «відмінно» – лише 8,3% опитаних. Незадовільно оцінюють якість середньої освіти 13,4% українців, а 9,5% важко дати українській освіті свою оцінку.

Необхідно також зауважити на можливих змінах у фінансуванні шкіл естетичного виховання, тобто переведення закладів культури на оптимізацію та самоокупність. Це ті дії, які ніяким чином не сприяють розвитку системи освіти, а навпаки – погіршують її, тому що результатом будуть мільйони дітей, які не матимуть можливості розвивати свої творчі здібності через нестачу достатніх коштів. В суспільстві це рішення вже отримало назву – «Обкрадання дітей».

Єдине, що залишається додати, це слова Галини Сазоненко, президента Міжнародного освітянського партнер-клубу. «Ми попросили абсолютно всіх політиків займатись політикою, а нам - освітянам дозволити займатися нашою професійною діяльністю». Отже, для того щоб освіта ставала на ноги і розвивалася краще враховувати думку спеціалістів у цій сфері, тобто освітян, а також громадських структур, які власне цими питаннями і займаються.

Кузьменко Ігор Дмитрович

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пиголенко І.В., к.філос.н., доцент кафедри політології, соціології та соціальної роботи ФСП НТУУ «КПІ»

РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ СПАРТАКІАД У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ

Спартакіада зумовлює собою певні дії на формування вольових, моральних та фізичних якостей студента сучасного ВНЗ. Сама по собі активна спортивна діяльність ще не гарантує гармонійного розвитку молоді.

Активну участь у спортивних заходах державного рівня охоплює досить нетривалий період в житті людини. Правда, період надзвичайно важливий, оскільки саме в цей час відбувається формування індивіда як особистості. Забезпечення духовного розвитку особистості через заняття фізкультурно-спортивною діяльністю набуває великого соціального значення.

У поняття гармонійного розвитку людини крім тілесних параметрів, які, багато в чому визначаються спадковими факторами і важко коригуються в процесі виховання, слід включати єдність, узгодженість і співмірність якраз «нетілесних», властивих тільки людині якостей (моральність, воля, інтелект, естетичність). І все це в аспекті єдності духу і тіла.

При такому розумінні гармонійності розвитку (а саме до нього приводить нас марксистський підхід) провідною стає загальна спрямованість особистості, що розуміється як потребово-мотиваційна спрямованість її в рамках загальної культури.

Також, не слід порівнювати поняття «спортсмена» з поняттям «добре підготовлений атлет». При аналізі особистості учасника спартакіади, варто звернути на увагу на мотивацію студента.

Участь у спартакіада пробуджує у студентів такі якості, як:

- жага до перемоги;
- осягнення особистих рекордів;
- тримання додаткових матеріальних благ.

Щодо фізичної складової, в її основі лежить рухова складова. Учасник змагань дотримується певного режиму тренувань, раціону, для того щоб підтримувати своє тіло в тонусі. Можна виділити три негативні критерії відсторонення тренувального процесу під час

спартакіади: «сухість» м'язів; моральна невідповідність до спортивного матчу; незрозуміння партнерів (зокрема командний спорт: футбол, баскетбол і т.д.).

В Україні участь у спортивних заходах (і взагалі занять спортом) підтримується державою на законодавчому рівні.

Відповідно зі статтею I Закону України «Про фізичну культуру і спорт» № 3808-12 від 08.06.2007, «Фізична культура є важливим засобом підвищення соціальної і трудової активності людей, задоволення їх моральних, естетичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх стосунків між народами і зміцнення миру.

Спорт є органічною частиною фізичної культури, особливою сферою виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у певних видах фізичних вправ, технічної, інтелектуальної та іншої підготовки шляхом змагальної діяльності». Соціальна цінність спорту визначається його дійовим стимулюючим впливом на поширення фізичної культури серед різних верств населення. Згідно з даними власного опитування, 74% студентів НТУУ «КПІ» бажають приймати участь у спартакіаді. В більшості переважає командний спорт, зокрема футбол. Студенти вважають що цей спорт найяскравіше проявляє якості командної роботи.

Підводячи підсумки, можна зазначити, що спартакіада може стати засобом виховання гуманної і гармонійно розвиненої особистості, засобом орієнтації молоді на активну участь у зміцненні здоров'я, моральних та вольових якостей та позитивного настрою у житті.

Магеррамова Анастасія Наріманівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пиголенко І.В., к.філос.н., д. кафедри політології,
соціології та соціальної роботи ФСП НТУУ «КПІ»

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ

Вибирати не тільки між конкретними вишами, але і між типами ВНЗ – це цілком природно. Відносно впевнено абітурієнти міркують про престижні та неprestижні ВНЗ, про технічні й гуманітарні, про державні та недержавні. Тим часом при виборі майбутньої альма-матер має сенс думати ще й про те, за якою моделлю вона працює – і який освітній результат у зв'язку з цим чекає її студента.

На даний момент є чимало університетських моделей, серед яких слід відмітити, модель університету світового класу, елітарна модель, масова модель та дворівнева модель.

Модель університету світового класу. Це успішний і надсучасний ВНЗ. Неважливо, наскільки він привабливий для абітурієнтів, важливо, що держава може ним пишатися і з його допомогою вона швидше збудує так звану "знаннєву економіку".

Це не просто ВНЗ. Це амбітний проект. Але важливо враховувати і мінуси цього проекту, бо студенту буде важко прислуховуватися до себе, до своїх освітніх потреб, хоча навчально-кар'єрні можливості йому запропонують хороші.

Елітарна модель. ВНЗ, який працює за цією моделлю, академічно цікавий абітурієнтам-інтелектуалам. Тут на першому місці знання, тут свято думки.

А ось чи належить до такої моделі ВНЗ, в якому менша частина студентства інтелектуали, проте більша прогулює і списує.

Масова модель. Це модель для масового споживача вищої освіти. Це ВНЗ-реаліст. В ньому безперечно буде непогана соціальна інфраструктура – тому що так зручно клієнтам, тобто студентам, але чи досвідчених спеціалістів випустить цей вуз, ще питання.

Дворівнева модель Болонської системи освіти. Система "бакалаврат + магістратура" є університетською моделлю. Бакалавр — рівень вищої освіти людини, яка здобуває базову вищу освіту, а також фундаментальні і спеціальні уміння. Магістр — людина, яка здобула повну вищу освіту. Цей рівень дозволяє посідати не тільки найвищі посади у компаніях, а й вести наукову діяльність.

Компаративний аналіз основних моделей університетської освіти показує, що найбільш прийнятною моделлю для України є дворівнева модель Болонської системи освіти, так як завдяки цій моделі студенти матимуть нові можливості, пов'язані з перспективою входження до загальноєвропейського освітнього простору, а саме:

- визнання українських дипломів на міжнародному рівні;
- більша мобільність в євро просторі для студентів та викладачів;
- спільні освітні та пошукові проекти з європейськими університетами;
- конкурентоспроможність на європейському і світовому ринку праці.

Питання університетської освіти наразі є серйозним питанням, бо система освіти, на ряду з іншими соціальними інститутами, має особливу значимість. Сьогодні суспільна роль освіти виходить далеко за рамки її безпосереднього завдання - підготовки фахівців відповідної кваліфікації - освіті відводиться пріоритетна роль у гуманітаризації суспільства і суспільних відносин. У сучасних умовах, освіта, особливо якщо мова йде про її університетську форму, взагалі визначає рівень розвиненості тієї чи іншої країни, є своєрідним показником, який визначає положення даної країни у складі світового співробітництва.

Маковський Андрій Петрович

І курс, ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пиголенко І.В., к.філос.н., доцент кафедри політології,
соціології та соціальної роботи ФСП НТУУ «КПІ»

ВИЩА ОСВІТА ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ЛІФТ ДО ВХОДЖЕННЯ В СЕРЕДНІЙ КЛАС

В соціології існує багато стратифікаційних теорій і варіацій поділу суспільства. І причина цьому розмаїттю цілком зрозуміла, адже її основний об'єкт (суспільство) - це невинно змінний механізм з великою кількістю факторів впливу.

Головною відмінністю класів від інших типів суспільної стратифікації (стани, рабство, каста та ін.) виступає ряд таких чинників:

- класи не встановлюються законом;
- класи не спираються на релігію;
- приналежність до класу не щільно пов'язана зі спадковими привілеями.

Варто звернути увагу на те, що клас –це «соціально мобільна» категорія, де рух може відбуватися і горизонтально (в середині класу), і вертикально (перехід від одного класу до іншого){Теорія соціальної мобільності П.Сорокіна}.Проте, різні підходи до класової структури свідчать також і про схожі характеристики розмежування.

Середній клас охоплює в собі людей з найрізноманітнішим родом занять. Однак, положення різних науковців сходяться в тому, що ця найчисленніша група складається майже

на 80% з висококваліфікованих робітників та професіоналів. Такі данні свідчать про те, що переважаюча кількісна складова середнього класу – це люди з вищою освітою.

Шляхи, за якими людина змінює своє соціальне положення, мають назву «соціальних ліфтів». Існує всього шість основних видів переміщення індивіда по «соціальній драбині», а саме: економіка, політика, армія, церква, наука і шлюб.

Роблячи висновки можна стверджувати, що наявність вищої освіти (як конкретного багажу знань) і диплому (як підтверджуючого факту про закінчення ВНЗ і того, що індивід, який отримав його, є фахівцем в своїй справі) автоматично інтегрує особу з середнім класом або і зовсім переводить його туди, в рамках висхідної вертикальної мобільності. Також, виходячи з зазначеного вище, випливає, що вища освіта є якісною підставою і ефективним засновком для переходу до середнього щаблю в класовій структурі соціуму (наприклад, у порівнянні з таким «ліфтом», як шлюб). Але, в той самий час, неможливо знехтувати таким показником, як наявність практичного досвіду, бо людина реально не зможе використовувати всі свої знання та ідеї в житті без певного запасу спроб і помилок.

Букач Олександр Юрійович

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пиголенко І.В., к.філос.н., доцент кафедри політології,
соціології та соціальної роботи ФСП НТУУ «КПІ»

СВІТА ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Моделлю освіти прийнято називати організацію освітньої діяльності з передбаченими цілями, напрямками розвитку та професійною орієнтацією. В основі цієї діяльності має знаходитись співпраця багатьох державних органів та структур, що мають за мету розширити можливості та поглибити спеціалізовані знання для тих, хто навчається, а також створити умови для безперешкодної реалізації знань та навичок у формі певної роботи.

Тож можна зрозуміти, що освіта як багатоструктурний комплекс є базисом для розвитку інфраструктури, державного виробництва тощо, що відіграють у розвитку країни одну з найважливіших ролей; на якому рівні розвитку знаходиться освіта, на такому щаблі і сама держава. Основою для прогресу і має бути людина, вихована за найбільш прогресивною та найсучаснішою моделлю.

Загалом, є ряд причин, завдяки яким освіту в Україні можна назвати несистематизованою ланкою загальної моделі розвитку держави. З трьох моделей освіти, фахової, культурної та особистісної, держава намагається перейти до більш прогресивної для постіндустріального суспільства особистісної, переймаючи не загальний устрій, а лише зовнішній антураж. За особистісною моделлю лежить мета виробити у людини основні навички її спеціальності, підкріпивши її досягненням самої цілі на демократичних засадах, сформувавши незалежний, заснований на власному досвіді, висновок. Людина для держави стає не просто фахівцем, а творчою та високорозвиненою особистістю, що може собою являти ту необхідну основу для розвитку країни.

В оцінці багатьох показників країни провідну роль відіграє саме освіта. Наприклад, у звіті ООН, що демонструє ІРЛП (індекс розвитку людського потенціалу), серед трьох основних критеріїв, окрім середньої тривалості життя та рівня бідності, фігурує освіта, а саме її професійне спрямування, індекс грамотності, індекс спеціалізації навчання тощо. На основі цих даних відтворюється обґрунтована статистика, що вказує на рівень розвитку. За останнім

звітом, що був оприлюднений у березні 2013 року, Україна займає 78 місце з індексом 0.740 (високий) серед представлених 184 країн та територій. Не зважаючи на статус високого показника, Україна займає одне з найгірших місць в Європі, насамперед зважаючи на нерозвинену модель освіти.

Було встановлено, що з першої сотні рейтингу у 23 країн немає достатніх умов, що мають формувати державну модель освіти, до цих країн входить і Україна. Факторами, що перешкоджають формуванню цілісної моделі, назвали корупцію, неорганізованість державних органів відповідно до закладів освіти, відсутність загальної навчальної бази, що відповідає сучасним потребам на ринку праці, а також недемократичність у питаннях саморегулювання навчальних закладів. Усі вищезазначені проблеми є перепорою на шляху до встановлення та реалізації високих критеріїв освіти у державі.

Отже, освіта, багато в чому, є відображенням того, що собою являє країна, і, водночас, може бути поштовхом до розвитку та вдосконалення усієї держави за допомогою грамотного підходу до встановленої освітньої моделі. Позбавлення проблем у системі навчання багато в чому може допомогти країні відшукати нові ідеї для поліпшення державного та суспільного ладу, розширення та вдосконалення виробництва, лідерів у науці, політиці тощо.

Кисельова Ольга Леонідівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мігалуш А.О., викладач кафедри політології, соціології та соціальної роботи

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКИХ ВУЗАХ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Наприкінці 70-их років ХХ століття перед громадськістю постало питання: яким чином, в умовах інтеграції міжнародних суспільних відносин, так само як науки, техніки і культури, можна оцінити освітній процес різних держав? На фоні світових глобалізаційних процесів стало зрозумілим те, що світ має розмовляти однією, зрозумілою усім технологічною мовою. Це послугувало поштовхом до створення у 1999 році єдиної європейської системи освіти, так званого Болонського процесу.

У 2005 році офіційно долучилася до Болонського процесу й Україна. Але її адаптування до нової освітньої системи проходить досить повільно та характеризується низкою проблем. Тож виникає питання: чи є сенс у продовженні введення Болонського процесу в Україні, та які переваги і недоліки він надає українській системі освіти?

В першу чергу, однією із переваг Болонської системи є те, що вона дає можливість студентам продовжувати своє навчання в інших країнах та отримувати диплом європейського зразка. Це надзвичайно важливо, бо мова йде про перспективи майбутнього працевлаштування студентів. Тим паче, що за даними соціологічних досліджень, все більше української молоді хоче працювати за кордоном. Про це свідчать результати опитування проведеного Інститутом Горшеніна з жовтня 2010 року по березень 2011 року, за якими всього 29,1% українських студентів задоволені тим, що живуть в Україні, і не хочуть працювати в інших країнах. Але тоді постає вже інша проблема - «витік мізків». Усе більше і більше спеціалістів різного профілю, мотивованих вищою зарплатнею та можливістю самореалізації, їдуть працювати до інших країн та не залишають Україні шансів на подальший розвиток. Ця проблема також зумовлена тим, що певна частина випускників ВУЗів не може працевлаштуватися за отриманою професією. За даними соціологічного дослідження, проведеного у 2012 році

Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та фірмою «Юкрейніансоціолоджи сервіс», вищі навчальні заклади рідко допомагають студентам працевлаштуватися. Пронаявність відповідних служб, які допомагають знайти роботу, зазначили лише 20% опитаних студентів, решта взагалі не знає про існування таких служб (42%), або вважає, що вони відсутні (38%). Ще однією значною перевагою Болонської системи є те, що з її введенням у вищі навчальні заклади, освіта в Україні стає більш «профільною», тобто зникають загальні предмети, а на зміну їм з'являються ті, які дійсно потрібні студентові для його спеціальності. Вони вимагають від студента працювати систематично та виконувати більше самостійної роботи. З іншого боку, цей пункт можна назвати суперечливим, бо він також має і темний бік - якість сучасної освіти українських студентів почала погіршуватися в порівнянні з якістю їхньої освіти до Болонської системи. За даними дослідження Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та фірми «Юкрейніансоціолоджи сервіс», 42% опитаних студентів оцінюють вплив самостійної роботи на якість отриманих ними знань позитивно, а 46% опитаних вважають, що якість їх підготовки стала гіршою через сильні навантаження та велику кількість завдань для самостійного опрацювання.

Отже, проаналізувавши ці та інші аспекти Болонського процесу, можна зробити висновок, що він має право на існування в Україні. Але, заради забезпечення українських студентів якісною освітою та зацікавлення їх до навчання саме у нас, а не за кордоном, потрібно внести корективи до деяких моментів у новій системі освіти та забезпечити кожного випускника ВУЗів робочим місцем, аби запобігти можливому «витоку мізків» і виховати молодих спеціалістів, які зможуть позитивно вплинути на розвиток держави.

Раптова Оксана Миколаївна

аспірант, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пиголенко І.В., к.ф.н., доцент кафедри політології, соціології та соціальної роботи
ФСП НТУУ «КПІ»

ВИЩА ОСВІТА В КРЕДИТ: ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

На даному етапі розвитку суспільства все більшої актуальності набувають питання, що стосуються отримання якісної вищої освіти. Така ситуація спричинена недостатнім фінансуванням сфери освіти з боку держави, малою конкурентоспроможністю вітчизняних вищих навчальних закладів порівняно із зарубіжними та ін. Незважаючи на це з кожним роком збільшується кількість бажаючих здобути освіту за рахунок державного замовлення. Але попит більший за пропозицію. Абітурієнти, які не змогли використати можливість навчатись на бюджетній основі, в силу різних причин, мають шукати інші шляхи фінансування свого навчання. Альтернативою постає кредитування, але наша країна має досить малий досвід отримання освіти в кредит. Практика здобуття освіти в кредит давно використовується ряді країн, зокрема таких, як: Велика Британія, Франція, Норвегія, Сполучені Штати Америки, та ін..

Питання кредитування освіти досліджували такі науковці як Боголіб Т., Колісниченко Н., Пчелінцева І. та ін. Освітній кредит, як різновид споживчого кредиту, надається на традиційних принципах кредитування з метою надання позичальнику освіти. Так, І. Пчелінцева зазначає, що основними принципами кредитування освіти є доступність отримання освіти на сприятливих економічних умовах та особистій відповідальності позичальників [2, С.97].

В більшості країн світу при наданні освітнього кредиту держава є активним учасником. У Великій Британії існує практика отримання абітурієнтом одноразової допомоги, також місцеві відділи освіти надають безвідсоткову позику на умові її повернення після закінчення навчання. У Франції кредит на освіту можна отримати під 7-9 % на рік, вік позичальників становить від 18 до 28 років, що дозволяє перекваліфікуватись на прийнятних умовах через поручительство. Термін повернення кредиту становить 9-10 років. У Норвегії кредит отримують на 20 років і може бути частково оплачений самим вищим навчальним закладом. У Сполучених Штатах функціонують існують такі види кредиту на освіту: приватний (використовується при відшкодуванні різниці між урядовою позикою та вартістю навчання), батьківський (отримують кредит батьки за умови, що студент є на їх утриманні), студентський. Також широко використовуються урядові програми. У Німеччині студент має можливість отримати безвідсотковий кредит, який по закінченню навчання повертає.

В нашій державі освітні послуги реалізуються: сферою освіти; за частковою участю держави; на комерційній основі приватними банками; фондами молодіжної підтримки.

Найбільш доступним варіантом кредитування освіти є державний цільовий пільговий кредит. Який надається на вигідних умовах позичальник повертає 3% річних протягом 15 років). Пріоритет в отриманні такого кредиту мають пільгові категорії населення.

Кредитування освіти приватними банками здійснюється на комерційній основі. Основним завданням їх є отримання прибутку, відповідно встановлені високі відсотки по кредиту. Досвід зарубіжних країн показує нам виважену на законодавчому рівні систему кредитування, низькі відсотки по кредитах, використання інших засобів фінансування освіти.

В Україні кредитування освіти не має відповідних законодавчих актів, де враховані інтереси всіх сторін. Не доступною залишається освіта в кредит через високі відсотки по кредиту, що унеможлиблює доступність всім верствам населення. Для вирішення проблеми потрібно на законодавчому рівні врегулювати відносини між кредитором і позичальником. Знизити відсотки по кредитах. Створити можливості для залучення інших шляхів фінансування освіти.

Список використаних джерел:

1. Боголіб Т. М. Фінансування освіти за кордоном / Т. М. Боголіб // Фінанси України. – 2005. – № 8. – С. 132–139
2. Пчелінцева І. Освітній кредит / І. Пчелінцева // Вища школа : науково-практичне видання . – 2005. – № 2. – С. 95– 100

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ОСВІТИ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Сучасне суспільство досягло високого рівня розвитку освіти, але й досі не може подолати проблему розмежування чоловіків та жінок у цій сфері. З одного боку сучасна система навчання враховує статеві відмінності, а з іншого – є відображенням низьких соціальних позицій жінок в порівнянні з чоловіками. Історично склалося так, що чоловіки домінують в суспільстві не лише на керівних посадах, а й в сфері культури та науки. І свідченням тому є те, що переважно чоловіки продукують знання в університетах та наукових центрах, а поява жінок у науковому середовищі вважається великим винятком. За даними Національного наукового фонду США, порівняно однакова кількість жінок та чоловіків отримують докторські ступені. Але, не зважаючи на це, жінки становлять лише 21% наукового та 5% інженерного професорсько-викладацького складу. Становище в Україні є подібним. За статистикою чисельності докторів наук станом на 2011 рік кількість жінок, що мають науковий ступінь, лише 3551 особа, що становить 24% від усієї кількості докторів наук в Україні.

Значно гірша ситуація спостерігалася до початку ХХ століття, оскільки тоді жінок взагалі не допускали до навчального процесу. Їхнім основним завданням було домогосподарювання, в той час як чоловіки отримували базові знання з арифметики, письма, філософії тощо. Стверджують, що саме ХХ століття стало початком впровадження гендерно рівномірного надання освіти, оскільки саме тоді почали формуватися школи з роздільною формою навчання. Прикладом того є Росія: для дівчат створювали школи благородних дівчиць, а для хлопців – кадетські корпуси. Зараз же прихильниками роздільних шкіл є психологи, педагоги, лікарі. Вони аргументують це тим, що дівчата і юнаки по-різному розвиваються, мають різні інтереси, фізичні можливості, періоди статевого дозрівання й різні особливості сприйняття світу. За даними сорокарічного дослідження Інституту гігієни дітей і підлітків було встановлено, що навчання має негативний вплив на здоров'я 94% дівчат. В процесі отримання освіти у них страждали такі системи, як кровоносна, нервова і травна, їх турбували постійні застуди.

Для того, щоб довести перевагу роздільного навчання дівчат і хлопців над спільним, 15 років тому в Москві в школі №1257 було розпочато експеримент. Протягом 11 років в школі існували класи як змішані, так і одностатеві. Результати експерименту тільки довели переваги роздільного навчання: дівчатам й юнакам в підлітковому віці було краще зосередитись на предметах, а не, як прийнято в цьому віці, на зовнішності, зроста працездатність, викладачам легше стало підтримувати порядок в класі, діти комфортніше почували себе на уроках й не соромилися активно проявляти себе. Прикладами успішних людей серед жінок, які навчалися в школах для дівчат, є колишній прем'єр-міністр Великобританії Маргарет Тетчер, держсекретар США Кондоліза Райз, голова ради директорів компанії Hewlett-Packard Фіоріна Карлтон.

На жаль, в Україні немає настільки яскравих прикладів відомих людей, які навчалися в роздільних класах. Незважаючи на переваги такого типу навчання, українська система освіти надає перевагу саме змішаному, обумовлюючи це тим, що саме в змішаних класах діти навчаються працювати в повноцінному колективі, в таких дітей немає дефіциту та комплексів

спілкування з представниками протилежної статі. За виданням «Гендерна статистика України» співвідношення хлопців та дівчат, що навчаються у загальноосвітніх навчальних закладах, є майже пропорційним. Задля поліпшення розвитку освітніх систем різних типів навчання необхідно врахувати, що роздільна форма в майбутньому може продукувати все більшу соціальну дистанцію між чоловіками та жінками, а тому необхідно підтримувати відповідність принципу паритету між обома статями, щоб і дівчата, і хлопці були творцями нових знань, й викладачам варто пояснювати учням/студентам, що дисципліни, які вони вивчають, є гендерно ідентичними і не розрізняються за статевою приналежністю.

Черниця Софія Валеріївна

5 курс, факультет соціології та права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Майструк Н.О., доцент кафедри соціологічних наук ФСП, НТУУ «КПІ»

РЕФОРМУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РУХУ ДО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Майбутнє нашого суспільства залежить від того, який тип особистості сформується сьогодні, яким виявиться рівень її індивідуальної свідомості, характер міжособистісних взаємодій та ступінь включеності у суспільне середовище. Ці індивідуальні якості необхідні для функціонування соціально активної, відповідальної особистості, які формуються за допомогою виховання та системи освіти. Феномен освіти як соціального інституту розкривається через те, що саме він задовольняє потребу не тільки в підготовці спеціалістів, але й потреби розвитку особистості. Виникає питання, чи дійсно це так сьогодні, в умовах руху до інформаційного суспільства?

Сьогоднішня система університетської освіти в Україні являється моделлю класичної (традиційної) освіти. Вона носить яскраво виражений інформаційний характер і основним є репродуктивне навчання або відтворення готових знань. Програми учбових дисциплін базуються на перевіреному часом знанні, суть яких була актуальна для старшого покоління. Їх вектор, для сьогоднішнього студента, спрямований в минуле. У сьогоднішній ми є суб'єктами такого суспільства, в якому встановились транскордонні інформаційні запаси знань, активно розвиваються технології, саме тому виникає необхідність виходу університетської освіти на новий рівень, аби задовільнити потреби розвитку високого рівня інформаційно-інтелектуальної складової суспільства, що зумовлюється вимогами до рівня розвитку трудових ресурсів, тобто людського розвитку.

Система освіти в Україні переживає кризу, показником якої являється криза «часткової особистості» як продукту «часткової освіти», «індивідуально-вітальної» свідомості спеціаліста з позиції його невідповідності потребам суспільства як умові виживання людини, криза відповідальності людини за розвиток суспільства та цивілізації, що проявляється в зростанні екологічного, суспільного інфантилізму, а також криза знання як частина кризи освіти в цілому. Їх прояви ми знаходимо в природознавстві, суспільствознавстві, технознанні, метазнанні, в технократичній асиметрії знань та антисциентизмі тощо.

Проблема підготовки компетентних спеціалістів і підвищення конкурентоспроможності освіти в цілому вирішується на основі створення оновленої системи вищої освіти, яка повинна удосконалювати навчальну програму за допомогою інноваційної діяльності та використання сучасних освітніх технологій задля того, щоб відповідати потребам сучасного суспільства і студента.

Тобто актуальним завданням є впровадження в навчальний процес елементів, які будуть унікальними, матимуть інноваційний та креативний характер, а також включатимуть методи «активного навчання». Це стане можливим в разі використання результатів наукових досліджень, які повинні стати базисом для системи освіти, зокрема університетської. Для досягнення бажаних змін у системі професійної освіти в Україні, необхідно залучати підприємства, компанії та організації, за допомогою яких буде забезпечуватись фактична потреба в кваліфікованих знаннях та навичках. За допомогою такого соціального партнерства студенти зможуть отримувати досвід роботи, відсутність якого є однією з найбільших проблем, з якими стикаються випускники, виходячи на ринок праці, а також підвищувати рівень своєї професійної підготовки. Така взаємодія університетів з майбутніми роботодавцями має позитивно вплинути на вирішення проблем працевлаштування випускників ВНЗ, забезпечити контроль якості їх підготовки, допомогти спрогнозувати потребу у фахівцях певної професії й вдосконалити зміст навчальних програм в університетах, відповідно до вимог сучасного виробництва та попиту на ринку праці.

Вирішення практично любой глобальної проблеми сучасного суспільства знаходиться в безпосередньому зв'язку з вирішенням проблем в сфері освіти і підготовки кадрів. Цей зв'язок є двобічним: вирішення економічних, соціально-політичних і багатьох інших проблем залежить від ефективності формування і відтворення освітнього й соціально-професійного потенціалу суспільства. В свою чергу, вирішення освітніх проблем неможливе без суттєвих змін в інших сферах суспільства.

У сучасній університетській освіті, в умовах руху до інформаційного суспільства, повинні відбутись такі якісні зміни, яких можна досягти шляхом реформування. Необхідно перейти від репродуктивної до продуктивної, творчої моделі університетської освіти, яка включатиме в себе динаміку від споглядального до діяльнісного руху, і орієнтуватись на пріоритет особистості, що розвивається. Важливим фактором є забезпечення особистісного розвитку майбутніх фахівців, надання їм такої підготовки, яка б відповідала запитам сьогоденного ринку праці, сприяла б економічному розвитку країни, й, як наслідок, забезпечувала б політичну стабільність та сталий розвиток сучасного суспільства.

СЕКЦІЯ №6. СОЦІАЛЬНА РОБОТА: «ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В ХХ СТ.»

Куратори секції: викладач Мігалуш А.О., викладач Цюркало Т. І.

Секретар: Сімперович Наталія

Гибало Антоніна Іванівна

4 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Мігалуш А.О., викладач кафедри політології, соціології та соціальної роботи, ФСП, НТУУ «КПШ»

ЗНАЧЕННЯ БІОЕТИКИ У ПІДГОТОВЦІ РОБІТНИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Теперішній стан суспільства можна охарактеризувати постійними соціальними перетвореннями та впровадженням різних інноваційних технологій. Тому фах соціального працівника потребує не тільки ґрунтовних знань та практичних навичок, а й уміння швидко адаптуватися до різних соціальних змін. В умовах безперервного інноваційного процесу професійна діяльність соціального працівника також вимагає застосування різних сучасних технік, прийомів, методик.

Новітні технології з кожним днем все більше стають незамінними у різних сферах життя людини. При цьому вони не тільки спрощують побут, але й істотно змінюють думки, цінності та ідеали людини.

На даний час людина і техніка, а зокрема біотехнології, стали єдиним цілим. Важко уявити медичну галузь без новітніх технологій, які здатні творити різноманітні дива з тілом людини. У відповідь на застосування біотехнологій виникає біоетика. «Біоетика – це наука, що вивчає та аналізує моральність людських дій в біологічно-медичній галузі та в охороні здоров'я, стосовно її відповідності моральним нормам і вартостям» [1].

Проблема застосування біоетики фахівцями соціальної роботи з кожним днем набуває більш широкого розголосу. Адже на сьогоднішній день недостатньо розкрито організаційний потенціал соціальної роботи, який функціонує за умов дотримання відповідних принципів та цінностей соціальної роботи.

Соціальний працівник повинен відрізнятися не тільки специфічним набором знань, умінь і навичок, а ще і власним етичним кодексом. Адже робота з клієнтами ставить перед ним складні запитання, відповідь на які іноді може здаватися доволі абсурдною. Особливо в тих випадках, коли постає дуже складна дилема, вихід з якої знаходиться на перетині етики та особистого бажання людини, яке може суперечити моральним принципам.

Головною ідеєю є те, що соціальний робітник повинен не тільки базувати свою роботу на принципах біоетики, а і дати зрозуміти клієнтам, що загальнолюдські цінності не повинні відмежовуватися від біологічних факторів.

Тому найголовнішою ціллю є впровадження так званої «нової етики» соціального працівника, яка буде базуватися на основних принципах біоетики, якими є автономія особистості, благодіяння, справедливість, «не нашкодь», цілісність, вразливість. Вони є надзвичайно важливими, адже перед соціальним робітником постають завдання, вирішення яких без застосування цих принципів практично не можливо. Але мало того, щоб просто знати ці принципи. Застосування біоетики у соціальній роботі покладає на плечі соціального робітника велику відповідальність за прийняте рішення перед клієнтом. Дуже важливо

навчити соціального працівника створювати власну лінію поведінки, в основі якої буде власна «розумна» біоетична модель.

Кожен спеціаліст з соціальної роботи повинен зрозуміти, що біоетика є невід'ємною частиною соціальної роботи. Саме вона сприятиме самоствердженню цінності людського життя.

Ковальов Вячеслав Ігорович

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мігалуш А.О., викладач кафедри політології,
соціології та соціальної роботи, ФСП, НТУУ «КПІ»

ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Проблема пошуку себе в соціумі існує вже незчисленну кількість років. Людина завжди перебуває у певній соціальній групі: дитячому садку, шкільному класі, сім'ї, групі за інтересами. Тому не дивно, що саме оточення і навколишнє середовище здійснює величезний вплив на розвиток, становлення та адаптацію особистості. В сучасних умовах розвитку суспільства фах соціального працівника в найближчій перспективі стане, а можливо вже став одним з найнеобхідніших. Адже саме він може комплексно вирішити проблеми людей в різних сферах життя.

Однією з найголовніших особливостей роботи працівників соціальної сфери є активізація здібностей людини до усунення проблем та знаходження виходу зі складних життєвих ситуацій, налагодження і усвідомлення зв'язків індивіда в суспільстві, і взагалі активізувати особистий потенціал в соціалізаційному процесі.

Для того, щоб допомогти особистості впевнено почуватися у групі і виявляти свої здібності якнайкраще, стануть у нагоді навички професійного соціального працівника як фасилітатора. Фасилітація – підвищення швидкості і продуктивності діяльності індивіда у присутності інших людей. Це явище не оминули своєю увагою такі відомі науковці та дослідники як Флойд Олпорт, Володимир Бехтерев, Норман Тріплет, Макс Ланге.

Фасилітація як своєрідний тренінг щодо існування людини в суспільстві передбачає організацію особливого типу міжособистісних стосунків, які забезпечують створення найкращих умов для самореалізації особистості, спонукає її до активізації прихованого потенціалу.

Фасилітаційні технології набувають широкого вжитку в соціальній сфері зі стійкою прогресивною тенденцією. Маючи на меті допомогу індивідам змінити власне життя та певним чином покращити соціальне середовище, у якому вони функціонують. Саме застосування подібних технологій допомагає налагодити контакт між особистістю та суспільними системами, з якими і в яких вони взаємодіють.

Застосування фасилітації соціальним працівником потребує надання допомоги індивідам у групі щодо ідентифікації своїх проблем, розробки і реалізації стратегії їх розв'язання. Соціальний працівник як фасилітатор допомагає об'єднаним в групі індивідам виробити у собі вміння ефективно долати перешкоди, сформувати розвинуті навички лідерства і розуміння інших.

Фасилітаційні технології допомагають людині відчувати себе особистістю, яку розуміють та поважають. Саме це призводить до віри у себе і зростання впевненості у власних силах.

До їх беззаперечних переваг також варто віднести ефект аксікреації, тобто формування у людині в групі нової чи переосмислення старої системи цінностей.

Застосування фасилітаційних технологій має синергетичний ефект, який свідчить, що результат роботи у групі переважає просто суму результатів роботи її окремих учасників, адже люди у групі відчують себе комфортно і впевнено, їхня активність підвищується і, як наслідок, зростає їх та власна самооцінка.

До основних якостей соціального працівника як фасилітатора належать толерантність, відкритість, професіоналізм, лояльність та неупередженість. Він спрямовує обмін інформацією між учасниками взаємодії, сприяє здобуттю ними нового досвіду та переосмислення цінностей.

Отже, можна зробити висновок, що фасилітаційні технології є одним з найуспішніших винаходів, створених для вирішення проблеми знеособлювання, втрати індивідуальності, відчуженості та зневіри у власних силах, що є характерним для багатьох людей які живуть у сучасному соціумі.

Коренева Анна Николаевна

3 курс, факультет социологии и права, НГУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Мигалуш А. А., преподаватель кафедры политологии, социологии и социальной работы, ФСП, НГУУ «КПИ»

МЕСТО СОЦИАЛЬНОЙ ИНЖЕНЕРИИ В ПОДГОТОВКЕ СОЦИАЛЬНОГО РАБОТНИКА

В современном мире остро стоит проблема повышения качества жизни, а отсюда возникает и необходимость реформирования системы социальной защиты населения. Наибольшая ответственность за решение данных вопросов положена на социальных работников, ведь именно они взаимодействуют с проблемными группами. Но в нынешних условиях жизни общество нуждается не просто в высококвалифицированных специалистах, а в творческих личностях, которые способны достойно выполнять свои прямые обязанности, при этом добиваться результатов с помощью введения в свою деятельность различных инноваций. Так как социальная работа активно развивается, как профессиональная деятельность, то к социальному работнику предъявляется все больше различных требований, особенно к его квалификации и этическому поведению.

В существующих на сегодняшний день условиях мало любить людей, чтобы суметь оказать им профессиональную помощь. Подготовка социального работника как специалиста предусматривает развитие ряда важнейших личностных характеристик и особых навыков. Для повышения эффективности взаимодействия с клиентом специалист должен освоить на наивысшем уровне навыки социальной инженерии.

Социальная инженерия ориентирована на изменение организационных структур, которые определяют человеческое поведение и способны обеспечить контроль над ним. Для того, чтобы совершенствовать социальные институты, грамотно управлять ими, необходимо помнить про единство культурных, социальных и личностных изменений. Для сбалансированного социального развития личности, которая, в свою очередь, является основой усовершенствования социальных институтов, и необходим креативно мыслящий профессионал. Для формирования гармоничной личности социальный работник должен использовать, помимо привычных методик работы с клиентом, различные технологии из

сферы социальной инженерии. Если в работу с клиентом активно вводить инновации, найдя регуляторы его поведения, то получить положительный результат взаимодействия можно будет гораздо быстрее. Порою, социальный работник сталкивается с такими ситуациями, когда разрешить некую проблему невозможно практическим путем, работать с клиентом без алгоритма. В таком случае ему стоит обратиться к социальным технологиям: найти наиболее оптимальный способ решения проблемы и воплотить в жизнь проект по данной конкретной проблематике. Основными методами социальной инженерии, которые способны помочь в формировании всеобщего блага, являются наблюдение и моделирование, эксперимент, социальная диагностика, социальное конструирование – то есть использование известных инженерных методов в социальной сфере. Таким образом, путем поиска новых более эффективных моделей поведения личности и воплощением их в жизнь можно добиться изменения конкретной социальной системы.

Социальный работник в современном мире должен уметь воспринимать своих клиентов совершенно беспристрастно и объективно, что обеспечит оптимальный результат в работе с ним. Когда нуждающиеся люди получают достойную поддержку и находят свой путь, тогда можно рассчитывать на изменения в социальных структурах, более того – на совершенствование общества. Сегодня социальная инженерия не занимает должного места в высшей школе, хотя именно грамотное использование данных методов позволит найти новые решения возникающих проблем. Именно поэтому в нынешнем активно развивающемся обществе социальный работник должен быть синтезом множества профессий в гармоничном соединении с креативностью и способностью к инновациям, что и должно быть предусмотрено в профессиональной подготовке данных специалистов.

Корогод Мария Валериевна

3 курс, факультет социологии и права, НТУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Мигалуш А.А., преподаватель кафедры политологии, социологии и социальной работы, ФСП, НТУУ «КПИ»

ПОДГОТОВКА СОЦИАЛЬНОГО РАБОТНИКА К РАБОТЕ С ЛЮДЬМИ, СКЛОННЫМИ К СУИЦИДУ

Деятельность социального работника предполагает его взаимодействие с различными сферами жизнедеятельности человека – как сферами физического и психологического здоровья, так и проблемами функционирования в обществе, взаимодействием с другими людьми и организациями. Одна из важнейших функций социального работника – это поиск оптимальных и наиболее эффективных способов решения кризисных ситуаций в жизни клиента, что подразумевает наличие особых знаний и умений, а также значимых личностных качеств.

Так как социальная работа – относительно новая сфера профессиональной деятельности в Украине, то обучение будущего социального работника требует разработки образовательных стандартов, учитывающих особенности работы с разными нуждающимися категориями населения, а также большего внимания к психологическому обучению для лучшего понимания и более эффективной деятельности.

Так как различные жизненные ситуации часто приводят к проявлению у клиентов девиантного поведения (то есть, такого, которое является отклонением от социальной нормы), главной задачей социальной работы является своевременное его выявление и

предупреждение. Наибольшую ответственность социальный работник несет при предоставлении помощи людям склонными к суициду, ведь это наиболее специфическая группа клиентов в социальной сфере.

Крайне важным является выявление суицидального поведения, которое, на последней стадии проявляется как акт самоубийства. Суицидальное поведение - это процесс, который может длиться неопределенное количество времени (и, в некоторых случаях, закладываться еще с детства). Суицидальное поведение - это проявление, непосредственно, суицидальной активности. Оно может быть демонстративным, при котором способы поведения направлены на окружающих и скрывают потребность в помощи; аффективное, при котором человек действует, будучи в шоковом (аффективном) состоянии; истинное, которое подразумевает расчетливый подход к самоубийству.

Поскольку работа с лицами, склонными к суицидальному поведению, является одним из наиболее сложных и ответственных направлений практической деятельности социального работника, необходим системный подход к его реализации. Организация социальной работы может иметь две направленности: профилактическую и реабилитационную, при этом основным методом работы является консультирование и включение клиента в тренинговые группы. Терапевтическая и консультативная деятельность должна исходить из специфики мотивов и учитывать причины возникновения суицидального поведения, что требует определенных знаний в области психологии и соответствующей подготовки. Кроме того, социальный работник, при создании программы социально-психологической помощи и использовании конкретных техник и методов должен руководствоваться индивидуальным подходом к каждому клиенту.

Учитывая ответственность и сложность работы с данной категорией людей, имеется необходимость точного определения рамок профессиональной компетентности, так как в большинстве случаев помощь людям, склонным к суицидальному поведению, не может сводиться лишь к помощи со стороны социального работника, а требует так же работы таких специалистов как психолог или психотерапевт. Поэтому, как в ходе оказания помощи, так и в процессе подготовки к ней социального работника, необходима разработка моделей социально-психологической помощи с учетом специфики профессиональных рамок компетенции.

Кучеренко Тетяна Володимирівна,

5 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Халамендик В.Б., д. ф. н., проф. кафедри соціології, політології та соціальної роботи
ФСП НТУУ «КПШ»

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ: ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Процес переходу України на ринковий шлях розвитку супроводжується не лише великою кількістю політичних та соціально-економічних змін, а й глибокою демографічною кризою, однією з першопричин якої є зовнішня міграція населення[1].

Міграція населення є багатозначним соціальним процесом. З однієї сторони це неминучий та життєво необхідний процес, пов'язаний з перерозподілом трудового потенціалу, його навчанням, відпочинком і т.д. З іншої сторони, міграція носить вимушений характер та призводить до росту соціальної напруженості. Все це робить актуальним дослідження соціальної допомоги мігрантам, які опинилися у важкій життєвій ситуації.

Визначеність міграційної політики для будь-якої країни сьогодні є настільки важливою, що без неї неможливо уявити ефективний розвиток держави. Це особливо стосується України, яка є одним із найбільших донорів, реципієнтів і транзитерів міграційних потоків у сучасному світі [2]. З різними оцінками експертів, поза межами України на сьогоднішній день знаходиться від 2,5 до 5 млн. осіб працездатного віку [1].

30 травня 2011 року в Україні було прийнято Концепцію державної міграційної політики. Головними питаннями, що висвітлюються в даному документі, є: поліпшення системи обліку громадян України, які тимчасово виїхали за кордон із метою працевлаштування; підписання міжнародних договорів для контролювання добровільної міграції й соціального захисту мігрантів, та інші заходи.

Указ, підписаний Президентом, діє майже протягом двох років, однак, суттєвих змін у захисті прав українських мігрантів не відбулося. Виокреслені Концепцією аспекти, які стосуються проблем міграції, відзначаються абстрактним характером і не передбачають їхнього практичного розв'язання в перспективі.

При організації і здійсненні соціальної роботи з мігрантами, потрібно брати до уваги певні особливості, які здійснюють вплив на формування потреб даної категорії людей: по-перше, для мігрантів характерне явище маргіналізації внаслідок зміни місця проживання та втрати зв'язку із своїм звичним оточенням; по-друге, мігранти - це люди, які дуже часто страждають від різних видів дезадаптації (соціальної, психологічної, культурної тощо), що є сигналом для застосування визначених форм соціальної допомоги.

Базовими принципами для організації соціальної роботи з мігрантами є доступність та багатофункціональність. Метою форм соціальної роботи є сприяння нейтралізації тих несприятливих чинників, що знижують рівень соціальної адаптації мігрантів.

Одним з інноваційних напрямів соціальної роботи з мігрантами повинна стати орієнтація держави та громадських організацій на соціальний захист прав та інтересів людей, чие становище в процесі тривалої малоефективної самоадаптації на новому місці поселення виявилось нестабільним.

Повинні розроблятися і здійснюватися додаткові заходи, спрямовані на посилення соціальної орієнтації реформ; на ліквідацію причин, що породжують зниження рівня життя; на підтримку малозабезпечених громадян; на зміцнення сім'ї; на забезпечення належних умов для успішного процесу соціальної адаптації біженців і вимушених переселенців; на ліквідацію факторів, що детермінують внутрішню і зовнішню вимушену міграцію.

Розв'язання соціальних проблем українських мігрантів можливе лише за умов реалізації ефективних і своєчасних заходів, розроблених державою для підтримки своїх громадян.

Список використаних джерел:

1. Кизима І.С. Чинники зовнішньої трудової міграції населення України / І.С. Кизима // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. Збірник наукових праць. - №15, 2009.
2. Марков І. Концепція міграційної політики України: гол у власні ворота / І. Марков [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/24332368.html>

Луцька Катерина Олександрівна

4 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

КЕЙС-СТАДІ ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Кейс-стаді або «метод окремого випадку» на даний момент є одним з найпоширеніших в підготовці спеціалістів гуманітарної сфери. Але наразі така технологія не використовується на достатньому рівні в підготовці фахівців із соціальної роботи. Для працівників соціальної сфери отримання навичок роботи з клієнтами в ракурсі кейс-стаді є насправді більш доцільним, ніж класичне навчання, оскільки, даний метод передбачає засвоєння знань на практиці.

Слід зазначити, що в літературі виділяють різні види кейс-стаді. Найбільш загальною є класифікація, за якою розділяють вигадані та польові ситуації. Перші – це вигадані історії або абстрактні завдання, другі – випадки, які вже мали місце в практичній або професійній діяльності.

Але потрібно розуміти, що кейс-стаді не може претендувати на статус повноцінного методу дослідження соціальної реальності, а може розглядатись лише як навчально-освітній суб'єктно-об'єктні відносини, де суб'єкт – педагог (тренер, вчитель), об'єкт – соціальний працівник (студент). Роль педагога в таких відносинах досить велика, так як кейс-стаді часто припускає дискусійність та рефлексію ситуації як зі сторони суб'єкта, так і зі сторони об'єкта. До того ж вчитель може й не обмежуватись повною конкретністю та визначеністю ситуації, а, навпаки, повинен заохочувати учасників до дискусії, аналізу та розгляду випадку в різних ракурсах.

Методологічний контекст цього методу включає в себе складові, розробка та розвиток яких є дуже важливими для професійної практичної діяльності працівників у соціальній сфері, це: моделювання, системний аналіз, уявний експеримент, метод опису, проблемний метод, метод класифікації, дискусія та інші. Якщо взяти до уваги технології соціальної роботи, то можна побачити, що їх перетин з методиками кейс-стаді є дуже значним. Наприклад, розглядаючи такі технології соціальної роботи як діагностика, соціальна експертиза, прогнозування, проектування, консультування через призму методик кейс-стаді, можна зрозуміти, що саме метод випадку зможе охопити всю варіативність вирішення задач, що стоять перед фахівцем соціальної сфери.

Також, необхідно пам'ятати, що соціальні працівники в певній мірі є і менеджерами, тобто виконують такі управлінські функції як організація, планування, контроль, прогнозування та інші. Якщо використовувати кейси, що стосуються саме функцій соціального працівника як менеджера, тоді «метод окремого випадку» може бути не тільки освітнім і навчальним інструментом, а й джерелом впровадження інноваційних рішень.

В цьому ракурсі варто акцентувати увагу на тому, що кейс-стаді є підґрунтям для застосування проблемного методу в соціальній роботі як такої. Цей метод передбачає декілька етапів вирішення проблеми:

1. Постановка проблеми .
2. Визначення варіантів вирішення цієї проблеми.
3. Вибір найбільш оптимального варіанту.
4. Остаточне прийняття рішення.

Використання проблемного методу, незалежно від масштабу, може допомогти повністю раціоналізувати аналіз даних на перших етапах соціальної роботи, а також може вплинути на вибір максимально ефективного рішення, враховуючи всю специфіку ситуації клієнта.

Отже, метод кейс-стаді є дуже продуктивним в підготовці соціальних працівників. В результаті його застосування можна судити про засвоєння практичних та теоретичних знань, вміння аналізувати інформацію та про рівень професійної компетентності майбутнього фахівця соціальної сфери.

Омельянець Вікторія Валентинівна

2 курс, ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Цюркало Т. І., викладач кафедри соціології,
політології і соціальної роботи ФСП НТУУ «КПІ»

ПРЕСТИЖНІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день в Україні є дуже багато проблем, що напряму пов'язані з недостатнім матеріальним забезпеченням населення. Це, у свою чергу, створює низку проблем соціального характеру, що потребують розв'язання. Зрозуміло, що абихто такі проблеми вирішити не в змозі. Саме цим і обумовлена потреба у наявності спеціалістів – соціальних працівників.

Хто ж це такі і чим вони займаються? Почнемо із того, що в широкому сенсі соціальними працівниками можна вважати всіх, хто займається вирішенням соціальних проблем. У вузькому розумінні, соціальний працівник – це людина із спеціальною освітою, чия діяльність спрямована на дослідження, вивчення, вирішення соціальних проблем, їх характеристику, прогноз на майбутнє у суспільній сфері, а також надання рекомендацій владним установам стосовно управління суспільними групами, верствами, інститутами. Діяльність таких людей є дуже важливою для усєї держави, і саме тому потрібно розвивати цю сферу в будь-якій країні, незалежно від її рівня розвитку.

Зрозуміло, що для того, аби проводити дослідження соціальних проблем або їх вирішувати потрібні доволі немалі кошти. Відповідно, і соціальні робітники теж мають отримувати гідну зарплатню. Як правило, роботою, пов'язаною із наданням допомоги незаможним, зубожілим частинам населення посередництвом соціальних робітників, займається держава. І чим більше коштів у своєму розпорядженні має держава, ти більше вона може виділити на дослідження соціальної сфери. І чим більше коштів виділяється, тим суспільні проблеми краще і швидше вирішуються, і, як наслідок, їх стає все менше і менше.

В Україні, як соціальній державі, дослідженню соціальних проблем присвячується відповідна увага. В кожній адміністративній одиниці є відділ соціального забезпечення, де займаються підвищенням рівня соціального благополуччя населення. Тобто, в цілому в державі, є достатня кількість соціальних працівників, які працюють над вирішенням нагальних потреб і допомагають людям, що цієї допомоги потребують.

Та чи є престижною професія таких людей? Напевне, що ні. Пов'язано це із наступними факторами.

По-перше, це доволі низькооплачувана робота. Середня заробітна плата соціального працівника в Україні 1500-2000 грн. Беручи до уваги темпи зростання цін на продовольчі товари, зростання тарифів ЖКГ, такої заробітної плати недостатньо для нормального існування.

По-друге, ефект «психологічного вигорання». Цей ефект властивий для людей, чії професії передбачають часте спілкування із незнайомими чи малознайомими людьми. Соціальний працівник під час виконання своїх функціональних обов'язків має доволі тісний контакт із людьми різних вікових груп, різного матеріального забезпечення, інтелектуального розвитку, що мають абсолютно несхожі світоглядні позиції. Досліджуючи проблеми людини, соціальний працівник часто починає сприймати їх як особисті, що призводить до частоті зміни настрою, психологічної нестійкості, відсутності оптимізму тощо. Звісно, це трапляється не в найгрубіших формах, але доволі часто. Тому що робота соціального працівника важка.

По-третє, відсутність кар'єрного зростання. Якщо я посаді, наприклад, помічника менеджера, людина може швидко піднятися по кар'єрній драбині вгору, то соціальний працівник, на жаль, не має такої перспективи. Це пов'язано з погано розвиненою організаційною структурою. Звісно, можливість підвищення є, люди займають вищі посади, але для цього потрібно пропрацювати на одній посаді довгий період часу (в середньому по країні – 3-6 років). Це все не говорить, що професія соціального працівника є поганою. Навпаки, вона цікава, оригінальна і дає можливості для творчих підходів людей, що нею займаються. Але, попри це, соціальна робота в Україні не є престижною. Для населення, особливо молодого, що шукає роботу, набагато простіше піти працювати торговим представником чи промоутером, оскільки це легше, не вимагає великого обсягу знань в області соціології, психології, а рівень заробітної плати не нижче, а, іноді навіть і вищий.

Проблеми в суспільній сфері були і будуть, тому потрібно з боку держави їх досліджувати і вирішувати. Це неможливо без соціальної роботи. Для того, щоб зацікавити, мотивувати молодих людей працювати в цій сфері, потрібно прийняти і здійснити ряд кроків по підвищенню престижності даної професії. Наприклад, широкої піар-кампанії, або, ще краще, забезпечення хорошим соціальним пакетом всіх соціальних робітників. Як би там не було, а надалі потреба в хороших фахівцях соціальної роботи лише зростатиме. І, відповідно, професія соціальних працівників набуватиме все більшої значущості та престижності.

Пікалюк Дар'я Олександрівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мігалуш А.О., викладач кафедри соціології,
політології і соціальної роботи, ФСП НТУУ «КПІ»

ЗВ'ЯЗОК МІЖ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИМ СТАТУСОМ ПРОФЕСІЇ І ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Статус будь-якої людини – це вагомий фактор, що вказує на те місце в системі соціальних відносин та соціальних ролей, який вона займає. «Соціальний працівник» - це одночасно і статус, і вага для суспільного життя роль. Поступово соціальна робота стає все більше і більше затребуваною професією в Україні. Але на даний момент існує стереотипна модель, що до соціальних служб звертаються найнижчі та найбезнадійніші верстви суспільства, і соціальні працівники працюють лише з такими категоріями, в той час як за кордоном за допомогою до цих спеціалістів звертаються представники різних прошарків. Існує істотна залежність між якістю підготовки соціальних працівників та статусом цієї професії в державі. Дану залежність необхідно взяти до уваги керівникам України і брати приклад з тих країн, які досягли якісно вищого рівня розвитку соціальної роботи, для того щоб зламати соціальні стереотипи.

Цікавим є той факт, що людина, яка має вищу освіту і може займатися науковою діяльністю носить назву «робітник». Таке визначення формує у пересічної людини враження про соціальну роботу як чисто допоміжну і суто примітивно практичну діяльність, яка позбавлена науковості та творчості. Проте, спостерігається протилежна ситуація в ряді північних країн, де соціальний працівник носить назву соціоном. Наприклад, в скандинавських країнах соціальний працівник це перш за все державний службовець, який виконує функцію контролю та запобігання негативних явищ і таким чином він стає суспільно важливою посадовою особою. Яскравим прикладом цього є той факт, що в Швеції серед представників парламенту значну частку становлять люди з освітою соціального працівника. Можна сказати, що престиж цієї професії в цій країні є значним і він зростає зі стажем працівника, як і його оплата. В якості підготовки фахівців в скандинавських країнах важливе місце посідає практична складова їхньої професійної діяльності. Процес підготовки фахівців з соціальної роботи нерозривно пов'язаний з практикою. Після року навчання в Швеції студенти проходять обов'язкову практику разом з призначеними інструкторами. Та й саме навчання проходить нерозривно з роботою в різноманітних службах і організаціях, яке поступово поглиблюється в залежності від обраної спеціалізації студента.

Провідне місце в підготовці соціальних працівників займає й США. Це перш за все пов'язане з розвитком такого явища як супервізія. Його освітня задача заключається в допомозі новим спеціалістам адаптуватися в практичній діяльності. Супервізори дуже часто консультують, інформують при використанні нових методів і технологій в роботі. Вони відіграють вагомую роль в процесі вдосконалення системи навчання майбутніх спеціалістів в практичному полі.

Великобританія (країна що вважається взірцем підготовки соціальних працівників) вимагає єдиної системи підготовки таких фахівців. Це значить, що працюючи в якості соціального працівника можна тільки маючи диплом, отриманий в цій країні, або проходячи заново перевірку затребуваних знань. Здійснюючи таку жорстку політику держава перевіряє та задає стандарти підготовки фахівців. Це говорить про серйозність та відповідальність соціальної політики щодо діяльності соціальних структур. Не менш важливим є той факт, що багато університетів і коледжів співпрацюють з соціальними агентствами, що також несуть відповідальність за відбір студентів і їх подальшу підготовку. Ряд країн (США, Великобританія, Німеччина) пропонують отримати «технічну» спеціальність з соціальної роботи, що дозволяє навчатися всього 2-3 роки. Така можливість є привабливою, тому що дозволяє збільшити кількість фахівців за певний період часу, а також забезпечити студентів належними робочими місцями.

Соціальна робота як професія в Україні ж потребує цілісного законодавчого формулювання і визначення її задач, фінансування навчальних проектів. Наприклад, потрібно чітко відмежовувати спеціалістів з соціальної роботи та соціальних педагогів, що мають відносно різні напрями в своїй спеціальності. Спеціаліст з соціальної роботи має стати на рівні чиновників (міліціонерів, військовослужбовців тощо) і виконувати терапевтичну функцію в суспільстві. Існує кризова ситуація в плані практичної підготовки студентів, а також єдиного стандарту теоретичної бази з соціальної роботи. Для ефективності роботи потрібні чіткі вимоги до кваліфікації та єдиний державний стандарт. Покращення якості кваліфікації апріорно здатне підвищити престиж даної професії, а разом з тим затвердити гідну зарплатню на ринку праці, що призведе до збільшення спеціалістів даної сфери не байдужих до долі кожної людини.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ ПРОБАЦІЇ

Пробація являє собою альтернативну міру покарання, яка застосовується за рішенням суду до осіб, обвинувачуваних або винних у вчиненні злочинів невеликої та середньої тяжкості, передбачає постійний нагляд з боку офіцера пробації, спеціалістів та місцевої громади і виконання пробаціонером певних зобов'язань. Функціями служби пробації, відповідно до Європейських правил пробації, є складання доповіді та рекомендацій для судового розгляду, реалізація громадських робіт, відновного правосуддя, нагляду, робота з сім'єю, постпенітенціарний контроль, допомога в соціальній адаптації та реабілітації, робота з потерпілими, профілактика злочинності. Офіцер пробації поєднує в собі одразу три ролі: він є представником правосуддя, організатором роботи з клієнтом та соціальним педагогом або соціальним працівником.

Бажаючі стати співробітниками служби пробації можуть мати освіту за такими спеціальностями як кримінальне правосуддя, соціальна робота, консультування або психологія. Наявність сертифікату (ліцензії) є обов'язковим і включає: отримання ступені бакалавра або магістра, складання екзамену, випробувальний термін та досвід роботи. Особам, які бажають працювати з неповнолітніми, рекомендовано отримати досвід в якості вчителів, шкільних психологів, соціальних працівників.

Ступінь бакалавра є мінімальною вимогою до майбутнього фахівця пробації. Освітня програма передбачає освоєння соціології, системи пробації, законодавства в сфері сімейного, трудового, кримінального та конституційного права, загальної та вікової психології та криминології, соціального забезпечення та теорії та практики соціальної роботи. Тематика навчальних курсів може складатися з вивчення причин девіації серед молоді, системи кримінального судочинства, ювенальної юстиції та реабілітації, розгляду особливостей молодіжних злочинних угруповань, сімейної динаміки, питань про проблеми сімейного виховання та дитячої бездоглядності, правового захисту неповнолітніх.

Претендентам на посаду необхідно пройти письмове і усне опитування, а також оцінку психологічних та фізичних можливостей, володіти комп'ютером, навичками міжособистісного спілкування та роботи в команді. Особистими якостями фахівця повинні бути комунікабельність, терпіння, об'єктивність, відповідальність, емоційна стійкість, вміння протистояти тиску, управляти стресовими ситуаціями, впевненість, красномовство, організованість, володіння дослідницькими вміннями та навичками діловодства.

Офіцер пробації, який є патронажним працівником і має статус держслужбовця, проводить оцінку та аналіз особистої справи правопорушника та виявляє його потреби, на основі соціального дослідження особистості правопорушника оформлює звіт та подає соціальну доповідь і свої рекомендації до суду, здійснює систематичний нагляд та контроль за пробаціонером, роз'яснює його обов'язки та процедуру пробаційних заходів, спілкується з сім'єю та найближчим оточенням, складає індивідуальний план, що містить, зокрема, реабілітацію, консультування, суспільно корисну працю, навчання, за потреби – лікування (для алко- і наркозалежних).

Фахівець служби пробації виконує низку різноманітних завдань та зобов'язань, тому від нього вимагається високий освітній рівень, практична підготовка, певний набір характеристик і якостей. А соціальна робота в цьому випадку є важливим підґрунтям для реалізації соціальної адаптації та реабілітації правопорушників, зокрема неповнолітніх.

СЕКЦІЯ №7. ІСТОРІЯ СОЦІОЛОГІЇ: «СОЦІОЛОГІЯ ЗНАНЬ: КЛАСИЧНИЙ ТА СУЧАСНИЙ ЕТАПИ.»

Куратори секції: доц. Крижанівська О.П., викл. Клименко М.І.

Секретар: Юсин Марина

Бычко Анна Александровна

3 курс, факультет социологии и права, НТУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Клименко М. И., преподаватель кафедры политологии, социологии и социальной работы ФСП НТУУ «КПИ»

ПРЕОДОЛЕНИЕ «ДВОЙСТВЕННОГО СТАНДАРТА» В МЕЖЛИЧНОСТНЫХ ОТНОШЕНИЯХ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ С ПОЗИЦИИ Э. ГИДДЕНСА

В последнее время в мире происходит много разнообразных изменений. Они касаются таких важных сфер жизни человека, как политика, право, мораль. Эти изменения коснулись также сферы брака и семьи. Многие ученые на протяжении последних десятилетий пытались описать и объяснить суть данных перемен. К числу таких авторов можно причислить и выдающегося английского социолога Э.Гидденса и его труд «Трансформации интимности».

В этой работе ученый говорит, что те изменения, которые происходят сегодня в сфере интимности, имеют поистине революционный характер и затрагивают практически все стороны гендерных отношений. Он приводит множество примеров такого рода трансформаций, но мне бы хотелось более подробно остановиться на тех изменениях, что касаются стирания «двойственного стандарта» в отношении половой морали.

По мнению Э.Гидденса женщины во все времена разделялись на добродетельных и пропащих. «Добродетельной» считалась женщина, которая не имела сексуального опыта до вступления в брак. Соответственно «пропащие» – наоборот. Такие женщины всегда находились на задворках уважаемого общества; о них предпочитали просто не вспоминать.

При этом традиционно считалось, что мужчинам необходимо некое сексуальное разнообразие для поддержания своего здоровья. Добрачные связи мужчин не порицались общественной моралью. Причём такая ситуация расценивалась как приемлемая не только ими самими, но и женщинами.

Кроме того, даже после вступления в брак мужчина мог с легкостью позволить себе вольность в отношении сексуальных связей. Это было как «достойная сожаления, но вполне понятная слабость». В то время как малейший флирт со стороны жены приводил ко всеобщему неодобрению и даже наказанию!

Такое положение вещей долго господствовало в мире межличностных отношений, оно считалось правильным и легитимным. Но в мире нарастающего равенства, пусть еще далекого от совершенства, и мужчины и женщины вынуждены фундаментальным образом изменить свои взгляды и поведение в отношении друг друга.

Сегодня, как показывают исследования, судьба женщин и мужчин, имеющих добрачные связи, практически равна. То же касается и внебрачных связей. Конечно, отношение к такому поведению двух полов разное: далеко не все мужчины склонны считать нормальным добрачные связи женщин, а старшему поколению и вовсе чужды такие перемены. Но все же, женщины больше не намерены мириться с мужским сексуальным господством и обоим полам предстоит с этим свыкнуться и смириться, считает английский социолог.

Таким образом, Э.Гидденс в своей работе приходит к выводу, что хоть «двойственный стандарт» еще существует, но женщины более не хотят с ним мириться. Они не намерены терпимо относиться к такому положению вещей, где мужчине позволено гораздо больше вольностей в сексуальном плане, чем женщине. Больше не существует мнения (по крайней мере, среди женщин), что если мужчина по разным причинам нуждается в некоем сексуальном разнообразии и, что поэтому от него стоит ожидать измен, то женщина не может поступить так же. Эти и другие изменения в сфере интимности привели к тому, что наши межличностные отношения существенным образом видоизменяются и вовлекают нас в то, что Э.Гидденс называет «повседневными социальными экспериментами».

Бортнійчук Ксенія Григорівна

студентка 3 курсу ФСП

Науковий керівник:

Клименко М.І.,

викладач кафедри соціології

ПОЛІТИЧНИЙ АНЕКДОТ ЯК ПРОЯВ НЕГАТИВНОЇ СОЛІДАРНОСТІ УКРАЇНЦІВ(за М. Кроз'є)

Гумор супроводжує людське життя кожного дня, дає можливість вивільнити емоції. Через популярні теми анекдотів в країні завжди можливо сформувані думку про політичні, економічні та культурні події, які переживає її населення. Не встигла подія потрапити до засобів масової інформації, як Інтернет вже майорить різними коментарями гумористичного характеру. Що характерно: глузують не тільки з відверто комічного, але з подій які інакше як сумними не назвеш.

У нашому суспільстві негативна інформація викликає більше уваги ніж позитивні новини. Можливо, через те, що «сумні» новини вірогідніше зачеплять кожного особисто – негативні очікування розвитку ситуації в державі переважають. Тим не менш гумор являє собою поширену реакцію на хвилюючі теми.

Безпосередньо сенсом гумору є вираження найактуальнішої проблеми через висміювання її, тобто надання їй характеру безглуздості, і за рахунок цього намагається зняти напругу у населення, що може бути прямою альтернативою сльозам. На перший погляд здається, що у такого прояву громадської уваги до новини тільки позитивні сторони: люди можуть посміятися над своїми проблемами, оптимістичніше поставитися до події.

Та як не дивно, анекдоти, які висміюють політичні проблеми суспільства скоріше констатують те, що суспільство звикло ховатися від своїх проблем, переводячи їх у простір комічного, ніж віддзеркалюють зріле ставлення до проблеми.

З точки зору класичної психології таку поведінку можна описати за допомогою перенесення, як механізму психіки. Але так як масові прояви сталої реакції суспільства не можна пояснити набором реакції індивіда, то найкраще відображає цей феномен термін сучасного французького соціолога М. Кроз'є – «негативна солідарність». Ця категорія описує ситуацію коли людей об'єднує те, що вони *не* ідентифікують себе як причетних до влади, не відчують інтересу до функціонування владних структур і сприймають себе покинутими. Негативна солідарність яскраво ілюструється словами – «вони [бюрократи] відділені від нас письмовими столами». Тим самим виокремлюється категорія владних осіб, яка чомусь не така як решта інших громадян.

Сьогодні в українському суспільстві панує роздробленість населення, владна верхівка впродовж тривалого часу не може сформувати єдиного курсу розвитку країни. Ця ситуація формує психологію невпевненості у людей. Громадяни втратили віру в те, що їх думка важлива і, в результаті, об'єдналися під гаслом ідеї *відсторонення* себе від політичних подій. Проявом такого відсторонення і тільки пасивної реакції на владу – політичний анекдот, фактична спроба нівелювати проблему.

Така ситуація дозволяє не погоджуватись з політичними рішеннями, не вимагає від авторів та переповідачів ніяких активних дій, а головне не несе за собою ніякої відповідальності. Оскільки анекдот одночасно виступає продуктом діяльності маси і нікого конкретно.

Громадяни перестають відчувати відповідальність за розвиток своєї країни. Їх ситуативна спорідненість базується на негативному ставленні до дій владних структур. І це серйозна проблема суспільства, оскільки замість вирішення «кризового» питання над ним тільки посміхаються.

Таким чином, термін М.Кроз'є «негативна солідарність» може бути використаний для дослідження реалій українського суспільства. Ця категорія доволі вдало описує ситуацію, що склалась сьогодні. Український народ усвідомлює політичну кризу, реагує на неї іронією і сарказмом та солідаризується навколо ідеї протиставлення себе до влади в країні, що в цілому доволі негативне явище, з точки зору перспектив розвитку країни.

Брайко Яна Анатоліївна

Студентка 2 курсу, ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Клименко М.І.,

викладач кафедри соціології

ЛЮДИНА СТРАЖДАЮЧА: ЧИ МОЖЛИВА СВОБОДА?

Віками люди намагалися досягнути, що є сенсом життя. Відповіді різнилися, але одна з найпростіших і найпоширеніших: щастя людського існування. Але постає інше питання – яким чином його досягнути і чи можливо це взагалі.

Зигмунд Фрейд у своїй роботі «Незадоволення культурою» стверджував, що завдання зробити людину щасливою взагалі не входило в план створення нашого світу. *Щастя* взагалі неможливо досягнути, але важливо до нього прагнути. Проте на цьому шляху обов'язково зустрічаються перешкоди – *страждання*, які є природною реакцією людини на придушення базових потягів підсвідомого. Адже щастя явище мінливе, епізодичне, яке можна відчутти лише на контрасті. Стверджує З.Фрейд. Тоді як страждання: «С трех сторон нам угрожают страдания: со стороны нашего собственного тела, приговоренного к упадку и разложению, предупредительными сигналами которых являются боль и страх – без них нам тоже не обойтись. Со стороны внешнего мира, который может яростно обрушиться на нас свои огромные, неумолимые и разрушительные силы. И, наконец, со стороны наших отношений с другими людьми. Страдания, проистекающие из последнего источника, вероятно, воспринимаются нами болезненнее всех остальных... Под давлением этих потенциальных страданий люди несколько умеряют свои притязания на счастье» [1].

З.Фрейд аналізує шляхи досягнення щастя: уникання страждань, вплив хімічних речовин на організм і, в певному сенсі, відмова від культури. Адже саме продукти людської культури,

соціальні інститути, які мали б слугувати благу суспільства, захищати людину, – недосконалі, і приносять їй найтяжчі страждання. Тобто, людина по своїй природі – істота страждаюча.

Відповідаючи австрійському досліднику, Еріх Фромм у своїй роботі «Втеча від свободи» показує, що у демократичному суспільстві проблема індивідуальної свободи не вирішується. У людини виробляється механізм «втечі від свободи», добровільна відмова від неї. В сучасних умовах розвитку людина відчуває невпевненість, беззахисність, самотність тощо. Тобто, свобода принесла людині незалежність і раціональність її існування, але в той же час ізолювала, відтворила почуття безсилля і тривоги. Ця ізоляція нестерпна, і людина постає перед вибором: або позбутися свободи за допомогою нової залежності або піднятися до повної реалізації свободи, заснованої на неповторності та індивідуальності кожного. Аби відчувати себе комфортно, щасливо, людина повинна подолати нестерпне відчуття безсилля і самотності. Один з шляхів – відмова від свободи, в певному сенсі, від власного «я». Е.Фромм описав 3 механізми «втечі» від свободи:

✓ авторитаризм: людина прагне підкоритись сильнішій волі і позбавитись від відповідальності, або ж навпаки зайняти позицію сильного. В обох випадках власне «я» зникає;

✓ руйнування (може бути направленим як на інших, так і на самого себе);

✓ автоматичний конформізм: індивід повністю перестає бути собою, засвоює шаблонний тип особистості, найбільш прийнятний для суспільства; зникає відмінність між власним «я» і навколишнім світом, а разом з тим і усвідомлення страху перед самотністю і безсиллям; при цьому індивід переконаний, що він вільний і всі думки його власні. Це найнебезпечніша ілюзія.

Еріх Фромм бачить вихід в спонтанності любові і творчій праці, які дають можливість особистості самореалізуватись і залишатись собою. Тобто, кожен має обрати свій шлях до щастя: втекти від свободи, або ж прийняти виклик долі, залишаючись собою.

Список використаних джерел:

1. Фрейд З. Неудовлетворенность культурой, 1998.

Заблоцкая Яна Валерьевна

2 курс, факультет социологии и права, НТУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Клименко М.И., преподаватель ФСП НТУУ «КПИ»

ВОЖАК ТОЛПЫ И ЕГО СПОСОБ УБЕЖДЕНИЯ ПО РАБОТЕ ГЮСТАВА ЛЕБОНА «ПСИХОЛОГИЯ НАРОДОВ И МАСС»

«Крупные успехи каждой цивилизации осуществлялись всегда небольшой кучкой высших умов. Им и им только одним мы обязаны прогрессом, сделанным в науках, искусствах, промышленности, одним словом, во всех отраслях цивилизации...».

Гюстав Лебон.

Политическая роль великих государственных лидеров более независима от прошлого, но в действительности она не более самостоятельна, чем роль великих изобретателей.

В конце концов, идеи, следовательно, и те люди, которые их воплощают и распространяют, руководят миром. Их торжество обеспечено с того момента, как они имеют в числе своих защитников убежденных.

Вожаки народов никогда не обладали недостатками, но эти вожаки всегда должны были обладать очень твердыми убеждениями, так как только такие убеждения создают апостолов.

Часто вожаками выступают в роли ораторов, преследующих лишь свои личные интересы и действующих путем поблажки низким инстинктам толпы. Влияние, которым они пользуются, может быть и очень велико, но всегда бывает очень эфемерно.

Роль всех великих вожаков, главным образом, заключается в том, чтобы создать веру религиозную, политическую или социальную; веру в какое-нибудь дело, человека или идею, вот почему их влияние и бывало всегда очень велико.

И остается только понять, как же удастся человеку влиять на толпу.

Г.Лебон выделяет следующие способы воздействия вожаков на толпу: *утверждение, повторение, зараза.*

Идеи, распространяемые путем утверждения, повторения и заразы, обязаны своим могуществом, главным образом, таинственной силе, которую они приобретают, – *обаянию*. Идеи или люди, подчинявшие себе мир, господствовали над ним преимущественно благодаря этой непреодолимой силе, именуемой обаянием. Мы все понимаем значение этого слова, но оно употребляется часто в таких различных смыслах, что объяснить его нелегко.

Обаяние может слагаться из противоположных чувств, например, восхищения и страха. В основе обаяния действительно часто заложены именно эти чувства, но иногда оно существует и без них. Обаяние составляет самую могущественную причину всякого господства.

Различные виды обаяния можно, однако, подразделить на две главные категории: приобретенное и личное. Приобретенное обаяние – то, которое доставляется с именем, богатством, репутацией; оно может совершенно не зависеть от личного обаяния. Личное же обаяние носит более индивидуальный характер и может существовать одновременно с репутацией, славой и богатством, но может обходиться и без них.

Приобретенное или искусственное обаяние гораздо больше распространено.

Военный в своем мундире, судья в своей мантии всегда пользуются обаянием. Паскаль совершенно справедливо указывал на необходимость облачить судей в мантии и парики. Без этого они бы лишились на три четверти своего авторитета. Они внушают свои идеи, чувства тем, кто их окружает, и те им повинуются.

Таким образом, Г.Лебон актуализирует проблему личностных качеств лидера (вожака) толпы. Закладывая основы современной социальной психологии в начале XX столетия, французский автор настаивает на идее естественной природы лидерства.

ИНФОРМАЦИОННАЯ ИНТЕРВЕНЦИЯ: ПРОГРЕСС ИЛИ ФУТУРОШОК?

В XX веке общество вступило в период информационной революции, которая, в свою очередь, способствовала ускорению развития всех сфер жизнедеятельности человека. Информация стала играть более важную роль, чем материальное производство, увеличивая объем знаний и ускоряя их постоянное производство. Новый статус информационных ресурсов привел к новому пониманию влияния информации на общественные процессы и разработке концепции информационного общества.

Изменение роли информации, становление ее как наиболее динамичной и престижной сферы производства, создание глобального информационного пространства и доступ к мировым информационным ресурсам – все это способствовало трансформации государственных структур, экономики и культуры, науки и образования, образа жизни.

Идеи ускорения информационного прогресса были разработаны социологом и футурологом Э.Тоффлером, который пишет, что одновременное требование большего количества информации и более быстрой ее передачи разрушают все привычные формы жизнедеятельности и ведут к тому, что все системы становятся более мобильными и «временными». Телекоммуникации, массмедиа, компьютерные технологии, занимая все более важную роль в жизни общества, таким образом, способны формировать человека с совершенно новым восприятием мира и отношением к нему.

Без сомнения, с ускорением технического и общественного прогресса человек получает больше возможностей и избавляется от неудобств, наука и техника способствуют «упрощению» повседневной жизни, а легкий доступ к информации преобразует межличностное взаимодействие, образование и психологию человека. Но вместе с этим расширение информационного пространства и ускорение изменений во всех сферах деятельности могут привести к тому, что человеку будет все сложнее адаптироваться к новшествам и он окажется в резком «конфликте с будущим». Такой конфликт Э.Тоффлер называет «футурошоком», который является, по его мнению, «самой серьезной болезнью завтрашнего дня». Ускорение изменений в обществе и наложение новых культурных ценностей на старые является причиной того, что человеческая психика не успевает должным образом привыкнуть к новой среде функционирования. Таким образом, Э.Тоффлер акцентирует внимание на том, что ускорение – это не только социальный фактор, но и психологический. Пока человек приспосабливается к одним жизненным изменениям, они тут же сменяются другими, трансформируются, усложняя, в свою очередь, структуру жизни, увеличивая количество решений, которые нужно принять, количество информации, с которой необходимо сталкиваться.

Таким образом, изменения общества, развитие науки и роль информации в жизни человека могут привести к тому, что основной проблемой станет выживание в условиях «временности» вещей и явлений, быстрой смены одних новшеств другими и полной информационной свободы. Для того чтобы существовать в таком быстро изменяющемся обществе, чтобы идти в ногу с быстрыми и многообразными переменами, индивидуум должен пересматривать свой набор образов со скоростью, которая бы коррелировалась с темпом этих

перемен. Иначе, не сумев адаптивуватися, человек окажется под угрозой стресса и потери ориентации, что, в конечном счете, может привести к шоку будущего.

Мачача Анастасія Олександрівна

2 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Наукові керівники:

Крижанівська О. П., к.філос.н., доц., **Клименко М. І.**, викладач

МОДА ЯК ЯВИЩЕ СУЧАСНОГО СВІТУ (ЗА ТЕОРІЮ НАСЛІДУВАННЯ Г. ТАРДА)

Мода як різновид наслідування має місце у всіх сферах суспільного життя, стверджує Г.Тард. Вона визначає та регулює тенденції, які будуть панувати певний час. Цей період може бути різним по тривалості, але точно зрозуміло те, що рано чи пізно його змінить нова тенденція. Дуже часто те, що було модним може швидко стати прикладом дурного смаку. Мода змінюється весь час. Та це не означає, що з'являється щось принципово нове. Дуже часто, мода повертається, актуалізуючи вже відомі способи діяльності, стандарти поведінки, стилі життя тощо.

Всі намагаються слідкувати за модою: в одязі, в мові та поведінці. На думку Г.Тарда все це обумовлене – *наслідуванням*. Він зазначає, що наслідування є невід'ємною частиною життя індивіда у суспільстві. Людині весь час необхідно когось наслідувати.

Для будь-якого наслідування необхідний *ідеал*. Людина може свідомо обирати когось, на кого дуже хоче бути схожою. Або навпаки цей процес може бути несвідомим, коли людина, яка має значний авторитет або харизму, впливає на вибір інших шляхом наслідування. Причому дуже часто людям здається, що ніякого «копіювання» і не відбувається, а їх вибір самотній та такий, що підкреслює їх індивідуальність.

В історичний період, що описує Г.Тард у своїй роботі «Закони наслідування», таким ідеалом були люди, які належали до вищого привілейованого класу. І розповсюдження нового, введення його в моду, здійснювалося лише у випадку, якщо інновація була поширена саме серед вищого класу.

В сучасному світі мода актуалізується через значний вплив на свідомість людей. Формуючи в них відчуття індивідуальності, вона створює ілюзію вибору. Проте насправді поширюється явище масовості. Люди стають все більш схожими один на одного. Формується «конвеєр людей», які нічим не відрізняються один від одного. Цей процес майже не усвідомлюється сучасною публікою. Якщо люди одягаються по-різному, це не означає, що вони мислять по-різному. Тип мислення так само нав'язується суспільством.

Для людей дуже важливою є думка оточуючих. Їм просто необхідно, щоб їх зовнішній вигляд, поведінка, манери були схвалені оточуючими. Адже лише проживання серед собі подібних формує відчуття комфорту і певного рівня свободи. Те, що схвалено більшістю, не може бути помилковим чи неправильним.

Мода є явищем соціальним. Вона може формуватись у суспільстві і лише там існувати. Якщо соціальне явище набуває поширення у суспільстві, то воно може стати модним. На думку Г.Тарда, людина, яка прагне схвалення буде слідувати моді, або використовуючи іншу риторичку – демонструвати конформну поведінку. Проте це не завжди вдається, адже мода може змінюватись настільки швидко, що людина, втрачаючи здоровий глузд, починає посліпски слідувати всім новим віянням, не зважаючи при цьому на безглуздість такого нерозумного наслідування.

Звичайно, мода як соціальне явище є невід'ємною частиною суспільного життя. Мода дає людині впевненість у тому, що вона відповідає стандартам сучасного суспільства. Лише серед людей схожих, формується почуття впевненості і захищеності. Мода визначає тенденції розвитку і спрямовує їх так як того вимагає стан сучасного суспільства. Адже як би там не було, люди все-одно слідуватимуть моді, свідомо чи несвідомо. Схвалення і думка інших в наш час все ще мають великий вплив на людину. І ця тенденція не змінюється вже дуже довго. Мода і надалі продовжує своє панування у суспільстві.

Навара Аліна Євгенівна

5 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Смірнова В.О., к. пед.н. доцент кафедри соціології, політології і соціальної роботи
ФСП НТУУ «КПІ»

КОНЦЕПЦІЯ ЖИВОГО ПРАВА У ТВОРЧОСТІ ЄВГЕНІЯ ЕРЛІХА

Сучасні дослідники проблем юриспруденції та соціології права відзначають особливий внесок Євгенія Ерліха у концепцію розуміння сутності та аналізу такого соціального явища яким є право. Одним з базових понять його дослідження є «живе право», що дозволяє пояснити трансформацію розуміння права у життєдіяльності суспільства.

Живе право трактується, як безпосередньо-практичні форми соціально-правової реальності, що посідає місце поряд з позитивним правом, але вважається динамічнішим і більш здатним обігнати його у своєму розвитку. Вимоги живого права спроможні виявлятися не тільки у межах юридичних приписів, а й поза ними, і з часом включатися в їх зміст і перетворюватися на компоненти позитивного права. У силу своєї безпосередньої причетності до повсякденного практичного життя живе право тісно пов'язане з іншими соціокультурними нормативними формоутвореннями, що не мають відношення до владних інститутів держави. Його практично-духовні, соціокультурні підстави набагато ширші за підстави позитивного права, які спираються переважно на волю і силу державної влади.

На думку вченого, право міститься не тільки у текстах законів. Традиції предків та стереотипи сімейного виховання, релігійні та моральні вимоги, що підтримують живе право, орієнтують індивідів на законослухняну поведінку і тим самим сприяють ефективному функціонуванню юридичних норм.

Треба зазначити, що є різниця між правом, яке втілюється у законі, та живим правом, тобто тим, яке існує. Живе право являє собою внутрішній тандем людських відносин.

Зародження права, перш за все, слід виявляти на рівні життєдіяльності суспільства, у функціонуванні таких його інститутів, як сім'я, громада, громадські об'єднання тощо. Для вивчення витоків, змісту та розвитку права, необхідно осягнути порядок, який утворюється у процесі функціонування громадських спільнот.

Концепт живого права дозволяє визначити генезу розвитку і функціонування правових норм - їх органічний зв'язок з життям громадянського суспільства. З урахуванням його ролі і місця виникає більш повна картина: правова реальність постає як дитя двох батьків - материнського початку у вигляді громадянського суспільства та батьківського початку у формі держави. Живе право перебуває у материнському лоні громадянського суспільства, вбирає в себе всю його позитивну енергетику, знаходить первісну оформленість, в якій ще немає жорсткої однозначності і формальної суворості. Виплекані таким чином нормативні форми періодично потрапляють в поле зору державних інстанцій, які надають їм необхідну

юридичну суворість, переводять під заступництво державних інститутів, надають їм статус закономірностей чинного позитивного права.

Живе право, на відміну від звичайного права, пов'язаного з минулим - несе на собі вантаж традицій і завжди залишається за межами позитивного права. Воно націлене вперед, відкрите для новацій. Живе право регулярно трансформується в нормативні структури позитивного права, граючи при цьому роль його нормативно-ціннісного резервуара.

Дослідження живого права є надзвичайно перспективним напрямком, оскільки воно продукується у процесі суспільних взаємовідносин, адже здатно динамічно адаптувати норми згідно з суспільними потребами.

СЕКЦІЯ №8. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА: «ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ В 21 СТ.: ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ (ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ)»

*Куратори секції: к.пед.н., доц. Пузирьов Є.В., к.психол.н., доц., Бреусенко-Кузнєцов О. А., к.філос.н., доц Мелашенко О.М. Ковальова С.Б., викл. кафедри політології
Секретарі: Усова Катерина, Трикоз Анжеліка*

Шевченко Катерина Сергіївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

ВАЛЬДОРФСЬКА ПЕДАГОГІКА ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ, А НЕ «СІРОЇ МАСИ»

Зараз перед молодими батьками постає питання: в який дитячий садочок, в яку школу віддати свого сина и дочку. Адже в сучасному світі існує безліч систем виховання, шкіл і дитячих садків з певним спрямуванням, тому досить складно підібрати для дитини найбільш вдалу систему виховання, яка буде сприяти її розвитку і допомагати дитині пізнати цей світ. І найголовніше – це не помилитись з вибором, оскільки саме з дошкільного виховання та початкової школи в дитини закладається солідний фундамент знань і досвіду, на яких буде базуватися освіта в середній школі.

Прикладом гармонійного розвитку особистості є вальдорфська педагогіка. Вальдорфська школа - це система освіти, яка заснована на повазі до дитинства. Її головною метою є – розвиток природних здібностей кожної дитини і зміцнити віру у власні сили, яка знадобиться їм в дорослому житті. Виховання за цією методикою здійснюється поетапно, ділячи кожну вікову категорію на окремі етапи. Вальдорфська система виховання ґрунтується на антропософії, тобто духовному розвитку (це поняття ввів засновник цієї школи Рудольф Штейнер). Вона ставить своєю метою розкриття прихованих здібностей людини за допомогою системи спеціальних вправ таких, як евритмія, музики та інші практичні творчі вправи.

В кожній дитині виховують індивідуальність. В таких школах немає місця конкуренції, змагання за оцінки чи за перемогу в спортивних змаганнях, немає слова «ні» і «не можна», немає директора школи (що свідить про самоуправління та можливість участі кожної дитини в процесі управління).

Саме методика виховання вальдорфської педагогіки дає можливість розкрити індивідуальні здібності, творчі здібності кожного вихованця, на відміну від звичайної школи, де не звертається увага на індивідуальність і на особисті можливості кожного індивіда. Якщо хоча б половину методики вальдорфської педагогіки примінити у звичайних школах, бажання дітей ходити в школу зросло б вдвічі. Тому, що проста школа, «напхана» освітою, заважає розвитку духовної сутності людини і робить її безликою і слухняною. Саме тому на зміну такій системі освіти повинна прийти нова, орієнтована на людські цінності, система, яка буде формувати не сіру масу, а суспільство яскравих і вільних людей.

Отже, можна сказати, що вальдорфська педагогіка це не просто програма і система методичних прийомів, а набутий багаторічний практичний досвід. В ній поєднуються можливості мислинневого, , трудового, естетичного, морального, соціального виховання, принципи індивідуального підходу і свободи у вихованні, питання режиму дня й ритму року, які містять в своїй основі різнобічні знання про дитину, яка розвивається.

Протягом останніх десяти років в Україні розвиваються школи із застосуванням саме вальдорфської педагогіки, розширюється сфера їх впливу на педагогічну громадськість

завдяки організації курсів і семінарів для вчителів і вихователів дошкільних закладів, шляхом розповсюдження методичної літератури.

Методика виховання вальдорфської школи зможе розкрити в кожній дитині її здібності (як творчі, так і практичні). До кожної дитини з самого малечку відносяться як до особистості, розкривають її здібності, допомагають їй в цьому. А це дуже важливо, оскільки після закінчення такої школи випускники є особистостями, а не «сірою масою».

Бурлака Ольга Вячеславівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна, викл. ФСП НТУУ «КПІ»

РОЛЬ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ХХІ СТОЛІТТІ

У теперішній час саме виховання і навчання виступають ядром соціального, духовного, економічного та морального розвитку будь-якої країни. Це два взаємопов'язані процеси педагогічної діяльності. Серед великої кількості проблем, що ставить перед нами майбутнє, важливою умовою просування вперед є освіта, підґрунтя якої становить навчання підростаючого покоління. Без виховання не існує і якісного навчання.

Важливим завданням сьогодення є створення шляхів і засобів формування особистості, яка спроможна жити та вдосконалюватись в сучасному суспільстві. Задля подальшого ефективного розвитку соціуму, перш за все має модернізуватись існуюча система навчання і виховання. Нам слід пам'ятати, що усі зміни та покращення життя країни залежать насамперед від молодого покоління. Незадовільний стан суспільної моралі є результатом навчання і виховання дітей та розвитку їх інтелектуальних властивостей. В залежності від того, які саме настанови, якості дитина засвоює від своїх батьків, вихователів і педагогів у дитинстві, - це і буде першим найважливішим поштовхом у доросле життя. Кожне наступне покоління потребує особливих нових методів виховання, які б змогли їх спрямувати у правильне русло.

Невід'ємну роль у становленні особистості, від якої залежить майбутнє, займають саме педагоги. Це люди, які не просто виховують і навчають дітей, вони сприяють їхньому інтелектуальному розвитку, духовному та культурному наповненню особистості. На мою думку, педагог ХХІ століття – це освічена, всебічно розвинена людина, наділена принципами гуманності та сучасними способами навчання. Дивлячись на швидкий розвиток технологій, глобальну комп'ютеризацію, можливості Інтернету, сучасний вчитель повинен бути не тільки обізнаним в цьому, але й вміти передати свої вміння учням. Наука не стоїть на місці, щомісяця виходять нові гаджети, що спрощують і вдосконалюють наше життя, сприяють розвитку... А головною особливістю педагога є вміння мотивувати дітей до пізнання нового та навчання загалом.

На шляху створення ідеального праобразу суспільства, яке ґрунтується на навчанні і вихованні, з'являються все нові і нові версії. Наприклад, Савотіна Н.А., автор роботи «Громадянське виховання: традиції та сучасні вимоги», пише, що одним із пріоритетів виховання повинна стати «громадянськість з її установкою: від того, що я роблю, за кого голосую, залежить, як буду жити я і моя сім'я, до яких наслідків приведуть соціально-економічні перетворення» [1, с. 39]. Тобто, треба створювати умови за яких дитина буде відчувати свою приналежність та значимість у соціумі, і тим самим вчити її громадському обов'язку.

Узагальнюючи, можна сказати, що важливими рисами виховання і навчання ХХІ століття є гуманність, інформованість, спрямованість дітей не тільки до саморозвитку, але й до вдосконалення, зміни сучасного суспільства. Саме від закладеного фундаменту знань в дитинстві залежить подальший розвиток і становлення особистості.

Список використаних джерел:

1. Савотина, Н.А. Гражданское воспитание: традиции и современные требования / Н.А. Савотина // Педагогика. – 2002. – № 4. – С. 39–44.

Груша Анастасия Александровна

3 курс, факультет социологии и права, НТУУ «КПИ»

Научный руководитель:

Ковальова Світлана Борисівна, ст. преподаватель кафедры психологии и педагогики
ФСП НТУУ «КПИ»

ОПЫТ МЕНЕДЖЕРСКИХ ШКОЛ ВО ФРАНЦИИ

Менеджмент – это мастерство управления, совокупность управленческих навыков и технологий, которые являются наиболее эффективными. Существует несколько общепринятых моделей менеджмента, но страной, которая по праву может считаться родоначальницей административной школы менеджмента является Франция. Менеджмент в этой стране, со временем становится «состоянием души». Создается множество школ, способствующих воспитанию руководителей высшего класса. Во Франции существует два типа высших учебных заведений. Первый – это университеты, второй – высшие коммерческие школы, именуемые так же как «школа менеджмента» (*Grandes Ecoles*). В университетах Франции готовят специалистов в таких областях: гуманитарная, естественные науки, точные науки, область здравоохранения и в сфере искусства. И они направлены больше на подготовку преподавателей и научных работников. Как правило, университеты не занимаются подготовкой в сфере менеджмента или маркетинга. По этому, особую роль в сфере управления имеет второй тип учебных заведений – бизнес-школа. Чаще всего такие школы являются либо полностью частными учреждениями, либо полугосударственными. Такие школы существуют в виде ассоциаций. Крупнейшие среди бизнес-школ объединены в Конфедерацию Высших Бизнес Школ Франции. Основная цель таких школ – подготовка менеджеров и государственных руководителей. Таким образом, для высокого уровня профессионализма в таких школах помимо традиционной бакалаврской и магистерской программ, существует программа МДА – магистр делового администрирования. Эта программа обучения ориентирована на присвоение квалификационной степени в управлении. Обычно, обучение по программе МВА длится от 1,5 года до 3-х лет. Стоимость обучения в таких бизнес-школа составляет около 35 тысяч евро в год. По этому, менеджмент во Франции отождествляется с элитой. Французы придают большое значение статусу человека в обществе, его благополучности. По этому, отбор учащихся в школы происходит по принципу элитарного подхода. Для поступления в такую школу необходимо пройти устное и письменное тестирование. Зачисление происходит на конкурсной основе, при отборе учащихся в первую очередь, предпочтение отдается выходцам из богатых семей. Выходцы из среднего или низшего классов почти не имеют шансов на обучение в столь элитной школе.

Во Франции менеджмент – это отдельная профессия, которая требует статусного происхождения и высокого интеллекта. Особенностью школ администрирования во Франции, является то, что они уделяют огромное внимание аналитическим способностям будущего

управленца. Математика и логика являются основными предметами, которые должны быть идеально усвоены каждым учащимся. В то же время, каждому студенту предоставляется право выбрать собственную траекторию обучения. Преподавание ведется в практическом направлении специалистами, которые имеют опыт работы в сфере управления. В отличие от Украины, во Франции обязательной составляющей обучения является стажировка, которая в будущем может обеспечить получение должности, по месту прохождения стажировки. Особыми качествами, которые присваиваются учащимся, являются его мобильность и способность рассматривать любую проблему с точки зрения не только национальной перспективы, но и с точки зрения международного ракурса. По окончании таких школ менеджмента выпускники получают дипломы негосударственного образца, которые выдаются Конференцией Высших Бизнес Школ Франции, в подчинении которой находится данное учебное заведение.

Смотря на такой подход к обучению менеджеров, хочется верить в то, что Украина будет иметь возможность вскоре перенять опыт французских школ менеджмента.

Дмитренко Наталія Олександрівна
Факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»
Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна, старший викладач кафедри психології і педагогіки
ФСП НТУУ «КПІ»

ПРИНЦИПИ АФІНСЬКОГО ВИХОВАННЯ ЯК ПРИКЛАД ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Кожна епоха в історії писала свої закони та рамки виховного процесу. Я б хотіла зупинитись на системі освіти та виховання в Афінах. На прикладі цієї епохи я маю намір виявити всі позитивні моменти, на які слід було б звернути увагу сучасному педагогічному процесу.

В Афінах панувала ідея гармонійного розвитку індивіда з усіх сторін. Вихователі та афінські школи прагнули розвинути творчу, високоморальну та фізично досконалу людину. Процес виховання розпочинався у колі сім'ї і тривав до семи років. Однак після цієї вікової позначки навчання хлопчиків і дівчаток суттєво відрізнялось, що було пов'язано з устроєм держави тих часів. Так, дівчатка продовжували навчання у сімейному колі і навчались виключно домашній справі, а хлопчики починали відвідувати школи. Окремо існували мусичні і гімнастичні школи, так звані палестри. Перші давали всебічний інтелектуальний розвиток, а другі – всебічний фізичний розвиток тіла. Учні паралельно отримували знання, що збагачували їхній духовний світ, розвивали пам'ять, а також велика увага приділялась фізичному зміцненню тіла за рахунок різноманітних фізичних вправ, бігу, боротьбі, стрибкам.

На мою думку, саме завдяки такій системі навчання та любові до свого тіла греки зуміли досягти високих результатів у розвитку культури і зробити вагомий внесок у поширенні своїх канонів серед інших народів. Саме про афінську модель виховного процесу можна сказати словами вислову «У здоровому тілі – здоровий дух». Думаю, кожен погодиться, що навчальний процес неможливо уявити, якщо засвоєння інформації є проблематичним процесом у зв'язку з певними фізичними вадами учня.

Я можу з впевненістю сказати, що головною проблемою навчання і виховання у ХХІ столітті є неналежна увага до фізичного розвитку учнів дитячих садків, шкіл, а у подальшому і студентів в університетах. Дана проблема має вирішуватись вже сьогодні, якщо наша

держава потребує виховувати сильну націю. Ще з років виховання у дитячих садках потрібно приділяти велику увагу різноманітним вправам, які б розвивали і укріплювали дитяче тіло, яке ще як глина готове до трансформацій. І цей початковий період є визначним у тому, на який шлях розвитку стане дитина. Погодьтеся, що життя заховане у активному русі, яке стимулює до засвоєння нових знань, пошуку відповідей на питання, які виникають у процесі навчання, до самовдосконалення. Якщо дитина відчуває, як її тіло наповнене здоров'ям, силою, то в неї прокидається бажання до навчання.

На мою думку, саме такої системи, яка була поширена у афінських школах, не вистачає сучасному виховному процесу. Тому було б доцільно прирівняти фізичний розвиток до розвитку інтелектуального, що забезпечило б виховання здорової нації. Також, я вважаю, чудовою була б ідея запровадження уроків, які б проходили у активній формі, за допомогою різноманітних постановок та рухливих ігор, що, з однієї сторони, давало б можливість учням відчувати себе вільніше серед однолітків, а з іншої - забезпечували б кращий процес запам'ятовування і засвоєння нового матеріалу. Наші законодавці повинні звернути увагу також на можливість запровадження в українських школах всіх типів обов'язкової щоденної ранкової гімнастики, яка б була чудовим каталізатором у навчальному процесі. Це давало б можливість учням остаточно пробудитись зранку і відчути енергію, яка необхідна для навчання. Це б зменшило ризик захворювань та порушення фізичного розвитку дітей, зміцнювало б їхній імунітет.

Ми бачимо, що приклад афінської системи виховання і навчання є, мабуть, однією із найефективніших та перспективніших систем, яка здатна забезпечити гармонійний розвиток особистості, її становлення та процес навчання у наші часи.

Літовченко Валерія Володимирівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

ВПЛИВ НТР НА РОЗВИТОК ТА ВИХОВАННЯ У XXI СТОЛІТТІ

Неможливо вести мову про XXI сторіччя, не торкаючись теми науково-технічної революції (НТР). «Науково-технічна революція (НТР) — це стрибок у розвитку продуктивних сил суспільства, їх перехід у якісно новий стан на основі докорінних змін в системі наукових знань»[1, с. 24]. Можна відзначити той факт, що під впливом цього явища змінюються не тільки сам процес виховання та навчання молодого покоління, а й його мета. Першочерговою постає задача виховання працівників, які будуть володіти достатнім рівнем загальної технічної культури, обізнаністю в комп'ютерних та інформаційних технологіях, вміннями швидко сприймати та аналізувати великі масиви інформації, а отже й психологічною стійкістю до таких навантажень.

Треба відмітити, що такі традиційні для нашого суспільства види виховання як фізичне, моральне, трудове – адаптуються під нові суспільні умови та потреби. Важливими стають економічне, психологічне, екологічне та технічне виховання. Звісно змінюються не тільки умови, а й методи та форми навчання. Наприклад, зараз все більшого застосування набувають такі форми виховання як колективні дискусії, обговорення; використання у процесі навчання таких технічних засобів як аудіо та відео матеріали, комп'ютери та електронні пристрої, тренажери для фізичного виховання.

Якщо брати до уваги такий аспект у становленні особисті як психологічний розвиток, то слід відмітити неоднозначність впливу соціальних результатів НТР. Для особистості одним із базових інститутів виховання окрім сім'ї, школи та однолітків стає інформаційний простір або ЗМІ. Такий стан речей зумовлює самостійність у процесі пізнання, а також сприйняття неконтрольованої за змістом та кількістю інформації, що не завжди матиме здоровий вплив на психічний розвиток.

Отже, як висновок хотілося би сказати, що результати НТР мають безпосередній вплив на виховання. Тут слід відмітити такі позитивні моменти як – швидке засвоєння та передача інформації; доступність великої кількості інформації для отримання знань; збільшення можливостей для саморозвитку та творчості; збільшення вільного часу; зручність та наочність у процесі навчання при використанні досягнень НТР. Але доводиться відзначити й негативні моменти, наприклад: неймовірно швидкі темпи оновлення культурно-соціального середовища, що призводить до збільшення різниці між поколіннями; ізольованість та автономізація соціальних інститутів у процесі становлення особистості; збільшення психологічного навантаження на особистість.

Лучицька Вікторія Валеріївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

ОБРЯД ІНІЦІАЦІЇ ЯК ПЕРЕХІДНА ЛАНКА МІЖ ДИТИНСТВОМ ТА ДОРΟΣЛІСТЮ У ЖИТТІ ЧОЛОВІКІВ.

У наш час молодь відступила від правил щодо зростання справжніми чоловіками. Наприклад, раніше хлопцям для переходу у категорію чоловіків треба було виконати ряд правил, що представляли собою будівництво власного житла, саджання дерева та вирощування сина. Зараз же достатньо просто мати гарний автомобіль та безліч стильних гаджетів, і все це не є чесно зароблене самими юнаками, все це – плоди не покладної праці їх батьків.

Все більше молодих людей вважають себе дорослими та самостійними проживаючи під батьківським крилом та ледве заробляючи на свої власні потреби, такі як їжа, Інтернет, мобільний зв'язок і т.д.

Отже, хотілося б розглянути дії, які робили молоді люди раніше і які не роблять зараз для того, щоб отримати статус Чоловіка з великої літери. Вони йшли на сміливі кроки, які супроводжувались кровопролиттям, смертю та іншими важкими для сприйняття подіями.

Обряд ініціації своїм корінням сягає ще первіснообщинного ладу. Саме у стародавні часи діти для переходу у доросле життя мали пройти ряд обрядів та звичаїв, що зміцнювали їх внутрішній світогляд. Вони представляли собою одноденні, багатоденні або ж багатотижневі випробування, що виховували нову, готову до дорослого життя людину.

Діти у ранньому віці є достатньо вільними та необмеженими у своїх діях, вони не піддаються насиллю та знуцанню з боку старших, але при всьому цьому вони не можуть на рівних займатися справами, що виконують дорослі.

Саме для того, щоб діти змогли зайняти місце старших у трудовому кругообігу та й не тільки був введений обряд ініціації, що проводився у віці 11-14 років, він в основному стосувався хлопчиків. Вони «виривались» із звичного середовища і вирушали у гори або ліс,

де й розпочиналось їх посвячення. Воно передбачало символічну смерть та воскресіння; певну освітню систему, оскільки діти посвячувались у тайни, які раніше були забороненими для них. Згодом, після усіх випробувань хлопців брали на перше полювання, що й знаменувало завершення обряду та перехід у доросле життя.

У загальному виді обряд ініціації для хлопців складався з таких етапів :

- 1) відділення;
- 2) проміжний період «межа світів»;
- 3) включення або відновлення.

Деякі випробування шокували, деякі, смішили, але вони – невід’ємна частина розвитку людства та чоловіків.

Тому не потрібно забувати про подібні обряди. У наш час вони, звичайно ж, не будуть такими радикальними, але все таки їх потрібно відновлювати за для успішного розвитку нашого майбутнього. Для того, щоб уникнути невизначеності статей, гомосексуалізму та не дозволити розвитку системи «вічних хлопчаків». Потрібно посвятити сучасну молодь у стан жаху, необхідний для зміни світогляду та переходу від Хлопчика до Чоловіка.

Малюченко Тетяна Андріївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПШ»

ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ ОСВІТИ: НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПЕРЕШКОДИ

У прагненнях до того, щоб досягти корінних змін у соціальних умовах життя абсолютно по-новому ставляться питання про вдосконалення особистості, а точніше про особливу роль освіти в цьому процесі. Глобалізація та інші процеси у суспільстві викликають потребу у змінах в системі освіти, тобто переходу до інших стандартів.

Інновації в освіті – процес створення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісного іншого стану [1, с. 338]. Інновація виступає нововведенням, що своєрідно призначено для вирішення певної проблеми, наприклад підвищення якості освіти чи викладання.

Інновації в системі освіти являють собою складний комплекс пов’язаних між собою процесів. Освіта інноваційного типу інтегрує навчальний процес і науковий пошук. Це означає, що використання інновацій приносить в навчальний процес не лише нові знання, а й заохочує до творчого процесу.

Інновації в педагогіці це складний тривалий процес, який залежить від постійного впливу великої кількості різних факторів. У впровадженні інновацій в освіті головну роль отримують педагоги, саме від них залежить якість, реалізація та результати педагогічних нововведень. Професійний педагог повинен бути готовим до інноваційної діяльності. Інноваційні педагогічні технології розглядають не тільки як налаштованість на сприйняття, продукування і застосування нового, а насамперед як відкритість. Інноваційні педагогічні технології як принцип педагогіки забезпечують умови розвитку особистості, здійснення її права на індивідуальний творчий внесок, на особистісну ініціативу, на свободу саморозвитку [2].

Існує велика кількість перешкод у процесі впровадження інновацій в освітній процес. Це може бути недостатнє фінансування, слабка інформованість вищих органів управління в цьому питанні та інше, але головна перешкода – педагогічний консерватизм. Така проблема в сучасній педагогічній науці - це багато в чому наслідок невірнього розуміння суті самого терміна "інновація". Інновації не вичерпуються виключно запереченням старого, загальноприйнятого, а навпаки введення інновацій у навчальний процес, має спиратися на раніше розроблені філософські основи освіти, що відповідають вимогам часу.

Не зважаючи на проблеми існує безліч напрямків інноваційного процесу в освіті. Це може бути розробка нових програм, які забезпечують застосування інноваційних методів навчання, формування у педагогів новаторських якостей, орієнтація на творче викладання та ініціативу студента, модернізація засобів навчання та інше.

Застосування інновацій в освітньому процесі це необхідність, яка з часом допомагає підвищити рівень підготовки молодих фахівців, активізувати роль науково-дослідної роботи, роль творчості, а також підвищити рівень кваліфікації педагогів. В цілому інновації в освіті, в першу чергу, повинні бути спрямовані на створення розвиненої особистості, що може повноцінно може застосовувати свої знання у суспільстві, що розвивається.

Список використаних джерел:

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. - К.: Академвидав, 2004. - 352 с.

Мідна Наталія Сергіївна

3 курс, Факультет Соціології і Права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ВАДАМИ РОЗВИТКУ

Права і можливості дітей із вадами розвитку досить ґрунтовно і чітко закріплені в міжнародному та українському законодавстві. Ще у 1993 році було прийнято «Стандартні правила рівних можливостей осіб із вадами розвитку» Генеральною Асамблеєю ООН. Набула поширення і значення Саламенкська декларація та «Програма дій щодо освіти дітей з особливими потребами», прийнята на Всесвітній конференції «Освіта для дітей з особливими потребами: доступність і якість» 1994 р.

В Українському законодавстві захист прав дітей з вадами розвитку представлений в таких документах: Конституція України, ст. 53, де гарантується всім громадянам право на освіту; Закон України «Про охорону дитинства», ст. 26 «Захист прав дітей-інвалідів та дітей із вадами розумового та фізичного розвитку», де стверджується, що «дискримінація дітей-інвалідів та дітей із вадами розумового або фізичного розвитку забороняється» [1].

Кожного року кількість дітей з обмеженими можливостями розвитку в Україні зростає. Зараз прийнято називати таких дітей «діти з особливими освітніми потребами». Це поняття включає в себе як випадки важкої інвалідності, так і з середніми за ступенями порушення (порушення слуху, зору, мовлення, опорно-рухового апарату, затримка психічного розвитку, розумова відсталість).

В Україні існує три можливих шляхи отримання освіти для дітей з особливими освітніми потребами: спеціальні школи (школи-інтернати), інтегроване навчання в умовах загальноосвітньої школи, інклюзивне навчання.

Це дає змогу сім'ям обирати навчальний заклад, але, звичайно ж, все залежить від стану здоров'я і можливостей дитини. Практика європейських країн свідчить, що більшість із цих учнів можуть навчатися в загальноосвітніх школах за моделлю інклюзивної освіти. Використання такої моделі означає надання якісної освіти школярам з особливими потребами у звичайних класах (групах) загальноосвітніх (дошкільних) навчальних закладів за умови відповідної підготовки вчителів і підтримки сімей.

Інклюзивне навчання існує в декількох формах: повна інтеграція, комбінована інтеграція, часткова інтеграція і тимчасова інтеграція. Повна і комбінована форми інтеграції передбачені для дітей із високим рівнем психофізичного і мовленнєвого розвитку; часткова і тимчасова — з його порушеннями.

Сьогодні в Україні функціонує 754 спеціалізованих закладів освіти для різних категорій дітей, де навчаються близько 154 тисяч дітей. Але цього недостатньо для повного охоплення потреб суспільства. Тим паче, такі заклади незадовільно забезпечуються навчальною, методичною літературою, дидактичним і наочним матеріалами, спеціальним обладнанням, що, безумовно, ускладнює реалізацію кінцевої мети - соціально-трудова адаптацію та інтеграцію випускників у суспільство. Також існує проблема продовження навчання після закінчення такого закладу, подальшого працевлаштування. Не можна змовчати і про критичну нестачу кваліфікованих працівників для цих освітніх закладів: дефектологів, реабілітологів, практичних психологів тощо.

В Україні вже є приємні виключення із правил, вдалі приклади функціонування спеціалізованих закладів: Криворізький багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр «Перлина», Дошкільний навчальний заклад «Журавлик» тощо. Але, на жаль, цього недостатньо. Тому необхідно досконало вивчити досвід інших країн, співставити його з нашими умовами, і, як результат, створити добротну систему освітніх закладів для дітей з особливими освітніми потребами, адже недарма рівень розвитку суспільства оцінюється за тим, як воно ставиться до соціально незахищених категорій, тих, хто потребує особливої допомоги.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-III. – Розділ IV - Стаття 26.

Наріжна Валерія Олександрівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: ЗВИЧАЙНА НЕОБХІДНІСТЬ ЧИ МОДНА ТЕНДЕНЦІЯ 21 СТОЛІТТЯ?

Сьогодні значну роль у становленні особистості як повноцінного члену соціуму відіграє отримання нею дошкільної, тобто базової освіти, яка є основою для подальшого розвитку. Яскравими представниками даної освіти являються дошкільні навчальні заклади, а саме дитячі садки, ясла і т.д.

Дошкілля є певним поштовхом інтеграції малечі в суспільство, де починається перше спілкування, перші кроки в усвідомлену реальність. Без сумніву, це один з найтяжчих періодів як для дитини, так і для батьків, адже настає той самий момент адаптації малюка до нового та незвіданого, а батькам доводиться стикатись з відчуттям страху та невпевненості за безпеку своєї крихітки. Тому досить гострим і наповненим протиріч є питання необхідності віддавати свою дитину до дитячого садку. Існує безліч думок та суперечок навколо цього. Хтось навідріз відмовляється довіряти свою дитину такого роду закладам і вважають, що краще їй бути поряд з «обережною» мамою, ніж з незнайомими і чужими дитині людьми. Деякі ж просто змушені відвести своє маля до саду із-за браку часу у зв'язку з роботою, яка необхідна для забезпечення сім'ї. Інші ж притримуються тої думки, що це модно, корисно і лишній раз не задумуються про можливість залишити дитину поруч з собою ще ненадовго. І тут виникає дилема, як краще і надійніше в першу чергу для дитини, на яку в майбутньому чекає важкий життєвий шлях, і чим саме мають керуватись батьки, встаючи перед таким вибором.

Необхідно пам'ятати, що дитсадок – це перше місце соціалізації маленької людини, яке допомагає стати їй самостійною та по-справжньому морально-підготовленою. Без сумніву, одній дитині дитсадок здасться приємним і теплим місцем, а для іншої це стане своєрідним стресом та потрясінням. Місія батьків – усвідомити це та створити якомога комфортніші умови для малечі, підібравши хороший, якісний заклад, в якому дитині буде затишно. До того ж необхідно відмітити, що у 2011 році кількість дітей дошкільного віку, які відвідують дитячі садки, збільшилася на 61 тисячу - з 1 мільйона 272 тисяч (у 2010 році) до 1 мільйона 333 тисяч [1].

Необхідно пам'ятати, чим раніше дитина увійде в реальне життя, тим легше їй буде у подальшому. Саме тут настане процес зародження першого контакту з іншими дітьми, перші враження, емоції і почуття і не варто відбирати це у неї, тільки через побоювання чи власні переконання.

Полуда Наталія Анатоліївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За останні десятиліття завдяки науково-технічній революції, у системі вищої освіти значно зросла роль телекомунікацій, які включають у себе телебачення, радіо, телефонний зв'язок та комп'ютерні мережі. Переоцінити вплив телекомунікаційного середовища на освітню сферу важко. В останні роки все більшого поширення набуває Інтернет, тому не дивно, що він справляє істотний вплив на систему освіти. Сьогодні було б досить проблематично знайти студента, який би не використовував мережу Інтернет при підготовці.

Безсумнівно, телекомунікації надали сучасному студенту безліч додаткових можливостей. Завдяки їм процес отримання знань став швидшим та доступнішим, зросла швидкість обробки інформації.

Комп'ютерні мережі внесли в освітній процес ряд переваг:

1. Кожен суб'єкт освіти, незалежно від місця знаходження, без проблем може отримати будь-яку інформацію.

2. Існує можливість непрямого спілкування студентів між собою, а також з викладачами через чати, електронну пошту, соціальні мережі тощо. Для такого спілкування зручніше використовувати Інтернет, аніж телефонний зв'язок. Студенти різних країн мають можливість без перешкод спілкуватися з однолітками інших національностей та обмінюватися досвідом та знаннями.

3. Інтернет виступає засобом поширення різних нових ідей.

4. При підготовці студенти можуть використовувати не лише текстову інформацію, а й аудіо- та відеоматеріали, що дає змогу краще зрозуміти те, що вивчається.

5. Виникають нові дистанційні методи навчання, які ґрунтуються на сучасних інформаційних технологіях. Це дозволяє кожному бажуючому (тим, хто працює, інвалідам, студентам, які вже навчаються на денній формі або людям, які з певних причин не можуть покинути свою постійну діяльність) отримати освіту.

6. Студенту не потрібні додаткові кошти на підручники або книги – більшість із них можна читати онлайн чи скачати.

Однак, незважаючи на усі переваги входження телекомунікацій в систему вищої освіти, існують і слабкі сторони цього процесу.

По-перше, при потребі в отриманні необхідної інформації студент радше увійде в мережу, ніж поміркує або ознайомиться з літературою у бібліотеці, доклавши більших зусиль.

По-друге, знання, які отримує суб'єкт освіти, є менш якісними. Для підготовки завдання студенти здебільшого скачують готові роботи та іноді навіть не читають зміст реферату чи курсової роботи, не перероблюють їх. Звісно, у цьому і недолік мережі – тут можна знайти як необхідну для навчання літературу, так і вже виконані роботи. Рідко хто при підготовці буде шукати різні книжки, сумлінно підбирати інформацію і обдумувати план написання, адже такий процес займе значно більше часу і зусиль.

По-третє, не вся інформація, яка міститься у мережі, є надійною та достовірною. Звісно, істинність даних в Інтернеті ніхто не перевіряє, а поширити інформацію може кожен.

Отже, вплив телекомунікацій на освітній процес є неминучим та значним. Він має як переваги, так і недоліки: процес отримання інформації та набуття знань став більш доступним, проте менш якісним.

Трикоз Анжеліка Валентинівна

3 курс, Факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

КРЕАТИВНІ МЕТОДИ ПОДАЧІ МАТЕРІАЛУ – КРОК У МАЙБУТНЄ

У сучасній системі освіти України з'являються нові, підвищені вимоги до якості навчання. Ці проблеми стають нагальними і викладачі змушені знайти вихід зі скрутної ситуації. Вони повинні розвивати педагогічну систему таким чином, щоб в ній студенти змогли виявляти повністю свою професійну компетентність, соціальну активність, творчий підхід та креативність.

Традиційна педагогіка вже не має в своєму розпорядженні надійних методів ефективного навчання, наприклад, такі форми навчання як лекції, семінари, практика, самостійна робота, лабораторні заняття в основному мають інформаційну спрямованість і не забезпечують розвиток креативності студента.

На мою думку, викладачі повинні не монотонно викладати теми лекцій і інших видів роботи, а намагатися зацікавити свого учня. Тобто використовувати різноманітні інтелектуальні завдання, які не можливо вирішити звичайним способом, обмінюватися ідеями і думками зі студентами, проводити бесіди та діалоги, дозволяти учням активно задавати питання. Лекцію, наприклад, можна представити як певну проблему, яка буде містити протиріччя, що необхідно виявити студенту. Таким чином, учні роз'яжуть цей вид завдання і отримають декілька шляхів вирішення. Така робота стимулюватиме виявлення їхнього креативного мислення і здібностей.

Під час ігрових технологій студенти також намагаються використовувати нові форми пізнавальної діяльності. Я вважаю, що ігрова діяльність викликає інтерес у студентів, допомагає засвоїти елементи культури спілкування, розвиває увагу, виявляє прогалини у знаннях, навичках, кожен студент за допомогою такої діяльності здатен реалізовувати свої можливості і отримувати задоволення від виконаної роботи. Ігрові технології забезпечують особистісну взаємодію педагога і студента, студента – студента, що допомагає колективно вирішувати проблемні ситуації.

В педагогічній практиці потрібно почати широко використовувати ділові ігри, які розвиватимуть творчі здібності, дозволятимуть студентам швидше засвоювати і закріплювати вивчений матеріал. Цей метод має й іншу назву – «імітаційна гра», тобто учасники такої гри беруть на себе певні ролі і взаємодіють одне з одним, щоб досягти своїх рольових цілей. Такий ігровий підхід, на мою думку, визначить індивідуальні і колективні здібності студентів, підвищить їхній інтерес до навчального процесу, навчить студентів в умовах імітації розв'язувати реальні проблеми, формуватиме нестандартність мислення.

Ділові ігри включають в себе декілька етапів. Перший етап полягає у самостійному аналізі заданої ситуації, другий – у критичному обговоренні групою результатів роботи, третій – у порівнянні власних суджень і оцінок із зовнішніми. Під час четвертого етапу учасники можуть отримати допомогу від викладача, якщо виникали труднощі у процесі виконання завдання.

Найбільш ефективно ігровий підхід реалізує свої функції у поєднанні з проектним методом. У процесі використання цього методу у студентів формується вміння самостійно користуватися дослідницькими прийомами, наприклад, збирати необхідну інформацію, аналізувати її, висувати гіпотези, робити висновки. Проектний підхід розвиває критичне мислення студентів, креативність, формує комунікативні навички. Головним елементом проектного методу є самостійна робота студентів. При оцінці проекту до уваги беруться новизна підходів до розв'язання проблеми, оригінальність і своєрідність презентації, інформативність, естетичність.

Отже, при організації навчального процесу повинні створюватися необхідні умови для розвитку креативних якостей студентів та формування їхньої професійної компетентності, яка відповідатиме світовим стандартам. Головним результатом зазначених вище методів є вироблення властивостей, які допоможуть студентам працювати в команді, а в першу чергу поважати чужу думку та оцінювати власні досягнення і помилки. Вони допоможуть учням сформулювати висновки й урахувати їх у майбутній діяльності.

Усова Катерина Андреевна

3 курс, Факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Научний керівник:

Ковалёва Светлана Борисовна,

МЕТОД ШЕСТИ ШЛЯП МЫШЛЕНИЯ КАК КРЕАТИВНЫЙ СПОСОБ УПРАВЛЕНИЯ МЫШЛЕНИЕМ

На мой взгляд, на сегодняшний день в педагогике есть множество интересных и увлекательных методов обучения. К одному из наиболее ярких и запоминающихся я бы отнесла метод «Шесть шляп мышления», автором которого является Эдвард де Боно. Суть данного метода состоит в том, что он дает возможность мыслящему человеку сосредоточиться на одном деле и мысли в определенное время. Он предназначен для того, чтобы научить людей эффективно управлять своим мышлением, понять его особенности, контролировать свой образ мыслей и четко соотносить его с поставленными перед нами целями и задачами. Методика «Шесть шляп» универсальна – ее можно использовать на совещаниях, дебатах и других мероприятиях, требующих структурирования работы и экономии времени.

Эдвард де Боно говорил о том, что основа человеческой деятельности заключена в способности думать. Независимо от того, хорошо или плохо эта способность развита в каждом из нас, все мы регулярно испытываем неудовольствие достигнутыми нами в этой области результатами и оттого, что не всегда удается учесть всю информацию при принятии какого-либо решения. Обычно, когда мы пытаемся думать над решением практической задачи, мы сталкиваемся с несколькими трудностями. Во-первых, мы часто вообще не склонны думать над решением, вместо этого ограничиваясь эмоциональной реакцией. Во-вторых, мы испытываем неуверенность, не зная, с чего начать и что делать. В-третьих, мы пытаемся одновременно удерживать в уме всю информацию. Всё это обычно не вызывает ничего, кроме путаницы и смятения. Главная трудность, связанная с процессом мышления, состоит в преодолении беспорядочного, стихийного течения наших мыслей. Мы пытаемся охватить мыслями одновременно очень многое. Любая проблема обязательно вызывает у человека всплеск эмоций, заставляет его собирать факты, и находить варианты решений. В нашем сознании возникают постоянные сомнения и переживания, что не позволяет нам сосредоточиться и ориентироваться в этом круговороте мыслей. Но этому вполне можно научиться. [1, с.3].

Метод шести шляп — простой и способ преодолеть подобные трудности посредством разделения процесса мышления на шесть различных режимов, каждый из которых представлен шляпой своего цвета, делающий ее различимой среди остальных и наделяющий ее характерными, присущими лишь ей одной чертами. [1, с.11].

Белая шляпа: информация. Используется для того, чтобы направить внимание на информацию. Нас интересуют только факты.

Красная шляпа: чувства и интуиция. Человек отдает себя во власть эмоций, интуиции и чувств. Здесь не нужно ничего обосновывать.

Черная шляпа: критика. Это режим критики и оценки, она указывает на недостатки и риски и говорит, почему что-то может не получиться.

Желтая шляпа: логический позитив. Требуется от нас переключить свое внимание на поиск достоинств, преимуществ и позитивных сторон рассматриваемой идеи.

Зеленая шляпа: креативность. Находясь под зеленой шляпой, мы придумываем новые идеи, исследуем наши возможности и проявляем креативность. Синяя шляпа: управление процессом. Используется в начале обсуждений, чтобы поставить задачу мышления и решить, чего мы хотим достичь.

Мы используем именно шляпы, потому что их очень легко надеть и снять. Это относится и к нашей ситуации, поскольку мы должны уметь менять различные типы мышления с такой же легкостью, как и цветные шляпы. Основными преимуществами данного метода являются наглядность, простота освоения и применения, а также умение видеть ситуацию и решение с нескольких точек зрения.

Список использованных источников:

1. Эдвард де Боно: «Шесть шляп мышления» Питер; СПб.; 1997.

Федорова Валерія Ігорівна

3 курс, факультет соціології та права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ковальова Світлана Борисівна,

старший викладач кафедри психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

МАРІЯ МОНТЕССОРІ: НЕОЦІНЕНИЙ ВКЛАД В ПЕДАГОГІКУ

«Там де Монтессорі, я не потрібен», З. Фрейд

Виховання дитини - праця безперервна і вельми складна. На рубежі XIX-XX століть прихильники педоцентризму переосмислювали саме поняття виховання, пов'язуючи його трактування з розвитком індивідуальності вихованця. Завданням виховання вони вважали стимулювання дитини до самовиховання, самонавчання та саморозвитку через організацію педагогом середовища, найбільш відповідного потребам особистості, що формується. Однією з таких прихильниць була італійська лікар-психолог і педагог Марія Монтессорі.

Будучи ще асистенткою при університетській психічній лікарні для розумово відсталих дітей, Марія прийшла до висновку, що розумово відсталі діти потребують не стільки медичного лікування, скільки виховання. Одного разу вона помітила, як після обіду діти стали ліпити з м'якушки хліба кульки. Це була їх єдина іграшка. М. Монтессорі стала приносити цим дітям нові предмети: прості коробки, посуд, клаптики тканини.[1] Через деякий час вона відзначила, що поведінка дітей стала більш осмислена, вони вже могли обслуговувати себе, могли грати і почали спілкуватися один з одним. Діти, які вважалися безнадійними, почали розвиватися.

Успіх у педагогічній діяльності спонукав М. Монтессорі сформулювати власний метод викладання. М. Монтессорі загорілася бажанням подивитися, як буде працювати метод зі звичайними дітьми. У 1907 р. вона відкрила першу школу для здорових дітей, яка стала працювати по її методу - знаменитий «Будинок дитини». [4, ст.. 117]

Монтессорі наголошувала на тому, що особистість дитини потрібно поважати. Вона вважала, що самостійність і можливість самому визначати, що і як робити, у що грати і з ким дружити, в майбутньому перетворюються на здатність мислити нестандартно, творчо розв'язувати проблеми, протистояти чужому впливу. На думку М. Монтессорі, завдання батьків - знайти дитині заняття, а потім відпустити у вільне плавання, не нав'язувати чужий досвід і ритм роботи. Однією з головних ідей методики Монтессорі є отримання дитиною радості від навчання. Вважається, що якщо людині, навіть дуже маленькій, цікаво, якщо вона щиро хоче вчитися, то кількість засвоєного матеріалу збільшується приблизно на 30-40% в ту ж одиницю часу. У той же час, можливість самому керувати своїм навчанням, дає дитині впевненість у собі, а відсутність страху за «неправильний вчинок» посилює прагнення пробувати і пізнавати.[2]

Суть її педагогічної системи сформульована у гаслі - "Допоможи мені зробити самому». Діти вчаться у вільних умовах, без примусу і критики. Всі заняття з дитиною будуються з урахуванням періоду його розвитку. Нині педагогічну систему М. Монтесорі успішно застосовують у практичній роботі дитячих садків і початкових шкіл Австрії, Великобританії, Німеччини, Італії, Індії, США, Франції, Японії та багатьох інших країн. На початку 1990-х років в Україні, після довгого забуття, відкрито низку дошкільних закладів, які провадять освітню діяльність за системою М. Монтесорі.

Нині в усьому світі різноманітні товариства, асоціації, об'єднання популяризують і сприяють впровадженню педагогічної методики М. Монтесорі. В Україні, зокрема, діють Всеукраїнська асоціація Монтесорі та Український Монтесорі-центр. [3]

Марія Монтесорі зробила революцію в методиці навчання дітей і стала одним з найзнаменитіших педагогів світу. Вона, справжній піонер у своїй галузі, внесла неоціненний внесок у теорію навчання дітей.

Список використаних джерел:

1. http://www.e-reading.mobi/chapter.php/103805/8/Raport_-_Enciklopediya_metodov_rannego_razvitiya.html
2. http://hnb.com.ua/articles/s-deti-ranee_razvitie_detey_metodika_montessori-1057
3. <http://pudzmcf.blogspot.com/2012/08/142.html>
4. И. Я. Левяш, С. Е. Левяш. Гуманитарно-культурологическая модель образования для всех. – СПб.: Эйдос, 2011. – 292 с.

СЕКЦІЯ №9. КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА ЕСТЕТИКА: «УНІВЕРСИТЕТ ЯК ТЕРИТОРІЯ КУЛЬТУРИ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ»

Куратори секції: к. філос.н., доц., Покуліта І. К., к.філос.н., доц., Балакірова С. Ю., викл., Ніколова Н. І.

Секретар: Чирков Олександр

Крупеня Наталія Валентинівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Покуліта І. К., кандидат філософських наук, доцент

ІМІДЖ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ: МИНУЛЕ ТА СЬОГОДНІ

Університет у всі часи був не тільки освітнім центром, а й центром культурного надбання нації. Для України таким закладом стала Києво-Могилянська академія. Саме вона послугувала тим культурним підґрунтям, яке дало поштовх для розвитку української суспільної думки, самосвідомості та самобутньої культури.

Києво-Могилянська академія на протязі багатьох десятиріч, та навіть декількох віків була одним з провідних навчальних закладів не тільки в Україні, а й усієї Східної Європи. Вона увібрала в себе західноєвропейські освітні традиції, але вдихнула в них український дух. Так викладачі приділяли велику увагу вивченню філософії, яка дозволяла виходити за рамки звичайного мислення, тобто вчила мислити вільно. Також значне місце посідало питання особистості та свободи. Людина вільна робити свій вибір, мати свою власну точку зору та жити згідно своїй волі. Як писав Феофан Прокопович, який викладав в Києво-Могилянській академії та навіть деякий час був її ректором: «сваволя — це така властивість розумної душі, зокрема волі, коли є всі умови для діяння, може діяти чи не діяти, робити те чи інше. Слово «вільний» означає щось звільнене, нічим не зв'язане». Але також не можна не зазначити одну з найважливіших функцій Києво-Могилянської академії - виховання в учнів патріотизму, любові до рідного народу та землі, шанування традицій та всебічного розвитку української мови. Зі слів А. Радивиловського, випускника академії, рідна земля завжди має посідати важливе місце в душі кожного, «бо она вас уродила, она вас виховала, она вас всеми добрами збагатила».

З того часу, як були сказані ці слова, пройшло вже багато років. Києво-Могилянська академія була закрита з 1817 року, і тільки з 1992 вона знов відновила свою культурно-освітню діяльність. Але за цей час вона встигла міцно закріпитися в п'ятірці найкращих університетів України.

Якщо проаналізувати, яке завдання ставили перед собою минулі викладачі та ректори Києво-Могилянської академії з тим, чого намагаються досягнути сьогодні, то ми дійдемо висновку, що за майже 400 років пріоритети академії залишилися незмінні. В'ячеслав Брюховецький, перший ректор відновленої Києво-Могилянської академії, ставив собі таку мету: «Завдання освіти - розкрити талант, створивши відповідне середовище для розвитку, а не вкладати знання у голову». Тобто головне своє завдання академія вбачає в культурному розвитку молодого покоління, яке можливе тільки в середовищі, яке функціонує ідеями, свободою і цікавими людьми.

Закінчити свій виступ я б хотіла словами одного з випускників Києво-Могилянської академії, Віталія Шапошніка: «Люди, які вступають до Києво-Могилянської академії,

вступають туди не просто для того, щоб чомусь навчитися. Більшість з нас вступали для того, щоб змінити на краще себе, Україну і весь світ».

Соколовський Станіслав Валерійович

3 курс, факультет інформатики і обчислювальної техніки, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Покулита І.К., кандидат філософських наук, доцент ФСП НТУУ «КПІ»

КОЗАЦТВО ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН

Яскравою сторінкою у становленні української культури, національної системи освіти і виховання в Україні є період Козацької доби. Як зазначає М.Грушевський, період існування Запорізької Січі - це найяскравіший і найцікавіший період української історії. Козацтво стало єдиним і могутнім форпостом, що пильно стояв на сторожі свободи, гідності і честі українських земель.

Осередком козаччини стали численні острови Дніпра, які давали безпеку, захист і змогу укріпитися. До лав козаків втікали селяни і міська біднота з Подніпров'я, Волині, Поділля, Полісся і інших регіонів. Під керівництвом талановитих полководців (Сагайдачного, Дорошенка, Хмельницького) був організований особливий військовий і соціальний устрій. У своїй своєрідності Запорізька Січ була першою у Європі республікою з послідовним демократичним ладом.

Епоха козацтва створила багатогранну, глибоку духовність, що стала гордістю української культури. Козацтво сформувалось як аристократія національного духу, високоморальна еліта нації. Патріотизм і хоробрість були могутнім стимулом до державотворчого, вільного і незалежного життя.

Багато істориків порівнювали козаків з найсильнішими і наймужнішими народами світу. П. Меріме та Ш. Лезюр порівнюють запорожців з римлянами, посол Венеції Альберт Віміні (1650 р.) порівнює козаків із спартанцями: "...Вони можуть змагатися зі спартанцями суворістю свого виховання

Завдяки головним засадам - свободи, рівноправності, братства, православної віри, захисту слабких від сильних, боротьби з невірними, склад запорізького війська складав єдину і нероздільну спільність, згуртовану і грізну силу для ворогів. Справжній цвіт козацтва складали дуже сильні і добре фізично складені люди, головним чином українці, які належали до "лицарства" чи "товариства".

Дбаючи про інтелектуальний розвиток козаків, осередки освіти були створені на запорізьких землях-паланках та у фортецях Січі, у яких навчали письма, церковного співу, читання, музики. Такі школи існували при усіх церквах на Січі, їх діяльність була спрямована на формування світогляду, моралі, етики, музичної грамоти. Про високий рівень освіти в Україні козацької Доби Павло Халєбський пише: "У країні козаків усі діти вміють читати, навіть сироти".

Багатовіковий визвольний козацький рух покликав до життя унікальне явище не лише східнослов'янської, а й світової культури - козацьку педагогіку, яка була тісно пов'язана з гуманістичними традиціями, ідеями самоврядування і виборності, будівництва самостійної української держави. Тільки країна з великим історичним досвідом розвитку освіти і виховання, захисту прав і свобод особистості, всього народу могла породити таке незвичайне явище, як Конституція Пилипа Орлика (1710) - унікальний феномен європейської і світової політичної, державної і правозахисної думки.

ГАРВАРД ЯК КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР США

Гарвард – один з найвідоміших Університетів світу багатий своєю історією та традиціями. За офіційною версією університет був створений на честь англійського міністра, бакалавра мистецтв Дж. Гарварда у 1638 році.

У брошурі 1643 призначення Гарварду було визначено таким чином: «Для пошуку знань і передачі їх потомству, тремтячий перед цим шляхом нехай продовжує сподіватися на дива церкви». Фактичне перетворення коледжу в університет відбулося у першій чверті ХІХ століття, коли, крім вивчення Біблії, мов і математики, стали викладатися також медицина (1810) і юриспруденція (1817).

Завдяки постійним реформам у системі освіти Гарвард йде у ногу з сучасністю та займає позицію одного з найпрестижніших ВНЗ сучасного світу. Більш ніж сорок відсотків випускників отримали світове визнання.

Знаменитість Гарварду та зацікавленість абітурієнтами цього університету, можливо, така масштабна саме завдяки його багатій історичній насиченості.

Гарвард окутаний великою кількістю легенд і міфів, а також кумедних історій, так чи інакше пов'язаних з університетом. Наприклад, існує легенда, що в разі загибелі сусіда по кімнаті, в якості розради студенту ставлять відмінні оцінки протягом семестру.

Неможливо не згадати статую сидячого Джона Гарварда, навколо якої існують студентські повір'я. Статуя виконана скульптором Даніелем Френчем. Табличка під статуєю говорить: «Джон Гарвард, засновник, 1638». Студенти університету називають цю скульптуру «Статуєю потрійної брехні». У дійсності, людина котра сидить - не Джон Гарвард, а студент університету Герман Шор, який був обраний випадковим чином і став моделлю для скульптора; Джон Гарвард не був насправді засновником університету, а був лише вкладником, пожертвувавши йому свою бібліотеку та половину стану; університет був заснований на два роки раніше зазначеної дати - в 1636 році.

Студентське повір'я каже, що якщо потерти носок туфлі статуї сидячого Джона Гарварда, то можна з легкістю скласти іспити. Саме тому носок відполірований до блиску.

Треба відмітити, що в останню ніч перед початком остаточних іспитів студенти Гарварду відкривають вікна або збираються в Гарвардському дворіку (Harvard Yard) і голосно кричать протягом 10 хвилин опівночі, таким чином позбавляючись від екзаменаційного стресу.

Зараз Гарвард - це величезна освітня мережа, що включає в себе численні коледжі та школи. Будучи, по суті, історичним пам'ятником, Гарвард містить кілька найвідоміших музеїв, в числі яких Музей археології та етнології, кілька музеїв мистецтв і найбільша в світі академічна бібліотека яка до сьогоднішнього дня налічує 15 мільйонів книг, розміщених у дев'яти десятках будинків гарвардського комплексу. Як будь-яка поважаюча себе навчальна організація з багатомільйонним бюджетом, Гарвард має і свій оркестр, і театр, і унікальний кіноархів, і навіть радіостанцію. При тому, все перераховане (крім, мабуть, радіостанції) має приставку «самий перший американський».

Те, що Гарвард не тільки освітній, але і серйозний науковий центр, добре ілюструють його різні придбання. Наприклад, на початку двадцятого століття для вивчення біології та

зоології Гарвард орендував цілий лісовий масив - виключно для експериментальних вишукувань студентів і професури.

Головним принципом зарахування на всі факультети Гарварду є, в першу чергу, здатність абітурієнта «до наук, а не до платежу». Звичайно, це не означає, що до університету безкоштовно приймають усіх, хто має хороший атестат середньої школи або коледжу - набір до Гарварду досить обмежений. Але зараз все частіше можна помітити спроби керівників цього вузу максимально розширити коло учнів. Наприклад, не так давно були відкриті літні курси для іноземних студентів, вартість яких становить від однієї до трьох тисяч доларів. Так що з часом, мабуть, і для російських студентів навчання в цьому легендарному університеті буде реальністю. А образ Гарварду перестане викликати асоціації з чимось елітарним і недоступним.

Герасименко Анастасія Юріївна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

ЄВРОПЕЙСЬКІ УНІВЕРСИТЕТИ ДОБИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА РЕЛІГІЙНИЙ АСПЕКТ

Бути освіченими – ціль, до якої прямує людство не так давно, але ця ціль все сильніше майоріє на горизонті людського життя. Адже людина без розуму, без освіти, без совісті та честі у гірший бік відрізняється від тварини, що має на меті лише вижити. Людина ж має прожити життя гідно, досягнути вершин: душевних та духовних. Саме тому освіта – один із перших базисів, на якому формується життя людини. У суспільстві визначений певний ланцюг, що відображає схему отримання особою певних знань та навичок: дитячий садок – школа – університет. Це три загальноприйняті ланки, і вивчення останньої є характерним показником розвитку суспільства в певний період.

Сучасний варіант значення терміну «університет» - це автономний вищий навчальний заклад, в якому об'єднується певна кількість факультетів для підготовки фахівців високої кваліфікації з різних наук. Але в період зародження перших університетів, в добу Середньовіччя, цей термін мав трохи інше значення – будь-яка кооперація людей, що мали спільні інтереси або об'єднувалися лише для спільної вигоди. На початку структура і звичай середньовічних університетів певною мірою нагадували італійські цехи, звідки до нас і дійшла назва «ректор» (від латинського *rector* – начальник цеху). В корпорації об'єднувалися за типом знань. Учні університетів називалися студентами, що з латини означає старанно вчитися. Студенти об'єднувалися у провінції та нації. В свою чергу, викладачі утворювали факультети – специфічні організації за вмінням викладати певний предмет.

Університети мали певну демократичну систему: викладачі голосуванням обирали голову факультету – декана, таким же способом обирався голова університету – ректор. Тобто, усі особи, причетні до навчального процесу обирали і мали право бути обраним на посаду в університеті.

Певна автономність університетів дратувала єдиного, до того часу, власника повної монополії на навчання – церкви. Адже, ще з моменту виникнення перших шкіл, в більшості церковно-приходських, саме священики були єдиними вчителями на усіх рівнях освіти. З появою університетів почала викладатися наука без впливу на неї релігійних поглядів тієї іншої людини, і церкви загалом. Це була перша спроба очищення наукових фактів. Саме це і не задовольняло церковних представників, які не могли стримувати поширення знань з університетів. Тому церква різними шляхами намагалася поширити свій вплив на них:

надавала певні привілеї, матеріальну допомогу, пропонувала своїх викладачів, згодом засновувала свої університети. Через те, що на початкових етапах розвитку були послаблені, то поступово церква, поширюючи свої заходи, досягла своєї мети, а богословські факультети стали найголовнішими.

З XIII ст. виникла традиція, згідно якої університети відкривалися лише зі згоди Папи або цісаря. Так як теологічні науки домінували над усіма іншими, то університети очолювали переважно представники духовенства. Так, наприклад, Паризький університет, що виник у 1215 році був майже повністю підпорядкований церкві. Вівши боротьбу за автономію з місцевими єпископами, університет звернувся по допомогу до римського Папи. Але не отримали бажаного результату, за підтримку вищого духовенства їм довелося заплатити частиною своїх академічних привілеїв і свобод – вони були змушені брати участь у боротьбі Папи за повну владу і єрессю серед населення. Задля нагляду за цими процесами у Паризькому університеті був створений теологічний факультет, що відповідав за офіційну доктрину церкви.

Тобто, саме в добу Середньовіччя почали виникати перші університети найбільш наближеного типу до сучасного. Можна визначити, що вплив релігії на університетське життя було досить сильним. Церква, обрала демократичні методи впливу, що з часом переросли у чіткий план підпорядкування університетів до церкви. Духовенству вдалося досягти своєї цілі протягом невеликого часу, що призвело до повного одуховлення процесу навчання.

Гришко Альона Сергіївна
І курс, ФСП, НТУУ «КПІ»
Науковий керівник:
Покуліта І. К., к. філос.н., доц.

ВЧОРА і СЬОГОДНІ. ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ДЖУЛЬЯРДСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ ЯК ЦЕНТРУ ВИКОНАВЧОГО МИСТЕЦТВА НЬЮ-ЙОРКУ

Територія культури - це міст, який з'єднує минуле і майбутнє. Це зв'язок пережитого і дійсного, яке незабаром стане прийдешнім. Територія культури в університеті - це невід'ємна частина щоденності, це спосіб життя всіх і кожного студента окремо. Але в цьому вищому навчальному закладі мистецтво - це та складова культури, в яку кожен учень вносить свій внесок для подальшого розвитку її як сфери інтересів більшості.

Початком Джульярдської школи можна вважати 1905 рік, але вона була заснована в Інституті музичного мистецтва. Цей навчальний заклад за перший же рік свого існування набрав близько 500 студентів. Причиною її появи було бажання відкрити в Америці музичну академію, яка була б в змозі змагатися звищими навчальними закладами європейського зразка. Франк Дамрош - хрещений син Франца Ліста та провідний музичний педагог нью-йоркських громадських шкіл, - був упевнений, що американські музиканти не повинні вчитися за кордоном. Тому було прийнято рішення про створення нового навчального закладу, який має допомогти обдарованим учням завершити свою музичну освіту. Першим президентом був обраний професор Колумбійського університету Джон Ерскін. У 1945 році школу музики в якості єдиного президента очолив Уільям Шуман, який заснував факультет танцю, а незабаром - знаменитий на сьогоднішній день Джульярдський струнний квартет. У розпорядженні музикантів знаходиться більш ніж 200 струнних інструментів, серед них 4 скрипки Гварнери Дездему, 2 скрипки Антоніо Страдіварі і віолончель Страдіварі. Через деякий час школа переїхала в Лінкольн-центр. З 1983 року шостим керівником чинним і донині став

Джозеф У. Полісі. Він провів ряд реформ в системі освіти: по-перше, з'явилися нові програми для навчання студентів; по-друге, був прийнятий новий підхід до викладання гуманітарних предметів. Але найбільше уваги заслуговує два величезних проекти: спорудження постійного концертного залу «Мередіт Уілсон Резиденс Холл» та Інституту джазових досліджень, де студенти мають право не тільки відвідувати концерти, але й безпосередньо самі організувати і приймати участь у творчих заходах.

Інститут - лише мала частка того, що нині називається Джульєрдською школою. Тут не важливо, хто твої батьки і скільки у них грошей, тут має значення талант, наполегливість і бажання бути кращим. Сцена - це ідеальний партнер в процесі самопізнання: тільки тут можна крикнути по-справжньому, довести, що Ти здатен на щось, показати себе і прожити різні театральні ролі за період навчання.

У цьому вищому навчальному закладі для студентів існує ряд студентських організацій, студентська газета. Окрім цього, студенти збираються на щорічні заходи: серед них святкування дня Хеллоуїна і день заснування Джульєрдської школи.

Студенти мають перевагу над іншими і тому що Джульєрд знаходиться у Нью-Йорку (у одному з найбільш культурних і яскравих міст світу), тому вони можуть відвідувати Метрополітен-опера, Карнегі-холл, Кенеді-центр і ряд бродвейських театрів.

З року в рік, випускники доводять, що Джульєрдська школа – це одна з найпрестижніших і найбільш конкурентоспроможних американських вищих навчальних закладів в області виконавчого мистецтва. Кількість нагород у багатьох музикальних номінаціях просто вражає – більш ніж 105 премій Греммі, 62 нагороди Тоні, 47 Emmy Awards, 26 нагород Бессі, 24 Academy Awards, 16 Пулітцеровських премій і 12 національних медалей у сфері мистецтв. Серед сотень випускників варто назвати акторів Робін Уільямс та Кевін Спейсі, а також відомого віолончеліста Йо-Йо Ма. Ті можливості, які надаються студентам, представляють останні розробки у сфері мистецтва, що відповідають міжнародним стандартам і найвищим якостям освіти.

Гуцалюк Катерина Едуардівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

ЄЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ: ВІД ЗАПОЧАТКУВАННЯ ДО СЬОГОДНІ

Єльський університет – університет мрії, мабуть, кожного студента. Та й це не дивно, адже він входить в «Лігу Плюща», яка включає в себе 8 найпрестижніших навчальних закладів США.

Єль був заснований в 1701 році за сприянням священників-колоністів. Незабаром був перейменований на честь британського купця Елайху Єля, який зробив вагомий внесок в розвиток університету. До складу ВУЗу входять дванадцять підрозділів: Єльський коледж, аспірантура та 10 професійних факультетів. Щорічно пропонується понад 2000 курсів на 65 кафедрах та програмах. Педагогічний склад налічує 2 тис. висококваліфікованих професорів та викладачів.

До університету мали змогу вступити тільки юнаки віком 15-16 років. Кількість студентів, які навчалися, не перевищувала 100 одиниць. Чужоземці не мали права здобувати освіту в Єлі. Однак на сьогодні ВНЗ налічує 11000 осіб, як чоловічої так і жіночої статі, вихідців з 50 штатів Америки та більш ніж із 110 країн світу. На той час відбір студентів проходив за допомогою складання усних іспитів з латині, івриту та грецької мови, а також з арифметики, риторики та логіки. Окрім лекцій молодь повинна була відвідувати щоденні

молитви і читання з Святого Письма, брати участь в публічних читаннях, диспутах та декламаціях. В наші дні Єль пропонує широкий спектр розваг. Кожний може знайти собі заняття по душі: відвідування танцювальних курсів, ігрових шоу, талант-шоу, дискотеки, заняття декоративно-прикладним мистецтвом, спортом і багато іншого. В кампусі можна відвідати декілька картинних галерей, які представляють роботи як студентів, так і відомих художників.

Неможливо не згадати бібліотеку. Володіючи унікальними колекціями, архівами, музичними записами, картами та іншими експонатами, які в сумі налічують більше ніж 11 млн. книг, вона займає друге місце в світі серед університетських бібліотек.

Єльський університет – університет із світовим іменем є одним із найдорожчих навчальних закладів США. Однак, вартість кожного вкладеного долара. Він являється еталоном престижу та викладацького складу, тому не дивно, що бажаючих навчатися є дуже великою. Однак проблема не тільки в обмежувальній кількості студентів, але й тому, що не всі можуть оплатити навчання. Але і ця проблема була вирішена. Сьогодні кожний бажаючий має змогу при вільному доступі до Інтернету пройти 7 курсів (астрономію, англійську мову, філософію, фізику, політологію, психологію, теологію) які викладаються в університеті. Лекції можна скачати з Інтернету у вигляді відео роликів, у форматі MP3, а для тих хто погано знає англійську матеріал викладений у текстовому вигляді. І це все цілком безкоштовно. Правда, пройдений курс online не зараховується як повноцінне навчання в університеті, але у Вас буде можливість наочно ознайомитись з манерою викладання, об'ємом інформації, яку надає ВУЗ. Потрібно зазначити що президенти США (Вільям Тафт, Джеральд Форд, Джордж Герберт Уокер Буш, Вільям Клінтон та Джордж Уокер Буш), відомі вчені (Семюель Морзе, Вільям Шовен) політики та громадські діячі були випускниками саме Єля. Вихідці з цього університету високо цінуються у всьому світі.

Гордіснюк Олександра Олександрівна

3 курс, філософський факультет, КНУ ім. Т.Шевченка

Науковий керівник:

Панченко В.І., д-р філос. н., проф., зав. кафедри етики, естетики та культурології КНУ ім. Т.Шевченка

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПРОСВІТНИКІВ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ РОСІЇ ЯК ФОРМА ЕТНІЧНОЇ СУБКУЛЬТУРИ ДІАСПОРИ

Субкультура — головна складова соціальної взаємодії, на рівні якої і виникає оновлення культури, група «людей-просвітників», метою яких постає долучення інших до власних інтересів та, разом із тим, надання більших можливостей у культурному розвитку своєї країни. Під це поняття підпадає діяльність етнічних українців, української діаспори на Далекому Сході Росії (Хабаровськ, Нікольськ-Усурійськ, Владивосток, Благовіщенськ). Саме у цьому регіоні, у 1917-1922 р.р., найбільш організованою та впливовою була українська діаспора.

Українська просвітянська діяльність на Далекому Сході Росії на початку ХХ століття була здебільшого представлена театром. Театр є певною культурною «нішею», де накопичується та відтворюється історичний досвід спільноти. Далекосхідний глядач був у захваті від українського театру. Тому, незважаючи на тяжкі та смутні пореволюційні часи, будь-які вистави українських театральних труп мали великий попит. У відомого українського історика Л.Биковського ми можемо знайти влучне зауваження: «якщо український театр має великий успіх у глядача, то у теперішній сутінковий час він постає для маси позитивною

необхідністю», оскільки «малоруська сцена – це відображення життя. Яскраве, сильне, без прикрас та умовностей. Тут справжнісіньке життя, разом із горем і радістю, тут «суєта суєт»» [1, с. 244].

Однією із визначних українських труп 1917 – 1922 р.р., які вели свою гастрольну діяльність, було – Товариство українських артистів під керівництвом К.Кармелюка-Каменського. Репертуар складала традиційні для українського театру п'єси етнографічно-побутового характеру. Та професійні артисти дуже часто поєднували свою просвітницьку діяльність із місцевими аматорськими силами, які були представлені театральними гуртками та секціями, що існували при кожній місцевій Українській Громаді чи «Просвіті». Аматорські гуртки влаштовували лекції і читання, організовували бібліотеки і школи. Саме кошти, отримані від театральних вистав, організованих аматорами, були джерелом фінансування різноманітних просвітницьких заходів.

Чільне місце, у просвіті далекосхідної діаспори, займала концертна діяльність українських просвітян. Вона пов'язувалась із українськими хоровими колективами. Без участі хору не обходився жоден український концерт, спектакль. Репертуар включав українські народні пісні і твори українських композиторів: Н.Лисенко, Я.Степового, В.Заремби. Одними з тогочасних популярних форм концертних заходів були літературно-музичні вистави.

Спектаклі-концерти, згодом «домашні» спектаклі-концерти, поєднували театральні вистави і концертні відділення. Про позитивні враження концертно-хорової діяльності українських колективів у часи революції, засвідчував один із учасників концерту українського хору, що відбувся у Благовіщенську у 1917 р.: «пісні захопили публіку... Хоч на одну хвилину душа, змучена війною, ... відпочила, серце і думка жителів Сибіру спалахнули сяйвом коротким, спокійним, тихим» [2, с. 71].

Велике культурне навантаження несла специфічна форма української культурно-просвітницької діяльності, яка сполучала як концертні, так і театральні форми – «Шевченківські свята». У 1909 р. було започатковано традицію щорічного влаштування таких свят на Далекому Сході Росії [1, с.268]. Та повного розквіту такі свята набули лише після Лютневої революції. Це втілення урочистих вечорів із різноплановою концертною програмою, де участь брали хорові, вокальні та інструментальні колективи. Звичайно ж це була українська музика та твори на вірші Т.Шевченка, інколи постановка українських вистав чи уривків із них. Однією із гучних подій того часу, яка була пов'язана з ім'ям світоча української культури Т.Шевченка, було звернення Нікольсько-Усурійської Української громади до місцевої управи щодо перейменування однієї із центральних вулиць міста: Унтербергевської на вулицю Т.Шевченка [3, с.188].

Усе це свідчить про те, що українське суспільне життя на Далекому Сході Росії розвивалося у руслі загальнонаціонального українського руху, основна мета якого зводилась до національного самовизначення українського населення. Між тим, відірваність від вітчизняних джерел проявилася у тому, що діяльність українців певним чином відрізнялася від офіційної культури Російської імперії та її далекосхідного варіанту. Беручи цей факт до уваги, самоорганізацію українців можна розглядати як історичний варіант етнічної субкультури, її практичне здійснення. Вона проявилася у формі національно-культурної автономії, де пріоритетне місце займала культурно-просвітницька діяльність.

Список використаних джерел:

1 Черномаз В.А. Украинское национальное движение на Дальнем Востоке (1917 – 1922). // Владивосток: Издательство Дальневосточного университета – 2009. 560 с.

2 Центральный государственный архив высших органов власти и управления Украины (ЦГАВОВУ) // Ф.3696. Оп.2. Д.70, 381

3 Аргудяева Ю.В. Крестьянская семья у восточных славян на юге Дальнего Востока России (50-е годы XX в. - начало XX в.). М., 1997. 316 с.

Костенчук Володимир Олександрович

3 курс, факультет інформатики і обчислювальної техніки, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Покулита І.К., кандидат філософських наук, доцент ФСП НТУУ «КПІ»

УКРАЇНСЬКА ДЕМОНОЛОГІЯ ТА ЇЇ КЛАСИФІКАЦІЯ

Обряди, звичаї та повір'я зустрічають людину під час її народження, йдуть поряд на протязі всього життя, не залишають її навіть коло домовини. Вони утворюють своєрідну спадщину пращурів, в якій зібране все розумове багатство і в якій криються всі етнічні особливості нащадків.

У час прийняття християнства український народ мав розвинену демонологію. Однак з часом саме під впливом християнства змінився погляд на демонологію: надприродну силу воно остаточно обернуло в силу злу, нечисту.

Етнографи вважають, що переважна більшість образів української демонології має дохристиянське походження. Вірування народу в злих духів пов'язувалися з їх уявленнями про навколишній світ. До найпоширеніших в українській демонології образів належать відьми, русалки, мавки, домовики, упирі, вовкулаки, змії, песиголовці і т. д. Частина з них є генетичним продовженням та своєрідною трансформацією образу чорта. За теорією Костомарова М.І., слов'янська міфологія мала дуалістичний характер бачення світу як арени боротьби духів добра з духами зла. Кожна з сторін мала втілитися у образі якогось конкретного божества, тому існувала протилежна світлій животворній істоті – похмура, смертоносна, зла (Чорнобог), звідкіль і походить назва “чорт”. За іншою версією, слово походить від давньої назви волхвів, які вміли читати язичницькі письмена, записані чертами (рисками).

Як переказують апокрифи, чорт був уже перед створенням світу, коли панував загальний хаос, бог уносився понад водами. Тоді побачив його бог у піні, зацікавився ним, і, довідавшись, що він чорт, узяв з собою. За іншим варіантом, чорт сидів у скелі, де бог відкрив його, взяв до себе за найстаршого ангела. Світ почав творити вже разом з чортом.

Далі за легендою, головний чорт надумав зрівнятися з Богом; і для цього наказав збудувати височенну башту. Чорти залізли на неї, звідтіля дивлячись на світ, нахваляючись своєю майстерністю (згадана легенда, без сумніву, є одним з варіантів переосмислення біблійного сюжету про створення Вавілонської башти та є своєрідним зразком оцінки похвальби або гонору як протибожого, тобто диявольської, прояви).

Але Бог розвалив башту, і чорти полетіли з неї на землю. Вони летіли до землі повних 40 діб. Коли Бог сказав “амінь” – де кожний з них був, там і залишився: у воді – водяник, у лісі – лісовик, у болоті – болотяник, на полі – польовик і т.д. Таким чином, усі духи, що на землі, взяли свій початок від чорта. Під впливом християнства почала затиратися різниця між поодинокими духами в залишках тих вірувань, які дійшли до наших часів.

Створені українським народом демонічні образи яскраві, химерні, а втім реальні, так як може бути реальним живопис талановитого колориста, котрий відходить від суворості ліній та витриманості перспективи, натомість відтворює своїм пензлем імпресію образу у

вишуканому поєднанні фарб, не могли не відбитися у народних казках та піснях, повсякденному спілкуванні, а також творах українських авторів як класичних, так і сучасних.

Ткаченко Ігор Миколайович

3 курс, факультет інформатики і обчислювальної техніки, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Покулита І.К., кандидат філософських наук, доцент ФСП НТУУ «КПІ»

КУЛЬТУРА КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ

Роль козацтва та Запорозької Січі в історії України унікальна і не має аналогів в історії інших народів. Під впливом багатьох факторів козацтво на Україні виникло стихійно і взяло на себе всі функції тогочасного суспільства. XVIII століття було новою епоєю у розвитку культури. Саме в цей період набуло дивовижного розквіту українське мистецтво та літератури, що відобразилися у химерному стилі барокко. Проте майже одночасно з цим створювалися умови, за яких українська культура не була самостійною, а була диктованою з боку російських імперських взірців.

Порівняно з Російською імперією, освіта в Гетьманщині набула високого рівня. За даними 1740-го року існувало 866 початкових шкіл, де навчалися основам читання та письма. На Правобережжі більшість шкіл була підвладна єзуїтам, тому для українських селян освіта була недоступною. Це й було однією з причин незначної ролі, яку відігравало Правобережжя в культурному житті України тієї доби.

Православна церква століттями відігравала важливу роль в культурному житті на Україні. В боротьбі з польським католицизмом вона стала втіленням української самобутності. Але це все помарніло із вступом на арену Російської імперії як оборонця всього православ'я, включаючи українське. Позбавлена сенсу існування, українська церква втратила свою русійну силу. Приблизно в цей же час вона перестала існувати як окреме ціле.

Починаючи з середини XVII до кінця XVIII ст. в художній та інтелектуальній царині панував стиль барокко. Його поява співпала з гідною подиву культурною добою в історії країни й водночас допомагала формуванню цієї доби. Високого рівня досягло у XVIII ст. мистецтво. Українські митці, більшість яких працювали в Росії, уславилися насамперед на музичній ниві. Українські композитори поклали початок українським та російським традиціям хорової музики. Водночас на селі поширився народний театр (вертеп) і з'явилося багато мандрівних бандуристів. Українське барокко представляють золоті бані київських соборів та монастирів збудованих в той період. Стиль бароко найвиразніше проявивсь у кам'яному будівництві.. Українське бароко XVII ст. часто називають "козацьким", оскільки в культурі потужно виявилися козацький дух, козацький характер та більшість пам'яток архітектур і живопису були створені на замовлення козацької старшини. Український живопис епохи бароко поки що недостатньо вивчений, про його професійних творців відомо небагато. Зазначимо лише деякі імена відомих іконостасців у Львові М. Петрахович, та представників львівської школи — І. Руткович та Й. Кодзелевич. У східній Україні окреме місце належить іконостасу Спасо-Преображенської церкви: в ньому більше сотні ікон з унікальним характером живопису в якому присутні напруженість, енергійність і контрастність. Різьблені пишні іконостаси на декілька поверхів — Софійського і Миколаївського монастирів — теж перлини образотворчого мистецтва.

Вплив козацтва на формування культури дуже велике. Можна сказати що, українське барокко споріднюють риси контрастності та декоративності, символічної алегоричності та

спраги вічності, тощо. Проте водночас воно характеризується і поєднанням гуманістичної концепції людини з просвітницькою ідеєю розуму, ідеалами мудрості, софійності.

Трохимець Інна Іванівна

4 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Балакірова С.Ю., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

«ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ СТАТЕГІЯ»

На сьогодні, тема дистанційної освіти постає як ніколи актуальною у суспільстві. По суті, це сукупність новітніх технологій, які допомагають студенту засвоїти матеріал без очної взаємодії з викладачем, з використанням новітніх досягнень науки і техніки. Все частіше, говорячи про дистанційну, ми маємо на увазі інтерактивну освіту, яка здійснюється в рамках переходу до інформаційного буття, охоплення цією сферою всіх вимірів нашого життя. З розширенням кордонів, тотальною глобалізацією такий тип навчання дозволяє отримувати знання в зручний час і в будь-якому місті, маючи лише доступ до Інтернету. Значною перевагою тут є можливість обрати бажану сферу, спеціальність – наразі, існує велика кількість програм підготовки, розроблених спеціально для самостійного опрацювання, що дозволяє студенту, не відволікаючись від основного виду діяльності, отримати необхідну інформацію у найзручніший спосіб - в такому форматі зручно засвоювати як нові дисципліни, так і підвищувати кваліфікацію в уже існуючому напрямку. Головною метою тут постає бажання особистості до саморозвитку, підвищення власного рівня наукової та професійної компетенції, і в цьому їй приходять на допомогу спеціально розроблені онлайн - платформи та установи, які, по суті, є відображенням вищої школи у віртуальному просторі. Практика створення центрів дистанційного навчання існує в багатьох вищих навчальних закладах США, Великобританії, Росії, а з недавніх пір і України, де поряд зі стаціонарною, розвивається альтернативна, інтерактивна форма освіти, що робить її доступною для всіх бажаних-тобто, кожен охочий має можливість отримати диплом престижного університету, пройшовши адаптований курс і успішно склавши іспити, ніколи при цьому не будучи в стінах альма-матер. За таких умов, вирішується проблема отримання освіти людей з фізичними вадами, людей які з різних причин не можуть відвідувати лекції та приділяти достатньо уваги стаціонарному навчання, а університет, у свою чергу, підіймається на вищий щабель якості надання освітніх послуг, постійно вдосконалюючи систему викладу інформації та матеріально-технічну базу.

В НТУУ «КПІ», як передовому вищому навчальному закладі України, у 2001 році було запроваджено дистанційну форму навчання, яка базується на використанні новітніх технологій і розроблена програма, яка дозволяє, не відволікаючись від основного заняття, успішно отримувати знання. Освітня підготовка проводиться українським інститутом інформаційних технологій в освіті при НТУУ «КПІ» - пропонуються окремі курси, пройшовши які випускники отримують диплом державного зразка про підвищення кваліфікації. Процес навчання здійснюється через Інтернет, з використанням новітніх способів донесення та обміну інформацією – проводяться вебінари через Skype, ведуться онлайн - дискусії на форумі сайту, відбувається постійне листування електронною поштою. За більш ніж десять років існування, в інституті пройшли навчання та перепідготовку близько шести тисяч студентів.

Дистанційне навчання з використанням інтерактивних технологій є подальшим ступенем розвитку системи освіти, і перспективою розвитку освіти майбутнього загалом. Основним його завданням постає зробити процес освіти і самоосвіти зокрема максимально

зручним і доступним кожному, що, наразі, відповідає вимогам часу і забезпечує безперервний розвиток індивіда і всього суспільства.

Середенко Андрій Станіславович

3 курс, факультет інформатики та обчислювальної техніки, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Покулита І.К., кандидат філософських наук, доцент ФСП НТУУ «КПІ»

ЧИ БУЛА НАУКА В КИЇВСЬКІЙ РУСІ?

Київська Русь мала досить високий рівень розвитку науки. Збірник «Пчела», що був джерелом наукових ідей, містив в собі уривки з творів Демокріта, Філона, Сократа, Піфагора та інших діячів античного світу.

Під час будівництва використовувалися знання з математики. Також у торгівлі актуальною була проблема мір та ваги. Русь знала і реально застосовувала різні принципи хронологічних обчислень: сонячні та місячні роки, робилися розрахунки при складанні церковних календарів.

Знання з фізики наші предки запозичили з античності. Основою було вчення про чотири стихії. Це - земля, вода, повітря та вогонь. Також було поширено вчення про світло як ідеальну форму матерії. Стародавніх вчені, не маючи експериментальних даних сучасної фізики, поставили питання про світло як основу і втаємничений сенс буття.

Хімія базувалася на знаннях з виробничої практики, пов'язаної з перетворенням одних категорій речовин на інші. Це стосується металургії, склоробної промисловості тощо, адже Стародавня Русь мала добре розвинену промислову галузь. Чорна металургія виготовляла предмети із сталі різного гатунку.

Давні русичі знали про хімічні властивості матеріалів, які використовували при виготовленні виробів із скла, кераміки, при фарбуванні тканин, обробці шкіри, хутра, виготовленні різних напоїв.

Також знання з хімії застосовувалися і у військовій справі - виготовляли знаменитий грецький вогонь - легкозаймисту речовину, яку кидали в своєрідних запалювальних бомбах.

Літописи засвідчують, що у Київській Русі спостерігали за такими небесними явищами, як сонячні та місячні затемнення, комети, північне сяйво, метеорити та атмосферні явища. Їх трактували як божественні знамення, але опис явищ був реалістичним.

Русичі володіли знаннями про три географічні частини світу: Європу, Азію та Африку. Також добре знали географію своєї держави. Названо ріки Дунай, Дніпро, Дністер, Двіна, Буг, Десна, Сула, Прип'ять, Волга. Давньоруських людей цікавили звичаї чужих народів, їхні вірування, родинні стосунки, обряди, спосіб життя тощо.

Особливу увагу у Київській Русі привертала наука про живу природу, з якою людина ототожнювала себе. Тогочасна біологія могла мати переважно описовий характер. Головним джерелом знань залишалась сама природа, з якою людина постійно взаємодіяла. Давньоруські хлібороби добре знали свій виробничий цикл, що залежав від пір року і мали точне уявлення коли орати, сіяти, збирати врожай. Вони розуміли яку роль у вегетації рослин відіграють метеорологічні умови і вміли передбачати їх. У них були надійні методи для сприяння нормальному розвитку і росту рослин - угноєння, ретельність обробки ґрунтів, певні елементи селекції, щеплення дерев, сівозміна тощо. Русичі тримали стадо, що складалося з великої і дрібної рогатої худоби, коня, свині, віслюка. Розводили різні види домашньої птиці, а також утримували собаку і kota. Мисливство, рибальство і збиральництво також сприяли освоєнню

природних ресурсів і знайомству з дикою флорою і фауною. Відомості про екзотичну флору і фауну давньоруські книжники запозичили з візантійських джерел.

Сергієнко Олексій

3 курс, факультет інформатики і обчислювальної техніки, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Покулита І.К., кандидат філософських наук, доцент ФСП НТУУ «КПІ»

НЕОБХІДНІСТЬ ГУМАНІТАРНИХ НАУК НА ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЯХ

Був такий жарт: «Є науки природні і неприродні». Природничі науки вивчають Природу. Неприродні (або штучні) вивчають людину, як саме штучне явище на Землі. Людина - істота суперечлива. Вона належить одночасно двом світам - природному (біологічному) і соціальному (розумному). Без одного і без іншого людина існувати не може. Гуманітарні науки - науки про те, як людина живе, про суспільство, яке його оточує і частиною якого він є. Сьогоднішній студент - це в майбутньому інтелектуальна, управлінська еліта країни. Зрозуміти процеси, що відбуваються навколо, в суспільстві і самій людині, успішно побудувати своє життя - це дуже складні завдання, вирішити які і допомагає гуманітарне знання.

Позитивістське розподілення наук на природні і гуманітарні (ще в XIX ст.) Привело в формуванню деякої зневаги до останніх. Багатьом обивателям ці науки здаються занадто суб'єктивними, абстрактними, неточними. Цієї позиції опонує С. Аверинцев, за висловом якого гуманітарні науки - це «інонаучна» форма знання (не плутати з «ненауковою»). Тільки гуманітарні науки можуть запропонувати відповіді на «вічні» запитання. Люди рефлексуючі (незалежно від професії) задають собі подібні питання постійно. Для них необхідність гуманітарного знання очевидна. Ще в XIV ст. знаменитий італійський поет Франческо Петрарка зауважив: «Хоча б ти і знав ширину землі, глибину моря, висоту неба, але якщо ти себе не знаєш, то будеш схожий на людину, що споруджує будинок без фундаменту. Той не мудрець, хто себе не знає».

Суперечка про необхідність гуманітарної освіти, особливо в сучасному світі, ведеться вже давно. Один з вичерпних відповідей був запропонований ще кілька десятиліть тому Чарлзом Персі Сноу у статті «Дві культури і наукова революція». Робота ця не загубила актуальності і в новому столітті. Як би технічний прогрес не міняв навколишній світ, чоловік за своєю суттю залишився колишнім, з потребою любити і бути коханим, який відчуває жалість і ненависть, здатний здійснити подвиг або лиходійство. У просторі гуманітарного знання ми знаходимося постійно, не віддаючи собі в цьому звіту. Ряд дослідників вважають, що саме гуманітарне знання формує основу для пізнання світу, інші науки доповнюють розставляють додаткові акценти.

Суспільство та сама людина знаходяться в постійно зміні. Відповідно, коли змінюються умови життя, можуть змінитися і погляди людини. Тому гуманітарні науки не можуть дозволити собі абсолютної «наукової неупередженості». Гуманітарне знання завжди оціночно і відображає особливості суспільства, в якому створюється. Але це не означає, що гуманітарні дисципліни не мають об'єктивної значущості. Вони відображають накопичилася досвід соціального життя, необхідний для розуміння суспільних процесів. Вони необхідні нам, оскільки є своєрідною формою самооцінки людей і створюють психологічні умови для пояснення свого існування.

ВІРТУАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ПРОБЛЕМА КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСТВА

Перехід людства до інформаційного суспільства набуває глобального рівня та передбачає як необхідну умову свого існування інформатизацію всіх сторін життєдіяльності людей. Новий інформаційний спосіб розвитку поступово проявляється і в Україні, що вимагає модернізаційних перетворень, особливо в освітній системі. Інновативний засіб реформування української освітньої сфери повинен мати випереджальний характер, одною з особливостей якого може стати віртуалізація освіти. Внаслідок збільшення ролі віртуальності в освітній системі України, сформується тип дистанційної освіти, який передбачатиме отримання знань на певній відстані від викладача і не лише в просторі, але і в часовому вимірі.

В глобалізаційних умовах сучасності за допомогою інтернет-технологій формуються світові освітні мережі, завдяки яким освіта є відкритою, загальнодоступною послугою, дані освітні мережі взаємодіють, конкурують між собою за відповідність освіти зростаючим потребам суспільства, за отримання найповнішої і найточнішої інформації та знань, що дає підстави стверджувати про формування глобального освітнього простору. Глобальний простір пропонує нові стандарти освіти, які реалізуються в проектах із використанням Інтернет-мережі, до яких відносяться віртуальні університети, прикладами яких є іспанський “Національний університет дистанційної освіти”, освітньо-інформаційний консорціум “Проект Фантом”, британський “Відкритий університет” тощо. Вказані університети є корпоративними, для даних структур знання є товаром, який в інформаційну епоху користується найбільшим попитом і на який є завжди споживачі на світовому ринку.

Безперечно, освітні послуги в інформаційному суспільстві повинні мати інноваційний та конкурентоспроможний характер, який відповідатиме потребам сучасної людини та надасть їй гідне місце на ринку праці. Проте дані якості освітньої системи не мають бути пріоритетними, не менш важливою метою сучасної освіти є духовно-інтелектуальний розвиток особистості, який забезпечується безпосереднім спілкуванням з викладачами та колегами-студентами. Адже у Болонській угоді як одну з засад побудови європейських стандартів вищої освіти і науки вказано цільову потребу в формуванні та збереженні культурної ідентичності національних освітніх систем, елементами яких мають бути ідеали, цінності, символи, традиції народу, які класичний університет транслює від покоління до покоління. Варто зазначити, що досліджуючи модернізаційні процеси української освітньої системи треба зважати, що освіта є важливою формою транслювання культурного капіталу.

Необхідно зазначити, що введення системи віртуальних університетів в Україні значно здешевить отримання освітніх послуг, проте одночасно з цим відповідальність за навчальний процес та його якість перекадається на студентів, що може викликати певні ризики. Віртуальна форма навчання потребуватиме від молодих людей самоорганізації, вміння використовувати час та знання, прогнозувати наслідки вчинків. Існують професії, для отримання яких необхідно формувати в навчальному процесі за допомогою міжособистісної комунікації моральну культуру і світоглядно-ціннісний вимір студентської молоді. Адже ціннісні орієнтири слугують основою формування культурної ідентичності особистості, її гідності та самоповаги.

Таким чином, формування віртуального типу університету в Україні може посилити соціальне відчуження індивідів та розвинути проблему культурної ідентичності особистості в контексті того, що підвалини цього явища формуються саме в молодому студентському віці. Тому в умовах глобалізаційних світових змін класичний університет має поєднувати науково-технологічний і духовно-інтелектуальний розвиток молоді.

Москаленко Олександр Юрійович

АМ-94, ФСП НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Балакірова С.Ю., к.філос.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ВНЕСОК СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Самоврядування - це добровільне об'єднання студентів, яке самостійно та під свою відповідальність вирішує питання, які стосуються інтересів студентства. Студентське самоврядування є своєрідним лакмусовим папірцем для визначення того, чи є молодь, студентство споживачем, а чи активним учасником суспільного життя.

Досвід самоврядування для українського студентства є не звичним і новим, відтак найпершим завданням, що постало перед усіма без винятку першопрохідниками українського студентського самоврядування, є досягнення й усвідомлення природи самоврядування, усвідомлення того, що криється за гаслом "Університет для студентів" на противагу слогану "Студенти для університету".

Студентське самоврядування в українському варіанті має недовгу історію, але за час його становлення попри всю специфічність кожного з різноманітних органів студентського само врядування у ВНЗ України вже встигли окреслитися певні спільні тенденції. Власне, студентське самоврядування є надзвичайно ефективним засобом формування демократичних традицій та культури, прищеплення навичок відстоювати і захищати свої інтереси та інтереси громади, усталення практики використання демократичних процедур.

У студентському парламенті студенти самі визначають форми культурно-масової та дозвільнової роботи, відстоюють свої інтереси на рівні адміністрації, вносять пропозиції щодо роботи тих чи інших напрямів самоврядування та перспективного розвитку ВНЗ.

Прикладом цього є проведення таких культурно – розважальних заходів як: Містер та Міс Факультету, Тиждень Першокурсника, День Юриста, День Народження Факультету.

Щодо наукової діяльності, то це допомога в організації конференцій, олімпіад, брейн-рингів, адже наука - це важлива складова кожного студента.

Та окрім організації різноманітних заходів, самоврядування є важливим фактором розвитку і модернізації суспільства, виявлення потенційних лідерів, вироблення у них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом, формування майбутньої еліти нації.

Спостерігаючи розвиток вищої освіти на сучасному етапі, можна зробити висновок, що студентське самоврядування стало невід'ємною частиною життя вищих навчальних закладів. Воно має на меті формування такої спільноти (студентсько-викладацького колективу), де буде відчуватися гармонійна взаємодія її членів, атмосфера творчого пошуку, наснаги, жаги до знань та використання їх у практичній діяльності, де буде спостерігатися високий рівень організованості та самодисциплінованості. Кожна людина має творчі здібності, потрібно лише подолати психологічні перешкоди, які обмежують її розвиток, оволодіти методами стимуляції творчої діяльності. Демократизація освіти – це одна із вирішальних умов демократизації

суспільства та його подальшого розвитку. Це зумовлено об'єктивною потребою суспільства в новій людині, яка буде здатною до самостійних, відповідальних, творчих дій, до саморозвитку, людині з критичним, вільним від догм мисленням.

СЕКЦІЯ № 10. ПРИКЛАДНА СОЦІОЛОГІЯ: «ЕМПІРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У СФЕРІ ОСВІТИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ»

Куратори секції: к.філос.н., доц. Мельниченко А.А., викл. Мельниченко С.В., викл. Акімова О.В.

Секретар: Шевченко Катерина

Безугла Аліна Сергіївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мельниченко С.В., викладач ФСП НТУУ «КПІ»

УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

Ключовою віссю соціальної інженерії є процес обміну інформацією. За наявності безперервного двостороннього зв'язку набагато легше впорядковувати суспільне життя. Відбувається комунікація між двома основоположними ланками: соціумом та моделлю управління.

Соціальна інженерія також тісно взаємопов'язана з психологією, оскільки вивчає процеси за участі людей та явища, в яких присутній «людський фактор».

Дослідженням проблематики даної сфери та впровадженням нових розробок у соціальну інженерію займалися такі вчені: П.М. Керженцев, О.К.Гастєв, К.Р.Поппер, Ю.М.Резнік, Г.А.Антонюк та ін.

Суспільство сьогодення – недосконале, а інколи його навіть можна назвати «хворим». Існує безліч проблем, які важко подолати - це безробіття, бідність, наркоманія, алкоголізм, погіршення екології, хвороби, низький рівень культури населення.

Почати вирішення вищевказаних проблем можна, користуючись методами соціальної інженерії. Як відомо, їх існує декілька: метод планування, управління, обліку, контролю, прогнозування, програмування, організації, групування, координування тощо.

Фахівці у сфері соціальної інженерії здатні змінювати соціальну дійсність. Застосування того чи іншого методу залежить від ситуацій та обставин, що виникли. Результатом використання таких методик є локалізація або повне усунення проблеми.

Для покращення теперішнього суспільства та забезпечення його подальшого розвитку, на мою думку, цілераціональним було б використати такі два методи соціальної інженерії як контроль та організація.

Неправильним є твердження, що контроль у сучасному суспільстві відсутній, але при підсиленні значення цього методу можна досягнути радикальних змін з курсом на покращення і вдосконалення. Контроль передбачає оцінку реального стану речей та відповідає за встановлення обмежень на дії. Окресливши межі дозволеного та забороненого, виконується функція корегування та перетворення. Підсилення контролю допоможе жажливі соціальні реалії перетворити на впорядковане соціальне життя.

Метод організації також має передове значення у вирішенні соціальних проблем. Він включає соціальне проектування та соціальне перетворення і полягає у необхідності виявляти причини негативних змін у суспільстві та подальшому аналізу наслідків, викликаних тими ж негативними змінами. Метод організації створює правильні умови для вдалого розвитку та функціонування суспільства.

Але покращення не відбудеться без самоконтролю та самоорганізації. Кожна людина повинна приділяти достатньо уваги своїм вчинкам, нести відповідальність та серйозно оцінювати власні дії. Адже зміни у суспільстві – це зміни, що відбуваються не ззовні, а з середини. Тож, об'єднавши зусилля керівної і керованої ланок можливою стає реалізація методів соціальної інженерії на практиці.

Отже, метою соціальної інженерії є така організація управління, яка допоможе досягнути розкриття потенціалу кожного елементу системи і максимально реалізувати правильну модель управління на практиці та досконало втілити її в життя.

Зосим Вікторія Олегівна

3 курс, факультет соціології та права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мельниченко А.А., к.ф.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

СОЦІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ «ЄВРОПЕЙСЬКОЇ» МОДЕЛІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У нинішніх умовах розвитку євроінтеграційного напрямку України, коли держава фактично сподівається вийти на політичну асоціацію та економічну інтеграцію з ЄС, досить важливе місце займає реформування економічних та політичних інститутів, а також докорінні зміни в системі вищої освіти, які насамперед пов'язані з входженням України з 2005 року до Болонського процесу, який, в першу чергу, спрямований на формування єдиного відкритого європейського простору у сфері впровадження кредитних технологій оцінювання, мобільності та умов для вільного пересування студентів, викладачів, науковців в межах європейського регіону, спрощення процедури визначення кваліфікації, що сприятиме працевлаштуванню випускників та студентів на європейському ринку праці.

Не дивлячись на те, що для України це нова концепція організації навчального процесу, нові технології отримання знань, що покликані підвищити якість освіти в країні Болонська система була сприйнята досить неоднозначно. Так за результатами загальнонаціонального соціологічного дослідження українських студентів III, IV та V курсів і магістратури з питань Болонського процесу в Україні, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та фірмою «Юкрейніан соціолоджі сервіс», зазначили, що добре розуміють ці принципи 43% опитуваних. При цьому 50% студентів, основною ознакою Болонського процесу зазначили необхідність набирати бали впродовж семестру, а от можливість формувати індивідуальний план навчання, обирати частину курсів самостійно, відзначило менше п'ятої частини опитаних (18%). Лише 32% студентів знають про можливість отримання разом із дипломом про вищу освіту додатку до диплому європейського зразка. З можливостями мобільності всередині країни ознайомлені лише 20% студентів, про перспективу навчання під час бакалаврату за кордоном обізнані 17% опитаних, 46% респондентів вважають, що якість підготовки погіршилася через перенавантаження і велику кількість завдань для самостійної роботи і 42% не погоджуються з ними. Позитивний вплив впровадження кредитно-модульної системи оцінювання відзначили 37%, рівно стільки ж – 37% – не погоджуються (20% вагалися з відповіддю).

Ми маємо цілий ряд проблем та труднощів, пов'язаних із впровадженням Болонської системи, адже, як би то не було, Україна, в своєму економічному та культурному розвитку дуже різниться від європейських країн, але традиційна модель освіти віджила себе та потребує докорінного реформування. Болонський процес передбачає модернізацію освітніх інституцій

зі збереженням національних особливостей державних освітніх систем. Кожна країна-учасниця повинна зберегти свою самобутність та набутки у змісті освіти і підготовці фахівців, гармонійно поєднуючи їх з інноваційними прогресивними підходами до організації вищої освіти. Так, наприклад, керівництво Фінляндії, після приєднання до Болонського процесу, взагалі відмовилося від контролю за джерелами і змістом освітніх процесів, ввівши високі і єдині для всіх стандарти, що означало відхилення від бюрократичного підходу, а також акцент на індивідуальному підході і різноманітності методик. Взірці модернізованих та ефективних освітніх систем можна знайти не тільки в Європі. Деякі науковці вважають, що європейська модель освіти менш досконала у порівнянні з азійською. Сьогодні в Південній Кореї 97% людей у віці 25-37 років мають вищу освіту. Це найвищий показник серед всіх країн з високорозвиненим виробництвом. Болонський процес не є панацеєю від всіх проблем в країні, він є поштовхом до модернізації та побудови ефективної освітньої моделі. Нагальними також є реформи не тільки в освітянській сфері, а й на загальнодержавному рівні, а особливо ті, котрі пов'язані з розвитком бізнесу та інвестиціями. Слушно зауважила Федуллова Л.І.: «У держави, бізнесу й науки сьогодні стратегічні інтереси – спільні. Держава зобов'язана піклуватися про освіту, що задає професійну стратегію, створює освічену людину й розвиває науку. Наука відтворює інновації, а інновації – це майбутнє, що вимагає інтелектуальної особи».

Також, варто зазначити, що головною стратегічною метою Болонського процесу є створення до 2010 року Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) та його подальше вдосконалення до 2020 року, що дозволить підвищити якість і конкурентоспроможність європейської освіти у сучасному світі. Українська інтелектуальна спільнота усвідомлює всю привабливість ЄПВО, проте не завжди є розуміння мети Болонського процесу, його пріоритетів та усвідомлення власного місця в ньому. Не вистачає програми реальних дій з імплементації принципів Болоньї у вітчизняну освітню систему. Негативно позначається на цих процесах невизначеність перспектив та принципів взаємовідносин України та ЄС, незавершеність адаптації національного законодавства до стандартів європейського права. Затримує Болонський процес також відсутність університетських структур, що співпрацюють з науковими та освітніми дослідницькими центрами Європи. Бракує інформаційного обміну та інформування громадськості про переваги ЄПВО, недостатньо відповідних самостійних наукових та соціологічних досліджень.

Запорукою успіху розвитку вищої освіти є системний підхід до вирішення питань євроінтеграції, не епізодична, а постійна робота в цьому напрямі має забезпечуватися на рівні кращих інтелектуальних сил України. Маючи давні визнані історичні традиції, вагомі здобутки вітчизняної вищої школи, варто в побудові європейського простору вищої освіти виступати не пасивним об'єктом адаптації, а активним рівноправним суб'єктом, який має право впливати на параметри майбутнього євроінтеграційного утворення.

Іванцова Олена Анатоліївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Лазарєва С.В., викладач ФСП НТУУ «КПІ»

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ФОКУС-ГРУП В ДОСЛІДЖЕННІ ОСВІТНІХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ

Проблема організації навчального процесу завжди гостро стояла перед суспільством. У багатьох країнах залучаються різноманітні ресурси, проводиться велика кількість програм та

дослідів для виявлень недоліків існуючих систем освіти. На жаль, нашій державі притаманна тенденція відмови від використання соціологічних досліджень для вивчення даної проблематики. Вигляд сучасної української школи був сформований ще в СРСР. Окрім відсутності значків комсомолу на жакетах школярів мало що змінилося з тих пір. Для виявлення проблем, які притаманні вітчизняним школам, на мій погляд, потрібно звернутись до такого методу соціологічних досліджень як фокус-групи.

Даний метод досить широко застосовується в маркетингових дослідженнях і до нього залучаються здебільшого вже дорослі люди. Проте при виявленні недоліків навчального процесу необхідно спиратись на думку та оцінку учнів, як індивідів, на яких безпосередньо спрямована дія, і спираючись на результат фокус-груп, робити певні висновки.

Основною проблемою, яка стоїть перед дослідниками, які застосовують даний метод (не беручи до уваги байдужість з боку держави та недостатнє фінансування сфери освіти), є складність самого об'єкту дослідження. Підлітки, на думку психологів, часто мають суперечливі та нестійкі погляди на речі. Оскільки аналітичні здібності у цьому віці ще не до кінця сформовані, дослідник може зіштовхнутися з проблемою нерепрезентативності інформації. Також діти у цей період можуть сприйняти дослідника не як людину, яка прагне вивчити соціальну реальність, а як ту, що робить це все заради критики їхньої поведінки чи бажань. Це типова поведінка індивідів підліткового віку, але вона може значно вплинути на результат дослідження.

Щодо негативних сторін застосування цього методу також хочеться відмітити складність обробки інформації. Тлумачення поведінки та слів дитини є набагато складніше, ніж дорослої людини. Дослідник повинен бути спеціалістом в галузі дитячої психології та не менш обізнаним у сфері прикладної соціології. Варіантом вирішення такої проблеми може бути залучення шкільних психологів у процес обробки інформації.

Перевагами використання методу є перш за все його відносна «дешевизна» (економічність). Це досить практичний підхід, якщо звернути увагу на сьогоденне недостатнє фінансування освітньої сфери. Таким чином навчальні заклади могли б проводити свої власні дослідження для усунення локальних проблем. Також не можна проігнорувати оперативність даного методу. Швидка реакція – це те, чого не вистачає вітчизняним державним закладам. Такий підхід дозволить позбавитись цього недоліку.

Як відомо, саме в шкільний період формуються основні соціальні та етичні якості індивіда. Також не слід забувати про те, що етап вибору майбутньої професії також припадає на цей період. Проблеми та труднощі, з якими стикається школяр та їх подолання безпосередньо впливають на подальший розвиток особистості. Тому необхідно створити максимально комфортні умови, в яких підліток міг би справлятися із віковими кризами без негативного впливу на засвоєння ним інформації та розвитку навиків і умінь.

Таким чином я пропоную переключити увагу з формування «ідеального» школяра, який має засвоювати будь-яку інформацію, незалежно від його інтересів та навичок, а зайнятися пошуком «ідеальних» умов та методів, при яких ще не сформована особистість може розкрити свій потенціал. Такого результату можна досягти лише при вивченні проблеми зсередини, тобто виявивши, що потрібно самій дитині. Саме метод фокус-груп може допомогти досягти бажаного результату, тому його застосування, я вважаю, найбільш доцільним при вивченні освітньої проблеми в середній українській школі.

Кіщук Тетяна Олександрівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ В СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

В останнє десятиліття у вітчизняній суспільній науці зріс інтерес до соціальної інженерії, яка розглядається як прикладна частина соціології, покликана забезпечити практичну віддачу від цієї науки.

Проте, на жаль, не дивлячись на її практичну користь, в управлінській науці і практиці зберігається деяке насторожене ставлення до соціальної інженерії, так, як іноді технологічність сприймається як експериментування та маніпулювання людьми.

На нашу думку, таке ставлення до соціальної інженерії не є виправданим, том що застосування її може забезпечити науково обгрунтоване та високоефективне управління людьми та системами, що неодмінно покращить якість сучасного менеджменту.

Говорячи про менеджмент як про діяльність по свідомому впливу на соціальні системи з метою їх упорядкування, збереження або зміни в інтересах певних осіб і груп, російський дослідник Ключніков С. стверджує, що соціальна інженерія має стати науковою формою його забезпечення. Соціоінженерна діяльність пов'язана з реалізацією усіх функцій управління - плануванням (проектуванням), програмуванням, організацією, координацією і контролем. Сфера її застосування в сучасному менеджменті не повинна обмежуватися підготовкою управлінських рішень. Вона включає в себе такі управлінські завдання, як вибір альтернатив (стратегії розвитку), експертну оцінку прийнятих рішень, управлінське консультування, контроль за впровадженням нововведень. В менеджменті соціальна інженерія виступає способом поєднання науки і практики, вона представляє собою науку, яка направлена на вирішення практичних проблем, що значно підвищує ефективність управління.

Соціальна інженерія дає можливість перетворення соціальних систем в потрібному напрямі. Інженерний підхід у соціальному управлінні - це конкретно-практична і методологічна установка на застосування наукових знань і методів у процесі вивчення і проектування конструктивних характеристик соціальних систем з метою їх оптимізації та зміни. Соціальна інженерія є перш за все інструментом управління. Соціальний інженер розглядає будь-яку систему не з точки зору її змістовної специфіки, а з боку процесів управління нею. Тому можемо говорити про універсальність соціальної інженерії і можливість її застосування в будь-якій сфері суспільного життя, будь то менеджмент державних організацій чи менеджмент підприємств, та ін.

Звичайно ж, соціальний інженер не виступає в ролі менеджера, він не зобов'язаний вирішувати конкретні проблеми практичним шляхом. Його задача - виявити джерело і знайти оптимальний спосіб вирішення, а також допомогти менеджеру реалізувати конкретний соціальний проект чи програму. Проте головним принципом діяльності соціального інженера є принцип його прямої участі у вирішенні управлінських завдань. Соціальний інженер не може займати позицію стороннього спостерігача або реєстратора подій. Він входить в систему управління як її повноправний учасник.

Погоджуючись з Резніком Ю. М., можемо сказати, що важливою перевагою застосування соціальної інженерії є використання нею технологізації управління, тобто раціонального розчленування на процедури і операції з подальшою координацією і синхронізацією. Завдяки технологізації типових управлінських задач кожна технологія може бути використана багаторазово при вирішенні схожих задач.

Отже, застосування соціальної інженерії в менеджменті є раціональним і практично обгрунтованим. Це дасть змогу сучасному управлінню вийти на принципово новий, науковий рівень, забезпечить ефективнішу реалізацію управлінських рішень та задач.

Кожевнікова Юлія Олексіївна

3 курс, Факультет соціології та права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Лазарєва С.В., викладач ФСП НТУУ «КПІ»

ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОДУКТИВНОСТІ НАУКОВО- ДОСЛІДНИХ ПРОЕКТІВ В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У сучасному світі роль закладів вищої освіти у виробництві нових знань неухильно зростає. Однак внесок університетських вчених в отримання суспільством нових знань не завжди відповідає очікуванням. Університети і академічне співтовариство в цілому прагнуть до розширення виробництва нового знання, що веде до ряду проблем, таких як підробка результатів досліджень або їх імітація, порушення прав інтелектуальної власності. Якість сучасних наукових досліджень університетських вчених та рівень зацікавленості молоді в розробці наукових відкриттів з'ясувалася в різних країнах, в ході досліджень, які ми маємо нагоду проаналізувати.

На прикладі університетів Канади в дослідженні 2012 року оцінювалися фактори, що впливають на продуктивність наукової діяльності у сфері вищої освіти. Існувало припущення, що продуктивність науково - дослідних проектів в значній мірі визначається об'ємом і джерелами фінансування. Проводився аналіз діяльності 194 дослідників за період 2001-2008 років. Було здійснено оцінювання продуктивності роботи в області наукових досліджень з використанням наукометричних індикаторів, тобто даних про число публікацій у провідних наукових журналах та їх цитування. Кількість статей у провідних наукових журналах є показником валового обсягу одержуваних дослідниками наукових результатів, а цитованість статей відображає їх значущість, інтерес до них з боку наукового співтовариства. Отже, в канадському дослідженні в якості визначення показників наукової продуктивності використовувався саме кількісно - якісний аналіз наукових статей. Результати проведеного в канадських вишах дослідження показали, що обсяг фінансування не робить значного впливу на наукові відкриття. Основна гіпотеза не була підтверджена. У той же час помітний ефект для наукової продуктивності мають вік вченого, мова викладання в університеті та розмір навчального закладу. В цілому, більш високу продуктивність демонструють молоді кадри. Стаття дослідника не виявилася статистично значущим показником.

Досліджували подібну тематику і наші сусіди. Дослідження умов для реалізації інноваційної місії молодих вчених і фахівців в сучасній Росії було проведено в два етапи (2002-2004; 2008-2011 роки) з використанням анкетування та аналізу наукових статей членами та експертами Координаційної ради у справах молоді в науковій і освітній сферах при Раді Президента Російської Федерації з науки та освіти. Головними «проблемними зонами» для молодих вчених виявилися такі питання як зарплата, житло і середовище для розвитку науки та інновацій. Зокрема, успішним молодим вченим було поставлено питання : «На Ваш погляд, що заважає молодим людям займатися наукою та інноваціями?». Було використано питання з сумісними альтернативами, де потрібно було обрати не більше 5 варіантів відповідей. На першому місці опинився варіант «недостатньо оплачується праця вченого, винахідника»(74%), на другому - «важко поєднувати роботу з сім'єю - необхідно, зокрема,

окреме житло»(67%), на третьому - «бюрократичні перепони для інноваційної діяльності»(54%), на четвертому - «сама молодь не зацікавлена, у неї інші цінності»(44%). Важливими напрямками з вирішення даної проблеми молоді вчені визначили розвиток громадських організацій, інформаційних каналів, підключення молоді до реалізації масштабних амбітних проектів.

Отже, за допомогою даних досліджень, використовуючи методи аналізу документів та анкетування, канадські та російські соціологи визначили чинники, що впливають на якість та кількість науково - дослідних проектів в рамках вищих навчальних закладів, а також – виявили існуючі перепони на

шляху молоді до активного включення в процес інноваційного розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. Джейкоб Д., Ламари М. «Детерминанты продуктивности научных исследований в сфере высшего образования»
2. Журнал Национального исследовательского университета «Высшая школа экономики» <http://foresight-journal.hse.ru/2012-6-3/62540836.html>
3. Доклад Совету при Президенте Российской Федерации по науке и образованию «Наука, образование и инновации в России: взгляд молодых ученых на проблемы и перспективы», Москва – 2012.

Кулачковська Ольга Богданівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мельниченко С.В., викладач ФСП НТУУ «КПІ»

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СОЦІОЛОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ПРИ ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Питання підвищення якості освіти було актуальним завжди. В сучасну інформаційну епоху воно постало особливо гостро. Ті, хто володіють знанням – володіють світом, а знання людина отримує перш за все в процесі навчання.

Система освіти в Україні на даному етапі перебуває в не найкращому стані. Запровадження освітніх реформ, звичайно, дає деякі позитивні результати, але цього недостатньо. Освітня та науковці сходяться на думці, що до освіти потрібно застосовувати прогресивний підхід. Світ навколо нас змінюється з надзвичайно швидкими темпами і освіта повинна розвиватися на рівні з ним. Система освіти формує свідомість молодого покоління, тому вона не може відставати від реалій життя. Вона повинна іти в ногу з часом опираючись при цьому новітні технології, сучасне обладнання, сучасні досягнення науки і техніки, літературу, сучасні концепції і методи.

Метод соціологічного експерименту в педагогічній діяльності є інноваційним. Він ще не набув широкого застосування, проте є дуже результативним. Він виконує роль не лише методу збору інформації, але й чинника адаптації молодих людей, адже одним з його аспектів є практична діяльність його учасників під наглядом дослідника. Також метод соціологічного експерименту дає можливість дослідити причинно-наслідкові зв'язки в галузі освіти, чому та чи інша реформа принесла або не принесла бажані результати, чому одна методика є більш ефективною ніж інша, чому певна інформація засвоюється краще, які фактори впливають на успішність і так далі.

Взагалі, експеримент – комплексний метод дослідження, при якому відбувається з'ясування кількісно-якісних змін під дією певних факторів. Метод експерименту передбачає активний вплив дослідника на учасників. Перед початком роботи обов'язково впевнитися, що цей вплив не потягне за собою негативних наслідків. Дані, що отримуються в ході експерименту мають особливе значення, адже вони не просто є описом об'єкта, а дають змогу побачити його в певному середовищі та дослідити процеси, що відбуваються з ним.

Соціальний експеримент в освітній діяльності активно впливає на педагогічний процес. Використовуючи цей метод дослідник створює навколо об'єкта (педагогічне явище, педагог, учень, педагогічний процес) штучні контрольовані ним умови. Право приймати рішення про застосування метода експерименту в освітній діяльності має лише Міністерство освіти і науки на підставі акту експертної комісії. Проведення експерименту здійснюється відповідно до Положення про здійснення інноваційної освітньої діяльності.

Експериментатор повинен дотримуватися методики спрямованої на: вироблення установки на підвищення своїх навиків у сфері експериментальної діяльності, усвідомлювати рефлексію власних дій, освоювати теоретичні основи і методи експерименту, правильно планувати свою діяльність і дотримуватись плану, вести постійний опис поточних результатів експерименту. У процесі проведення педагогічного експерименту можна виділити такі етапи: констатуючий експеримент першого порядку, який спрямований на виділення властивостей і ознак досліджуваного явища та передбачає формування основної та контрольної груп для подальшого порівняння результатів експерименту; формуючий експеримент, що передбачає розробку впливів на предмет дослідження і здійснюється шляхом ігрових і практичних занять, передбачає формування гіпотез; констатуючий експеримент другого порядку, який передбачає проведення контрольного дослідження для перевірки результатів експерименту.

В рамках педагогічного експерименту в Україні було введено кредитно-модульну систему оцінки знань у ВНЗ, розроблено та запроваджено такі проекти як проект дистанційного навчання у загальноосвітніх закладах, «Практична медіаосвіта», Всеукраїнський експеримент щодо навчання вчителів ефективного використанню інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі та підвищення кваліфікації педагогічних працівників за програмою Intel(R) "Навчання для майбутнього", інформаційну систему моніторингу діяльності загальноосвітніх навчальних закладів та визначення їх рейтингу – АІС «Рейтинг» та ряд інших. Всі вони здійснили позитивний вплив на навчальний процес та утвердились в освітній практиці.

Не потрібно боятися використовувати інноваційні методи в системі освіти, адже сучасне суспільство потребує нових більш ефективних підходів для вирішення завдань, що постають перед ним.

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНИВАНИЕ СОЦИАЛЬНЫХ ПРОЕКТОВ КАК ЗАЛОГ ЭФФЕКТИВНОГО РЕШЕНИЯ ПРОБЛЕМ СОЦИАЛЬНОЙ РАБОТЫ

В связи с накоплением большого количества проблем в социальной работе, эффективными возможностями их решения в нынешних условиях есть мониторинг и оценка социальных проектов, которые находят все больше применений на практике.

Проектная деятельность выступает как одна из современных тенденций развития общества. Низкая удовлетворенность качеством и результатами социально-экономических процессов, осознание настоятельной необходимости нововведений в социальной сфере, обусловили массовый характер подобных процессов. [1] Сегодня без применения проектных технологий трудно себе представить государственную социальную политику. Социальное проектирование и мониторинг имеет непосредственное отношение к преодолению разнообразных социальных проблем, которые возникают в нашем обществе.

Например, проблема ВИЧ-инфекции в современном обществе стала одной из самых важных социально - экономических проблем. Все страны мира непосредственно столкнулись с угрозой эпидемии ВИЧ-инфекции, Украина – не исключение. По мере повышения уровня знаний о ВИЧ-инфекции в Украине возрастает и интерес к мониторингу и оценке эффективности программ, разработанных с целью снижения темпов распространения инфекции.[2] В настоящий момент первостепенное значение приобретает лечение, уход и социальная поддержка людей, живущих с ВИЧ/СПИД. Такие программы довольно таки трудны для осуществления и дорогостоящи. Поэтому мониторинг за процессом их осуществления и оценка их воздействия будут иметь большое значение для обеспечения того, чтобы предоставлялись наиболее эффективные услуги. Таким образом, внедрение системы мониторинга и оценки, базирующейся на единых принципах сбора, обработки и анализа полученной информации, позволит устранить имеющиеся проблемы.

Основные предназначения мониторинга и оценки: это дать информацию, которая должна быть своевременной, надежной и достоверной. Мониторинг и оценка могут проходить как параллельные процессы, а могут быть разнесены во времени.

Мониторинг описывает процесс реализации программы (то есть насколько хорошо она выполняется), включает в себя сбор и фиксацию данных для отслеживания ключевых элементов воплощения проекта на протяжении его деятельности. Он базируется на комплексности, системности и регулярности использования принципов и инструментария. Его целью является корректировка, обеспечение эффективного использования ресурсов, достижение запланированных задач. Мониторинг используют в первую очередь для того, чтобы отсеивать ненужные социальные проекты, и выбирать более эффективные, актуальные, которые реализуются в конечном счете. Это безусловно и будет положительно влиять на оценку социальных проектов.

Оценка безусловно объясняет процесс реализации программы (то есть хороша ли программа). Является разовой процедурой, имеющей конкретный срок проведения на самых важных этапах реализации программы. Результаты оценки используются как для улучшения выполнения программы, так и для улучшения самой программы (изменения содержания либо

же прекращения программы). При проведении мониторинга проекта необходимо отслеживать: использование ресурсов, процесс выполнения проекта, результаты, влияние.

Мониторинг чаще ведется как рутинное документирование и накопление информации о деятельности в рамках проекта. Оценка же процесса выступает как фиксированный срез ситуации с выводами и рекомендациями по улучшению работы, ее эффективности и результативности. Существует, конечно, целый ряд различных подходов к проведению мониторинга и оценки. Но, выбор стратегии и методик мониторинга определяется в большей мере особенностями самого проекта и видами деятельности, а характер и содержание оценки – ее целью.

В зависимости от этого, предпочтению одному из них, или же комбинации, эффективность разрешения неувязок растет, что есть необходимым в социальной среде. Поэтому, можно с уверенностью утверждать, что мониторинг и оценивание социальных проектов являются залогом действенного решения насущных проблем в социальной работе.

Список использованных источников:

1. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений, обучающихся по направлению подготовки «Социальная работа» (квалификация бакалавр).

2. Мониторинг и оценка в области ВИЧ/СПИД: метод. пособие / С.И. Бруцкая, [и др.]; под общ. ред. М.И. Римжи.- Минск: Гесей, 2006.- 176с.

Макарчук Юлия Федоровна

3 курс, факультет социологии и права, НГУУ "КПИ"

Научный руководитель:

Мельниченко С.В., преподаватель ФСП НГУУ «КПИ»

ПИАР КАК ВИД И ФОРМА СОЦИАЛЬНОЙ ИНЖЕНЕРИИ

Пиар и социальная инженерия, как по мне, термины, которые сейчас у многих на слуху. Можно рассматривать их по отдельности, но сегодня я бы хотела посмотреть на Пиар и социальную инженерию, как связанные между собой понятия, а именно, на пиар как вид социальной инженерии.

Социальная инженерия представляет собой совокупность подходов прикладных социальных наук, которые направлены на целенаправленное изменение тех организационных структур, которые определяют поведение социума вообще и каждого индивида в нем, а так же обеспечивают контроль над социумом.

Если говорить о пиар, как виде социальной инженерии, то нужно отметить, что пиар - это связи с общественностью, отношения с общественностью, это общественные связи и отношения, взаимодействие в социуме. В широком смысле пиар (как и социальная инженерия) – это технология, прежде всего технология управления общественным мнением, выстраивание взаимоотношений общества и государственных органов и коммерческих структур, так же, для объективного осмысления политических, экономических и социальных процессов, которые происходят в обществе. (то есть мы видим явное, целенаправленное изменение и внедрение в общественность). Паблик рилейшенз – это система управления информацией, прежде всего – социальной. Пиар – это функция управления, которая способствует налаживанию или поддержанию взаимовыгодных связей между организацией и общественностью.

Если говорить о Пиар, как о форме и виде социальной инженерии, не стоит забывать про объект Пиар технологий. Объект пиар – социальное пространство и время, управление

которми осуцествляється целенаправленою системою організованою соціальною комунікацією.

Пиар технолозія – это особий вид соціально-комунікативної технолозіи, котра являється частним случаем технолозіи соціальної інженерії.

Пиар технолозія представляє собою форму соціальної інженерії, обусловлену властивостями діючого суб'єкта управління, його знаннями, духовними ресурсами, опытом и настроєм. Пиар-технолозія представляє собою форму соціальної інженерії, потому что может также выступать как средство информации, это есть источник побуждения внутренних механизмов регуляции системы связей с общественностью, а так же ее отдельных элементов, то есть как элемент деятельности субъекта управления выполняет важнейшие функции. Технологии связей с общественностью являются механизмом самонастройки и саморегуляции в области управленческой деятельности. Мы видим, что технолозія – это не просто перечень эффективных и оптимальных действий, это – способ усиления контроля за процессом достижения целей, форма управления этой деятельностью.

Таким образом пиар – это соціально-комунікативна технолозія управління комунікациями суб'єкта пиар с его целевыми общественностями, технолозія управления общественностью.

Пиар – это соціална технолозія рішення одределеної задачі одределеного соціального суб'єкта. Пиар – это форма соціальної інженерії.

Неділько Лідія Валеріївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мельниченко С.В., викладач ФСП НТУУ «КПІ»

ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОПАГАНДИ В СФЕРІ ОСВІТИ

Та ситуація, що існує в Україні, а саме політична, економічна, соціальна створена як ідеальне тло для поширення конкретних ідей, що мають на меті вплив на свідомість людей задля досягнення певних цілей. Це дасть можливість таємно маніпулювати людьми. Тут не мається на увазі вплив конкретної людини на невелику групу людей. Все значно масштабніше. Я це розумію, як певну війну країн. Вже давно на свідомість українців впливають. Найкращий спосіб для поширення певних ідей – це вплив на свідомість молоді, адже успіхи і невдачі в країні залежать саме від молоді, яка здійснює перетворення в країні.

Для здійснення такого впливу необхідно використовувати певні методики, тому як один із способів маніпулювання можна застосувати соціальну інженерію.

Суть соціальної інженерії полягає в керуванні діями людини, не використовуючи при цьому технічні засоби. Основою методу є використання людського фактора, а саме слабкостей людини. Емпіричність соціальної інженерії в тому, що вона спирається на реально отриману інформацію – факти.

Одним із методів соціальної інженерії можна назвати пропаганду.

Під пропагандою розуміється поширення різних поглядів та ідей для того, щоб запровадити їх в суспільну свідомість, що в результаті активізує масову практичну діяльність, тобто через канали пропаганди певна група впливає на соціальні громади. Вплив пропаганди досить важко виявити, адже її метою є вплив не тільки на емоції людини, а й на розум, тому використання пропаганди може мати негативні, а точніше руйнівні наслідки.

Пропаганду вивчали Ю. Цезар, Й. Геббельс, Л.Д. Троцький, В.І. Ленін, Ф. Ніцше, М.І. Бухарін та ін.

Для них політичні інститути, економічні системи, звичаї людей і навіть духовне життя суспільства та духовний світ особистості сприймаються як набір деталей дитячого конструктора, котрі можна знімати і переставляти на будь-який зразок, вибраний тими, хто володіє достатніми для цього волею та владою.[1]

Якщо говорити про пропаганду в освіті, то доречно порівняти радянську систему освіти і сучасну. Радянську систему можна назвати успішною. Найкращими представниками розробки системи освіти були В.Сухомлинський, А.Макаренко. Для пропаганди радянської освіти використовувалися різні концепції. Наприклад, октябрюта, піонерство, найкращі працівники і все це закінчувалося моральним кодексом будівника комунізму. Тут постає питання: як можна говорити, що радянська система освіти погана, якщо вона збудована на основі Божих заповідей?

Позитивним у наш час є те, що наші викладачі вчилися за радянською системою і тепер вони вчать нас.

Сучасний стан нашої освіти в даний момент нас не радує. Болонська система поки не для нас, проте пропаганда цієї системи дала свої результати. Європейська співпраця... Ну, що тут ще скажеш.

Ще Ленін говорив, що свідомість так просто не виникає. Він доводив «... что социалистическое сознание не возникает само собой из экономического положения пролетариата, что для его выработки нужна деятельность теоретиков, опирающихся на более широкие основания, и что это сознание нужно вносить в рабочий класс извне.»[2] Ці слова можна використати для відображення суті соціальної інженерії.

Отже, засоби масової інформації виконують свою роль: пропагують певний стиль життя, який руйнує особистість.

Висновок, пропаганда має як позитивні, так і негативні наслідки. Пропаганду давно використовують, особливо у політичній сфері. Звичайно, це має вплив на всі сфери, особливо на сферу освіти. Досить високою є перспектива використання цього методу в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. <http://visnyk-ppsp.kpi.ua/uk/2012-2/5.pdf>
2. <http://eurasianland.ru/txt/frolov1/179.htm>

Савонік Тетяна Степанівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Лазарева С.В., викладач ФСП НТУУ «КПІ»

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТА СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Однією з найважливіших складових наукового дослідження є експеримент – метод, за допомогою якого встановлюються якісно-кількісні зміни соціального об'єкту під дією певних факторів. Експеримент проводиться як в природних, так і в штучних умовах, тому дослідник може активно впливати та здійснювати контроль за процесом експерименту. Основною метою даного методу є підтвердження або спростування гіпотез щодо того чи іншого явища.

На мою думку, це метод який найбільш широко використовується саме завдяки своїй унікальності. Він є комбінованим, тобто включає в себе інші методи соціологічних

досліджень, що в свою чергу є його головною особливістю. Наприклад, тестування чи анкетування студентів перед проведенням експерименту, для виявлення факторів, які впливають на процес. До інших особливостей даного методу можна віднести такі: не може бути масовим; відбувається втручання в соціальну систему; наявний постійний планомірний контроль.

Якщо ж говорити про переваги експериментального вивчення об'єкта, то потрібно поперше зазначити, що за допомогою даного методу дослідник вивчає об'єкт у «чистому вигляді», тобто звільняється від побічних факторів, які можуть вплинути на достовірність результату та дати похибку при обробці даних. Також при проведенні експерименту можна дослідити або виявити раніше не відомі властивості об'єктів. Ще однією перевагою є те, що експеримент при необхідності можна проводити декілька разів, що дозволяє досліднику виявити динаміку зміни поведінки об'єкта.

В сучасному суспільстві з розвитком науки і техніки експеримент набуває все більшого значення. Я вважаю, що кожна сфера діяльності має потребу в проведенні такого дослідження, оскільки результати використовуються не лише для складання статистичних даних, а найперше для того, щоб знайти альтернативу вибору правильності дій організації, групи осіб чи однієї людини, що впливатиме надалі на прийняття управлінських рішень.

Як приклад, можна навести експеримент, який проводився в вищих навчальних закладах, що в результаті дав змогу виділити основні пріоритети студентів та покращити цим самим процес навчання. Зокрема, якщо звернутися до практики впровадження Болонської системи навчання, то варто зазначити, що він також відбувався за допомогою експериментального вивчення об'єктів та їхнього ставлення до даної системи. Прослідковувались зміни в навчанні та отриманні кінцевого результату. І, лише підтвердивши гіпотезу, що дана система прийнятна для студентів вона була запроваджена як офіційна. Я вважаю, що для ВНЗ даний метод дослідження є необхідним, більше того проводиться він систематично та безперервно, оскільки відбуваються постійні зміни в викладанні дисциплін та в процесі навчання взагалі.

Щодо самого процесу навчання, то можна навести приклад, про проведення експерименту в Вінницькому національному аграрному університеті, де студентів одного курсу було поділено на дві групи (контрольну і експериментальну), в експериментальній групі було підвищено кількість годин навчальної практики. Результатом стало домінування вищого середнього балу студентів експериментальної групи над студентами контрольної групи, які займалась за звичним розкладом.

Отже, проаналізувавши даний метод та взявши до уваги досвід колег, ми бачимо, що експеримент є важливою складовою соціологічних досліджень, за допомогою якого вводяться різні інновації в сфері життєдіяльності людини, що в свою чергу впливає на результат діяльності та розвиток суспільства в цілому.

ОСОБЕННОСТИ ПРОБЛЕМЫ КОНТАКТИРОВАНИЯ ИНТЕРВЬЮЕРА С РЕСПОНДЕНТОМ

Наука, как область человеческой деятельности, состоит из двух элементов – теории и практики. Первая часть, основанная на точных идеях и принципах, становится фундаментом для организации и функционирования второго слагаемого. Но часто исследователи, используя выработанные теорией правила, сталкиваются с проблемой несоответствия «бумажных» норм с объективными состояниями вещей в практической реальности.

Социология в этом случае не является исключением: прикладная сфера наполняется массой проблем при реализации теоретически обоснованных концепций. К примеру, полевая часть опросного исследования включает в себя ряд возможных затруднений, которые необходимо учитывать при подготовке интервьюера.

Согласно инструктажу, проводимого перед выпуском исследователя в «поле», каждый интервьюер должен четко придерживаться установленных ранее правил для получения от объекта точной и правдивой информации. Но, отходя от теории, при проведении конкретного исследования возникают проблемы, связанные с установлением и удержанием необходимого контакта с респондентом.

Условно такие затруднения можно разделить на три группы, соответственно временному периоду взаимодействия респондента с интервьюером:

Знакомство. Этот этап наиболее сложный для исследователя, так как он заключается во внедрении интервьюера в личное пространство респондента с целью дальнейшего проведения опроса. Такая задача сложна тем, что респондент априори не доверяет социологу: во-первых - исследователь – это незнакомый человек; во-вторых - опрашиваемый опасается за конфиденциальность информации, которую будет предоставлять. Чаще всего, на этом этапе опрос завершается из-за отказа респондента сотрудничать.

Непосредственное проведение опроса. Основные затруднения, которые могут возникнуть на этом этапе, – некорректное поведение исследователя или опрашиваемого, некомпетентность респондента в теме опроса, отказ респондента по личным обстоятельствам (нехватка времени, невосприимчивость интервьюера, незаинтересованность в теме и т.д.)

Заключительная часть. Этот пункт подразумевает под собой заполнение анкеты с личными данными (если он имеется) и прощание с респондентом. Опрашиваемые, как упоминалось выше, боятся за анонимность предоставляемой информации, а потому часто обрывают интервью на этом вопросе.

Еще одним аспектом данного этапа есть то, что исследования могут базироваться на данных, собранных с одного объекта несколько раз. В таком случае интервьюеру необходимо договориться за проведение повторного опроса, что не всегда удается сделать.

Как видим, проблема корректного общения респондента с интервьюером существует на протяжении всей их взаимосвязи. Основным фактором влияния на ситуацию опроса есть интервьюер, который должен уметь правильно координировать свои действия в соответствии с поступками опрашиваемого. Из этого следует, что для снижения риска возникновения проблем при контакте интервьюера с респондентом, необходимо качественное проведение инструктажа с усиленным уклоном на практическую подготовку исследователя в «поле».

САМООСВІТА ЯК ІМПЕРАТИВ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

Самоосвіта, як невід'ємний атрибут сучасної вищої освіти в Україні, є предметом теоретичного осмислення багатьох наук, в тому числі і соціології. В умовах швидкої модернізації та запровадження інноваційних технологій в освіті, проблема ефективної організації самоосвіти, як процесу активного, цілеспрямованого саморозвитку та самовдосконалення особистості та її навчальної діяльності, набуває особливої актуальності. Гостроти даному питанню додає контекст інтеграції вітчизняної освіти до європейського простору та потреба підвищення якості підготовки фахівців, які були б конкурентоздатними на світовому ринку праці. Адже професійна діяльність майбутнього працівника повинна відповідати сучасним вимогам інформаційного суспільства, які перебувають у стані постійної трансформації.

У зв'язку з недосконалістю «нашого варіанту» болонського процесу та непристосованістю його до українських культурних традицій та ментальних особливостей, у середовищі студентства виникають значні труднощі, пов'язані з необхідністю систематичної самоосвіти, розвитком здібностей до самовдосконалення, роботи над собою.

За свідченням численних українських соціологічних досліджень, основна маса студентства не володіє елементарними навичками самостійної освіти, не вміє ефективно використовувати наявні джерела інформації (такі, як інтернет-ресурси, іноземні публікації), в навчанні відсутня рефлексивна, творча складова, бракує стимулу до самонавчання, ставлення до науки носить здебільшого індиферентно-байдужий характер. В сукупності, це призводить до неадекватного використання отриманих знань та інформації, і, як результат, пониження загального професійного рівня.

Інтенсивні зміни, окрім вдосконалення організації навчального процесу повинні відбуватися і в характері взаємодії викладачів зі студентами. Саме тому, існуюча система підготовки та стимулювання студентів до навчання потребує корекції. В цьому плані, рівень необхідної педагогічної підтримки до здійснення процесу самоосвіти є недостатнім. Треба повному підійти до методологічного питання підготовки викладацьких кадрів, які виступали б не механічними «передавачами» знання, а продукували б науку і додатково стимулювати студентів стати активними творчими особистостями, спонукали б до евристичного процесу пошуку та аналізу великої кількості інформації, доступної в наш час. Викладачі повинні вирізнятися надзвичайною професійною компетенцією, різнобічністю знань та орієнтацією в світовому науковому просторі, що стане запорукою реформування системи вищої освіти в майбутньому.

Створення нової, оптимальної моделі освіти у вищій школі має стати провідною тенденцією державної політики в даній сфері. Новий підхід має бути андрагонічним, комплексним, а сам процес самоосвіти доцільно підняти на вищий, більш впорядкований рівень. Процес самоосвіти повинен містити три взаємно корелюючі етапи: підготовчий (прийняття рішення про самоосвіту), креативний (планування програми самопізнання, безпосередня практична діяльність) та аналітичний (самоконтроль та самокорекція). В процесі

навчання студент повинен відчувати самостійність, що виступатиме ефективним засобом самореалізації.

Самонавчання потрібно поетапно перетворити на важливу соціальну інституцію в галузі сучасної освіти. Розробка нової моделі вищої освіти лежить в компетенції провідних науковців сучасності та фахівців майбутнього.

Корніць О.

Науковий керівник:

Мельниченко А.А., к.ф.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Важливість громадської думки у сучасному суспільстві є надзвичайно високою. Оскільки громадська думка значним чином впливає на суспільні процеси, тому створення громадянського суспільства є неможливим без її врахування.

Варто відзначити, що українське суспільство на одну третину складається з сільського населення (за даними Державного комітету статистики України, населення нашої держави станом на 2013 рік складає 45 млн. осіб, з них сільського населення – 14 млн., т), а відтак – здійснення важливих суспільних перетворень неможливе без врахування думки даної частини населення. Сільське населення є особливим осередком національної культури, духовного багатства та самотутньої ментальності, що забезпечує розвиток суспільства України в цілому.

Найважливіші спостереження стосовно соціології села та соціології в цілому відбулись наприкінці XIX – на початку XX століття. Такі видатні вчені, як І.Франко, М.Грушевський, П.Христюк, О.Шумський, С.Подолінський зробили значний вклад у розвиток даної галузі науки та сформулювали основні поняття української соціології. За радянських часів соціологія змушена була обслуговувати політичні інтереси влади, змінюючи напрям пошуків залежно від політичних рішень, часто підганяючи під них результати досліджень. На сучасному етапі соціологія села зосереджена на процесах, особливостях соціальної стратифікації в селі, соціальних наслідках впровадження новітніх технологій у сільськогосподарському виробництві [2].

До характерних особливостей життя сільського населення відносять традиційну культуру, значний соціальний контроль, складність анонімного існування, відкритість спілкування, тісні родинні та сусідські зв'язки, підпорядковані порам року умови праці, невеликі можливості трудової мобільності, злитість побуту та праці, відсутність культурних установ тощо [1].

Всі ці умови істотно впливають на формування громадської думки сільського населення. Тому одним із актуальних завдань на шляху становлення демократичного українського суспільства є соціологічне дослідження громадської думки сільського населення.

Соціологічне дослідження – це процес, в якому в єдності представлені теоретико-методологічні і емпіричні рівні пізнання, тобто мова йде про діалектичний процес, в якому поєднуються дедуктивний та індуктивний методи пізнання, що забезпечує цілісність пізнання і уявлень про соціальні явища [3, с.252].

За допомогою соціологічного дослідження можна проаналізувати не лише певні кількісні показники отриманої інформації, але й якісні, які саме виражаються у певних думках громадськості, запитах, критиці, невдоволеності певними суспільними процесами тощо. Будь-

яке соціологічне дослідження має на меті ретельно вивчити та запропонувати шляхи вирішення актуальних проблем, спрогнозувати перспективи розвитку.

Важливим прикладом істотного соціологічного дослідження, яке проводиться на національному рівні є Всеукраїнський перепис населення, який дозволяє визначити не лише демографічну ситуацію у державі, а й національний, мовний, статевий склад населення.

Нинішнє українське село є особливим предметом дослідження соціологів. Сільське населення мешкає у складних умовах, які залежать не лише від економічного та соціального, культурного, політичного становища в Україні, але й від важкої праці та специфічного побуту.

До основних особливостей проведення соціологічного дослідження на сучасному етапі у сільській місцевості можна віднести, по-перше, акцент на мікропроцесах. Тобто, соціологічні дослідження у селах проводяться в основному за допомогою включених спостережень, а також інформації, яка отримана шляхом інтерв'ювання невеликих груп сільського населення. На сьогоднішній день у соціологічних дослідженнях сільської місцевості недостатня увага приділяється масовим опитуванням. Окрім цього, існують певні труднощі саме в організації соціологічних досліджень серед жителів віддалених районів та сіл, небажання жителів сіл щиро відповідати на запитання, через острах оприлюднення відповідей, тощо. По-друге, соціологічні дослідження у сільській місцевості направлені на конкретні питання, які стосуються певних політичних, економічних, соціальних процесів, проте виключають цілісний системний підхід до удосконалення умов життя у селі. По-третє, відносно низька направленість соціологічних досліджень у сільській місцевості стосовно культурної та духовної сфери, розвитку особистості сільського жителя. Також можна відзначити низьку зацікавленість державних органів влади до проведення соціологічних досліджень у сільській місцевості, тому збір інформації відбувається здебільшого виходячи з інтересів приватних структур. Демографічна структура сільського населення України складається здебільшого із людей похилого віку, тому важко опитати потрібну кількість молодого і дорослого населення, що також викликає значні труднощі у проведенні соціологічних досліджень сіл.

Соціологічні дослідження у сільській місцевості повинні бути направлені на вирішення актуальних проблем розвитку суспільства сьогодні, оскільки саме при аналізі нагальних потреб та проблем, можна вирішити складні питання становлення держави та зміцнення і розвитку української нації.

Список використаних джерел:

1. Алмазова Т.В. Міське та сільське середовище: порівняльна характеристика соціокультурних систем [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_ENXXI_2011/Pedagogica/6_85695.doc.html
2. Городяненко В.Г. Соціологія. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий центр «Академія», 2002, 560 с [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://readbookz.com/books/195.html>
3. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія: Навч. посібник/За заг. ред. М.В. Туленкова. – К.: МАУП, 1998. – 266 с.

СЕКЦІЯ № 11. МАТЕМАТИКА XXI СТОЛІТТЯ: «МАТЕМАТИЧНЕ ТА КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І СИСТЕМ»

Куратор секції: к.ф.м.н., доц., директор науково-методичного центру «Системного аналізу і статистики» НТУУ «КПІ» Бахтіна Г.П.
Секретар: Пряміцин Вячеслав

Мироненко Ірина Юрївна
АМ-92, ФСП, НТУУ «КПІ»
Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КПІ»

КОНКУРЕНЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ МЕТОДАМИ: МОДЕЛІ РЕКЛАМИ

Конкуренція, як одна з необхідних умов ринкової економіки, зазвичай має місце між фірмами, які належать до однієї економічної ніші (їх споживачі мають приблизно однакові доходи, умови проживання та однакову шкалу переваг), виробляють або однотипні товари, або товари що є взаємозамінними. Якщо товари фірм є взаємодоповнюючими, то, як правило, виробники утворюють симбіоз та знаходяться в договірних відносинах.

Реклама, як інформаційний метод конкуренції, грає особливо важливу роль у випадках економічної рівносильності конкурентів, в умовах нейтральної рівноваги. Підприємець має мету або повністю убрати конкурента з ринкової ніші, або забезпечити собі певну частку споживачів в умовах сумісного існування з конкурентом, або увійти в ринок (як правило, з інноваційною продукцією). Метою реклами є надання інформації щодо фірми, але головним є ціль нав'язати споживачу вибір «свого» товару таким чином, що споживач стає його носієм та розповсюджувачем його реклами. Використовують два механізми інформаційного впливу: прямий (через джерела масової інформації) та опосереднений (колективний) через споживача.

В доповіді надаються дві математичні моделі реклами в умовах конкуренції двох фірм: модель прямого впливу; модель з урахуванням впливу через споживачів [1].

Моделі являються собою системи двох звичайних диференціальних рівнянь відносно динамічних змінних N_1 та N_2 , які є числом споживачів першої та другої фірм, та включають параметри, що відображують здатність реклами запевняти нейтральних споживачів та величини, які відображують здатність реклами переконувати прибічників противника (в моделях прямого впливу); а також величини, що відображують здатність довести помилковість думок споживача щодо продукції відповідної фірми.

Дослідження моделі прямого впливу (яка має аналітичні рішення) доводить, що у загальному випадку має місце сумісне стабільне існування фірм, вони утворюють кластер однотипних фірм. При цьому стаціонарний стан залежить тільки від здатності реклами до переконання прибічників противника, а саме запевнення може впливати на ситуацію тільки на перших етапах конкурентної боротьби.

Друга модель є нелінійною. Її якісне дослідження доводить, що в умовах, коли колективний вплив є суттєво сильнішим ніж прямий, відбувається повне витискання одного з конкурентів. Таким чином, в умовах відсутності прямого впливу реклами (при наявності посереднього) споживачі прагнуть до уніфікації, тобто вибору однієї з фірм. Це призводить до злиття кластерів та утворення холдингу з єдиним брендом.

Список використаних джерел:

1. Чернавский Д.С. Синергетика и информация: динамическая теория информации / Предисл. и послесл. Г.П. Малинецкого. Изд. 4-е. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2013. – 304 с. (Синергетика: от прошлого к будущему. № 13)

Пацкова Анастасія Русланівна

ЛЦ-21, ІХФ, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КПІ»

МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЕПІДЕМІЙ

В доповіді представлені деякі математичні моделі теорії епідемій, в тому числі, моделі епідемій грипу.

Модель простої епідемії. Нехай захворювання розповсюджуються серед групи схильних до захворювання індивідуумів, але вони не видаляються з популяції у випадках загибелі або одужання та не підлягають ізоляції. Така постановка задачі можлива для початкових стадій деяких захворювань верхніх дихальних шляхів тому, що джерело інфекції може бути видалено з популяції через значний проміжок часу. Припустимо, що середнє число нових випадків захворювань пропорційно числу схильних до захворювання індивідуумів та числу джерел інфекції. Тоді еволюційне рівняння процесу описує так звану, епідеміологічну криву, яка характеризує властивість епідемій: число нових випадків спочатку швидко зростає, досягає максимуму, а потім зменшується до нуля.

Загальний випадок епідемії. Якщо припустити, що індивідууми, які захворіли, видаляються з колективу, тоді модель представляє собою систему трьох звичайних нелінійних диференціальних рівнянь відносно змінних x (кількість схильних до захворювання), y (кількість джерел інфекції) та z (кількість ізолюваних, померлих, одужавших і придбавших нехильність до інфекції). Аналіз системи доводить загальновідомий факт, що епідемія легше виникає в тому випадку, коли унаслідок «скупченості» щільність сприятливих індивідуумів є високою, а унаслідок відсутності необхідних знань та незадовільної ізоляції заражених індивідуумів частота їх видалення з колективу відносно низька.

В доповіді представлена також модифікація попередньої моделі в ситуації, коли кількість схильних до захворювання індивідуумів безперервно поповнюється з постійною швидкістю. Що призводить до того, що після спалаху епідемії щільність схильних до захворювання стає нижче критичного значення, ми маємо період відносного спокою до того часу, коли знов не буде досягнуто критичне значення та не виникне новий спалах. Розв'язки моделі містять послідовності затухаючих гармонійних коливань (маємо модель епідемії, що повторюється).

Крім того, розглядається проста епідемічна модель грипу, адекватність якої підтверджується офіційними статистичними даними щодо епідемій грипу в Україні в 2010-2011 роках.

Список використаних джерел:

1. Трубецков Д.И. Введение в синергетику: Хаос и структуры / Предисл. Г.Г. Малинецкого. Изд. 4-е. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2012. – 240 с. (Синергетика: от прошлого к будущему)

2. Офіційний сайт Державної санітарно-епідеміологічної служби України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ses.gov.ua>

3. Офіційний сайт “Google моніторинг грипу”. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.google.org/flutrends/intl/uk>

*Березанський Дмитро Віталійович, Залізний Ярослав Вікторович, Ткачук Ілля
Олександрович*

ЛЦ-21, ІХФ, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КПІ»

МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ В ТЕХНІЦІ: ЕЛЕКТРИЧНІ, МЕХАНІЧНІ, ТЕПЛОВІ ТА ГІДРАВЛІЧНІ СИСТЕМИ

Математичне моделювання, методологічний імператив якого визначається тріадою «модель-алгоритм-програма», є інтелектуальним ядром сучасних інформаційних технологій. Математичне моделювання в техніці є адекватною заміною технічного об'єкту або процесу відповідною математичною моделлю з подальшим вивченням її методами обчислювальної математики та використанням сучасної обчислювальної техніки.

Явища вважаються математично аналогічними, якщо вони описуються однаковими за формою рівняннями. Основу більшості методів аналогового моделювання складає використання електричних моделей для дослідження процесів в механічних, теплових та гідравлічних системах за допомогою, так званих, банків розрахункових схем та математичних моделей найпростіших типових елементів.

Більшість типових елементів технічних об'єктів об'єднуються в три групи, які в доповіді характеризуються на прикладі пасивних електричних двополюсників: резистора, конденсатора без втрат заряду та індуктивної котушки без опору. Наводяться схеми, рівняння стану найпростіших елементів та відповідні математичні моделі. Наприклад, математична модель резистора визначається алгебраїчним рівнянням, тоді як для конденсатора та індуктивної котушки математичні моделі мають форму звичайних диференціальних рівнянь першого порядку. Якщо R , C , L не залежать від сили струму та напруги, то відповідні рівняння встановлюють лінійний зв'язок між I та ΔU . Крім пасивних двополюсників наведені такі типові елементи електричних ланцюгів як джерела напруги та струму.

Розглянуті приклади складних електричних ланцюгів, правила паралельного та послідовного з'єднання електричних двополюсників, принцип побудови математичних моделей у вигляді відповідних звичайних диференціальних рівнянь та їх систем, наведений класичний метод розрахунку перехідних процесів в лінійному електричному ланцюзі.

Достатньо універсальні прийоми побудови математичних моделей електричних систем, що формалізовані за законами Кірхгофа, а також аналогії між типовими елементами електричної та інших фізичних систем (представлені в доповіді у вигляді таблиць), дозволяють сформувати електромеханічні, електротеплові та електрогідравлічні аналогії та застосувати їх при побудові еквівалентних схем і математичних моделей технічних об'єктів механічних, теплових та гідравлічних систем у відповідних прикладах.

В доповіді наводиться також приклад аналізу роботи багатоконтурних електричних схем за допомогою законів Кірхгофа, одержання відповідної системи лінійних алгебраїчних рівнянь відносно невідомих струмів в вузлах ланцюга та знаходження їх значень за допомогою Excel.

Список використаних джерел:

1. Зарубин В.С. Математическое моделирование в технике: Учеб. для вузов / Под ред. В.С. Зарубина, А.П. Крищенко. – М: Изд-во МГТУ им. Н.Э. Баумана, 2001. – 496 с. (Сер. Математика в техническом университете; Вып. XXI, заключительный).

2. Бахтина Г.П. Применение элементов сварочной специализации при изучении высшей математики: Учеб. Пособие / Г.П. Бахтина. – К.: УМК ВО, 1988. – 199 с.

Коровченко Катерина Сергіївна

ЛЕ-21, IXФ, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КПІ»

РЕАЛІЗАЦІЯ МАТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ В ЕКОНОМІЦІ ТА БІОЛОГІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ЕЛЕКТРОННИХ ТАБЛИЦЬ EXCEL

Значна частина математичних моделей різних об'єктів і процесів записується в достатньо простій, компактній та зручній формі. Електронні таблиці Excel, в яких математичний об'єкт «матриця» розглядається як масив, є природним середовищем для роботи з матрицями. Більшість електронних таблиць надає стандартний набір матричних операцій, які можна здійснювати як за допомогою команд меню, так й вбудованих функцій, що дозволяє виконувати автоматичний перерахунок результату при зміні вхідних даних. Засоби Excel є досить корисними, перш за все, для здійснення операцій над матрицями та розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь. В доповіді наводяться необхідні відомості щодо видів матриць, арифметичних дій з ними, обчислення визначників, операцій транспонування та обернення, одержання розв'язку систем лінійних алгебраїчних рівнянь та специфіці їх реалізації в Excel (на відповідних прикладах).

Математичні методи та моделі, які є необхідним інструментальним засобом економічної науки, дозволяють формалізувати важливі зв'язки економічних систем, здійснювати прогнозування та приймати рішення щодо оптимального сполучення галузевих та регіональних аспектів планування та управління.

В роботі розглянуто метод міжгалузевого аналізу В.В. Леонтієва, сутність якого складається у наступному. Структура виробничого процесу в кожному секторі представлена вектором структурних коефіцієнтів, який кількісно характеризує зв'язок між витратами цього сектору та результатами його діяльності. Взаємозалежність між секторами економіки описується системою лінійних рівнянь, що відображують баланси між сукупними витратами та агрегованим випуском кожного продукту та послуг, які виробляються та використовуються на протязі одного або декількох проміжків часу. Технологічна структура системи в цілому може бути представлена матрицею технологічних коефіцієнтів «витрати-випуск» усіх її секторів.

В роботі представлено застосування методу міжгалузевого аналізу до розробки техніко-економічного плану підприємства, коли замість галузі розглядається цех, а кінцевим продуктом є товарна продукція підприємства. Реалізація моделі здійснюється в Excel; в результаті одержуються матриці випуску продукції (як розв'язок відповідної системи лінійних рівнянь в матричній формі); об'єму постачань в цеха, матеріальних витрат та витрат робочої сили (як результат множення відповідних матриць).

В якості ілюстрації застосувань матричного числення в біології та екології в доповіді наводиться один з прикладів, який належить до класу моделей, що враховують вікову структуру популяцій, та застосовуються в тій чи іншій модифікації практично в усіх

імітаційних моделях реальних популяцій. Модель динаміки популяцій реалізується в Excel для трьох вікових груп (старшого, середнього та молодого віку) та обраховує чисельність самок певного віку в залежності від часу для перших 20 часових інтервалів. Аналіз результатів доводить, що моделі із застосуванням матриць Леслі для великих вікових груп можуть надати опис коливальних змін чисельності популяції, що має велике практичне значення.

Список використаних джерел:

1. Ризниченко Г.Ю. Лекции по математическим моделям в биологии. – Изд. 2-е, испр. И доп. – М. – Ижевск: НИЦ «Регулярная и хаотическая динамика», 2011. – 560 с.
2. Солманов О.Н. Математическая экономика с применением Mathcad и Excel. – СПб.: БХВ – Петербург, 2003. – 464 с.

Нагай Анастасія Олегівна, Царук Ірина Віталіївна
ЛЦ-21, ІХФ, НТУУ «КП»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КП»

ЗАСТОСУВАННЯ НЕПЕРЕРВНОГО ТА ДИСКРЕТНОГО ЛОГІСТИЧНОГО РІВНЯННЯ В БІОЛОГІЇ

Всесвітньо відомою математичною моделлю, в основі якої лежить задача динаміки чисельності популяції, є класичне лінійне рівняння росту, розв'язком якого є експонента. Модель належить Мальтусу (1798 рік) та передбачає необмеженість ресурсів та нетривалий процес розвитку популяції, яка освоює певну екологічну нішу.

В ситуації обмеженості ресурсів, що є доступними для популяції, та внутрішньовидового відбору в рівнянні виникає обмежуючий нелінійний квадратичний член. Вперше системний фактор, що обмежує ріст популяції, був описаний Ферхюльстом (1838 рік) в рівнянні логістичного росту. В подальшому логістичне рівняння стає однією з базових математичних моделей нелінійної динаміки. Більшість біологічних процесів за сприятливих та стабільних природних умов дуже добре описується цим рівнянням. Його рішення знаходиться аналогічно та має для багатьох нелінійних явищ, а саме «пороговий характер процесів».

Розв'язок рівняння Ферхюльста-Пірла

- при малих значеннях чисельності (або біомаси) популяції зростає за експоненціальним законом;
- з часом (коли чисельність популяції значно зростає) наближається асимптотично до деякого постійного числа K , яке називається ємністю середовища або ємністю екологічної ніші популяції; ємність середовища є системним фактором, який визначає обмеженість росту популяції в даному ареалі існування та може бути різним для різних видів.

В доповіді наводиться аналітичний розв'язок логістичного рівняння та аналіз динаміки чисельності популяції в логістичній моделі в залежності від початкових значень чисельності, а також відповідність моделі статистичним даним для конкретних біологічних видів. Розглянуто дискретний аналог логістичного рівняння та технологія його розв'язання за допомогою діаграм та східців Ламерея. Наводиться поняття, так званіх, «кривих поповнення» популяції та деякі конкретні види зв'язків між швидкістю поповнення популяції та її щільністю в залежності від біології виду. Розглянуті моделі з найменшою критичною чисельністю. Презентується найбільш загальний вид рівняння (який враховує як нижню критичну границю чисельності, так й внутрішньовидову конкуренцію), що представляє

особливий інтерес для будь-яких промислів, коли треба знати величину критичної границі, при переході через яку популяція не в змозі відновлюватися.

В доповіді відзначається, що логістичне рівняння застосовується для опису самих різних процесів: від розвитку готичного стилю в архітектурі до опису складних процесів в людському суспільстві. Наприклад, динаміка ринку основних енергетичних ресурсів моделюється за допомогою систем логістичних рівнянь; рішенням логістичних моделей добре відповідають статистичні дані щодо числа авіапасажирів по відношенню до кілометрів польоту, розповсюдження комп'ютерів на японському ринку, побудова ліній метрополітену в різних містах світу, число опублікованих при житті робіт Лотки; аналіз життєдіяльності багатьох видатних людей тощо.

Список використаних джерел:

1. Ризниченко Г.Ю. Лекции по математическим моделям в биологии. – Изд. 2-е, испр. И доп. – М. – Ижевск: НИЦ «Регулярная и хаотическая динамика», 2011. – 560 с.

Ігнатюк Дарина Валеріївна

ЛЦ-21, ІХФ, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КПІ»

ВОДА ЯК ОСНОВНИЙ ДЕФІЦИТНИЙ РЕСУРС В 21 СТОЛІТТІ (КОНТЕКСТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ)

Необхідною умовою існування людини є наявність якісної питної води. Але сьогодні за даними ООН 800 млн. мешканців Землі не мають доступу до такої води, а ще більше людей не в змозі забезпечити свою потребу у воді. Ця глобальна проблема задекларована ООН як Міжнародна десятирічна програма (2005-2015 роки) дій під назвою «Вода для життя». Україна, незважаючи на наявність великих річок, вважається водо небезпечною державою та не має (!) державного стандарту на питну воду (він був відмінений майже три роки тому).

Доповідь присвячена екологічній складовій сталого розвитку людства.

Досліджено генезис концепції сталого розвитку людства та методології його вимірювання, характеристики та індикатори екологічної складової, специфіка аналізу сталого розвитку регіонів України; ризики та наслідки необґрунтовано прийнятих рішень щодо екологічної політики країни. Проаналізовано офіційні дані (в тому числі, Інтернет-ресурсу), що відображають стан навколишнього середовища України в останні, а саме, стан та динаміка змін, що стосуються забруднення атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів; питання збереження біотичного та ландшафтного різноманіття, розвитку природно-заповідного фонду та формування національної екомережі поводження з відходами, впливу промисловості, енергетики та транспорту на стан довкілля та громадське здоров'я населення. Ознайомлено з оцінкою та стратегією розвитку національної екологічної політики України (в рамках проекту ПРООН/ГЕФ).

Особлива увага в доповіді приділяється воді, показники якої такі як «Якість води», «Кількість води» та «Водне навантаження» є індикатором екологічного виміру триєдиної моделі сталого розвитку. Розглянуті властивості води як хімічної речовини, її значущість для здоров'я людини; розподіл та стан водних ресурсів України за регіонами; статистика забруднення поверхневих та підземних вод; основні джерела забруднення поверхневих водних об'єктів за галузями економіки; проблеми транскордонного забруднення; оцінка якості

вод за гідрохімічними показниками; гідробіологічна оцінка якості вод та стан гідробіоценозів. Наведені конкретні практичні рекомендації щодо споживання питної води.

Список використаних джерел:

1. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2011 році. – К.: Міністерство екології та природних ресурсів України, LAT&K. – 2012. – 258 с.
2. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти: У 2 ч. / Міжнар. Рада з науки (ICSU) [та ін.]; наук. кер. М.З. Згуровський. – К.: НТУУ «КПІ», 2009. – ч. 2. Україна в індикаторах сталого розвитку. Аналіз. – 2009. – 200 с.

Бідна Олександра Валеріївна, Кулібаба Тетяна Олександрівна, Опольський Валентин Олександрович

ІХФ, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КПІ»

ЗАСТОСУВАННЯ ПАКЕТУ НЕКОМЕРЦІЙНИХ ПРОГРАМ SCILAB: РЕАЛІЗАЦІЯ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ В КОНТЕКСТІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Аналіз ситуації, що склалася в сфері захисту авторських та суміжних прав доводить, що доля контрафактної продукції (особливо програмного забезпечення) в громадському обороті є дуже високою. Особливу значущість в останні часи набувають питання, пов'язані з інтелектуальною власністю, їх правовим регулюванням, виявленням та припиненням зловживань та наслідків порушення законодавства, правовим режимом інтелектуальної власності та її захистом. Застосування не ліцензованого програмного забезпечення та комерційних математичних пакетів програм таких як Mathcad, Mathematics, Matlab, Maple SPSS, Statistica, STATA, NCSS, Mintab та інших в навчальному процесі (при умові їх незаконного придбання) є нелегітимним та може класифікуватися певним чином як з позицій адміністративного, так й кримінального права. Тому доповідь присвячена програмному забезпеченню, яке вільно поширюється, а саме, порівняльним характеристикам вільно доступних програм XPP/WinPP, Octava та Scilab, з яких ми надали перевагу останньому.

За своїми можливостями пакет Scilab співставний з відомим математичним пакетом Mathcad, а за своїм інтерфейсом схожий на пакет Matlab; має схожу з Matlab мову програмування; в складі є утиліта, що дозволяє конвертувати документи з Matlab в Scilab. В той же час Scilab є вільно доступним та безкоштовним для кінцевого користувача; має маленький розмір. Scilab дозволяє працювати з елементарними і спеціальними функціями (містить сотні математичних функцій з можливістю додавання нових, написаних на різних мовах таких як C, C++, Fortran, Java тощо); працює з матрицями, поліномами; орієнтований на проведення чисельних розрахунків (для цього використовуються бібліотеки Lapack, Linpack, Odepack, Atlas та інші) та розв'язання завдань лінійної алгебри, оптимізації і симуляції; має статистичні функції, засоби побудови та роботи з графіками; є можливість спільної роботи з програмою Labview. До складу пакету входить Scicos – інструмент для редагування блокових програм і симуляції (аналог Simulink в пакеті Matlab). Програма доступна для різних операційних систем, в тому числі, Linux та MS Windows; припускає розширення можливостей за рахунок зовнішніх програм та моделей, написаних різними мовами програмування.

В доповіді надається реалізація в Scilab серії математичних моделей біології, заснованих на апараті диференціальних рівнянь та їх систем (моделі «хижак-жертва» або «паразит-хазяїн» та моделі конкуренції, що застосовуються в різних сферах знань); проведено порівняльний аналіз побудови графіків функцій в Scilab та Excel.

Список використаних джерел:

1. Уголовно-правовая защита объектов интеллектуальной собственности в электронной информационной среде. Научно-практическое пособие. / Е.Н. Петров, Е.Н. Мысловский, С.Е. Мысловский, В.Н. Щепетильников. – М.: Российский государственный институт интеллектуальной собственности (РГИИС), НИИ школьных технологий, 2009. – 256 с.
2. Алексеев Е.Р., Чесновсова О.В., Рудченко Е.А. Scilab: Решение инженерных и математических задач. – М.: ALT Linux; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2008. – 260 с. – (Библиотека ALT Linux)
3. [http:// www.scilab.org](http://www.scilab.org)

Замичковська Вікторія Валеріївна, Кедровська Анастасія Миколаївна, Трофимчук Юлія Сергіївна, Набокiна Ольга Тимофіївна, Сидоренко Інна Сергіївна

ІХФ, НТУУ «КП»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КП»

МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ ХІМІЧНИХ РЕАКЦІЙ ТА ЇХ КОМПЮТЕРНА РЕАЛІЗАЦІЯ

Дослідження хімічних та екологічних моделей дозволяє зробити висновок щодо їх аналогії, у зв'язку з чим для математичного моделювання кінетики популяцій можна застосовувати методи, притаманні системам хімічних реакцій. Саме тому доповідь побудовано за наступною схемою: одночасно розглядаються моделі хімічної кінетики та популяційної динаміки, а також їх математичні аналоги, з презентацією конкретних прикладів, реалізованих за допомогою Excel та Scilab.

Зауважимо наступне:

По-перше, для мономолекулярної реакції розпаду деякої речовини швидкість процесу пропорційна її концентрації; в той же час швидкість процесу вимирання кожного виду пропорційна його чисельності. Математична модель відповідного процесу має вид звичайного диференціального рівняння першого порядку відносно швидкості процесу та містить від'ємний лінійний член в правій частині рівняння. Якщо зріст популяції ,відбувається в необмежених умовах, то права частина рівняння містить додатні лінійні члени, які описують авторепродукцію, що відповідає автокаталітичним членам хімічних реакцій.

По-друге, згідно хімічній кінетиці, швидкість бімолекулярної реакції взаємодії двох речовин пропорційна добутку їх концентрацій. В той же час швидкість розмноження хижаків (або загибелі жертв) пропорційна добутку їх чисельностей. Тоді в математичній модельній системі з'являються білінійні члени в правих частинах відповідних рівнянь.

В доповіді розглядаються необоротні хімічні реакції першого порядку, математичні моделі яких є диференціальними звичайними лінійними рівняннями або їх системами. Кінетичні криві учасників реакцій знайдені аналітично та візуалізовані за допомогою Excel. Наводяться приклади оборотних реакцій першого порядку, моделі яких є лінійними,

розв'язуються аналітично, в Excel будуються графіки залежностей концентрацій учасників оборотної реакції першого порядку від часу та їх станів рівноваги.

В доповіді представлена гіпотетична хімічна реакція Лотки, яка добре ілюструє застосування сталості стаціонарного стану системи звичайних нелінійних диференціальних рівнянь (містять білінійні члени), що моделюють реакцію, методом лінеаризації. Для конкретних систем в Scilab побудовані фазові та кінетичні портрети учасників реакції.

Простішим класичним прикладом існування автоколивань в системі хімічних реакцій є тримолекулярна модель «брюселятор», яка в хімії грає роль базової моделі так як гармонійний осцилятор у фізиці та модель Вольтера в динаміці популяцій. Розглядається схема гіпотетичних хімічних реакцій, яка описується системою двох диференціальних рівнянь, права частина яких містить члени третього порядку. Доводиться, що при виконанні певних умов брюселятор є автоколивальною системою.

Список використаних джерел:

1. Денисов Е.Т., Саркисов О.М., Михтенштейн Г.И. Химическая кинетика. – М.: Химия, 2000. – 250 с.
2. Ризниченко Г.Ю. Лекции по математическим моделям в биологии. – Изд. 2-е, испр. И доп. – М. – Ижевск: НИЦ «Регулярная и хаотическая динамика», 2011. – 560 с.

Павлюченко Діана Андріївна

АМ-92, ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бахтіна Г.П., к. ф.-м.н., доцент ФМФ НТУУ «КПІ»

МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ КОНКУРЕНЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ

В доповіді представлено еволюцію поняття конкуренції в економічній науці в контексті класичної, неокласичної та постнеокласичної теорій. Розглядається еволюційний напрям економічної теорії, який бере початок з робіт Мальтуса. Доводиться про існування та інтенсивний розвиток біономіки, еконофізики, екоматерміки, синергетичної економіки, в основу яких покладено сучасні досягнення фізики, біофізики, екології, термодинаміки, синергетики.

В доповіді розглянуто: сучасне поняття «стратегії» в стратегічному менеджменті; життєвий цикл ринку та його етапи; конкурентні стратегії поведінки (КСП) економічних агентів та їх базові типи; класифікація КСП та їх залежності від зовнішнього середовища; життєві цикли конкуренції та КСП. Запропоновано методики практичної (кількісної та якісної) ідентифікації КСП та їх сполучень. Наводяться трикутні діаграми, що дозволяють визначати КСП агентів за емпіричними даними на основі двох незалежних параметрів. Приведено трикутну класифікаційну діаграму, що кількісно характеризує співвідношення стресу, конкуренції та порушень, які відповідають стратегіям різних типів. Досліджено еволюцію КСП в ході розвитку системи з конкуруючою взаємодією агентів; етапи життєвого циклу конкуренції та стратегії вибору.

В доповіді наводяться:

- математична модель експоненціального економічного росту (при незмінному попиті на продукцію та необмеженості певних ресурсів);
- простіша модель конкуренції двох фірм, які випускають однакову продукцію (аналог конкуренції двох рівноправних видів в біології);
- модель конкуренції з обмеженим ростом виробництва;

• математична модель сумісного існування виробників та управлінців, як модель конкурентних взаємовідносин (описується системою трьох диференціальних нелінійних рівнянь відносно виробників, управлінців та величини накопичення агрегованого продукту);

- модель взаємодії народу та уряду;
- модель взаємодії старої та нової галузей промисловості;
- модель еволюції нового ресторану;
- моделі динаміки «фінансових бульок» (за допомогою дискретного логістичного рівняння);

- модель взаємодії валют (на основі моделі взаємодії видів, що знаходяться в одній екологічній ніші та моделі конкуренції в економіці), для якої розглядаються можливі сценарії розвитку подій;

- моделі вольтерівських систем в економіці та їх узагальнення.

Таким чином, доводиться, що базові математичні моделі застосовуються в різних галузях знань, що є основним принципом синергетичної парадигми.

Список використаних джерел:

1. Устойчивое экономическое развитие в условиях глобализации и экономики знаний: концептуальные основы теории и практики управления / Под ред. В.В. Попкова. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика»», 2007. – 295 с.

Романовский М.Ю., Романовский Ю.М. Введение в эконометрику: статистические и динамические модели. – Изд. 2-е, испр. и доп. – М. – Ижевск: Институт компьютерных исследований, 2012

СЕКЦІЇ №12 ПОЛІТОЛОГІЯ «ОСВІТА І ПОЛІТИКА: ВЗАЄМОВПЛИВ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК»

Куратори секції: викладач Радей А.С., ст. викладач Северинчик О.П., к.філос.н.,доцент Слушаєнко В.Є.

Секретар: Брайко Яна

Маслюк Тетяна Андріївна

3 курс, ІІСА, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Смірнова В. О., к. п. н., доцент кафедри політології, соціології і соціальної роботи
ФСП НТУУ" КПІ"

ПОЛІТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО: ПОНЯТТЯ, ТИПИ, СТИЛІ, РІВНІ, ФУНКЦІЇ

Політичне лідерство — процес взаємодії між людьми, у якому наділені реальною владою авторитетні люди здійснюють легітимний вплив на спільноту (або її частину), яке віддає їм частину своїх політико-владних повноважень та прав.

Важливе місце в політичних науках у трактуванні природи політичного лідерства приділяється *марксистським теоріям*. Останні в поясненні природи лідерства виходять із соціально-класових основ суспільства. Політичні лідери, відповідно до наукової точки, запропонованої марксистами, з'являються у відповідь на об'єктивну суспільну потребу. Якщо соціальна й історична обстановка вимагають лідерів, то вони неминуче з'являються. Політичні лідери завжди виступають як представники певних класів. Лідери краще усвідомляють інтереси і потреби цих груп, вказують шляхи їх досягнення.

Політичне лідерство в сучасній науці існує на трьох **соціальних рівнях**, де воно виконує різноманітні функції.

1. **Лідерство на рівні малої групи**, об'єднаної політичними інтересами. Воно представляє собою механізм інтеграції групової діяльності, в якій лідер направляє та організує дії групи, яка пред'являє до особистості лідера певні вимоги: здатність приймати рішення, брати на себе відповідальність, знаходити оптимальний спосіб задоволення групового інтересу і т.д..

2. **Лідерство на рівні політичних рухів**, зв'язаних спільністю політичної інтересів, заснованих на однаковому соціальному статусі, а не вузькогрупових інтересах, як у першому випадку. В цьому відношенні лідерство представляє собою спосіб адекватного вираження інтересів частини населення, яка підтримує даного політика. Фігура лідера служить символом певної соціальної позиції, з нею пов'язують свої інтереси носії буденної свідомості.

3. **Лідерство як спосіб організації влади в умовах існування розподілу влади**, диференціювання соціальних прошарків на основі економічного положення та відповідної самосвідомості. Політичне лідерство означає взаємне задоволення інтересів як лідера, так і тих, кого він веде за собою, тобто, орієнтація на соціальне партнерство входить в систему політичних цінностей спільноти.

Типологізація політичних лідерів.

На основі емоційного відношення до лідера його послідовників С. Джибб формулює три типи лідерів:

1. “патріарх”, по відношенню до якого члени спільноти відчують одночасно відчуття любові та страху;

2. “тиран”, по відношенню до якого домінує почуття страху;

3. “ідеальний лідер”, по відношенню до якого відчувають симпатію більшість соціальних груп.

Багато наукових досліджень лідерства опираються на типологію, розроблену німецьким філософом і соціологом Максом Вебером. Він виділяє **три типи лідерства**:

1. *Традиційне лідерство* визначає належність до еліти, віра в святість традицій (характерно для “до індустріальної спільноти”);

2. *Харизматичне лідерство* засноване на вірі в можливість вождя, його винятковість, культ особистості;

3. *Раціонально-легальне лідерство* засноване на вірі в законність існуючого порядку (бюрократичне лідерство, агент певної державної функції)

До **основних функцій** політичного лідерства належать:

- Програмна функція: визначення та формулювання інтересів соціальних груп, цілей соціальної та політичної діяльності, виявлення способів та методів реалізації інтересів і досягнення цілей

- Інтегративна функція: інтеграція спільноти, об’єднання народних мас;

- Управлінська функція: знаходження та прийняття оптимальних політичних рішень;

- Захисна функція: соціальний арбітраж та патронаж, захист мас від беззаконня, самоуправства бюрократії, підтримка порядку у суспільстві;

- Комунікативна функція: комунікація влади та мас, запобігання відчуження громадян від політичного управління;

- Мобілізаційна функція: ініціювання оновлення, генерування оптимізму і соціальної енергії, мобілізація мас на реалізацію політичних цілей;

- Функція легітимізації: легітимізація політичного ладу.

За стилем в науці розрізняють авторитарне лідерство, що означає одноосібний направляючий вплив, заснований на погрозі застосування сили і демократичне лідерство, що дозволяє членам групи участувати в установленні цілей та управлінні її діяльності.

Тому загалом політичний лідер може бути визначений як авторитетна особа, яка здійснює переважний вплив на інших людей з метою інтеграції їх діяльності для досягнення спільних політичних та інших цілей.

Квітко Марк Володимирович

3 курс, ПСА, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Смірнова В. О., к. п. н., доцент кафедри політології, соціології і соціальної роботи

ФСП НТУУ" КПІ"

РОЛЬ І ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПОЛІТИКУ І ПОЛІТИЧНУ ОСВІТУ

З кожним днем наша цивілізація впевнено крокує у майбутнє, і сучасне суспільство потребує більшої відкритості, тому у політичній системі теперішніх країн світу важливу роль відіграють засоби масової інформації (ЗМІ), які здатні цю відкритість та гласність забезпечити. Під ЗМІ зазвичай розуміють телерадіопередачі, періодичні видання, Інтернет та інші засоби публічного розповсюдження інформації.

ЗМІ виконують велику кількість функцій: інформаційну, освітню, контрольну, соціалізацій, мобілізацій, формування громадської думки, артикуляція і агрегація, критики,

інтеграція політичних суб'єктів, інноваційна, оперативна. Однією з надзвичайно важливих є участь ЗМІ у політичній освіті громадян.

Сучасні школярі та студенти в розвинутих країнах кожен день зустрічаються із засобами масової інформації, перевіряючи новини в Інтернеті, дивлячись телевізор, читаючи газети в транспорті по дорозі на навчання, або просто зустрічаючи рекламу, котра є майже всюди. Таким чином, окрім звичайного інформативного характеру, ЗМІ також збільшують освітню діяльність, бо, враховуючи наскільки часто вони з'являються у житті, за допомогою ЗМІ можна легко підвищувати рівень знань тих самих учнів. При цьому матеріал, наданий певними засобами інформації буде сприйматися легше і цікавіше, бо студенти пізнаватимуть його з власної волі.

ЗМІ відіграють надзвичайну роль у підвищенні політичної освіти не лише молоді, а й усього суспільства. За допомогою ЗМІ суспільство спілкується з владою. Мас-медіа швидко оприлюднює результати останніх засідань, зміни у законах, більшість заходів транслюється у прямому ефірі, що дозволяє зблизитись із політичною ареною і бути присутнім під час прийняття важливих рішень. ЗМІ знайомлять студентів, учнів, дорослих із їх правами та свободами, формують політичну картину, щоб громадяни могли вчасно втрутитись в разі потреби, скликати референдум, обрати вірного президента чи інших посадових осіб під час виборів і т.д. Суспільство у свою чергу висловлює свої думки, ідеї, скарги у інтерв'ю чи під час опитування, або на відкритих телешоу.

Оскільки ЗМІ мають надзвичайний вплив на людей, особливо в розвинутих країнах, то їх навіть інколи називають «четвертою владою» ставлячи поряд з іншими трьома гілками влади - законодавчою, виконавчою і судовою. Через це влада усіма засобами намагається захопити контроль над ЗМІ, бо це дозволить впливати на колективну свідомість та можливо, навіть, направляти поведінку народних мас. Проте ЗМІ мають залишатись вільними і демократизованими, інакше вони перетворяться із механізму політичної комунікації між різними частинами населення у інструмент державної влади.

Політична наука вирізняє такі шляхи демократизації інформаційної влади:

- вдосконалення законодавства, яке регулює діяльність ЗМІ;
- створення конкурентних засобів ЗМІ, особливо громадського й комунального;
- розширення автономії ЗМІ, обмеження контролю державних і приватних структур за їх діяльністю;
- надання всім політичним силам ефірного й екранного часу пропорційно голосам, отриманих на виборах;
- комунікаційне виховання населення;
- поглиблення демократизації суспільства.

Підводячи підсумки, можна сказати, що зараз мас-медіа повинно більше уваги приділяти політичній освіті нового покоління, а саме студентам і школярам, бо, маючи надзвичайні можливості для цього, реально ж вжито дуже мало заходів, котрі змогли б підвищити рівень освіти учнів. Якщо молодь буде політично освіченою, вони будуть знати і розуміти свої права і свободи, тоді людина буде знати як вчинити в певних кризових ситуаціях, зможе приймати розумні рішення, завжди залишатись впевненою у собі, а також люди зможуть брати активну участь у політичному житті країни, розуміючи що цій країні потрібно для вирішення тих чи інших проблем.

КРИЗА ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ: СУТНІСТЬ, ТИПИ, РІЗНОВИДИ, ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ. РОЛЬ ОСВІТИ В ПОДОЛАННІ ПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ

Криза політичного розвитку - це ситуація в державі, яка виникла внаслідок неможливості узгоджених дій між політичними силами. Наслідком цього є припинення всіх законотворчих процесів і ослаблення державного контролю.

Залежно від особливостей прояву та причин виникнення політичної кризи в конфліктології виділяють такі її форми, як:

- 1) криза легітимності
- 2) криза ідентичності
- 3) криза політичної участі
- 4) криза проникнення;
- 5) криза розподілу

Криза легітимності виникає в результаті неузгодженості цілей і цінностей правлячого режиму з уявленнями основної частини громадян про необхідні засоби форми політичного регулювання, норми справедливого правління і т.д. Для підтримки легітимності влади використовуються різні засоби:

- зміни у законодавстві та механізмів державного управління;
- прагнення використовувати традиції населення при проведенні практичної політики;
- реалізація легальних запобіжних заходів проти можливого зниження легітимності влади та інше.

Показниками легітимності влади виступають:

- 1) рівень примусу, застосований для проведення політики в життя
- 2) наявність спроб скинення уряду чи лідера
- 3) сила прояву громадянської непокори
- 4) результати виборів, референдумів
- 5) масовість демонстрацій на підтримку влади (опозиції) і інше.

Криза ідентичності виникає тоді, коли етнічні та соціально-структурні відмінності стають перешкодою на шляху загальнонаціонального об'єднання ідентифікації з певною політичною системою.

Високий освітній рівень населення сприяє швидкому, але в основному поверхневому залученню до цінностей політичної культури. При цьому люди беруть більш активну участь у державотворчих процесах.

Криза ідентичності вирішується двома шляхами:

1) за допомогою харизматичних лідерів, здатних об'єднати національну чи територіальну спільність; при цьому зазвичай використовуються радикальні засоби політичної мобілізації населення, що загрожує насильством, несучим внутрішнє заперечення цілей політичної модернізації.

2) шляхом здійснення державної політики, націленої на створення механізму сприяння людям у пошуках ідентичності, що передбачає відмову від ідеологічних рішень та концентрацію зусиль на професійному навчанні, широкому використанні досвіду інших країн,

формування сприятливих умов для соціальної мобільності. Йдучи цим шляхом, освіченість людей має бути на високому рівні, мають створюватись висококваліфіковані фахівці у кожній галузі які відповідатимуть міжнародним стандартам.

Вирішальними тут виявляються два прошарки. Перший з них - інтелігенція. Вона вносить мутації в культуру, продукує інновації, здатні відкривати шлях до нових цивілізаційним завоювань. Другий прошарок - бюрократія. Вона здатна забезпечити збереження соціальної спадковості, тих соціальних структур, які історично склалися і які складають основу існуючого способу життя.

Криза політичної участі характеризується створенням правлячою елітою штучних перешкод включенню в активне політичне життя груп, що заявляють про свої претензії на владу, а також загостренням проблеми збереження територіальної цілісності, національної єдності і стабільності політичної системи в умовах швидкого зростання політичної участі груп з суперечливими інтересами.

Криза проникнення проявляється в зниженні здатності державного управління проводити свої рішення в різних галузях суспільного життя. Його виникнення пов'язане з розбіжністю між реальною політикою і проголошеними урядом цілями.

Криза розподілу означає нездатність правлячої еліти забезпечити прийнятний для суспільства ріст матеріального добробуту і його розподіл, що дозволяють уникнути надмірної соціальної диференціації і гарантують доступність основних матеріальних благ усім верствам населення.

Отже, розглянувши суть поняття, ми з впевненістю можемо сказати, що високий рівень освіти є одним із ключових аспектів подолання кризи політичного розвитку. Введення в освітніх закладах предметів, що стимулюють молодь цікавитися політичними процесами, дадуть глибокі знання у теорії політичного розвитку країни, залучать її до цінностей політичної культури, значно пришвидшать її розвиток та якість.

Іванова Юлія Валеріївна
3 курс, ПСА, НТУУ «КПІ»
Науковий керівник:

Смірнова В. О., к. п. н., доцент кафедри політології, соціології і соціальної роботи
ФСП НТУУ" КПІ"

ІСТОРІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ. ПРАВО НА ОСВІТУ

Права це норми взаємин між людьми і державою, що забезпечують індивіду можливість діяти на власний розсуд (свободи) або отримувати певні блага (власне права).

Право на освіту – одне з суттєвих конституційних прав людини, що створює передумову для розвитку як його особистості, так і всього суспільства.

До епохи Просвітництва у Європі за освіту відповідали батьки та церква. Освіта стала вважатися питанням загального значення та обов'язком держави з появою сучасної світської держави. На початку 16 століття та у 17 столітті видатні філософи Джон Локк та Жан Жак Руссо в своїх працях згадували сучасну концепцію прав людини на освіту.

Однак класичні громадянські інструменти, такі як Британський Білль про права 1689 року, Вірджинська декларація про права 1776 року, Американська декларація незалежності 1776 року та Французька декларація про права людини, не містять ніяких прав, які б мали пряме відношення до права на освіту.

У 19 сторіччі поява соціалізму та лібералізму більш твердо позначила освіту у сфері прав людини. Праці Маркса та Енгельса вважали державу патерналістським та благодійним інститутом. Ліберальні та антиклерикальні думки 19 сторіччя також вплинули на освітні права, сформульовані для захисту та розвитку ідей вільної науки, дослідів та викладання, проти церкви та втручання держави.

Впродовж другої половини 19 сторіччя з'явилося явне визнання прав у сфері освіти.

Конституція Германської імперії 1871 року містила у собі розділ під назвою «Головні права германського народу», Конституція германської Веймарської республіки 1919 року містила розділ «Освіта та навчання в школах», у якому був визначений обов'язок держави гарантувати освіту шляхом безкоштовного та обов'язкового відвідування школи.

Укладання договорів після Першої світової війни і проголошення Женевської декларації у 1924 році призвело до міжнародного визнання права на освіту. У 1948 році у Загальній декларації прав людини освіта проголошена основним правом кожної людини. Протягом 20 століття аспекти права на освіту були закріплені в національних конституціях і міжнародних біллях про права, а також визначені в звичайних актах місцевого законодавства неконституційного характеру. Право на освіту було згадано у конституціях 52 країн світу.

На даний момент право на освіту реалізується в різних регіонах світу по-різному, здебільшого через початкову освіту, присутня гендерна нерівність, низька ефективність та нестача коштів для впровадження прогресивних методів. Це стосується країн Африки, Латинської Америки та Азії. Всесвітній форум з питань освіти, проведений у Дакарі у 2000 році, став найбільшою оцінкою галузі освіти за весь час. На форумі була поставлена мета досягнення загальної початкової освіти до 2015 року. Особливо це стосується впровадження освіти для жінок та дітей з малозабезпечених сімей. Станом на 2002 рік 51 країна, в якій проживає 40% світового населення робить все можливе для досягнення поставленої мети або вже відповідає стандартам, 24 країни знаходяться далеко позаду, а 93 країни, у яких проживає 40% світового населення, не надають інформації щодо проведення необхідних заходів. У всьому світі одна дитина з шести не відвідує школу.

У підсумку необхідно зазначити, що незважаючи на досить швидкий прогрес у питаннях освіти серед провідних держав, більшість країн світу ще не можуть забезпечити гідну освіту для більшості своїх мешканців через численні фінансові та політичні проблеми.

Зубарева Поліна Костянтинівна

3 курс, ІПСА, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Смірнова В. О., к. п. н., доцент кафедри політології, соціології і соціальної роботи
ФСП НТУУ" КПІ

Україна В ЗАГАЛЬЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Нині одним із найважливіших геополітичних чинників для України, як і для всіх інших держав Центральної та Східної Європи є загальноєвропейський процес, входження до європейського і світового загалу на засадах цінностей західної демократії. Такій зміні підпорядковані зовнішньополітичні пріоритети, налагодження принципово нових дво- та багатосторонніх відносин, а також відповідна внутрішня трансформація.

Перспектива інтеграції східноєвропейських країн, до західних структур не є близькою, але стимулює прагнення молодих держав до загальноєвропейських стандартів.

Помилки у визначенні національних інтересів можуть призвести (і призводять) до серйозних загроз державній безпеці, національній згоді. Відтак Україна, розробляючи свою модель орієнтації у світовому просторі, мусить мати власний погляд на події у світі, на близьке й далеке оточення, з яким вона взаємодіє як суб'єкт міжнародних відносин.

Україна, послідовно інтегруючись до загальноєвропейської спільноти, розглядає поглиблення інтеграційних процесів на континенті як необхідну передумову створення системи глобальної безпеки, утвердження нового геополітичного простору, що відповідатиме вимогам ХХІ століття.

Із прийняттям України до Ради Європи, ЦЄІ (Центральноевропейська ініціатива) та співпраці з іншими європейськими об'єднаннями з'явилися принципово нові можливості для застосування багатовікового досвіду демократичних держав Європи в практиці державного будівництва, сходження до цивілізаційного рівня розвитку.

Системні особливості сучасного загальноєвропейського процесу та безпосередня роль України в його розвитку фокусуються на таких аспектах:

1. Глобальні трансформації, започатковані на зламі ХХ—ХХІ століть, ще не завершилися. Врахування близьких і віддалених (як бажаних, так і небажаних) потенційно можливих змін у регіоні й поза його межами вкрай важливе для України та інших країн Європи. Тому в інтересах нашої держави й континенту є зміцнення довіри, розширення політичного діалогу і співробітництва на дво- та багатосторонній основі в межах загальноєвропейського процесу, заходи з подолання економічної кризи, дотримання загальнолюдських фундаментальних цінностей.

2. Конструктивними в діяльності держав молоді демократії постають адаптація зовнішньополітичних засад, коригування стратегічних пріоритетів з урахуванням нових реалій, формування чітких критеріїв геополітичного й гео економічного становища, врахування складних умов перехідного періоду Європейського континенту.

3. Долаючи труднощі, Україна продовжує процес розширення своєї дипломатичної присутності у світі, поступово стаючи впливовою європейською та світовою державою, дедалі більше перетворюючись на реального та активного суб'єкта міжнародних відносин, який має свої національні інтереси і вирішує їх в колі європейських народів.

На даний момент, Україна зміцнює співробітництво із такими впливовими міжнародними інституціями, як Міжнародний Валютний Фонд, Всесвітній банк і Європейський банк реконструкції та розвитку. Ініціатива НАТО «Партнерство заради миру» дала змогу Україні гнучко підійти до розвитку співробітництва з Північноатлантичним альянсом, маючи з ним такий рівень співпраці, який відповідає її індивідуальним вимогам і можливостям.

Дядинюк Іван Васильович

3 курс, факультет електроенерготехніки і автоматики, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Цюркало Т.І., викладач кафедри кафедрі політології, соціології та соціальної роботи
ФСП НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Проблема чіткого і цілеспрямованого розвитку середньої та вищої школи в Україні набула гострого і вибухонебезпечного значення. Враховуючи, особливості і можливості сучасного постіндустріального суспільства потрібно радикально реформувати систему освіти,

використовуючи в повному обсязі досягнення людства. Адже освіта і наука (як наслідок розвитку прогресу освітніх програм) є одним з провідних регуляторів добробуту суспільства.

Ціннісна характеристика освіти передбачає розгляд трьох взаємопов'язаних блоків: освіта як цінність державна; освіта як цінність громадська; освіта як цінність особистісна.

Надзвичайно важливо бачити як спільне, так і особливе в утриманні зазначених аксіологічних блоків, їх взаємопроникнення і взаємодоповнення, Недостатньо, як свідчить сумний досвід минулого, та й теперішнього теж, лише констатувати аксіоматично самоочевидну державну цінність освіти.

Конкретна система освіти України ще з розпаду СРСР не набула нових та покращених засобів і програм розвитку освіти. Намагання Міністерства освіти і науки, молоді та спорту кардинально змінити та ввести у наші школи досвід Західного світу не мають чіткої програми. Тому часто у закладах освіти виникає дивне питання: «Як навчати?» Це постійне пристосування до вимог міністерства породжує певну неузгодженість дій працівників даної сфери в цілому. Вищесказаний фактор призводить до дисбалансу подальшого розвитку країни, а саме конкретних галузей: промисловості, нанотехнологій, юриспруденції, енергетики та інших. І як наслідок – крах економічної системи в цілому.

Прірва, що виникла між середньою та вищою школою з кожним днем лише збільшується. Для усунення цієї западини потрібно чітко реалізовувати поступову програму навчання громадян України. Школа повинна надати всі необхідні знання, щоб кожний зміг реалізувати себе у справі, яка найбільше припадає до душі, та в якій він відчуває свій нерозкритий потенціал. «Наш навчальний процес здебільшого скерований на те, – підкреслює В.Г. Кремень, – щоб дитина здобула ту чи іншу суму знань, і могла її переказати на уроці або під час іспитів. А йдеться про переорієнтування навчання з простого засвоєння предметів на отримання навичок, умінь на їх основі самостійно аналізувати процеси, що відбуваються навколо і самостійно приймати рішення[1, с. 4].

Пропоную пофантазувати зі мною. Які перші кроки Ви зробили б, якби малу змогу впливати на реформування освіти? Особисто, я перш за все скоротив кількість вищих навчальних закладів та збільшив число технікумів та училищ, де дають практичні навички. Потрібно залишити в сфері освіти лише державні заклади. По-друге, я б узгодив шкільну та університетську програму. В подальшому мої кроки були б такими: зменшити кількість лекцій у вузі, додати більше семінарів, практичних та лабораторних робіт.

На мою думку, потрібно обрати один найбільш прийнятний курс для нашої української свідомості на певний визначений термін та слідувати йому. Це принесе кращий результат, ніж «маятникові коливання» від одного до іншого та розпилення потенціалу країни на непотрібні рухи.

Список використаних джерел:

1. Кремень В.Г. Підготовка творчої індивідуальності як основне завдання освітньої системи ХХІ століття // Матеріали Міжнародної наукової конференції 16-17 травня 2000 року / За редакцією С.О. Сисоевої і О.Г. Романовського. – Харків: ХДПУ, 2000. – С. 3-4.

СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Світовою політикою називають процеси вироблення, прийняття та реалізації рішень, що зачіпають життя світового співтовариства.

Основними суб'єктами світової політики є держави та групи (союзи) держав. Все більш важливими суб'єктами у міжнародних відносинах стають міжнародні організації. Найбільш значною організацією в системі міжнародних відносин є ООН.

Міжнародні відносини - це сукупність економічних, політичних, правових, ідеологічних, дипломатичних, військових, культурних та інших зв'язків і взаємовідносин між суб'єктами, що діють на світовій арені.

Головною особливістю міжнародних відносин є відсутність у них єдиного, центрального ядра влади й управління. Вони будуються на принципі поліцентризму і полієрархії.

Міжнародні відносини складаються з сукупності зовнішньополітичної діяльності держав, які є основними учасниками міжнародних відносин.

Зовнішня політика регулює відносини даної держави з іншими державами, забезпечує реалізацію її потреб та інтересів на міжнародній арені.

Зовнішньополітична діяльність по досягненню поставлених цілей реалізується різними засобами: політичними, економічними, військовими, інформаційно-пропагандистськими.

Сучасні принципи міжнародних відносин закріплені в Статуті ООН і покликані стабілізувати міжнародні відносини, обмежуючи їх певними нормативними рамками. Вони не можуть бути скасовані державами в односторонньому порядку або за згодою. Вони визнані всіма державами і на них ґрунтуються всі документи, які фіксують міжнародні угоди і домовленості. До основних принципів належать:

- принцип суверенної рівності держав;
- принцип незастосування сили та загрози силою;
- принцип непорушності державних кордонів;
- принцип територіальної цілісності держави;
- принцип самовизначення народів і націй;
- принцип співробітництва.

Для сучасних міжнародних відносин характерні глобалізація, інтерналізація, поглиблення політичних і економічних зв'язків, підвищення значущості загальнолюдських цінностей. В той же час сучасні міжнародні відносини не вільні від локальних міждержавних і етнополітичних конфліктів; політики агресії і силового тиску; міжнародного тероризму. Проте, не дивлячись на те, що світ сьогодні складний і суперечливий, повний несправедливості, запеклості, військових зіткнень, в ньому неухильно пробиває собі дорогу ряд позитивних тенденцій. Серед них можна виділити чотири основних взаємозв'язаних процеси:

- деідеологізація міжнародних відносин;
- перехід від конфронтації до партнерства і співпраці;
- розосередження влади в світовій політиці;
- демократизація і гуманізація світової політики.

ПОЛІТОЛОГІЯ ЯК СИСТЕМА ЗНАТЬ ПРО ПОЛІТИКУ

У світі налічується безліч різних наукових шкіл, що займаються вивченням і аналізом політичних процесів. Їх умовно можна розділити на три групи. Перша розглядає політичну діяльність в класових категоріях - це марксистська і неомарксистська теорії. Друга вивчає політику через призму соціальних процесів, що відбуваються у суспільстві. Цей напрямок політичної соціології. Третє інтерпретує політологію як науку про владу, що вивчає весь комплекс її проявів у державно організованому суспільстві.

Останній напрям, не ізолюючись від двох перших, є провідним у сучасному суспільствознавстві.

У самому широкому сенсі, політологія - це наука про сутність і системи влади та її використання класами, націями, соціальними групами (їх спеціальними політичними організаціями-партіями та державами) для відстоювання своїх інтересів у внутрішніх і зовнішніх (міжнародних) відносинах. Політологія вивчає суб'єкти політики (політичної влади), політичні структури, організації, погляди, відносини.

У центрі уваги політичної науки перебуває проблема влади. Без влади не може бути політики, оскільки саме влада виступає засобом її реалізації. Своєрідність політології полягає в тому, що всі соціальні явища і процеси вона розглядає відносно політичної влади.

Як самостійна галузь соціальних наук політологія має свій об'єкт і специфічний предмет пізнання. Як відомо, об'єкт пізнання - це все те, на що спрямована діяльність дослідника, що протистоїть йому як об'єктивна реальність. Об'єктом політології є політичні відносини в суспільстві, взаємодія суб'єктів політики щодо завоювання, використання та утримання влади. Сюди включаються як процеси розвитку і функціонування влади, так і те, що є об'єктом політичного впливу - економічні, соціальні і духовні інтереси. Тому політичні відносини є об'єктом вивчення не тільки політології, а й філософії, соціології, права, історії та інших наук. Але кожна з цих наук має свій предмет у вивченні даного об'єкта.

Предмет науки складають специфічні закони та закономірності, яким підпорядковано розвиток даного об'єкта. Предметом політології є закономірності формування і розвитку політичної влади, форми і методи її функціонування та використання в державно організованому суспільстві.

Такий підхід до предмета політології, на перший погляд, дещо обмежує сферу застосування політичної науки. Але це не так. Категорія «політична влада» настільки універсальна, що в тій чи іншій мірі охоплює буквально всі політичні явища. Крім того, аналіз крізь «призму» політичної влади дозволяє виокремити в досліджуваних соціальних процесах новий сутнісний рівень, побачити їх тіньову, зовні приховану сторону. Наприклад, та дискусія про шляхи економічної реформи, яка так бурхливо протікає у нашому суспільстві, з точки зору економічної науки, являє собою спір про методи і принципи переходу до ринку. Але з точки зору політології - це не що інше, як теоретичне відображення боротьби різних соціальних сил за володіння економічною, а отже, і політичною владою в суспільстві.

Висновок: Саме політологія і покликана виявляти старанно приховуваний фактор влади, що стоїть за фасадом всіх політичних обставин, показувати його дійсний вплив на події в країні і за кордоном.

Залозний Михайло Віталійович

3 курс, ПСА, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Смірнова В. О., к. п. н., доцент кафедри політології, соціології і соціальної роботи
ФСП НТУУ" КПІ"

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ. ЗВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОСВІТИ

Національна безпека - це стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, суспільства і держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, при якому забезпечується сталий та прогресивний розвиток нації. До основних об'єктів безпеки відносять:

- особистість – її права і свободи;
- суспільство – його матеріальні і духовні цінності;
- держава – її конституційний устрій, суверенітет і територіальна цілісність.

Кожна нація, якщо хоче існувати і квітнути, має, перш за все, піклуватися про життєздатність культури та освіти у своїй державі.

Виходячи з вище сказаного, варто зазначити, що освітня програма відіграє важливу роль у веденні сучасної політики України, оскільки вона охоплює значну частину населення держави і є важливою складовою сукупності потреб, яка, зокрема, гарантує громадянам можливість отримання освіти.

Могутність будь-якої країни багато в чому визначається системою освіти, яка функціонує, живе і без упину розвивається. Сфера освіти – це область вкладення інвестицій, що дозволяють забезпечити більш високу продуктивність праці в різних сферах життєдіяльності.

Освіта відіграє важливу роль на всіх щаблях національної безпеки: суспільства, держави, особистості. Очевидно, що економічна, військова, соціальна, технологічна безпека України неможлива без сучасних науково-технічних розробок та висококваліфікованих кадрів.

Більшість вітчизняних та іноземних глобалістів стверджують, що без інноваційного навчання людство приречене на катастрофу. Лише якісна освіта, яка є міцним фундаментом, основою культурного розвитку держави, здатна забезпечити максимальний рівень безпеки національних інтересів. Без системи цінностей суспільство не може функціонувати і розвиватися в правильному руслі: воно перетворюється на жорстоких механізованих індивідів, збіговисько автономних неконтрольованих систем.

Забезпечення національної безпеки залежить від того, якою є освітня підготовка підростаючого покоління країни в ХХІ столітті, які її моральні ідеали, соціальні цінності, рівень загальної культури та професійної підготовки.

Фундамент досягнення благополуччя та національної безпеки України закладений з урахуванням того, що система освіти:

- має здатність активно впливати на розвиток матеріального і духовного виробництва;
- формує основну силу суспільства – кваліфікованих працівників виробництва;
- у великій мірі впливає на процеси зміни соціальної структури;

- є найважливішим засобом передачі молоді моральних цінностей, вироблених її попередниками;
- формує політичні погляди людей і прививає навички громадської діяльності, дає основи політичної і правової культури.

Національна безпека та інтереси держави значною мірою залежить від ефективності професійної освіти. Система освіти в Україні серйозно хвора - до старих невирішених проблем прибавляються все нові й нові, ще більш серйозні та тяжкі негаразди: відсутність кваліфікованих кадрів, бездуховність та аморальність суспільства, низький рівень фізичної культури серед молоді, занепад видавничо-поліграфічної справи та інші. Ці проблеми добре розуміють не лише більшість керівників, працівників професійних освітніх установ, але й підрастаюче покоління. На жаль, не розуміють, або не хочуть розуміти цього лише працівники держапарату, які в захопленні та ейфорії розповідають про сучасні інноваційні проекти: профільні школи та ліцеї, ЗНО, університетські комплекси тощо. Ситуація схожа на ту, коли будинок горить у німому полум'ї, а голосисті малярі продовжують фарбувати стіни уже неіснуючої домівки.

Зубарева Поліна Костянтинівна

3 курс, ПСА, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Смірнова В. О., к. п. н., доцент кафедри політології, соціології і соціальної роботи
ФСП НТУУ" КПІ"

УКРАЇНЬСЬКА ОСВІТА В ЗАГАЛЬЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Процес загальноєвропейської інтеграції охоплює усі сфери громадського життя: крім економічної, правової, соціальної він також включає і сферу освіти. Мова йтиме про залучення України в Болонський процес – вагомий крок у створення загальноєвропейського простору вищої освіти.

Болонський процес – це один із інструментів не тільки інтеграції в Європу, а і шлях до загальносвітової тенденції нашого часу – глобалізації. Це процес зближення і гармонізації систем вищої освіти країн Європи з метою створення єдиного європейського простору вищої освіти.

До основних цілей загальноєвропейського процесу можна віднести:

- Побудову Європейського простору вищої освіти, задля розвитку мобільності громадян з можливістю їх працевлаштування;
- Формування та зміцнення інтелектуального, культурного, соціального і науково-технічного потенціалу країн Європи;
- Посилення міжнародної конкурентоспроможності як національних, так і в цілому Європейської систем вищої освіти;
- Підвищення визначальної ролі університетів у розвитку національних та культурних цінностей;
- Змагання з іншими системами вищої освіти за студентів, вплив, престиж.

Варто зазначити, що європейська спільнота прагне внести вагомий внесок у розвиток якісної, фундаментальної освіти шляхом заохочення країн-учасниць до сприяння підвищення власної освітянської бази. Виходячи з цього, Європейська комісія надає фінансову та політичну підтримку у Болонському процесі, що виходить за рамки Європейського Союзу.

На даний момент східноєвропейські країни лише починають знайомитись із Болонськими процесами та ідеями й Україна тому не виняток.

На сьогоднішній день, освіта стала одним із найважливіших чинників політики України. Відповідно до цього здійснюються вагомі кроки. Від 28 лютого 2003 р., рішенням Міністерства освіти і науки України, було прийнято рішення про здійснення певних ключових заходів щодо виходу національної вищої школи на новий рівень освітніх послуг та забезпечення приєднання України до Болонського процесу.

На міжнародній конференції в норвежському місті Бергені, 19 травня 2005 року, Україні поповнила список країн, що приєдналися до Болонського процесу. Підписавши Болонську угоду, Україна зобов'язалась до 2010 року зробити дипломи своїх вищих учбових закладів конвертованими в Європі, а студентів – незалежними при виборі наукових дисциплін та місця навчання. Тобто Україна повинна була повністю перейти на європейські стандарти освітнянської системи.

Участь України в Болонських змінах націлене на активний розвиток і набуття нових ознак вищої освіти, а не на втрату кращих традицій та зниження національних стандартів якості. Орієнтація на даний загальноєвропейський процес не повинна призводити до надмірної перебудови державної системи освіти.

Болонські вимоги не спрямовані на вироблення певних, загально прийнятих правових норм, що однаково регулюють вищу освіту в Європі. Вони, насправді, є широким доступ до різноманітності освітнього і культурного надбання різних країн.

Варто також зазначити, що Україна, на даний момент, відчуває активну підтримку з боку європейської спільноти. Велика кількість місій Ради Європи, які розглядали стан освіти, проводили експертизу освітнянської законодавчої бази України, відіграли не останню роль у досягненні високого ступеня освіти. Ціленаправлена допомога та жорсткий контроль – ось що справді є гарним стимулом підвищення мобільності як вертикального, так і горизонтального розвитку освіти.

Основні напрямки розвитку освіти в Україні мають вагомий стратегічний характер – вони мають підштовхнути, прискорити процес поліпшення стану освіти та науки вже в недалекому, варто вірити, світлому майбутньому.

Скобук Вікторія Володимирівна

3 курс, факультет прикладної математики, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Мігалуш А.О., викладач кафедри політології, соціології та соціальної роботи

ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ ДЛЯ СТАНОВЛЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ

Усі люди мріють про безхмарне майбутнє, про ідеальне, в деякій мірі, навіть утопічне суспільство. На сьогоднішній день у світі, в тому числі, і у нашій країні, панує невдоволення соціумом, зокрема, підлітками та молоддю. Це і не дивно, адже в молодіжному середовищі виникли такі проблеми, як духовна спустошеність, громадянське безчестя, втрата моральних, ідейних орієнтирів. Відбувається люмпенізація та криміналізація молоді, що перешкоджає не лише побудові сучасної правової держави, а й існуванню нації, адже саме молодь є фундаментом майбутнього суспільства. Для того, щоб виховати достойних громадян, потрібно розробити досконалу систему освіти.

Освітній процес – це складне явище, яке включає засвоєння, осмислення, перероблення, передачу та використання знань і соціального досвіду. У формуванні особистості як

громадянина початок закладає ще початкова школа. Отже є потреба у викладачах, які зможуть прищепити дітям любов до таких якостей, як повага до прав і свобод людини, відповідальність, відкритість, критичне мислення і толерантність, а також посприяти вихованню цих чеснот. Потрібно не лише надати учням знання зі стандартних дисциплін, але й підготувати їх до суспільного життя в умовах демократії, що є складною динамічною системою яка поєднує: громадянські знання, на основі яких формуються уявлення про форми і способи функціонування громадянина в політичному, правовому, економічному, соціальному та культурному полі демократичної держави; громадянські уміння та досвід участі у соціально-політичному житті суспільства та практичного застосування знань; громадянські чесноти - норми, установки, цінності та якості, притаманні громадянину демократичного суспільства. Педагогіка має спиратись на традиції та досвід, створювати для дітей зв'язок з реаліями життя, показувати користь застосування отриманих знань на практиці.

Не менш важлива роль випадає на долю вищої освіти, яка закріплює початкові знання та надає нові, готує студентів до активної участі в соціальному житті, вчить адаптуватися до соціальних змін, генерувати та реалізовувати ідеї, визначати шляхи позитивних перетворень, розкривати себе як творчу особистість, проявляти ініціативу. Освітнянські заклади мають бути основою підвищення культурного рівня населення та прогресу суспільства в майбутньому. З економічної точки зору освіта виконує у державі ще й виробничу роль. Добре підготовлені в навчальних закладах фахівці забезпечують підвищення якості та продуктивності праці у порівнянні з попереднім періодом. Тому кошти, витрачені державою на освіту, сприяють збільшенню національного доходу у майбутньому. Для побудови прогресивного суспільства та процвітаючої економіки, необхідно приділяти велику увагу фінансуванню освітньої сфери. Потрібно забезпечити зв'язки з іншими країнами для перейняття у них досвіду та знань, з метою подальшого розвитку власної освіти. Постійною проблемою для України залишається «витік мізків». Так, як ізолювання молоді у країні є неприйнятним для демократичного суспільства, потрібно сприяти створенню вакансій та хороших умов праці, які б зацікавили молодих українців.

Від ефективності освіти також залежить і національна безпека. Добре освічені, зі сформованим світоглядом та власними цінностями люди, які успішні у своїй професії, навряд чи підуть на злочин. Тому, якщо держава забезпечить якість та доступність освіти, рівень злочинності значно зменшиться.

З усього вище сказаного впливає значущість освіти для розбудови демократичної держави. В освітній сфері України існують багато різноманітних проблем, але усі можна вирішити за допомогою збільшення фінансових видатків державою в освітню сферу та добросовісної підготовки фахівців освітньої сфери. Усі зміни не можна здійснити за місяць або рік, на це потрібен час. Проте, для закладення міцного фундаменту держави, потрібно працювати сьогодні, і будемо вірити, що в майбутньому Україна буде на рівні з розвинутими країнами, а головне – не втратить красу та оригінальність своєї нації.

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В ГАЛУЗІ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БАЗОВИХ ПРАВ ЛЮДИНИ

Виховання справжнього громадянина та патріота – ось що є надзвичайно важливим сьогодні, та наша держава ставить це невідкладне завдання на одну з останніх позицій. Слід відзначити, що підрастаюче покоління, яке вже у скорому часі має будувати нове суспільство, закладаючи в нього патріотичні і духовні цінності, та, звісно, приумножувати здобутки нації власне до цього не підготовлене. Адже на сьогоднішній день погано розвинена методика формування принципів громадянського суспільства в молодіжному середовищі, не забезпечена якісне навчання правам і свободам людини, а також відсутній постійний моніторинг системи громадянської освіти.

В Національній доктрині розвитку освіти (2002 р.) визначено, що головними напрямками державної політики щодо розвитку освіти є: «створення умов для розвитку особистості і творчої самореалізації кожного громадянина України, виховання покоління людей, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, оберігати і примножувати цінності національної культури та громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, незалежну, демократичну, соціальну державу як невід’ємну складову європейської та світової спільноти» (розділ II, частина перша).

Українським політикам потрібно зрозуміти, що вкрай важливо не лише заявляти про спрямованість освіти на побудову демократичної, правової і соціальної держави та гуманного суспільства, слід створити таку систему освіти і виховання, яка будується на принципах гуманізму, демократичності, толерантності, пріоритетності загальнолюдських цінностей. Звісно, чи не найважливіший вплив на формування майбутньої особистості та у вихованні підрастаючого покоління мають справляти вихователі та викладачі. І саме кваліфікований і досвідчений викладач може сформувати у дитини правильні погляди на життя. І першим етапом правильно організованого виховання є знання та розуміння вчителем тих норм і правил поведінки, які повинні бути сформовані в процесі взаємодії з дитиною. Провідну роль у групі методів формування свідомості особистості відіграють словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, діалог, лекція та ін.). А також етична бесіда, переконання, диспут, приклад. При використанні методів цієї групи необхідно під час формування конкретних світоглядних понять, поглядів і переконань враховувати понятійну «базу» учнів, у процесі переконання впливати не тільки на розум, а й на емоційну сферу, наводити близькі й зрозумілі приклади, домогтися, щоб учні не тільки зрозуміли вихователя, а й погодилися з ним.

Але, треба відзначити, що не лише школа має виховувати людину на основі демократичних засад, а й позашкільні структури. Питання щодо визначення концептуальних засад громадянської освіти та навчання базовим правам людини не залишилися поза увагою в законах «Про позашкільну освіту» (2000 р.), «Про дошкільну освіту» (2001 р.) та «Про вищу освіту» (2002 р.). У них, зокрема, зазначено, що «основним завданням позашкільної освіти є: виховання громадянина України; вільний розвиток особистості та формування соціально-громадського досвіду; виховання поваги до Конституції України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії» (стаття 8 Закону «Про позашкільну освіту»).

Освіта повинна формувати ціннісну систему суспільства, яка має бути відкритою, варіативною, толерантною, здатною забезпечити становлення громадянина і патріота, консолідувати суспільство на засадах прав особистості, зменшення соціальної нерівності.

Дрозда Тетяна Петрівна

3 курс, факультет прикладної математики, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Мігалуш А.О., викладач кафедри політології, соціології та соціальної роботи

СИСТЕМА ПОЛІТИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ У 80-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ

Розвиток політичної освіти в наші дні повинен займати вагоме місце в українському суспільстві. Та не дивлячись на це, на сьогодні в Україні відсутня дієва система політичної освіти. Це спричинило байдужість громадян до прийняття участі у політичному житті держави. Крім того суспільство намагається викреслити весь попередній досвід, але можливо саме вивчення радянського минулого підштовхнуло б громадян до хоча б невеликих дій і вчинків в політичній сфері, спричинило б пробудження у них так званої політичної свідомості.

На жаль сучасні дослідники акцентують свою увагу на сучасному стані політичної освіти і науки в Україні, а праці, в яких розглядалась би система політичної освіти радянського періоду, відсутні. Хоча корисно було б дізнатися, що у 80-х роках ХХ століття більшість тих, хто навчався у мережі політосвіти, мали достатню політичну і загальноосвітню підготовку. Удосконалювати свої знання вони могли у галузі теорії та історії партії, філософії, політичної економії, наукового комунізму.

Як зазначено в джерелах, наприкінці радянського періоду в історії України склалася наступна досить ефективна система поширення політичних знань серед населення, яка мала вплив на формування світогляду людей та суспільної думки. У системі політосвіти були три чітко визначені ланки: початкова, середня і вища, які відрізнялися за ступенем складності матеріалу, що вивчається, методикою занять, видами і стабільними формами навчання. Це забезпечувало наступність і безперервність політосвіти, оскільки кожна наступна ланка була продовженням попередньої.

Політшколи – початкова ланка. Це були особи, які не мали середньої освіти, майже не володіли навичками самостійної роботи над політичною літературою. Програма політшколи складалася з вивчення біографії В.І. Леніна, основ політичних знань, основ економіки. Також вивчалась історія партії та поточні документи КПРС. Заняття проводилися здебільшого у вигляді розповідей пропагандиста.

Середня ланка – школи основ марксизму-ленінізму. Аудиторія слухачів цієї школи підвищувала свій ідейно-теоретичний рівень знань, навчалися самостійної роботи над творами класиків марксизму-ленінізму, партійними документами, суспільно-політичною літературою, вмінням вести політичну роботу в масах. Тут здобували знання з філософії, політичної економії, наукового комунізму, історії КПРС і КПУ. Додатковими заняттями були основи економіки і управління виробництвом. Основними методами проведення занять були лекції та бесіди, слухачі яких виконували завдання, пов'язані з аналізом і систематизацією місцевих матеріалів з питань партійної, господарської і ідеологічної роботи.

Університети марксизму-ленінізму, обласні, міські та районні школи партійного господарського активу, теоретичні, методологічні семінари, конференції з важливих теоретичних проблем філософії, політичної економії, наукового комунізму, історії КПРС і КПУ, партійного і радянського будівництва представляли собою вищу ланку. В цих школах

на семінарах слухачі поглиблено вивчали актуальні питання, безпосередньо пов'язані з їх виробничою та суспільно-політичною діяльністю, підвищенням ефективності виробництва, якості роботи, удосконаленням управління економікою, соціальними і духовними процесами, міжнародними відносинами і зовнішньою політикою. Заняття проводилися у вигляді лекції та теоретичних співбесід, обговорювалися підготовлені слухачами реферати. Крім цього слухачі займалися самостійно за індивідуальними планами.

Отже, проаналізувавши все вище зазначене, можна зробити висновок, що не зважаючи на занадто поширену ідеологію марксизму-ленізму у політичній освіті в радянські часи був здобутий великий позитивний досвід, який сьогодні, на жаль, майже повною мірою забутий. Але цей досвід слід вивчати, оскільки ці знання можуть знадобитися в спробах покращити політичну освіту сьогодення.

Чапалюк Б.В.

ФАКС, 3 курс, ВА-01.

Науковий керівник:

Ларченко М.Л., к. політ. н., доцент

ПРАВИЛЬНЕ, КРАСИВЕ ТА ХОРОШЕ У СВОБОДІ ВИРІШЕННЯ НАУКОВИХ ЗАВДАНЬ

Наука — це процес творчої діяльності з отримання об'єктивних знань про закономірності розвитку природи, суспільства і мислення.[1] Наука — це не завжди складно, але не завжди просто. Це засіб, який людина використовує для пізнання навколишнього світу. Щоб розпочати процес пізнання спочатку необхідно сформулювати наукову проблему, на якій вирішив сконцентрувати свою увагу науковець.

Проблема – це те, що не пізнане і що потрібно пізнати, своєрідне «знання про незнання». Її постановка зумовлена потребами практичної діяльності та суперечностями між вже існуючими теоріями і новими фактами. На цьому етапі важливо, по-перше, усвідомлення певної ситуації як завдання, по-друге, чітке розуміння змісту проблеми, її формулювання з розмежуванням відомого і невідомого. Шлях її вирішення може потребувати виходу за рамки вже досягнутого знання.

А. Ейнштейн, Л. Інфельд підкреслювали, що сформулювати проблему набагато важливіше, ніж вирішити її. Для того, щоб поставити нове запитання, відкрити нову можливість, подивитися на стару проблему з нової точки зору, необхідно креативно мислити, мати творчу уяву, яка, власне, і рухає науку вперед. Після постановки проблеми науковець починає шукати факти, що підтверджують існування того чи іншого феномену. Поняття факту не є щось само собою зрозуміле, як видається на перший погляд. Адже в якості факту може виступати і відсутність тих явищ, існування яких передбачалося або вважалося вже доведеним, якщо спростовані дані припущення і докази. Ними можуть бути омани, ілюзії, що є феномени свідомості, пізнання. Нарешті, встановлення фактів можливо шляхом припущень, здогадок, гіпотез, які допускають існування деяких, невідомих науці фактів, якщо ці припущення, здогади, гіпотези отримають в кінцевому підсумку підтвердження. Будь-який науковий факт є однією з багатьох проекцій того чи іншого реального явища, отриманого з відповідної теоретичної точки зору. Таким чином, залежно від характеру концептуального тлумачення, одні й ті ж явища слугують основою для «виробництва» різних наукових фактів. Як приклад можна навести існування двох теорій світла - корпускулярної теорії Ньютона і хвильової теорії Г'юйгенса.

Для кращого пізнання навколишнього світу науковець починає висувати різноманітні гіпотези, які виступають в якості науково обґрунтованих припущень, здогадів, що виходять з наявних фактів. Гіпотеза являє собою проблематичне, недостовірне, вірогідне знання; вказує шлях можливого вирішення проблеми. Це припущення, що спирається на силу психологічної і логічної впевненості в її правдоподібності.

Після формування гіпотези, людина намагається довести це твердження. Для цього проводяться різноманітні досліді, спостереження за явищем, за рахунок якого була висунута гіпотеза. Згодом, в результаті спостережень, дослідів відбувається спростування чи підтвердження висунутої гіпотези.

Після всіх цих етапів перед науковцем постає завдання, для вирішення якого потрібно застосувати нові знання. Для цього необхідно провести аналіз та синтез всього процесу пізнання. І тут перед нами постає нова проблема — завдання може мати декілька правильних рішень, що можуть приводити до однакових результатів. В даному випадку, рішення — це прояв творчості науковця, адже він вирішує як краще і найшвидше вирішити поставлену перед ним проблему.

Список використаних джерел:

1. <http://uk.wikipedia.org> — вікіпедія.
2. Гришунин С. И. Философия науки. Основные концепции и проблемы : учебное пособие / С.И. Гришунин. – М. : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – 224 с.
3. Кохановский В. П. Философия и методология науки / В.П. Кохановский. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1999. — 576с.

Шнира А.В.

ФАКС, ВА-01

Науковий керівник:

Ларченко М.Л., к. політ. н., доцент

НАТОВП ЯК ФОРМА МАСОВОЇ ПОВЕДІНКИ

Поведінка людини в соціумі може існувати у різних формах. Деякі з них нам звичні, інші - дивні. Існують форми поведінки як суто індивідуалізовані, що цілком або в значній мірі залежать від волі, бажань чи потреб особистості, так й такі ,в яких вони виявляються серйозно обмеженими прямим або опосередкованим впливом інших людей. Практично кожна людина або була учасником натовпу , або спостерігала за його поведінкою зі сторони.

Натовп можна визначити як безструктурне скупчення людей, позбавлених ясно усвідомлюваної спільності цілей, але взаємно пов'язаних подібністю емоційного стану і спільним об'єктом уваги [3] Дуже вдало з цього приводу висловився Г. Лебон: «Натовп схожий на листя, що піднімається ураганом і розноситься в різні боки, а потім падає на землю»[1]. У зв'язку з якими-небудь вражаючими подіями, що зачіпають головні цінності людей, на основі емоційного збудження виникають певні стихійні дії.

Хочу також навести ще один вислів: «Ліс рубають, а тріски летять». Незважаючи на те, що однією з істотних ознак натовпу є випадковий склад учасників, нерідко його формування починається з якогось ядра, яке складають найбільш активні індивіди. Первісне ядро натовпу може скластися під впливом раціоналістичних міркувань і ставити перед собою цілком певні цілі. Але надалі воно розлітається як ті тріски після вирубки лісу. Натовп збільшується, вбираючи в себе людей, які, здавалося б, нічого спільного один з одним до цього не мали. В ході другого етапу почуття ще більше загострюються і виникає готовність реагувати на

інформацію, що надходить від присутніх. Наростає і емоційне збудження. Люди опиняються схильними не тільки до спільних, а й до негайних дій.

Завдання найбільш активних членів натовпу - направити і використати його руйнівну енергію в необхідному напрямі та згідно поставлених цілей.

Обивателі - суб'єкти, що приєдналися до натовпу внаслідок ідентифікації своїх ціннісних орієнтацій, можуть не виявляти великої активності. Їх приваблює сама подія в якості хвилюючого видовища, яке урізноманітнює їх нудне існування. Не факти самі по собі вражають уяву натовпу, а те, як вони подаються.

Цікавою є і позиція З.Фрейда щодо поведінки людини в натовпі. Він задається питанням: чому ми змінюємося, присвоюємо думки інших людей, хочемо бути схожими на інших? Фрейд розглядав натовп як людську масу, що знаходиться під гіпнозом.[2] Найнебезпечніше і найсуттєвіше в психології натовпу - це його сприйнятливність до навіювання. Які ж причини цього? Пояснюючи те, що пов'язує людей в натовпі, він пропонує поняття лібідо. Воно охоплює всі види любові - до себе, до дітей, своїх ідей тощо. Саме під впливом імпульсу любові утворюються зв'язки між людьми. У будь-яких відносинах, на перший погляд абстрактних і байдужих, нейтральних, криються сильні емоції, які ми найменше усвідомлюємо. Лібідо постає як фундамент, що забезпечує єдність натовпу. Але в той же час натовп має антисоціальні нахили, які перешкоджають об'єднанню, які він повинен подолати.

Загубившись в анонімній масі, роблячи «як усі», людина перестає відповідати за власні вчинки. Звідси і та жорстокість, яка зазвичай супроводжує дії агресивного натовпу. У натовпі свідомо особистість зникає, розчиняється. Індивід віддає себе у владу таким інстинктам, яким ніколи, будучи в інших ситуаціях, не дає волю. Там, де індивід позбавлений можливості безпосередньо сприймати картину поведінки оточуючих, все більшу роль відіграють засоби масової інформації - газети, радіо, телебачення, інтернет.

Список використаних джерел:

1. Психологія. Навчальний посібник для студентів ВНЗ (за ред. О. В. Винославської) К. 2005. - 300с.
2. Густав Лебон. Психология масс. М. 1998. - 120с.
3. Фрейд З. «Я» і «Воно». - Тбілісі, 1991. – 108с.

СЕКЦІЯ № 13. ПРАВОВА СИСТЕМА: «ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИСТОСТІ»

Куратори секції: к.ю.н., доц. Чепульченко Т. О., к.ф.н., доц. Мороховська Н.С.

Секретар: Лучко Олена

Курочка Ігор Олександрович

СП-21, ФСП НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Чепульченко Т.О., к.ю.н., доцент

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ЧИ РАДЯНСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ?

Сьогодні у світі відбуваються глобалізаційні процеси в різних сферах, які також є важливою проблемою для вищої освіти, бо від адекватного впровадження в процес утворення складових елементів глобалізації та інтернаціоналізації залежить, по суті, сама модель системи освіти, або інакше - рівень кваліфікації трудових ресурсів.

Світова глобалізація проявляється у всіх сферах життя, не виключенням є і сфера освіти. Прямим результатом розвитку цих тенденцій в освіті, став «Болонський процес»: процес створення країнами Європи єдиного освітнього простору. Його початок було покладено підписанням у 1999 р. в Болоньї (Італія) Болонської декларації, в якій були сформульовані основні цілі, що ведуть до досягнення порівнянності і, в кінцевому рахунку, гармонізації національних освітніх систем вищої освіти в країнах Європи.

Вища освіта є сферою, яка значною мірою впливає на те, як формується суспільство, тому роздробленість, строкатість освітніх систем перешкоджають єднанню Європи.

Єдина Європа передбачає вільне пересування праці (робочої сили), товарів і капіталу, звідси необхідність в порівнянності кваліфікацій у галузі вищої освіти, без чого вільне пересування висококваліфікованих кадрів неможливо.

Одним з важливих положень Болонського процесу є орієнтація вищих навчальних закладів на кінцевий результат: знання випускників повинні бути застосовні і використані на користь, як народу своєї країни, так і інших країн Європи.

Однак Болонський процес, з нашої точки зору, має безліч недоліків. У Європі до Болонської декларації існує неоднозначне ставлення. Перш за все, це викликано стурбованістю заявленим у декларації прагненням до загальної уніфікації. Багато ВНЗ виступають проти Болонського процесу, чинячи опір уніфікованим принципам освіти. Керівництво цих університетів вважає, що сильний ВНЗ повинен мати власне обличчя, а пристосування до уніфікованої системи - доля слабких. Ще одним, на мій погляд, недоліком Болонської системи, є практика тестування, як основного методу перевірки знань, що властиво американським університетам. Даний спосіб перевірки знань непродуктивний, особливо в гуманітарних науках, що в кінцевому підсумку призводить до зниження рівня освіти. Одним з важливих чинників є недостатня обізнаність та поінформованість студентів і викладачів про Болонську систему, а також непримиренність до цієї системи, зокрема, на пострадянському просторі, що говорить про ті складнощі відповідності даної системи існуючим реаліям.

Стає очевидно, що сама ідея реформування досить непогана, проте, вона повинна працювати на ділі, що сьогодні досить складно здійснити.

Чи є це тією гідною заміною, яку ми маємо сьогодні? - Я відповім, що швидше за все ні!

Спробую пояснити свою позицію, за допомогою звернення до особливостей радянської системи освіти, яка, на мій погляд, має безліч переваг порівняно з сьогоднішньою системою.

По-перше, самим значною перевагою є вседоступність вищої освіти, так як в Радянський час воно було абсолютно безкоштовним. Право громадян СРСР на освіту було закріплено в Конституції СРСР. Стаття 45 Конституції СРСР 1977 року проголошувала: «Громадяни СРСР мають право на безкоштовну освіту всіх видів».

Говорити сьогодні про вседоступності освіти не доводиться, оскільки все дорожче стає та ціна, за яку ми можемо купити цей "товар".

По-друге, Радянська школа давала базові знання для вступу у вищий освітній заклад, на основі шкільної підготовки, що не вимагало величезних витрат.

Інша картина склалася сьогодні, коли для вступу до ВНЗ, як мінімум необхідно пройти через руки репетиторів, так як шкільні знання не достатні для вступу. Звичайно ж, не кожна сім'я може собі дозволити найняти репетитора, що коштує не малих витрат. З цієї причини, багато дітей з неспроможних сімей не можуть отримати вищої освіти.

По-третє, метод контролю і перевірки знань був досить продуктивним і зрозумілим для викладачів, школярів, студентів як у школах, так і у ВНЗ. Викладач міг переконатися в наявності мінімальних знань у студентів, отриманих в процесі навчання.

Сформована практика механічно розставлених галочок на папері, мова йде про тестування, не дає в реальності розуміння про наявність дійсних знань у студентів, особливо гуманітарного профілю, в якому студент повинен відтворювати знання в живу, а не вибирати варіанти відповідей у тестах. Це призводить до значного зниження рівня освіти, в результаті чого ми маємо безліч фахівців, які не мають достатньої компетентності в тій сфері, яку вони самі обрали.

По-четверте, Радянські університети, після закінчення навчання, влаштовували випускників на відповідну роботу, за фахом, що сьогодні звучить щось дивним.

Що коїться в наші дні, всім практично відомо, коли новоспечений фахівець шукає собі роботу, проте, потреби в його професії давно вже немає.

Безумовно, не посперечаєшся з тим, що сьогодні людині надано набагато більше можливостей отримувати інформацію, поширювати свої наукові роботи миттєво по мережі, мати тісне взаємовідношення з зовнішнім світом, проте, рівень освіти як такої зазнає спад.

Усім нам відомо, що в ідеалі нічого не буває. Ніхто не говорить про те, що Радянська система освіти була ідеальною, однак, на тлі існуючих реалій, ми змушені погодитися з тим, що ця система була продуктивною і найголовніше конкурентноздатною.

Вищевикладені аргументи на користь Радянської системи і ту картину, яку ми отримали в результаті, дають нам привід для роздумів:

Треба усвідомлювати, що здійснення болонського процесу вимагає його пристосування до національних систем освіти, без чого ця система не буде життєздатною.

Нам необхідний прикладної процес виробництва знань, що насправді має величезну цінність.

Вищевказані переваги Радянської системи, сьогодні є для нас певним ідеалом на тлі існуючої реальності. Це те, що ми мали ще в недавньому минулому і, що зруйнували своїми руками. Прагне до відновлення цього ідеалу або продовжувати шлях за відомим нам напрямку, вирішувати нам, однак, ясно одне: Радянський Союз був однією з наймогутніших держав світу, основною запорукою якого, безперечно була система освіти.

Павленко Тетяна Василівна
помічник судді Верховного Суду України

ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТІЙНОГО АПАРАТУ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ЩОДО ЛІЦЕНЗУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Державотворчі процеси, що відбуваються в Україні, вимагають розробки та впровадження програм з підвищення стандартів життя населення, що неможливо без економічного розвитку держави вцілому. Невід'ємною складовою зазначених процесів є Програма економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» (далі – Програма), в якій основними завданнями визначено побудову сучасної, стійкої, відкритої й конкурентоспроможної у світовому масштабі економіки, формування професійної й ефективної системи державного управління та підвищення добробуту українських громадян.

Світовий досвід засвідчує, що побудова та сталий розвиток держави можливий лише за умови належного забезпечення соціальних гарантій населення, невід'ємною частиною яких є медичне обслуговування. Програма приділяє особливу увагу підвищенню стандартів життя шляхом реформування медичного обслуговування, метою якого є поліпшення здоров'я населення, забезпечення рівного й справедливого доступу усіх громадян до медичних послуг належної якості. Для досягнення цього поставлено такі завдання:

- підвищити якість медичних послуг;
- підвищити доступність медичних послуг;
- поліпшити ефективність державного фінансування;
- створити стимули для здорового способу життя населення й здорових умов праці.

Невід'ємною частиною покращення якості надання медичних послуг є адміністративно-правове забезпечення питань захисту прав пацієнтів, обов'язкового медичного страхування, стандартизації медичних послуг, дотримання лікарської таємниці та ліцензування надання медичних послуг. Питання ліцензування надання медичних послуг набуває особливої актуальності в умовах політичних, економічних та соціальних перетворень, які можуть стати рушійною силою для початку відродження медичних установ державної та комунальної форми власності, що неминуче стимулюватиме приватні медичні установи перейти на принципово новий рівень надання медичних послуг.

Тривалий проміжок часу держава не приділяла належної уваги питанню ліцензування. Проте на сьогоднішній день питання ліцензування знайшло своє відображення в Законі України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (далі – Закон), який визначає види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, порядок їх ліцензування, встановлює державний контроль у сфері ліцензування, відповідальність суб'єктів господарювання та органів ліцензування за порушення законодавства у сфері ліцензування. Статтею 1 Закону надається визначення терміну «ліцензування», а саме: «ліцензування – видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування». Одним з основних принципів державної політики у сфері ліцензування, яким є захист прав, законних інтересів, *життя та здоров'я громадян*, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави.

Статтею 9 Закону медична практика внесена до переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. У наказі Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики» від 2 листопада 2011 року № 49 термін «медична практика» має таке значення – вид

господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, який провадиться закладами охорони здоров'я та фізичними особами – підприємцями, які відповідають єдиним кваліфікаційним вимогам, з метою надання видів медичної допомоги, визначених законом, та медичного обслуговування. У статті 3 Закону України «Основи законодавства про охорону здоров'я» від 19 листопада № 2801–ХІІ наводяться визначення, які розкривають суть таких термінів, як: медична допомога та медичне обслуговування, що використовуються у нормативно-правових актах та повсякденному житті.

Аналіз чинного законодавства та наукової літератури дозволяє зробити висновок про часткове врегулювання понятійного апарату, який вживається в нормативно-правових актах, що регулюють надзвичайно важливу та актуальну галузь – галузь охорони здоров'я.

Белотел Марія Олександрівна

Студентка 1-го курсу факультету соціології та права НТУУ «КПІ»

Наукові керівники:

Чепульченко Т.О.,

к.ю.н., доцент, завідувач кафедри теорії права та держави ФСП НТУУ «КПІ»,

Мороховська Н. С., к.ф.н., доцент.

ІМЕННІ ЗАЛІЗНИЧНІ КВИТКИ : КРОК ВПЕРЕД ЧИ ПЕРЕЖИТОК МИНУЛОГО?

Із шостого квітня 2013 р. залізничний квиток можна буде придбати, пред'явивши в касі документ, що посвідчує особу, або його копію, чи усно зазначивши в касі ім'я та прізвище пасажирів, а під час посадки до вагона треба буде пред'явити оригінал документа. Такі зміни до «Порядку обслуговування громадян залізничним транспортом» вніс Кабінет Міністрів 6 березня 2013р..

Міністерство інфраструктури стверджує, що іменні квитки потрібні для посилення контролю та безпеки під час проїзду. Любов українських чиновників до контролю відома, але чому ж тоді не хочуть посилювати контроль та безпеку в регіональних та приміських поїздах? І як наявність імені та прізвища в квитку підсилює безпеку пасажирів?

Також міністерство стверджує, що ця новація потрібна для оформлення електронних квитків і надасть можливість оформлювати поїздки через канали самообслуговування. Цей аргумент виглядає зовсім безглуздим, бо під час купівлі електронних квитків через Інтернет чи в автоматі ідентифікується особа платника, а не пасажирів, і вводити дані пасажирів до квитка нема потреби. В жодній країні ЄС немає такої практики, на всіх станціях є автомати для самообслуговування, що видають безіменні квитки.

Стверджують, що запровадження іменних квитків ліквідує спекуляцію квитками та надасть можливість уникнути зловживань залізничників і пасажирів у разі виникнення страхових випадків. Проте зі страховими випадками успішно діяли і з безіменними квитками, а ось спекуляцію це тільки підсилить.

Запровадження іменних залізничних квитків і збір інформації про пересування пасажирів масово порушує право на приватність. Ніхто не повідомляє пасажирів про ведення такої бази даних і не питає їхньої згоди на внесення та зберігання даних про їхні поїздки. Наявне ігнорування конституційної норми про збір інформації про особу виключно з її згоди крім випадків, визначених законом. У жодному законі згадана база не визначена, її

функціонування регулюється відомчими інструкціями. Відповідно, порушується також закон про захист персональних даних: мета збору та сам факт зберігання інформації в базі даних навіть не оприлюднені. Усе це створює можливості для зловживань, наприклад, для політично обумовленого контролю за пересуваннями пасажирів, зокрема, для стеження за пересуваннями представників опозиції, журналістів та громадських активістів.

Використання іменних квитків серйозно обмежить свободу пересування. Адже особа, документи якої, наприклад, вкрали, не може скористатися залізничним транспортом. Проте законодавство чітко визначає, що свобода пересування не може обмежуватися через відсутність тих чи інших документів.

Повсякденне життя людей суттєво ускладниться, особливо для організації групових подорожей або подорожей іноземців. Незручності принесе й неправильне внесення прізвища до квитка. Черги до залізничних кас збільшаться, оскільки час продажу квитків збільшиться вдвічі.

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що, з однієї сторони, це нововведення свідчить про цілковите нерозуміння органами державної влади конституційного припису щодо головного обов'язку держави – утвердження і захисту прав людини, а, з іншої сторони, введення іменних залізничних квитків пов'язано з повним поетапним переходом на електронні квитки в найближчому майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок обслуговування громадян залізничним транспортом». – Офіційний вісник України - 1997 р., № 12, том 1, стор. 167, код акту 407/1997

2. <http://peremoga-fastiv.com.ua>

Гричанюк Анастасія Костянтинівна

Студентка 3-го курсу факультету авіаційних і космічних систем НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Ларченко М.Л., к. політ. н, доцент

ІНТЕРЕСИ СУСПІЛЬСТВА В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

Сучасний стан розвитку суспільства характеризується підвищенням ролі інформаційної сфери, яка представляє собою сукупність інформації, інформаційної інфраструктури, суб'єктів, котрі здійснюють збір, формування, розповсюдження й використання інформації, а також системи регулювання суспільних відносин, які при цьому виникають. Розробка концепцій функціонування інституцій інформаційної сфери стає найважливішим елементом сучасної теорії суспільно-політичного розвитку, відбиває його об'єктивні тенденції і формує гуманістичний вимір технологічного оновлення виробництва, науки, освіти й поглядів на національну безпеку[1]. На сучасному етапі розвитку суспільства інформація є стратегічним ресурсом. Це – закономірний етап розвитку цивілізації, коли під впливом інформаційних і телекомунікаційних технологій відбуваються зміни в економіці, соціальній структурі, праві, культурі, державному управлінні тощо. Інтереси суспільства в інформаційній сфері полягають у забезпеченні прав особистості, зміцненні демократії, створенні соціальної правової держави, досягненні й підтриманні суспільної згоди, а також у духовному оновленні держави[2]. Слід

зазначити, що інформація й знання є неоднозначними компонентами розвитку суспільства. Необхідне їх глибоке структурування, опанування кожною людиною особисто, і все це нам треба робити сьогодні швидко в умовах, коли темпи розвитку цивілізації постійно зростають, а інформація накопичується надто швидко. Збільшення обсягів інформації створює умови не просто для якісних змін у суспільстві, а формує нову модель у відносинах між громадянами й країнами, трансформуючись у поняття «інформаційне суспільство», яке має стати головним інтегруючим поняттям сучасної суспільно-філософської парадигми розвитку людства[3]. Найважливішою базою законодавчого й нормативного забезпечення розвитку інформаційної сфери, правових актів, що з'являються розрізнено, недостатньо в умовах активного впливу на інформаційну сферу України з боку іноземних держав та транснаціональних корпорацій. Доводиться констатувати, що українське законодавство та юридична практика у сфері регулювання інформаційної діяльності не відповідають сучасним вимогам. Причиною є те, що більшість актів є або скопійованими з російського законодавства, або дещо модернізованими актами колишнього СРСР. Це стосується, зокрема, законів України «Про інформацію», «Про телебачення і радіомовлення», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» тощо[3]. Попри велику кількість змін, внесених до них протягом останніх років, ці нормативні акти потребують оновлення, а можливо, й цілковитої переробки, оскільки не відповідають викликам сучасної ситуації у світовому інформаційному просторі. До того ж ці закони часто суперечать один одному, створюючи умови, коли ми навіть не маємо чітких, законодавчо узгоджених понять для вибудови єдиної державної політики в інформаційній сфері. Отже, інформаційне суспільство, про яке ми говоримо, – це суспільство, в якому в розвиткові продуктивних сил і виробничих відносин, у збільшенні капіталу на передній план виходять знання, розвиток науки та інформації [4]. Воно створює нову форму власності – особисту, яка приходить на зміну приватній. Особиста власність – це власність людини на знання й інформацію – усуває індивіда певною мірою від особистої участі в процесах виробництва, внаслідок його автоматизації, насиченості новими роботизованими системами, врешті, знаннями, які можна поповнювати за рахунок розвитку науки і власного інтелекту [5].

Список використаних джерел:

1. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура. – М., 2000. – С. 395
2. Соснін О. В. Корупція: витоки та шляхи подолання // Юридичний вісник України. – 2011. – № 11(819). – С. 6–7; 2011. – № 12(820). – С. 5.
3. Соснін О.В. Національні інтереси в інформаційній сфері // Віче. Журнал верховної ради України. – 2011. - №9(817). – С. 2;
4. Закон України «Про інформаційну політику». – Ст. 6. Закон України «Про доступ до публічної інформації». // <http://zakon2.rada.gov.ua>
5. Мелюхин И. С. Информационное общество: истоки, проблемы, тенденции развития. – М., 1999.
6. Иноземцев В. Л. Личное против частного? (Размышления о путях трансформации отношений собственности) // Общество и экономика. – 1997. – № 9–10. – С. 13.

Довжик Альона Михайлівна

Студентка 1-го курсу факультету соціології та права НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Чепульченко Т.О.,

к.ю.н., доцент, завідувач кафедри Теорії права і держави

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ПОЧАТКОВУ ОСВІТУ

Освіта - істотне право, яке дозволяє кожній людині еволюціонувати в соціальному відношенні, ключовий інструмент для того, щоб скоротити уразливу позицію мільйонів людей у світі. Право на освіту життєво важливе для економічного, соціального і культурного розвитку усіх суспільств. Освіта має за кінцеву мету - поліпшення якості життя людини. Комітетом ООН з економічних, соціальних і культурних прав виділяються чотири основні характеристики права на освіту: наявність, доступність (недискримінація, фізична та економічна доступність), прийнятність і адаптованість освіти. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права прийнятий Генеральною асамблеєю ООН 16 грудня 1966 року, який набрав чинності 3 січня 1976 року передбачає обов'язковість і безкоштовність початкової освіти. Це - обов'язок країн гарантувати право кожної дитини на освіту. Вони повинні зосередити свої зусилля на цьому, щоб зробити школи доступними і вільними для усіх дітей.

Право на освіту продекларовано в статті 26 Загальної декларації прав людини, закріплене у Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права, Конвенції про права дитини, Першому протоколі Європейської Конвенції про захист прав людини і основних свобод. Крім того, дане право визнано у ряді національних конституцій, наприклад наприклад бельгійська конституція (стаття 24), Конституція Королівства Нідерланди (стаття 23), або Конституція України (стаття 53). Освіта в Україні регулюється різними нормативно-правовими актами і насамперед Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту» тощо.

Але не зважаючи на це, у світі 759 мільйонів дорослих людей не мають базових знань (ЮНЕСКО 5th International Conference on Adult Education). Нині, більше 100 мільйонів дітей по всьому світу, які досягли шкільного віку, не відвідують школу. Дівчата при цьому найбільш схильні дискримінації в отриманні доступу до освіти по досягненні шкільного віку. Для соціально незахищених верств населення таких як біднота, сироти, хворі на СНІД практично немає доступу до освіти. Результатом цієї проблеми стало 15 процентів неосвіченого населення у світі.

Тобто, доступність освіти і відвідуваність шкільних установ є факторами, які визначають прогрес шкільної освіти серед дітей. Освіта - це інвестиції в майбутнє, і є доказом того, що нерегулярне відвідування школи знижує ефективність навчального процесу, а, згодом, і шанси дітей на успішне власне майбутнє та держави. Існують безліч причин важко-доступності освіти і невідвідування шкільних установ: місце розташування (клімат), статева нерівність, вартість навчання та бідність, дискримінація, фінансовий дефіцит країн, що розвиваються.

В Україні є також певні проблеми з освітою. На рівні конституційного законодавства, початкова освіта в Україні є обов'язковою і безкоштовною. Разом із тим, велика кількість дітей шкільного віку залишаються неохопленими навчанням у загальноосвітніх навчальних закладах. Держава не здійснює належним чином аналіз причин цієї проблеми і відповідне реагування. Стурбованість викликає забезпечення доступу до освіти дітей, які не відвідують

школу «за станом здоров'я». Існують значні проблеми з організацією індивідуального навчання вдома та в лікувальному закладі. Ситуація для багатьох дітей з інвалідністю залишається складною в тому, що сім'я змушена робити вибір – або надати можливість дитині проходити навчання в спеціалізованому закладі з відривом від сім'ї, або виховуватись в сімейному середовищі зі значним обмеженням або відсутності доступу до освіти. Матеріальне забезпечення навчальних закладів не дозволяє належним чином гарантувати навіть безпечне середовище для учнів не маючи в достатньому обсязі коштів для періодичного ремонту будівлі школи.

Отже, можна зробити висновок, що право на освіту є фундаментальним правом кожної людини. Освіта надає можливість передачі загальних принципів до нових поколінь, збереження і увічнення соціальних цінностей. Освіта, в яку ми віримо, надає нам можливості роботи, поваги і соціальне усвідомлення власного місця у житті. Тому міжнародне співтовариство повинно зробити все для вирішення проблеми доступу до освіти.

Список використаних джерел:

- 1) «Back to school? » Global Campaign for education .
- 2) «Rich world, poor world: education and the developing world».
- 3) «Barriers and bridges: access to education for internally displaced children» Erin Mooney, Colleen French.
- 4) «Gender discrimination in education: the violation of rights of women and girls» Global Campaign for education .
- 5) «Право на освіту», Чотирнадцята сесія Ради з прав людини ООН з Універсального періодичного огляду (другий цикл), Громадська організація «“М'АРТ” (Молодіжна АльтеРнаТива)»

Підписов Денис Сергійович

аспірант, факультет соціології та права НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Голосніченко І.П., д.ю.н., професор, завідувач кафедрою адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

РОЗВИТОК НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ НА КАТЕГОРІЮ «РЕАЛІЗАЦІЯ НОРМ ПРАВА» (ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД)

Категорія “реалізація норм права” вважається однією з найбільш фундаментальних, що нарівні з такими як “правове регулювання”, “правові відносини”, “норма права” та “правотворчість” складає основу понятійного апарату як загальної теорії права так і кожної з його галузей. Дана категорія узагальнює у собі широке коло шляхів, якими регулятивні та охоронні можливості права знаходять своє втілення у реальній поведінці суб'єктів. Значення реалізації норм права важко переоцінити, оскільки будучи за своєю суттю статичною моделлю, законодавчою програмою майбутніх правовідносин норма права лише визначає суб'єктивні права та обов'язки їх учасників та межі розпорядження ними, тоді як фактичне здійснення приписів норм права відображає динамічний аспект його буття у формі переведення абстрактності припису у конкретність поведінки особи.

Трансформація наукових підходів до реалізації норм права опосередковується пануючим у конкретній спільноті на конкретному історичному етапі розумінням сутності права, його значення для суспільства та співвідношення з іншими інститутами держави. Власне, реалізація норм права вважається однією з наріжних категорій при виокремленні типів праворозуміння. Так званий природно-правовий тип бере свій початок в традиціях гуманістичної філософії XVII-XVIII ст., один з найвидатніших представників якої, Шарль Луї де Монтеск'є, писав: "Коли я вирушаю в яку-небудь країну, я перевіряю не те, чи гарні там закони, а те, як вони здійснюються, оскільки гарні закони зустрічаються скрізь". Даний вислів яскраво ілюструє, якого значення надавали практичному втіленню приписів правових норм теоретики епохи Просвітництва та їх ідейні послідовники у XIX-XX ст. при розробці концепцій правової держави та верховенства права. Природно-правовий підхід до реалізації тяжіє до охоплення змістом даної категорії широкого кола суміжних понять, визнаючи формами або стадіями реалізації також законотворчість та підзаконну нормотворчість, котрі, будучи за своєю суттю процесами створення нового правового матеріалу (позитивного права), водночас виявляють ознаки реалізації універсальних вимог природного права.

Протилежний підхід прослідковується у роботах дослідників-прибічників позитивно-правової концепції праворозуміння, яка вважалася пріоритетною, зокрема в Радянській державі. Відкидання абстрактних "універсальних вимог природного права" як предмету реалізації, визнання норми права вихідною формою його буття мало своїм наслідком впровадження у науковий обіг дефініції "реалізація норм права", на відміну від більш широкої категорії "реалізація права", яка найчастіше використовується прихильниками природно-правової концепції (хоча не завжди можна однозначно говорити про паралельне використання цих двох понять, оскільки досить часто ними оперують як рівнозначними та взаємозамінними). Таке формулювання дало змогу визначати процес реалізації як діяльність, в ході якої у поведінці суб'єктів втілюються приписи норм права, виражені та закріплені законодавцем у відповідній формі; специфіка такої діяльності в кожному конкретному випадку обумовлюється своєрідністю самого нормативного матеріалу, вираженої у ньому волі законодавця, його прагненні досягти певного політичного, економічного чи соціального ефекту. Важливий внесок представників радянської правової науки, (С.С. Алексєєва, М.М. Вопленка, В.М. Горшенєва, Ю.І. Гревцова, І.Я. Дюрягіна, В.В. Лазарева, М.К. Маликова, П.Є. Недбайла, Ю.С. Решетова) полягав також у класифікації форм реалізації, найбільшого поширення з яких набув їх поділ за характером нормативних вимог — дотримання, виконання, використання та застосування. Ґрунтовність розробки останньої з цих форм, що полягає у владно-організаційній діяльності державних органів та посадових осіб з винесення юридичних рішень, безперечно продиктована умовами переважаючого впливу державного механізму на всі сфери суспільного життя.

Шангар Олена Олександрівна,

Кутейнікова Аліна Дмитрівна

1 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Чепульченко Т.О.

к.ю.н., доцент, завідувач кафедри теорії права і держави

БЕЗКОШТОВНА МЕДИЦИНА В УКРАЇНІ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ?

Згідно статті 49 Конституції України «... у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена». Про те, що безкоштовна медицина, закріплена в українській Конституції, часто є платною, знають, мабуть, якщо не всі, то багато жителів України. Виходить, що норма, закріплена на конституційному рівні, найчастіше ігнорується і просто не працює, або працює неефективно. Безкоштовна медицина давно перетворилася на міф, у який майже ніхто не вірить, але продовжують згадувати.

Нині розповсюдженим аспектом у сфері медицини є хабарництво, з яким майже неможливо боротися. Відносно хабарництва в лікарнях дослідники зробили висновок, що існує певна тенденція матеріального віддячування лікарів, яка викликана не тільки вдячністю за позбавлення від хвороби. За даними соціологічного дослідження, в 24% матеріально «віддячують» лікарів, бо йому про це натякнули або прямо сказали в лікарні, а 22,6% хотіли, щоб їх краще лікували і добре ставилися. Якщо не заохотити лікаря, то можна отримати не вірний діагноз, як сталося з жителькою Дніпропетровської області, яка після відмови дати лікарю хабаря віднайшла в своїй медичній картці нібито результати зданих місяць тому аналізів, згідно з якими у неї заразна інфекція і її необхідно негайно госпіталізувати. Проте жодних аналізів жінка не здавала. Сьогодні, в надії отримати безкоштовну медичну допомогу, можна взагалі позбавитись життя, як мало не трапилося з жителькою Одеської області, яку забрала швидка з отруєнням. Крім того що потерпіла протягом цього короткого часу побувала у трьох лікарнях, з неї ще й вимагали 500 грн. за крапельницю. А згодом у важкому стані відправили додому.

Цікавим є те, що незважаючи на високу вартість нашого лікування, якість залишає бажати кращого. Так, наприклад, українцеві в Бельгії дешевше лікуватися, ніж українцеві в Україні, ділиться своїм парадоксальним досвідом бельгійський медичний фахівець українського походження Василь Галушка, котрий пише: «Нещодавно до мене звернувся мій хороший друг, також лікар. У нього виникла проблема – збільшення нирки, що викликало гіпертонічний криз. Він звернувся до лікарів в Чернівцях, Львові, в Рівному і в Києві. Всі ці спеціалісти йому спочатку радили видаляти цю нирку. Але перед тим хоча б зняти гостру ситуацію, йому необхідно було знизити тиск. На це погодився лікар з Києва, ця процедура обійшлась йому у 800 доларів. В результаті він звернувся до мене, я домовився про консультацію до одного з найкращих нейрохірургів Бельгії. За консультацію у цього професора він заплатив тільки 30 євро. Після цього дослідження, яке було проведено через сканер, професор порадив: «Не треба нічого видаляти!» . Зверніть увагу на різницю: 800 доларів за процедуру з катетером у Києві, а з іншого боку, 30 євро за консультацію професора в Бельгії, в результаті якої пацієнтові нічого не потрібно було видаляти.

Отже, з усього вищесказаного можна зробити висновок, що нині безкоштовна медицина в Україні є міфом. І хоча формально ми маємо на неї право, у дійсності, у нас вимагають значних хабарів і це є проблемою не тільки тих, хто вимагає, але й тих, хто їх дає. Самі пацієнти мають низьку готовність до відстоювання своїх прав. Причини в різному: низька обізнаність з власними правами, критична ситуація хворого, відсутність альтернативних медичних закладів, невіра у вирішення ситуації на користь хворого, а також звичаєва корупція населення, як вже зазначалося раніше. Таким чином, все залежить від нас. Цією доповіддю ми просто хочемо звернути увагу на те, що проблема існує. Навіть якщо ми її не визнаємо і не обговорюємо, то вона і надалі буде залишатися без жодної перспективи на зміни.

СЕКЦІЯ № 14. ПРАВО: «НАУКА І ПРАКТИКА: ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ»

Куратори секції: к.іст.н., доц. Цирфа Г.О., ст..викл. Бежевець А. М., ст..викл. Трофименко І. В.

Секретарі: Климчук Ангеліна, Москаленко Олександр, Ольшанська Христина

Бакал Ярослав Сергійович

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМА ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ СТУДЕНТАМИ КПІ

Прихід весни в КПІ супроводжується атестацією, під час якої відбуваються перевірки відвідуваності занять студентами працівниками деканату або ректорату. Факт такої перевірки змусив замислитися над її метою.

На нашу думку, мета одна – збільшити рівень відвідуваності занять студентами. Бо якось дійсно не правильно: вступили в університет, держава витрачає кошти, а студенти не ходять на заняття і не навчаються. Але яким чином можна досягнути високого рівня відвідуваності занять студентами?

Розглянемо питання правового регулювання організації навчального процесу, а саме - питання відвідуваності занять. На загальнодержавному рівні воно здійснюється Наказом Міністерства освіти України «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах» (далі - Наказ) від 23 листопада 1993 року. В КПІ затвержене «Положення про організацію навчального процесу в «НТУУ «КПІ» (далі - Положення).

Аналізуючи положення цих документів підставно відзначити наступне. Лекція – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Положення також визначає такі види занять, як: лабораторні, практичні, семінарські зайняття.

Будь-які перевірки наявності студентів на заняттях можна розцінювати як контроль, але ні Наказ, ні Положення не визначають такого виду контролю. Відповідно до пункту 7.1 Положення в процесі навчання використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, рубіжний, відстрочений, підсумковий, семестровий, залік та державна атестація. Головна мета контролю – визначення оцінки рівня підготовки студента з дисципліни на різних етапах її вивчення. Отже, головна мета контролю – перевірка знань, а не присутності.

Наказ також регламентує можливість вільного відвідування студентами лекційних занять в порядку, визначеному вищим навчальним закладом. Всі інші види занять є обов'язковими до відвідування для студентів.

Тоді, яким чином можна досягти високого рівня відвідуваності студентами лекційних занять? Ми вважаємо, єдиним можливим варіантом є зацікавлення лектором своїх студентів не просто у відвідуванні, а й у вивченні предмету.

Зацікавити можна по-різному, наприклад, цікаво викладаючи матеріал. Можна зацікавити власною персоною та розповідати історії з життя (щоправда, так можна забути про сам курс). Як варіант - застосовувати сучасні мультимедійні технології в процесі викладання. Наказ не обмежує лектора у формах і методах доведення навчального матеріалу до студентів.

Методів існує досить багато. Але не існує жодної дисципліни, яку неможливо було б, за бажанням, зробити цікавішою. І єдина людина, яка може і повинна це зробити – сам викладач.

Сьогоднішнє глобальне розповсюдження інформації завдяки Інтернету надає неймовірні можливості. Особливо - нещодавній феномен освітньої галузі – це он-лайн освіта. Кожен може долучитися до кращих світових навчальних закладів та їх викладачів. Для викладача - це крок до оцінки способів викладання в інших ВУЗах і знаходження чогось нового для себе. Для студентів – це інструмент отримання освіти, який набуває широко масштабу по всьому світу.

Тому, враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що основною метою вступу в університет є навчання, і не потрібно намагатися робити вигляд цього, а потрібно дійсно навчатися. Можливо, це відбувається не на парах, але ж головне - це рівень нашої освіченості, а не кількість прослуханих лекцій. Семінари продемонструють, хто чому навчився.

Данів Марта Іванівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ЗДОБУТТЯ ЮРИСТАМИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС НАВЧАННЯ

В умовах демократизації України, з розвитком законодавчої бази виникає потреба в кваліфікованих спеціалістах в галузі права. Гострота політичних баталій і прийняті в поривах гарячкості законодавчі акти, які не пристосовуються до реального життя українців, потребують юристів-аналітиків і майстрів нестандартного скептичного мислення.

На сьогоднішній день реальні потреби ринку праці різко контрастують з наявними можливостями українських ВНЗ випустити кваліфіковані юридичні кадри. Ця проблема виникла в результаті дисгармонії поєднання теорії і практики у вітчизняних ВНЗ. Вчорашні випускники юридичних факультетів натикаються на страх роботодавця перед ризиком втрати моральних і фінансових ресурсів в процесі навчання практичних навичок і знань бездосвідного правника.

Теоретично підготовлений студент-юрист абстрактно представляє порядок складання проекту договору, ведення ділової переписки, спілкування з клієнтами тощо. Проте, заикленість національної навчальної програми на розумінні сутнісної основи правових явищ робить студентів незагартованими практично.

На нашу думку, наявний в нашій країні навчально-виховний процес являється значним сповільнювачем професійного росту майбутнього юриста, адже він не дає чіткого уявлення про необхідні практичні навички та атрибути для виживання юриста в умовах жорсткої конкуренції.

Невизначеність переліку обсягу знань, практичних умінь, якими має володіти юрист, призводить до виникнення такого масового явища, як «посередній юрист».

Вважаємо, що доречними будуть зміни до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», а також більш чітке формулювання необхідних професійних навичок і якостей для відповідних професій в Законах України «Про нотаріат», «Про прокуратуру», «Про судоустрій та статус суддів» тощо, а не обмеження вказівкою на стаж роботи в галузі права.

Також, на нашу думку, одним з найбільш прогресивних способів подолання прірви між знаннями і навичками, необхідними для успішної здачі екзаменів, і практичними вміннями

для застосування безпосередньо в професійній діяльності є поширення юридичної клінічної освіти. Вона дає змогу студентам спілкуватись з реальними клієнтами, аналізуючи конкретні життєві обставини, застосовувати набуті знання, готувати юридичні документи, розвивати аналітичне мислення. А допомога малозабезпеченим громадянам при цьому дає змогу оцінювати не лише закон, а й бачити моральну сторону справи.

Слід звернути увагу, що ВНЗ США займають першість в рейтингах завдяки практичній спрямованості юридичної освіти. Зокрема, на кожному юридичному факультеті викладається предмет «Юридичний правопис», що складається з двох модулів: прогностного, під час якого студенти вчаться складати лист до клієнта і, проаналізувавши обставини справи, радять найбільш вигідний вихід, та переконливого, де складають клопотання, в якому повинні переконати суддю вирішити справу на користь їх клієнта. Також в Штатах викладаються такі дисципліни як «Теорія переконання», «Складання документів в цивільному процесі», тощо.

Отже, юридична освіта в Україні потребує фундаментальної модернізації. Запозичивши досвід країн Заходу, можна значно оздоровити наше законодавство. А це в свою чергу дасть поштовх новій хвилі прогресу, адже висококваліфіковані юристи – це один з важливих чинників утвердження правової культури і свідомості в країні.

Диковицька Юлія Михайлівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ШКОЛИ

Напевно, кожен з нас хоча б раз в житті стикався з проблемою, яка на перший погляд здавалася б дріб'язковою. Пригадаймо шкільні роки. Досить часто дитяча необачність призводила до завдання матеріальної та моральної шкоди: побиті вікна, зіпсовані меблі та приладдя у шкільних аудиторіях, дитячі бійки тощо. Маємо намір пояснити, хто, відповідно до законодавства України, відповідає за протиправну поведінку дітей.

Згідно положень чинного цивільного законодавства за шкоду, завдану малолітніми, відповідальність несуть батьки. Але мало хто знає, що така відповідальність покладається на заклади, які за законом здійснюють щодо малолітніх функції опікуна. Відповідальність розподіляється в залежності від того, під чийм наглядом перебуває дитина.

Відповідно до ст. 1178 Цивільного Кодексу України за шкоду, заподіяну особами, що не досягли 14 років, несуть відповідальність їхні батьки (усиновлювачі), опікуни, навчальні, виховні та інші установи, якщо вони не доведуть, що шкоду було завдано не з їх вини. Закон визначає перелік юридичних осіб, які виступають відповідачем за шкоду, завдану малолітнім: навчальний заклад (наприклад, школа, дитячий садок), заклад охорони здоров'я (наприклад, лікарня, поліклініка) чи інший заклад, що зобов'язаний здійснювати нагляд за ним (наприклад, літній табір відпочинку, приймальник-розподільник тощо), а також заклад, який за законом здійснює щодо малолітнього функції опікуна (наприклад, дитячий будинок, інтернат тощо).

Як свідчить судова практика, у разі завдання матеріальної чи моральної шкоди однією дитиною іншій під час бійки у школі, батьки помиляються і подають позов до батьків дитини, яка завдала шкоди. Насправді ж, відповідальність покладатиметься на школу, тому що вчителі неналежно виконували покладений на них обов'язок здійснювати виховання та/чи нагляд за малолітнім.

Також відповідно до ч. 2 ст 1178 ЦК, передбачена можливість покладення відповідальності на фізичних осіб, які здійснюють виховання та/чи нагляд за малолітніми на правових підставах (гувернантки, няні, домашні вчителі, репетитори тощо), зокрема, на підставі договору. При цьому, протиправним діянням цих осіб вважається саме невиконання чи неналежне виконання законного обов'язку здійснювати нагляд за малолітніми. Обов'язку здійснювати виховання малолітніх для юридичних осіб законодавець не передбачає, крім випадку, коли цей заклад здійснює щодо них функції опікуна.

У випадку, якщо ж малолітня особа завдала шкоди як з вини батьків (усиновлювачів) або опікуна, так і з вини закладів або особи, що зобов'язана здійснювати нагляд за нею, батьки (усиновлювачі), опікун, заклади та особи несуть часткову відповідальність (ч.4 ст.1178 ЦК України). До речі, відшкодувавши шкоду, завдану малолітніми, школа, не має права зворотної вимоги (регресу) до малолітньої особи.

Таким чином, якщо інцидент стався за час перебування дитини в школі, в час, коли дитина перебувала під наглядом вчителів, то за протиправну поведінку малолітнього буде відповідальна школа. Але позов про стягнення шкоди необхідно подавати і до школи, і до відповідного відділу освіти, оскільки фінансування здійснюється останнім.

Отже, пам'ятаймо як майбутні батьки, яким доведеться вести своїх дітей до школи, що обізнаність в чинному законодавстві дозволить гідно захищати належні нам права!

Дядюша Катерина Миколаївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПШ»

ЯКИЙ ШЛЯХ ОБРАТИ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ВСТУПУ ДО ВНЗ

Нині в Україні склалась ситуація, коли ерудованим і старанним випускникам, які отримали високі бали на ЗНО, дуже важко вступити до вищих навчальних закладів. У абітурієнтів, які натхненні мріями та сповнені амбіціями, маючи гідний запас балів для вступу, виникає безліч складнощів стати студентами омріяних ВНЗ. Причиною цього є недосконала система вступу до ВНЗ України.

Випускники загальноосвітніх навчальних закладів при подачі документів до ВНЗ стикаються з випробуванням – участь у складному не до кінця зрозумілому конкурсі на визначення рейтингу абітурієнта за сумою балів, набраних на ЗНО, та оцінкою атестата.

Абітурієнти беруть участь у конкурсі на загальних і пільгових умовах. Студенти-пільговики в будь-якому випадку потрапляють на перші місця рейтингової таблиці, адже вони мають значну перевагу, а рівень знань в цьому випадку не відіграє ніякої ролі. Законодавство України дає право вступати до вищих навчальних закладів поза конкурсом дітям-сиротам, дітям учасників бойових дій, інвалідам I-II груп, переможцям всеукраїнських олімпіад, а віднедавна – ще й дітям шахтарів.

В результаті відмінник-абітурієнт матиме незначний шанс навчатись на обраній ним спеціальності на державній формі навчання, адже абітурієнти-пільговики, які мають нижчі бали за результатами ЗНО, можуть витіснити його з рейтингу. Категорії абітурієнтів з пільговими умовами вступу, набираючи мінімальну кількість балів за результатами ЗНО, обирають найпрестижніші факультети ВНЗ і спекулюють своїм пільговим становищем при вступі. Як приклад, можна взяти факультет міжнародних відносин Київського університету

імені Тараса Шевченка, де в 2009 році всі місця були віддані студентам-пільговикам, і це спровокувало скандал державного рівня.

В цій проблематичній ситуації можна знайти рішення, розмежувавши при вступі до ВНЗ осіб на загальних умовах та на пільгових. Для абітурієнтів на загальних умовах вступні умови залишити тими ж, де головним фактором відбору буде рівень знань. Відносно абітурієнтів-пільговиків необхідно в усіх ВНЗ запровадити нову систему вступу. Перш за все необхідно підняти мінімальний обсяг балів для вступу до ВНЗ. По-друге, здійснити систему окремого виділення кількості державних місць для пільговиків, а саме: пропорційно розділяти їх між спеціальностями у ВНЗ, обирати лише тих, хто за рівнем знань знаходиться не нижче оцінюваного порогу «добре». На нашу думку, державі необхідно потурбуватись про пільгові категорії вступників, створивши для них додаткові місця держзамовлення, тим самим збільшивши ймовірність вступу здібного абітурієнту до ВНЗ. Деяким абітурієнтам-пільговикам слід запропонувати спробувати вступити до середніх спеціалізованих, професійно-технічних навчальних закладів I-II рівня акредитації або ж на спеціальності, які на сьогодні необхідні державі.

Таким чином, необхідно зауважити, що для всіх ВНЗ потрібно запровадити єдину систему вступу з урахуванням спеціалізації (в залежності від профілю), відокремлення абітурієнтів, які вступають на загальних та пільгових умовах.

Дяк Катерина Ігорівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПШ»

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ: ПОЗИТИВНІ І НЕГАТИВНІ ЗМІНИ

У вересні 2012 року набрав чинності новий Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України №462 від 20.04.2011р. (далі Державний стандарт). Зміни будуть вводитися поетапно до 2015 року. Освітній департамент Ради Європи назвав нові впровадження «лінгвістичною революцією». Основним його завданням є нормалізація стану здоров'я учнів навчальних закладів України.

На нашу думку, слід зазначити наступні позитивні зміни, які були внесені Державним стандартом в освіту:

В 1 класі на предмети галузі «Мови і літератури» відведено 8 годин, де 1 година - обов'язкове вивчення іноземної мови [1, ст.3]. В 5 класі передбачено вивчення ще однієї іноземної мови. А у старшій школі учні, за власним бажанням, мають можливість прослухати ряд предметів на англійській мові. Цим нововведенням вирішено проблему глобалізації України та бізнесу без кордонів.

Модернізація змісту освіти та базового навчального плану початкової загальної освіти, що полягає у виділенні інваріантної та варіативної складових змісту початкової загальної освіти. Інваріантна освітня складова є уніфікованою для реалізації у всіх без винятку навчальних закладах системи загальної середньої освіти. При цьому старшокласникам надається право самостійно обирати предмети варіативної складової навчального плану [2].

Введення уроків інформатики в 2 класі. Таким чином вирішено завдання впровадження в освіту сучасних інновацій, оскільки статистика свідчить, що частина школярів в старшій школі не вміють навіть користуватися програмами Office.

Введення етапу дошкільної підготовки та реалізація принципу наступності дошкільної та початкової загальної освіти [1,ст.2].

Впровадження здоров'язберігаючих технологій навчально-виховного процесу та екологічноспрямованість освіти [3,ст.12].

Особистісно-орієнтований підхід до навчально-виховного процесу та розроблення єдиного стандарту для всіх мов навчання. Також передбачено формування готовності школярів застосовувати набуті знання, уміння, навички та способи діяльності у практичному житті.

Проте вчителі стикнулися з таким недоліками Державного стандарту:

Перевантаження змісту шкільної освіти, який не засвоюється учнями і призводить до погіршення їх стану здоров'я і суперечить основному завданню Державного стандарту.

Потребує удосконалення збалансування співвідношення між теоретичним матеріалом та практичним застосуванням.

Недосконало розроблені підручники, допущено багато теоретичних помилок. Частина текстів складні для сприйняття школярами.

Не вдалося збалансувати зміст природничо-математичної освіти (математики – фізики, хімії – біології), що значно б розвантажило його.

Незважаючи на недоліки та недоопрацювання, Державний стандарт вніс позитивні зміни в загальноосвітній простір. На нашу думку, це допоможе вирішити проблеми глобалізації, введення інновацій та підвищення конкурентоспроможності спеціалістів на ринку праці.

Список використаної джерел:

1. Висторонський В. Якісна освіта молодших школярів. Підготовка школи Іступеня до роботи за новим Державним стандартом початкової загальної освіти[Текст] / Висторонський В. // Початковаосвіта. – 2012. – № 11. – С.2-3 .

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011р. №463 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»

3. Додаток до листа МОН від 01.06.2012р. №1/9-426 «Щодо інструктивно-методичних рекомендації із базових дисциплін»

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ВНЗ УКРАЇНИ

Фізичне виховання відіграє важливу роль у житті студентів. Заняття фізичною культурою знімають втому нервової системи, загартовують організм, підвищують працездатність, сприяють зміцненню здоров'я.

Для більшості сучасного студентства, на жаль, фізична культура не є пріоритетом. Адже дозвілля студента займають комп'ютер, телевізор, книги, тобто сидяче положення і низький рівень рухової активності. Для багатьох студентів заняття фізкультурою - це єдиний час для розвитку фізичних якостей організму.

Навчальні секції кафедри фізичного виховання та відповідні навчальні групи комплектуються на першому курсі на початку навчального року з урахуванням спортивних інтересів студентів, їх стану здоров'я, фізичної та рухової (технічної) підготовленості, спортивної кваліфікації [1]. Хоча законодавством і передбачається розподіл студентів у групи за станом здоров'я та фізичною підготовкою, але в самих цих групах можна виділити ще певні підгрупи, наприклад: фізично підготовлених студентів; студентів з надлишковою вагою; студентів, що не пристосовані до фізичних вправ.

На сьогодні склалася ситуація, коли існують контрольні нормативи на час виконання і завищені навантаження на студентів, здоров'я яких з кожним роком погіршується. Ми вважаємо, що контрольні нормативи повинні слугувати орієнтиром на стандарт, певні відхилення від якого можуть бути допущені на розсуд викладача.

Мотивація до активної участі студентів у процесі фізичного виховання та спортивних заходах здійснюється шляхом створення у ВНЗ умов для вибору студентами виду рухової активності для навчання та участі в самодіяльних спортивних заходах за інтересами [1]. За законодавством, у вищих навчальних закладах заняття фізичним вихованням повинні бути різнонаправлені, щоб студент міг вибрати той вид спорту, який йому до вподоби. Наприклад, в НТУУ «КПІ» студенти самі можуть вступити до секцій з аеробіки, шейпінгу, боксу, плавання, атлетизму, карате, тенісу, настільного тенісу, дзю-до, рукопашного бою, кулькової стрільби, туризму, волейболу та футболу.

Для виховання здорового покоління необхідно закладати фундамент ще з дитинства та обов'язково розвивати організм фізичними навантаженнями в студентські роки. Ми вважаємо, що кожен ВНЗ України повинен подбати про зацікавленість студентів у заняттях з фізкультури і надати їм можливість вибору секцій з різних видів спорту.

Для комфорту і високого рівня зацікавленості студентів потрібно подбати про якість проведення самих занять з фізичного виховання. По-перше, треба оновити обладнання в залах, де проводяться заняття, і зробити ремонт. По-друге, можна ставити під час занять музику, щоб зробити заняття фізкультурою не лише корисними, а й цікавими.

Фізичне виховання - це основа повноцінного життя кожної людини, воно зміцнює здоров'я і загартовує організм, тому курс з фізичного виховання повинен бути реорганізований так, щоб молодь сама була зацікавлена в заняттях.

Список використаних джерел:

1. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 11.01.2006 № 4 «Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах».

Казьмірова Інна Вікторівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

НАДАННЯ ІНДИВІДУВАЛЬНОГО ГРАФІКУ ЗДАЧІ СЕСІЇ: ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ

Досягнення бажаного результату при вирішенні будь-якого питання залежить від того, наскільки переконливо ми зможемо обґрунтувати свою позицію. Таке твердження стосується не лише практичної діяльності юриста, а й питань повсякденного життя. Часто доводиться стикатися з тим, що реалізувати певне право досить складно, оскільки відсутня чітка регламентація відповідної процедури. За таких умов одержати необхідний результат досить складно, а інколи й практично неможливо.

Описана ситуація є характерною для НТУУ «КПІ», коли мова йде про одержання індивідуального графіка здачі сесії. Виявляється, що врегулюванню даного питання присвячено лише один абзац в Положенні «Про організацію навчального процесу в НТУУ «КПІ», ухваленому ще в 2004 році. Зокрема, за наявності поважних причин (хвороба, сімейні обставини та ін.), що документально підтверджені, окремим студентам може встановлюватись індивідуальний графік складання екзаменів (заліків) тривалістю не більше місяця з початку наступного навчального семестру. Якщо цей термін є недостатнім для виконання індивідуального графіку, розглядається питання про надання студенту академічної відпустки або повторного курсу навчання.

Отже, в даному Положенні йдеться про можливість перенесення сесії на початок наступного навчального семестру. Але як бути, якщо в студента виникне нагальна потреба здати сесію в іншому порядку, тобто до закінчення навчального семестру? Чи це взагалі можливо? Саме з такою ситуацією нам довелося зустрітись на практиці і, на жаль, результати виявилися невтішними. Як з'ясувалось, необхідність проходження курсу лікування через загострення хвороби, не є поважною причиною. Так вважає адміністрація факультету і відмовляє у видачі графіка, але в усній формі. Отже, шансів оскаржити таке рішення немає, оскільки відсутній прямий доказ, тобто відмова. І невідомо, в якій формі вона має виноситись, тому що про це у вищевказаному Положенні не зазначено. Більше того, можливості переконатися в правомірності відмови немає, оскільки причини, які можуть слугувати підставою для видачі графіка, чітко не розписані. Отже, вирішення питання щодо поважності причин повністю віддається на розсуд керівництва факультету, так само як і питання щодо хвороби, яка може слугувати поважною причиною для видачі графіка. Адже в Положенні просто зазначено «хвороба» і не подано навіть приблизного переліку.

Здавалося б, є ще один варіант – звернутися до проректора, який виступає в ролі «вищої інстанції», в яку ми дуже віримо. Але ця «інстанція» хоч і дає згоду на видачу графіка, але знову направляє до адміністрації факультету. І так все починається спочатку, і навіть результат той самий: адміністрація факультету залишається невблаганною. Навіщо їй ці зайві клопоти?

Отже, вирішення питання про видачу індивідуального графіка здачі сесії повністю залежить від волі факультету. І боротися в такій ситуації надзвичайно складно, оскільки немає можливості обґрунтувати неправомірність відмови, навести аргументи на свою користь, а також оскаржити неправомірне рішення.

Таким чином, порушене питання є досить актуальним, адже з описаною проблемою вже зіштовхнулось чимало студентів. Тому потреба у чіткій регламентації процедури надання індивідуального графіку здачі сесії є досить нагальною і, без перебільшення, невідкладною. Адже, поки не буде чіткої інструкції, адміністрація кожного факультету створюватиме свої правила і зовсім не на користь студентів.

Ковалівська Софія Миронівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПШ»

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

З переходом від індустріального до інформаційного суспільства соціально-економічні зміни в Україні вимагають реформування у багатьох сферах діяльності держави. Актуальною є проблема модернізації освіти. Її суть найбільше відбилася в дистанційному навчанні, яке завдяки Інтернету охоплює широкі шари суспільства та стає найважливішим фактором його розвитку.

Маловідомим є факт, що перша спроба створення дистанційної форми освіти була здійснена 350 років тому Яном Коменським, який увів в освітню практику ілюстровані підручники. Великою заслугою педагога стало створення бази для використання системного підходу в освіті, який був обґрунтований у його «Великій дидактиці». Саме Коменського чимало дослідників вважають родоначальником дистанційної освіти.

Наприкінці XIX століття з'явилася нова форма дистанційної освіти — «кореспондентське» навчання. Завдяки виникненню регулярного поштового зв'язку студент зміг відправляти вчителю свої письмові роботи, а у відповідь отримувати коментарі та визначену кількість підручників. Такий спосіб навчання був зручний тим, хто жив далеко від великих міст і не мав змоги навчатися в звичайних закладах.

В Україні дистанційна освіта запроваджується з 2000 року і регулюється Концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні, Положенням про дистанційну освіту МОН України.

Дистанційна освіта в сучасному її розумінні являє собою комплекс освітніх послуг, що надаються віддаленим від навчального закладу студентам за допомогою спеціалізованого інформаційно-освітнього середовища, яке базується на засобах обміну навчальною інформацією за допомогою сучасних телекомунікаційних технологій.

В Україні дистанційна освіта надзвичайно актуальна. Причина такої успішності криється в масовій підготовці і перепідготовці кадрів. Українському ринку праці бракує кваліфікованих юристів, економістів, менеджерів та інших спеціалістів. За соціологічним опитуванням випускників шкіл України було з'ясовано, що 65% респондентів бажають здобути традиційну освіту, в той час як діюча система вищої освіти приймає на денну і заочну форму навчання тільки 35% майбутніх студентів. В результаті, багато охочих не потрапляє в стіни ВУЗів.

У всьому світі дистанційна освіта існує, займаючи своє соціально-значуще місце в освітній сфері. У 1997 році в 107 країнах діяло близько 1000 навчальних закладів

дистанційного типу. Кількість тих, хто здобув вищу освіту в цій системі, в 1997 р. становила близько 50 млн чоловік, у 2000 р. – 90 млн, а за прогнозами у 2023 р. становитиме 120 млн чоловік.

Дистанційне навчання має ряд переваг: доступність всім верствам населення; відсутність необхідності відвідувати лекції і семінари; демократичний зв'язок "викладач - студент"; комплексне програмне забезпечення; провідні освітні технології. Але найголовнішим у дистанційній освіті є індивідуальність. Сам студент вибирає ритм, темп, час навчання, послідовність вивчення предметів та консультування з викладачем. Метою навчання є придбання професійних навиків, нових знань, ступеня кваліфікації, спеціальності. Дистанційна освіта набула стрімкого розвитку, і для нашої країни є перспективною формою вищої освіти.

Дистанційне навчання популярне для тих осіб, які не мають змоги вступити на денну форму навчання, а також для молоді, яка не може поєднувати навчання з роботою, проживає у віддаленій від обласних центрів місцевості; бізнесменів, інвалідів, ув'язнених, військовослужбовців, домогосподарок, керівників або студентів, що бажають паралельно одержати освіту. Дистанційна форма навчання підходить всім верствам населення тому, що дає можливість поєднувати навчання та повсякденне життя.

Узагальнюючи вищесказане, можна зробити висновок, що ця форма навчання є досить результативною в порівнянні з традиційною формою здобування освіти, але для ефективного її використання потрібно, щоб знання мали конкретний зв'язок з діями. Необхідно постійно «навчати себе», поповнювати і розширювати свій багаж знань. Саме цю мету й ставить перед собою дистанційна освіта, адже не дарма кажуть: «Вік живи - вік навчайся».

Лобенко Катерина Миколаївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ПРАКТИЧНІСТЬ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Проблема вибору абітурієнтами найпридатнішої форми навчання, денної чи заочної, завжди була і залишається актуальною. Кожна з них має як переваги, так і недоліки. Загалом, для працевлаштованих форма навчання студента-випускника не має особливого значення. Головне – наявність досвіду роботи. І тут постає питання: як одночасно вчитися і працювати аби полегшити своє працевлаштування після закінчення навчального закладу?

Законодавством України, зокрема Законом України «Про освіту» від 23 травня 1991 року, визначено, що освіта - це основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу нації.

Організація навчального процесу за заочною формою навчання здійснюється вищим навчальним закладом згідно з державними стандартами освіти і Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах та іншими нормативними актами.

Відповідно до ч.2 та ч.3 ст. 42 Закону України «Про освіту» вища освіта здійснюється на базі повної загальної середньої освіти. Підготовка фахівців у вищих навчальних закладах може проводитися з відривом (очна), без відриву від виробництва (вечірня, заочна), шляхом поєднання цих форм, а з окремих спеціальностей – екстерном.

Отже, перевагами заочної форми навчання є:

- економна форма здобуття освіти (у порівнянні з денним стаціонаром);
- різновіковий склад студентів;
- скорочений термін навчання (3- 4 роки);
- відсутність відриву від виробництва;
- цілеспрямоване отримання конкретних знань з обраної спеціальності;
- різноплановий та якісний рівень освітнього процесу: установчі та оглядові лекції, практичні та семінарські заняття, групові та індивідуальні консультації, письмові (контрольні і курсові) роботи.

Разом з тим, заочна форма освіти має свої недоліки:

- зменшена кількість учбових годин, яка потребує підвищеної концентрації студента - заочника на навчанні у певний період часу;
- можливість виникнення складностей на роботі, не зважаючи на встановлену нормами Кодексу законів про працю України відпустку у розмірі 20-30 календарних днів щорічно;
- проблеми, які виникають через незабезпеченість учбового закладу необхідними навчально-методичними, інформаційними та матеріально-технічними ресурсами;
- неможливість отримати знання на заочній формі навчання зі спеціальностей, де необхідним є обов'язкове отримання практичних навичок (медицина, біологія, хімія, психологія).

Отже, робимо висновок, що заочне навчання за відповідних умов може забезпечити доступ до якісної вищої світи широкому загалу незалежно від місця проживання та роботи. Але, разом з тим, заочна форма навчання не вирішує проблему вибору людини, яка бажає одночасно отримати якісну освіту, досвід роботи та визначитися, як використати набуті знання у майбутньому.

Морєва Катерина Ігорівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ПОНЯТТЯ «ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ» В УКРАЇНІ

Вища освіта - це один з кроків у світле майбутнє кожної людини. Але які б теоретичні знання ти не отримав, яке б підґрунтя тобі не дали у ВНЗ, без вміння практичного застосування своїх навичок навряд чи станеш гарним спеціалістом.

Так, дуже часто постає питання, чому людина, яка має гарні показники у навчанні, не може відповісти на елементарні практичні питання. Головною причиною є недостатність практичних навичок або взагалі їх повна відсутність.

Час не стоїть на місці, все розвивається, в тому числі і юриспруденція. З метою надати студентам можливість поєднати знання та практику, в ХХ ст. професором Фроммгольдом було запропоновано піти шляхом медиків та створити свої юридичні клініки, де під чітким керівництвом викладачів студенти б змогли вирішувати цікаві юридичні питання, тобто

застосовувати свої знання на практиці. На думку вченого, це б істотно допомогло вирішити цю проблему.

Згодом це увійшло і у вітчизняну практику. Так, російський професор А. Люблінський у своїй статті «Про юридичні клініки» підтримав цю думку: «Ідея ця є настільки важливою і плідною, що цікаво було б розробити її детальніше і спробувати провести паралель між медичною та юридичною клініками, наскільки це, звичайно, є можливим з огляду на відмінність характерних рис у цих двох галузях знань».

Досить цікавою є історія виникнення юридичної клініки. У 20—30 роки ХХ століття термін «клінічна юридична освіта» вживається у США. Його поява визначила новий напрямок у сфері юридичної науки. Близько шістдесяти років тому в США з'явилася ідея введення на юридичних факультетах вищих навчальних закладів практичного курсу, який би надавав можливість студентам практично застосовувати свої знання, які вони отримують на теоретичних курсах, і паралельно надавати кваліфіковану юридичну допомогу тим верствам населення, які не в змозі заплатити за юридичні послуги для вирішення своїх проблем. В 70-х роках ХХ століття юридичні клініки в Америці набули високої популярності.

Згодом юридичні клініки здобувають широку підтримку в інших країнах світу — Англії, Німеччині, Франції, Росії, інших європейських державах. На сьогоднішній день в Україні налічується понад 50 офіційно зареєстрованих юридичних клінік, які користуються попитом серед населення.

Треба зауважити, що в Україні гостро постає питання безоплатної правової допомоги. Юридичні клініки є одним з кроків в його подоланні. Вони з високим ступенем професіоналізму та повною віддачею займаються наданням юридичної допомоги соціально незахищеним верствам населення на безоплатній основі.

З метою підготовки гідних фахівців у галузі права, в Україні з 1995 року було запроваджено клінічну освіту. Безумовно, це явище впливає тільки позитивно на навчальний процес. Адже з одного боку - практика для студентів, з іншого - надання безоплатної правової допомоги малозабезпеченим верствам населення. Отже, прослідковується поєднання інтересів громадян, що потребують правової допомоги і неспроможних оплатити послуги юриста, та студентів, зацікавлених в отриманні практичних знань та навичок, які сприятимуть їх майбутньому працевлаштуванню і кар'єрі.

У відповідності до Наказу Міністерства № 592 від 3 серпня 2006 року "Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу України", юридичні клініки мають обов'язково функціонувати у всіх навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, що здійснюють підготовку фахівців за напрямом "Право", незалежно від форми власності і підпорядкування.

З огляду на вищезазначене, можна зробити висновок, що юридична клінічна освіта – це на сьогодні невід'ємна складова будь-якого юридичного ВНЗ, яка має свою систему, мету, завдання, принципи. Це нова форма практичного навчання студентів-правників, що сприяє розвитку їх професійних навичок, а також надання безоплатної правової допомоги малозабезпеченим верствам населення, тобто сприяння правовій захищеності громадян, які не мають достатніх матеріальних можливостей найняти адвоката, отримати платну юридичну консультацію тощо.

Морозюк Наталія Григорівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В УКРАЇНІ

За законодавством зарубіжних країн дітей з особливими потребами визначають як осіб, для навчання яких необхідно залучення додаткових ресурсів. Це широке поняття охоплює як обдарованих дітей, так і дітей з затримкою психічного розвитку, безпритульних, сиріт тощо. В Україні це поняття охоплює лише дітей з особливостями або порушеннями психічного чи фізичного розвитку. Інклюзивна освіта передбачає включення таких дітей у навчальний процес у загальноосвітніх школах.

Наша держава почала впроваджувати інклюзивне навчання ще в дев'яностих роках ХХ століття, тому це не є для України новим явищем. Започатковане воно за ініціативою батьків та деяких громадських організацій. Згодом до цього процесу долучилася й держава. Проведені дослідження оцінки стану впровадження інклюзивної освіти в українських школах виявили, що лише чверть опитаних чули або дещо знають про інклюзивну освіту. Проте, незважаючи на це, суспільство висловило досить позитивне ставлення до ідеї інклюзивної освіти.

Перешкоди, які постали на шляху перших спроб включення «особливих» дітей, поставили під сумнів існування інклюзивної освіти в Україні як такої. Інклюзія є надзвичайно важливою хоча б з тієї точки зору, що самим своїм існуванням змогла б підвищити ступінь моральності і толерантності в суспільстві. Діти з особливими потребами отримали б право на рівні можливості і адекватне сприйняття соціумом. А здорові діти навчались би сприймати фізичні чи психічні вади цілком нормально, відчувати іншого як рівного, ставали б більш людяними. Це і є природне виховання моральності.

Проте, створення інклюзивної освіти в Україні стикається з рядом проблем. По-перше, фінансування освіти для дітей з особливими потребами в умовах загальноосвітньої школи потребує детальної розробки, аналізу, виваженості й обговорення. Власне з цього, на нашу думку, й варто було б починати впровадження «інклюзії»: описати стандарти та, відповідно, підрахувати вартість реалізації даного проекту. Наразі окремого фінансування на інклюзію в бюджеті не передбачено. Більше того, у держави досі немає чіткої стратегії розвитку інклюзивної освіти. По-друге, необхідно створити певну класифікацію психічних і фізичних відхилень у дітей, з якими вони зможуть відвідувати школу. Перш за все, мова йде про важкі психічні порушення.

Ще однією проблемою є абсолютна неготовність шкіл (технічно, методично, психологічно, на кадровому рівні) до втілення цього проекту в життя. Гостро постає питання відсутності методичних матеріалів. Наразі Інститутом спеціальної освіти НАПН України розробляються необхідні підручники та методичні посібники шляхом адаптування тих напрацювань, що були створені для спеціальних шкіл з активним залученням західного досвіду.

На сьогодні, суспільство про інклюзію фактично не знає, але заочно сприймає позитивно. Батьки виступають за скорочення спеціальних закладів, але не за повну їх ліквідацію, оскільки діти з серйозними вадами здоров'я не зможуть отримати повноцінну освіту в інклюзивній школі. Тому, важливо залишити за батьками право вибору - інклюзивна чи спеціальна освіта.

Ольшанська Христина Володимирівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

ЯК СТАТИ ЮРИСТОМ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

У голлівудській кіноіндустрії новий тренд – серіали та фільми про юристів. Звичайно, у них присутній весь необхідний для середньостатистичного глядача шарм – дорогі костюми, багатомільйонні договори та офіс на 45 поверсі скляної башти.

В пошуках такого щастя студенти звертаються до євросоюзних сусідів, тим більше, що перші кроки на цьому шляху зроблені - існує Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Найбільше молодих та перспективних приваблює Великобританія. Не лякають навіть найвищі ціни на навчання в Європі. Припустимо, що бажання співпали з можливостями, то чи можливо українцям стати юристами в Англії?

Перш за все, варто пам'ятати, що у Великобританії зовсім інша правова система – англосаксонська. І професії юриста, в загальному, об'єднаному значенні, там немає. В Англії існує дві категорії адвокатів: solicitors и barristers. Solicitors працюють юрисконсультами в організаціях, можуть виступати як сторони в усіх судах, ведуть справи в судах нижчих інстанцій. Тобто, barristers розглядають справи, а solicitors – ведуть підготовку судових матеріалів для barristers.

Цілком логічно, що солісіторів більше. Так, в Англії у 2008 було 112, 2 тис. солісіторів і 16, 5 тис. баристерів.

Основним інструментом у конкурентній боротьбі солісіторів є training contract (для баристерів – pupillage («ученичество»). Конкуренція – 20-40 осіб на місце, при цьому кількість таких контрактів на рік у фірмах обмежена і, звичайно, не відповідає тій кількості юристів, що випускається ВНЗ.

Але training contract не одразу звалюється в руки. Складовими здобуття професії юриста є академічні, професійні та практичні навички.

Академічні вимоги можна задовольнити двома способами – отримати вищу юридичну освіту (ступінь бакалавра – LLB) або отримати неюридичну вищу освіту, а потім пройти додатковий курс GDL (Gradual degree of law) тривалістю в 1 рік. Звичайно, поєднання основної освіти з юридичною є особливо цінним, оскільки означає, що юрист розуміє сферу діяльності «зсередини».

Наступна сходинка – професійна. Майбутні солісітори проходять Legal Practice Course, а барістери – курс судової підготовки Bar Professional Training Course .

Заключна стадія – практична. Це вищезгаданий training contract для солісіторів (2 роки в 4-х різних департаментах по 6 місяців чи в 6-х різних департаментах по 4-и місяці) чи pupillage для баристерів. Оскільки цей контракт отримують на передостанньому курсі навчання, то враховується реальний рейтинг успішності студента.

Для тих, у кого є юридичний ступінь не британського вузу, необхідно, окрім диплому про додаткову юридичну освіту (Graduate Diploma in Law), мати сертифікат про академічну успішність (Certificate of Academic Standing) та курс професійної кваліфікації (Professional Skills Course) для солісіторів або тест судового комітету стандартів на профпридатність (Bar Standards Board Aptitude test).

Але, як показують час та досвід, жодні курси та університет не дають того, що є 100% гарантією досягнення мети - отримання training contract з подальшим кар'єрним зростом.

Основною гарантією успішності юриста є його працелюбність, оскільки просто прагнути успіху не означає досягати його.

Притуляк Зоряна Леонідівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВНЗ

Проблема захисту прав студентів державних та приватних вищих навчальних закладів є актуальною на сьогодні. Існує безліч причин, чому студенти українських ВНЗ можуть «опинитися на вулиці». Найпоширенішим з них є анулювання ліцензії ВНЗ на здійснення освітніх послуг. Зараз ця проблема гостро постала перед вищими навчальними закладами, адже політика держави спрямована на зменшення ВНЗ, кількість яких, станом на початок 2013 року, сягнула 334 установи.

Спеціальне законодавство про освіту, зокрема, закон «Про вищу освіту», закон «Про освіту», постанова Кабінету Міністрів України № 228 «Про порядок створення, реорганізації і ліквідації навчально-виховних закладів», не передбачають підстав припинення діяльності ВНЗ. Оскільки вищі навчальні заклади є суб'єктами господарської діяльності, а деякі приватні ВНЗ є суб'єктами підприємництва, то до них застосовуються загальні норми Господарського кодексу України. Основними підставами припинення суб'єкта господарювання є власна ініціатива, рішення суду або закінчення строку дії ліцензії. Слід зазначити, що у п. 10 Постанови № 228 вказано, що при реорганізації чи ліквідації навчального закладу особам, які навчаються в ньому, гарантується дотримання їх прав та інтересів відповідно до чинного законодавства з питань освіти. Але жоден нормативний акт не вказує, як саме ці права забезпечуються. Якщо розмежувати навчальні заклади на державні і приватні, то ситуація виглядає по-різному. В першому випадку, держава в особі Міністерства освіти і науки у випадку припинення діяльності ВНЗ шляхом реорганізації може забезпечити права студентів, зокрема, перевести їх до ВНЗ, який став правонаступником попереднього. ВНЗ- правонаступник повинен забезпечити якісне надання навчальних послуг, продовжувати навчання студентів за ту ж ціну, яка була визначена в договорі. При цьому рівень акредитації ВНЗ повинен бути аналогічний попередньому. У разі анулювання ліцензії приватних ВНЗ, у Міністерства освіти і науки менше можливостей щодо захисту прав студентів. Держава не може зобов'язати приватні ВНЗ взяти на навчання студентів ліквідованого ВНЗ, тим більше на тих самих умовах договору, на яких вони навчалися у попередньому ВНЗ. Тому студенти приватних вищих навчальних закладів є менш захищеними. Як свідчать дані Державної служби статистики України, станом на 2011-2012 рік 11 ВНЗ (переважно приватної форми власності) було позбавлено ліцензії.

Однією з причин припинення діяльності приватного ВНЗ є його неплатоспроможність. В даному випадку за відсутності субсидіарної відповідальності засновників приватного ВНЗ та можливості задовольнити вимоги кредиторів у повному обсязі, права студентів ВНЗ після його ліквідації залишаються без захисту. Отже, з огляду на дану ситуацію нагально необхідно внести зміни до освітнього законодавства, чітко врегулювати порядок ліквідації, реорганізації ВНЗ незалежно від форми власності, та негайно здійснювати реформування всієї системи вищих навчальних закладів.

ПРАКТИКА ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВНЗ

Побудова високо розвиненого суспільства потребує розвитку, формування та становлення особистості, який на сьогоднішній день покладається, передусім, на сім'ю, школу, вищі та інші навчальні заклади. Особа, яка прагне вдосконалюватися та бути кваліфікованим фахівцем у бажаній сфері діяльності, ставить за мету здобути професійну підготовку в освітньо - науковому закладі, що стане запорукою її щасливого майбутнього.

Навчальний процес у вищій школі забезпечує пізнання сутнісних, теоретичних явищ, упускаючи при цьому якісну та одночасну реалізацію здобутих знань на практиці. Так, формуючи абстрактне уявлення студента про майбутню професію, суспільство стикається з проблемою невідповідності особи до виконання тих чи інших покладених на неї завдань у сфері накопичених знань. Тому потенційні роботодавці не бажають мати у своєму сформованому колективі недосвідченого фахівця і вимагають від випускника ВНЗ наявність певного стажу, що ставить перед ним досить логічне запитання: "Де ж цей стаж отримати?".

Виявлену проблематику розглянуто на прикладі юридичного факультету, який покликаний сформулювати у громадян свідоме ставлення до своїх прав та обов'язків, підвищити їх соціальну та правову активність. Особливість юриспруденції як професійної діяльності полягає у важливості взаємодії як теоретичних, так і практичних навичок, що породжує необхідність у дотриманні цього взаємозв'язку у навчальному процесі.

Зважаючи на це, на нашу думку, слід запропонувати наступні шляхи вирішення проблеми застосування отриманих знань на практиці:

1) широке розповсюдження конкурсів із судових процесів у різних галузях права, що дозволить розвинути аналітичні, ораторські здібності та сприяти колективній роботі правників. Так, наприклад, у багатьох закладах США діють moot court boards (ради із судових процесів), членами яких є студенти та їх старші колеги, участь у яких прирівнюється до вивчення відповідної дисципліни;

2) впровадження та розвиток юридичних клінік на факультеті, що надасть студентам можливість спілкування з фахівцями – практиками органів виконавчої та судової влади з питань їх діяльності, забезпечить створення місць для проходження навчальної та виробничої практики студентів, надаючи при цьому громадянам безоплатні юридичні послуги;

3) при вивченні дисциплін, пов'язаних із тим чи іншим судовим процесом - забезпечити безпосередню присутність у залі судового засідання при розгляді справи по суті, задля закріплення здобутих знань на практиці;

4) зацікавленість ВУЗу у залученні потенційних роботодавців майбутніх фахівців, надаючи при цьому можливість проходження студентами 3 – 5 курсів стажування з подальшим їх працевлаштуванням;

5) запровадження тренінгів, а саме моделювання життєвих ситуацій, що потребують юридичного втручання та покликані максимально наблизити процес навчання до реальної практики.

Таким чином, правове виховання молоді, формування її громадянської спрямованості має здійснюватися у досить різноманітних формах, що забезпечить її кваліфіковане і конкурентоспроможне становище на ринку праці, адже, як сказав Г. Спенсер: "Метою виховання є створення особи, здатної управляти собою, а не такої, яка б могла бути керованою іншими".

Сіліна Марина Дмитрівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КП»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КП»

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ В КРАЇНАХ ЄС

На сьогоднішній день в країнах Європи дедалі більше набуває актуальності таке явище, як «освіта протягом життя», яка передбачає розвиток людини впродовж усього життя та сприяє розвитку соціальної та професійної мобільності, визначенню свого місця в соціумі.

Неформальна освіта – це структурована та цілеспрямована навчальна діяльність, що здійснюється за межами закладів формальної освіти, спрямована на задоволення найрізноманітніших освітніх потреб різних груп населення.

Неформальна освіта дорослих стосується всіх освітніх програм, що реалізуються поза формальною освітньою системою, зазвичай є добровільною і короткотривалою. Такі програми відзначаються широкою різноманітністю, наприклад, оволодіння другою мовою, набуття умінь розв'язання конфліктів, формування лідерських рис, програми психолого-педагогічного спрямування. Ці програми, на відміну від формальної освіти, не вимагають попереднього навчання. Процес навчання забезпечують інструктори. Неформальна освіта дорослих не має затверджених державою програм, але може відбуватися під егідою вищого навчального закладу. Тобто, це освіта у незалежній формі.

Сучасні тенденції неформальної освіти дорослих у Європі полягають у пом'якшенні протистояння та протиставлення неформальної освіти формальній державній, між ними встановлюються відносини взаємодоповнення.

Особливості сучасного стану неформальної освіти дорослих маємо можливість проаналізувати на прикладі двох провідних країн – членів Євросоюзу – Великобританії та Німеччини.

Серед спільних форм освіти дорослих ми виокремили такі, як підприємства, що організовують навчання для співробітників, та асоціації робітничої освіти, англійські центри освіти дорослих та німецькі народні університети. Також у Великобританії існують відділення неперервної освіти при вищих навчальних закладах та коледжах подальшої освіти; громадські коледжі та центри освіти дорослих; короткострокові коледжі інтернатного типу. Новітніми формами освіти дорослих, що виникли в останню чверть ХХ століття у відповідь на об'єктивні потреби британського суспільства у забезпеченні особистісного вдосконалення працівників і літніх людей, стали організації, що навчаються, та університети третього віку.

У Німеччині послуги у сфері неформальної освіти дорослих також надають церкви та профспілки, поширеним є дистанційне навчання.

Отже, можемо стверджувати, що системи неформальної освіти дорослих цих країн сьогодні розвиваються у контексті таких тенденцій:

– відродження традицій громадської освіти, в чому вбачається один із провідних шляхів подолання проблеми соціального та освітнього відчуження певних категорій населення (інвалідів, біженців, неграмотних, матеріально незабезпечених тощо);

– перенесення ідеї самовдосконалення у нові контексти (робоче місце, колектив) і створення роботодавцями оптимальних умов для саморозвитку своїх працівників;

– активний розвиток і підтримка навчальної діяльності людей пенсійного віку в руслі демографічних змін та соціально зорієнтованої політики уряду.

За даними Євростату за 2009 рік, значна частина населення Євросоюзу віком 25-64 роки бере активну участь у неформальному навчанні, 80% їх неформальної освіти стосується професійної реалізації. Найбільш популярними цілями людей є бажання мати кращу роботу та покращення кар'єри (45%), удосконалити рівень знань і вмінь із певного напрямку (33%), отримати знання та вміння, необхідні в повсякденному житті (26%). Найактивніше бере участь у неформальній освіті населення Швеції (70%), Норвегії та Фінляндії (50%), Німеччини (45%), Великобританії (40%). Найбільше провайдерів неформальної освіти в Європі спостерігається серед підприємств (38%), неформальних освітніх і просвітницьких організацій (18%), комерційних установ (10%) та ін.

Таким чином, проблемі освіти дорослих приділяється суттєва увага в освітній політиці розвинутих країн ЄС. Звернення до позитивного педагогічного досвіду Великобританії та Німеччини дозволило розробити рекомендації щодо впровадження європейського досвіду у сфері неформальної освіти дорослих в Україні.

Також перспективною, на наш погляд, є ідея створення «відкритих університетів», що не мають нічого спільного з вищою освітою, зокрема, найрізноманітніші освітні курси і програми для дорослих поза академічним сектором.

Холявко Ольга Олександрівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ІНОЗЕМНІ СТУДЕНТИ В УКРАЇНІ: ОСВІТНІ РЕАЛІЇ

Останнім часом кількість іноземних студентів в Україні значно зросла, а проблеми щодо їхнього проживання та навчання, на жаль, так і залишились невирішеними. Расова дискримінація, візові проблеми, упереджене ставлення з боку правоохоронців, а також корупція – це ті проблеми, з якими стикаються наші іноземні гості. За даними Міністерства освіти і науки України, в нашій державі навчається понад 53,3 тис. іноземних громадян і, варто зазначити, що держбюджет країни завдяки цьому щороку поповнюється на 800 млн. гривень. Тому, підставно зробити висновок, що держава повинна сприяти навчанню іноземців. Але, дослідивши ситуацію ми бачимо досить невтішні висновки. Так, наприклад, майбутні студенти досить часто бувають обманутими фірмою-посередником, яка допомагає в організації поїздки в Україну. Така фірма робить привабливі пропозиції про перспективи роботи в будь-якому куточку планети. Таким чином, не знаючи мови, іноземці довіряють їм і потрапляють в аферу, зіткнувшись із суворими реаліями. Проблеми в Україні починаються вже з аеропорту. Університети зовсім не піклуються про те, щоб студент успішно дістався до місця призначення та не допомагають в разі виникнення казусних ситуацій.

Можна зробити висновок, що іноземці є юридично незахищеними, а держава зовсім не піклується про покращення умов їхнього перебування в Україні.

Прикрим є той факт, що коли у студентів трапляється конфлікт із університетом, то їм майже неможливо відстояти свої права. Як зазначає юрист Галина Бочева: «Міграційний статус студента в країні залежить від університету, без згоди якого навіть не можна перевестися до іншого ВНЗ. Якщо існує конфліктна ситуація, то університети, як правило, цього не роблять і не видають документи, в тому числі страховий поліс, атестати, зворотній квиток».

Організація «Без кордонів», дослідивши ситуацію, зазначає, що протягом останніх чотирьох років всього двоє студентів звернулись до суду, за захистом своїх прав. Великим недоліком є те, що в Україні відсутні спеціалізовані організації по допомозі іноземним студентам. Значною проблемою є також те, що українська міліція неправомірними способами намагається виявити серед студентів нелегальних мігрантів. Ці заходи, досить часто, призводять до порушення основних міжнародних стандартів прав людини щодо права на особисте життя.

Результати дослідження, проведеного соціологом Е.Гарві, показують, що половина студентів-іноземців вважає транспорт небезпечним засобом пересування, а понад 36% відсотків опитаних вважають, що їх гуртожиток розташований у небезпечному місці, і дорога від ВНЗ до нього теж не є безпечною.

Таким чином, стан інтернаціонального освітнього середовища нашої країни залишається на низькому рівні і потребує негайного пошуку подолання проблем. Першочерговими проблемами є матеріально-побутові, тобто створення сприятливих умов проживання та навчання. Також не менш важливим та перспективним напрямом щодо покращення життя іноземців є повноцінна виховна робота, яка включає в себе розвиток культури терпимості та толерантності, підвищення інтересу до культури різних національностей, підкреслення соціального характеру кожної особистості та її життя в мультинаціональному суспільстві.

Шаліна Олександра Георгіївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

НОВОВВЕДЕННЯ В ЗАКОНОПРОЕКТІ М.З. ЗГУРОВСЬКОГО «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

В 2012 році до Верховної Ради України було подано 2 законопроекти «Про вищу освіту». Перший – №1187 – авторів С. Ківалова, М. Сороки, Г. Калітника та другий – №1187-2 – розроблений робочою групою під керівництвом ректора КПІ М. Згуровського. Перший, на думку багатьох науковців, є консервативним і навіть регресивним порівняно з існуючим законодавством, другий, навпаки, веде до модернізації системи освіти, наближення її до європейських стандартів.

Законопроект «Про вищу освіту» М. Згуровського – це продукт роботи багатьох фахівців, представників студентства та громадських організацій.

Розглянемо положення проекту, які є новелами для системи освіти України. Законопроект закріплює, що органи влади не повинні втручатися у вирішення питань, які

належать до сфери автономних прав ВНЗ, зокрема, затверджувати навчальні плани або встановлювати правила вступу.

Також передбачається створення *Національного незалежного агентства з оцінювання якості освіти* – саморегулятивної організації, членами якої є всі ВНЗ України. До повноважень агентства відносяться:

- формування вимог до системи забезпечення якості вищої освіти;
- проведення ліцензійної експертизи, готування експертного висновку щодо можливості видачі ліцензії, акредитація спеціальностей;
- затвердження методології щодо розроблення стандартів освітньої діяльності;
- затвердження стандартів вищої освіти, розроблених експертними радами цього агентства.

Вводиться поняття *«дослідницький університет»*. Такий статус може надаватися ВНЗ, що забезпечує проривний розвиток держави завдяки поєднанню освіти, науки та інновацій. Дослідницький університет буде отримувати базове фінансування за окремою бюджетною програмою. Також на його базі будуть формуватися інноваційні структури: наукові та технологічні парки, бізнес-інкубатори, малі підприємства тощо.

Одним з нововведень є те, що бізнесу надається право участі у розробках навчальних програм, розвитку матеріальної бази, наданні місць для практики, замовленні наукових розробок тощо.

Законопроект М. Згуровського розширює можливості *міжнародного співробітництва*. Зокрема, пропонується:

- впровадження на міжнародному ринку результатів наукових, технічних, технологічних та інших розроблень ВНЗ, продаж їх патентів та ліцензій;
- залучення коштів міжнародних фондів для виконання у вищих навчальних закладах наукових, освітніх та інших програм;
- співпраця з Європейською мережею національних центрів інформації.

Також студентам гарантується право самостійно обирати 20% дисциплін з тих, що передбачені навчальними планами, та вивчати дисципліни суміжної сфери знань. Закріплюється головний критерій вступу до ВУЗу – результат ЗНО та середній бал в шкільному атестаті. Для спеціальних вступних творчих конкурсів відведено 30% балів.

Пропонується створити Єдину державну електронну базу з питань освіти.

Три освітні рівні (неповна вища освіта, базова вища освіта та повна вища освіта) замінюються на перший, другий, третій та науковий рівні. Встановлюються такі освітні ступені: молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук.

В 2012 році документ був схвалений попереднім урядом з умовою його узгодження в Міністерстві фінансів, Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту, а також у Міністерстві внутрішніх справ. Проте Кабмін не вніс даний законопроект на розгляд парламенту.

Наразі Україна стоїть на порозі ґрунтовної реформації освітньої системи і може зробити як крок вперед – до демократизації та автономізації освіти, прийнявши прогресивний законопроект М. Згуровського, так і крок назад, залишивши законодавство без суттєвих змін.

Янів Христина Ігорівна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Бежевець А.М., старший викладач кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ЯКІСТЬ ОСВІТИ В ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день питання якості освіти стоїть досить неоднозначно, а громадська думка на цей рахунок є не дуже втішною. За роки незалежності нашої держави якість освіти помітно знизилась. Як зазначає М.З. Згуровський, «в масовому вимірі освіта стала менш якісною, а переважна більшість випускників вищих навчальних закладів (особливо нових) не конкурентоспроможна на європейському ринку праці»[1].

На думку М. Кисіля якість освіти – це низка системно-соціальних ознак і характеристик, які визначають відповідність системи освіти прийнятим вимогам, соціальним нормам, державним освітнім стандартам. Отримання якісної освіти напряму залежить від якості самих вимог (цілей, стандартів і норм), якості ресурсів (програми, кадровий потенціал, контингент абітурієнтів, матеріально-технічне забезпечення, фінанси тощо) та якості освітніх процесів (наукова та навчальна діяльність, управління, освітні технології), які безпосередньо забезпечують підготовку фахівців [2].

Спад якості вищої освіти в Україні є наслідком багатьох факторів. А саме:

1. посилення комерціалізації освіти;
2. значне підвищення ступеня напруженості праці за надзвичайно заробітної плати викладачів;
3. недостатня матеріальна база;
4. застаріла та в більшості випадків недієва система підготовки спеціалістів.

Як результат – навіть «топові» українські ВНЗ часто випускають на ринок праці явно неконкурентоспроможних та некваліфікованих працівників. Відбувається поступове знецінення вищої освіти як засобу одержання професійних знань.

Вища освіта в Україні на сьогоднішній день є досить недешевою послугою для середньостатистичного громадянина. Майбутні студенти мають бажання вступити до такого ВНЗ, який надає якісну підготовку з вибраної спеціальності, з високою можливістю працевлаштування, отримання високої заробітної плати і швидкого кар'єрного зросту. Але як і держава, так і приватні роботодавці, бажать отримати після закінчення навчання у вищому навчальному закладі найздібніших випускників, які зможуть забезпечити високу ефективність діяльності їхніх підприємств.

Оскільки роботодавець не може визначити навиків випускників, він змушений орієнтуватися на специфіку ВНЗ, диплому якого він точно довіряє. Саме по цій причині виникає багато проблем на оціночному етапі. Якщо вірити формулам: «рейтинговий навчальний заклад + якісне навчання = дорога оплата навчання» та «диплом рейтингового ВНЗ + хороші навиків = престижна робота та висока заробітна плата», то про хорошу роботу з достойною оплатою для великої кількості населення України можна і не мріяти. А оскільки якість навчання не відповідає доступності, багато хто замислюється про освіту за кордоном, що є дуже гідним аналогом української освіти.

Перед вищою освітою в Україні стоять дуже складні завдання. На нашу думку, лише забезпечивши високу якість освітніх послуг, можна бути впевненими у виконанні вищою освітою своєї місії, створенні нею умов для розвитку наукового потенціалу країни.

Список використаних джерел:

1.Згуровський М.З. Болонський процес - структурна реформа вищої освіти на європейському просторі / <http://www.ntu-kpi.kiev.ua>

2.Кисіль М.В. Оцінка якості вищої освіти / М.В. Кисіль // Вища освіта України. – 2005. – № 4 (14). – С. 82–87.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Сучасний стан українського села, його соціально-економічної інфраструктури, культурно-побутові умови населення, рівень оплати праці вимагають здійснення невідкладних і разом з тим радикальних організаційно-економічних, техніко-технологічних, а також політично-правових державних заходів, спрямованих на докорінні зміни у розвитку сільської поселенської мережі, на цілковиту перебудову у свідомості суспільства ролі та значення сільської категорії населення як у сучасній, так і в стратегічній перспективі формування високоцивілізованої держави.

Соціально-економічний стан українського села, яке є невід'ємною складовою аграрного сектору економіки, перебуває в критичній фазі, яка тягне за собою дестабілізацію всього господарського комплексу країни. При цьому чітко окреслюються дві тісно пов'язані проблеми – з одного боку, в українському зруйнованому селі назрів до виконання великий обсяг організаційно-економічних заходів та матеріало - і трудомістких робіт, спрямованих на створення і розвиток високопродуктивного сільського господарства на засадах докорінної соціально-економічної перебудови українського села. А з іншого боку на селі є в наявності великий трудовий потенціал.

На сучасному етапі формування соціально орієнтованої економіки європейського типу в Україні особливої актуальності набуває проблема соціально-економічного розвитку села. Забезпечення функціонування та розвитку соціальної сфери є одним з головних завдань реформування аграрного сектору. Сьогодні Україна потребує вдосконалення регіональної політики та негайних змін в сфері місцевого самоврядування. Цей процес зумовлений інтеграційними зусиллями України щодо наближення до європейських стандартів. У країнах Європи органи влади, які були обрані населенням, не тільки не призвели до розладу системи влади, а й поліпшили надання послуг населенню, вивільнили високий потенціал місцевої активності населення і дали змогу державі зменшити опіку над місцевими проблемами. Зменшення повноважень місцевої державної адміністрації супроводжувалось зростанням компетенції місцевого самоврядування і зростанням фінансових ресурсів, якими володіють низові ланки самоврядування. Європейський досвід підтверджує можливість і необхідність запровадження децентралізації влади в державі, якщо до цього готова і державна влада, і саме суспільство. Успішність такого реформування можливе лише за умови його поступовості і комплексності.

Реформування місцевого самоврядування передбачає необхідність змін у чинному законодавстві, а саме в Конституції України, Законах України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про Державний бюджет України”, “Про адміністративно-територіальний устрій України”, “Про органи самоорганізації населення”, “Про комунальну власність”, “Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів”, “Про місцеві державні адміністрації”, “Про місцеві податки та збори”, але передусім потрібно пам'ятати, що важливу роль в управлінні розвитком відіграють соціальні нормативи. Тому необхідно розробити нормативи, які можна було б використовувати на рівні сільських рад, які можна покласти в основу для розрахунку нормативної бази бюджетного фінансування витрат на утримання і розвиток соціальної інфраструктури села, тобто нормативів бюджетного забезпечення населення, як одних з основного елементу формування

місцевих бюджетів. Запорукою успіху в розвитку українського села беззаперечно може стати прийняття нового закону «Про місцевий бюджет» (зараз знаходиться на проектній стадії), який спрямований на розширення фінансових повноважень муніципальних органів.

*Коваль М.О.,
Науковий керівник:
Трофименко І.В., ст. викладач*

ТВОРЧИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

З огляду на сучасне бачення українського суспільства, щодо відносин між державними органами і населенням країни, існує необхідність внести певні корективи у функціонування державного апарату. Державний службовець являється основним елементом в структурі державного механізму, тому якість здійснення своїх функцій цією структурою має пряму залежність від рівня підготовки службовців. Проведення управлінської діяльності вимагає консолідації всіх наявних сил в системі державних органів, кожна складова частина системи повинна злагоджено взаємодіяти і працювати на досягнення результату. У процесі підготовки державного службовця творчий аспект повинен відігравати не останню роль, оскільки, творчість, як спосіб здійснення людської діяльності сприяє особистій свободі, а значить веде до самореалізації. Для державного службовця, можливість максимально ефективно проявити свої здібності у роботі, має місце лише тоді коли він має змогу привносити творчий елемент у свою діяльність. Насамперед, важливо вміти оперувати комунікативними процесами, які є атрибутом роботи у сфері державної служби. Саме у даному аспекті, має сприятливу можливість для реалізації творча робота службовця. Завжди існуватиме необхідність знайти певний підхід до своїх партнерів або об'єкту роботи через процес комунікації, який найбільш вдало може бути здійснений за належної підготовки. Освітні програми, які розробляються для навчання державних службовців, необхідно доповнити і розширити для того, щоб працівник міг навчитися новому і використовувати набуті навички в роботі. З основних творчих елементів, що можуть бути привнесені у процес підготовки, можна виділити різноманітні ділові ігри, психологічні тренінги, розробка моделей соціальної взаємодії. Володіння діловим спілкуванням повинно бути невід'ємною вимогою, що ставиться перед державними службовцями. Ділові ігри, поза всяким сумнівом, несуть у собі елементи творчості, оскільки являють собою відображення реальних ділових процесів, але разом із тим є можливість вносити деякі зміни під час гри. Використання ділових ігор у підготовці державних службовців зможе підготувати цих фахівців до найрізноманітніших робочих ситуацій, а тому, при вирішенні питань, службовці уже матимуть навички і досвід роботи з ними. Звичайно, така підготовка повинна контролюватися, для цього необхідно розробити єдину систему критеріїв для оцінки навчання і перепідготовки державних службовців. Така система покликана як найкраще оцінити всі якості і здібності майбутнього службовця. Психологічні тренінги необхідні для розробки моделей поведінки в тій чи іншій ситуації, адже працівник у сфері державної служби повинен мати не лише високі професійні якості, але також і значні вольові риси разом із стабільним і врівноваженим психологічним станом. Творчий аспект у психологічній підготовці має місце саме під час роботи над особистими якостями, їх коригуванню, тобто державний службовець повинен вміти використовувати свої сильні сторони і нівелювати слабкі. Шлях, яким цього буде досягнуто, і буде творчим аспектом у підготовці спеціаліста, але варто завважити, що допомогу у розробці таких навчальних програм повинен надавати фахівець з психології. Формування моделей соціальної взаємодії

теж, у своєму роді, певна гра, оскільки моделюються реальні життєві ситуації, але при цьому встановлюються певні умови для того, щоб була можливість знаходити різні шляхи поведінки і різні способи вирішення питань. Реальна ситуація не завжди входить до певних загальноприйнятих рамок суспільства, тому перед державним службовцем завжди повинно бути декілька варіантів розвитку подій, а він повинен вміти обрати найоптимальніший. Державний службовець при підготовці, повинен отримати не лише вміння володіти собою, а й досить значну базу необхідних знань.

СЕКЦІЯ №15. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО: «ПРАВОВІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

Куратор секції: ст. викл., Гожій І. В., к.ю.н., доцент, Попов К.Л.

Секретар: Петінова Анастасія, Загорчевний Олександр

Мурза Анастасія Сергіївна

2 курс, ФСП, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник

Гожій І. В., ст. викл. кафедри теорії права та держави ФСП НТУУ «КПІ»

ПРАВОВІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ЄС

Сьогодні Україна стоїть перед дилемою “Європейський Союз — Росія”. Так, останнім часом вибір зовнішнього вектору - одне з основних завдань України. З цього випливає актуальність обраної мною теми, адже ми маємо знати з чим маємо справу. Я вважаю, що кожен українець має знати що представляє собою ЄС та на чому базуються взаємовідносини України і ЄС. 14 червня 1994 р. між Україною та державами-членами ЄС було підписано Угоду про партнерство і співробітництво, згідно до якої було визначено 28 сфер співробітництва України та ЄС, серед яких: енергетика; юстиція; свобода та безпека; охорона довкілля; наука та технології; державні закупівлі; торгівля; конкуренція тощо. Відповідно до Угоди Україна має наближувати своє законодавство до законодавства ЄС.

Слідуючим кроком на шляху до ЄС стало схвалення 21 лютого 2005 р. на Раді з питань співробітництва Плану дій Україна-ЄС — двостороннього політичного документу, який містив зобов'язання України щодо зміцнення демократичних інститутів, боротьби з корупцією та розвитку співпраці з ЄС. План дій був розрахований на дію з 2005 по 2008 рр. та був продовжений до 2009 р. В ході виконання зобов'язань Україна отримала статус країни з ринковою економікою та право приєднуватися до зовнішньополітичних заяв та позицій ЄС.

9 вересня 2008 р. Україна та ЄС в Парижі домовилися в майбутньому підписати Угоду про асоціацію, яка будуватиметься та принципах політичної асоціації та економічної інтеграції. На 15 саміті Україна — ЄС 2011 р. було оголошено про досягнення домовленості на рахунок Угоди про асоціацію, а 30 березня 2012 р. текст Угоди парафровано президентами України та країн ЄС. 24 листопада 2012 р. набув чинності Порядок денний асоціації Україна — ЄС — двосторонній документ, який містить перелік реформ, що має виконати Україна у співпраці з ЄС.

25 лютого 2013 р. у Брюсселі відбувся 16 саміт Україна -ЄС, на якому у спільній заяві керівники держав ЄС та України підтвердили намір підписати Угоду про асоціацію. Україна в свою чергу зобов'язалася виконати певні умови, що стосуються виправлення проблем щодо вибіркового правосуддя, виконання рішень Європейського суду з прав людини, забезпечення правомірних парламентських виборів тощо. В травні 2013 р. буде проведено попередню оцінку дотримання Україною взятих зобов'язань.

З 5 по 13 березня 2013 р. було проведено соціологічне опитування фондом “Демократичні ініціативи” з приводу вступу України до ЄС чи до МС. Як виявилось, Європу підтримали б 51,9 % громадян, а МС — 48,1%. При цьому Західна та Центральна Україна здебільшого обирає ЄС, а Східна та Південна Україна обирає МС. При цьому ні українці із Західної України, ні українці зі Сходу України не мають точного уявлення про ці утворення. Так, прихильники ЄС орієнтуються на високий економічний розвиток європейських країн, а

прибічники МС пояснюють свій вибір історичними відносинами України та Росії. Як бачимо, вибір зовнішнього вектору України — ще одна ознака, яка розділяє український народ.

На нашу думку, Україні вигідніше орієнтуватися на відносини з ЄС. Так, шлях до євроінтеграції набагато важчий, ніж до проросійських країн, адже ЄС висуває набагато жорсткіші вимоги, ніж МС, проте наслідки того варті. У разі вступу України до ЄС поступово Україна досягне нового рівня розвитку демократії та економіки.

Таким чином, Україна та ЄС співпрацюють в багатьох напрямках. На сьогодні основним завданням України щодо ЄС є підписання Угоди про асоціацію, що залежить від виконання Україною своїх зобов'язань. Отже, цього року вирішується доля України, адже якщо Україна не використає цей шанс, то підписання Угоди про асоціацію може затягнутись на десятки років.

Список використаних джерел:

1. Міністерство закордонних справ України. Відносини Україна — ЄС. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/europeanintegration/ua-eu-relations>

Хамайко Катерина Анатоліївна
2 курс, ФСП, СП-11, НТУУ «КПІ»

Наукові керівники:

Попов К.Л., к.ю.н., доц., **Гожій І.О.**, ст. викл.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Зростання злочинності та її інтернаціоналізація обумовили необхідність міжнародного співробітництва у боротьбі з нею.

Кримінально-процесуальний кодекс України (від 13.04.2012 р.) визначає міжнародне співробітництво, як діяльність уповноважених органів під час кримінального провадження, що полягає у вжитті необхідних заходів з метою надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасової передачі осіб, перейняття кримінального переслідування, передачі засуджених осіб та виконання вироків [1, ст. 542]. Іншими словами це міжнародна правова допомога. Вона є офіційною діяльністю державних органів і сприяє уникненню конфліктів юрисдикції.

Відповідно до норм міжнародного права та законодавства України визначаються такі органи, що приймають участь в кримінальному провадженні: органи прокуратури в особі відповідних прокурорів; орган досудового розслідування в особі слідчих та начальників слідчих підрозділів; суди загальної юрисдикції; Міністерство юстиції України і його відповідні органи та установи кримінально-виконавчої системи Міністерства юстиції України. З метою підтримки органів юстиції може використовуватися допомога національних центральних бюро (НЦБ) Інтерполу.

Правова допомога здійснюється відповідно до приписів Конституції України, норм міжнародного права, міжнародних договорів, в яких приймає участь Україна, Кримінального кодексу України, Кримінально-процесуального кодексу України, Законів України «Про прокуратуру», «Про міжнародні договори України» тощо. Основними міжнародно-правовими актами є: Статут ООН; Загальна декларація прав людини 1948 р.; Європейська конвенція про захист прав і основних свобод 1950 р.; Віденська конвенція 1969 р. про право міжнародних

договорів; Конвенція ООН 2000р. проти транснаціональної злочинності; Типовий договір про взаємодопомогу в галузі кримінального правосуддя, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН у 1990 р.; Типовий договір про перейняття кримінального провадження та видачу, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН (1990р.), інші міжнародні акти ООН та інших міжнародних організацій.

Договори про правову допомогу в основному регулюють такі питання, як екстрадиція, виконання іноземного судового рішення, виконання окремого процесуального доручення, а також питання колізійного права. Інколи це можуть бути інші питання, наприклад обмін інформацією відповідно до Європейської Конвенції про інформацію відносно іноземного законодавства 1968 р. Перелік напрямів правової допомоги, які включено до конкретного договору, залежить від домовленості між державами.

В 1993 році була підписана Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах між Білоруссю, Вірменією, Казахстаном, Киргистаном, Росією, Україною та іншими державами. Ця Конвенція визначає порядок зносин з питань правової допомоги.

Таким чином, міжнародне співробітництво у сфері кримінального провадження є позитивним явищем сучасної правової системи, яке сприяє налагодженню міждержавних відносин, зменшенню злочинності, посиленню боротьби з нею, а також зменшенню ризику порушення прав людини і суспільства в цілому.

Список використаних джерел:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Т2 - Тацій В.Я.
3. ЗУ «Про міжнародні договори» від 29.06.2004
4. Мінська конвенція від 22.01.1993 р.
5. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959 р.
6. Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р.
7. Європейська конвенція про міжнародну правову дійсність кримінальних вироків 1970 р.

Ребезюк Владислав Михайлович

2 курс, ФСП, СП-11, НТУУ «КПІ»

Наукові керівники:

Попов К.Л., к.ю.н., доц., **Гожій І.О.** , ст. викл.

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ДО ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Актуальність піднятого питання надто важливе для сьогоденної України, як для самої Держави, так і її людей. Ми тупцюємо перед європейськими дверима не один рік, а нам ніхто їх не відчиняє і не відчинить до тих пір поки, в першу чергу, керівництво країни не буде мати політичної волі змінити щось на краще. Де-факто є те, що Угоду про Асоціацію між Україною і Євросоюзом до цього часу не підписано і зволікання іде саме з українського боку. - Фактичним початком адаптації Українського законодавства до Європейського Союзу можна вважати березень далекого 1998 року, коли набула чинності Угода про партнерство між Україною та Євросоюзом. Звичайно за ці 15 років зроблені певні кроки в наближенні законодавства України до Євросоюзу, але надто вони малі.

- Законодавча база нині діюча, є малозрозумілою і нестабільною, розрізною, та не кодифікованою. А правові акти, насамперед, повинні бути чіткими не двозначними, без надмірних скорочень і надто довгих фраз, нескладними текстовими частинами для читання і конкретним посиланням.

- Напривеликий жаль, проекти нормативно-правових актів розроблені в Україні не враховують основних положень законодавства ЄС. Та головне, не проводиться перевірка даних нормативно-правових актів України щодо їх відповідності основним положенням законодавства Євросоюзу. Наприклад, приймаються нормативно-правові акти на захист вітчизняного товаровиробника, які не відповідають у повній мірі вимогам УПС.

- Чималим каменем спотикання, як на мене, є не однотайність самого суспільства в розумінні і виборі європейського шляху. Та й до того, деякі політичні сили спекулюють на цьому, виконуючи певну провокативну роль.

- Питання узгодженості законодавства України з Євросоюзом уповільнюється ще й тому, що існує об'єктивна різниця між нашим менталітетом та традиціями, розвитком правової системи, шаленою корупцією державних службовців та самою бюрократичною системою, що дісталася у спадок від СРСР. Парадоксально, але більшість тих хто займається адаптацією законодавства живуть ще радянськими стереотипами, не мають ґрунтовних знань у цій сфері, переважна більшість відповідних фахівців Міністерства юстиції України навіть не володіє ні англійською, ні німецькою, ні французькими мовами [2;с.8].

- Одна із головних проблем, що необхідно вирішити Україні це: питання вирішення цінності самого права і його престижу в суспільстві, механізму захисту прав і свобод людини, механізму наповнення існуючих правових норм.

- Згідно статті 51 УПС адаптувати законодавство Україна повинна в таких сферах як: банківське право, бухгалтерський облік, податкове право, законодавство про компанії, охорона інтелектуальної власності, правила конкуренції, охорона здоров'я та людське життя, тварин, рослин, довкілля,

захист прав споживача, технічні правила та стандарти, транспорт, ядерна енергетика [1].

На основі проведеного дослідження можна стверджувати, що виконання вимог УПС і є приведення у відповідність законодавства України в цілому, до стандартів законодавства Європейського Союзу. Держава зобов'язана створювати нове законодавство, згідно міжнародних принципів і стандартів, а також створення дієвого механізму для виконання прийнятих органами державної влади нормативних актів.

В Європі хочуть бачити Україну, в першу чергу, демократичною, державу європейського зразка, в якій будуть дотримуватися прав людини і в якій домінувати буде верховенство права.

Список використаних джерел :

1. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18.03.2004 із змінами та доповненнями, Електронний ресурс – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> .

2. Б. Н. Топорнин, Европейское право: Учебник. - М., 1999.

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄС У СФЕРІ ЮСТИЦІЇ, СВОБОДИ ТА БЕЗПЕКИ

Як тільки Україна стала на шлях самостійного незалежного розвитку, одним із напрямів її зовнішньої політики стала розбудова відносин з Європейським Союзом на принципах інтеграції. Даний намір був відображений у Постанові Верховної Ради України від 2 липня 1993 року «Про основні напрями зовнішньої політики України». 14 червня 1994 р. була підписана Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, що стала підтвердженням курсу України до членства в ЄС. З метою розширення співробітництва 21 лютого 2005 р. на засіданні Ради з питань співробітництва УПС було схвалено План дій Україна – ЄС.

Із входом у 2004 році до ЄС Польщі, Словаччини та Угорщини Україна територіально стала ще ближчою до Європи, тому розширення співпраці у сфері юстиції, свободи та безпеки відкриває додаткові можливості інтеграції країни до Євросоюзу. Основними документами, що регламентують співпрацю у цій сфері є План дій Україна – ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки (затверджений на засіданні Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС 18 червня 2007 р. в м. Люксембург) та План-графік його імплементації.

Взаємодія з ЄС на зазначеному напрямі координується Міністерством юстиції України.

Основними цілями такого співробітництва є:

- підвищення рівня законодавства України до міжнародних стандартів та стандартів права ЄС для подальшого співробітництва та партнерства у сфері юстиції, свободи та безпеки;
- підтримка України в напрямі зміцнення демократії, реальному забезпеченні та захисті основних прав і свобод людини;
- підтримка у забезпеченні застосування принципів верховенства права, незалежності та ефективності судової влади;
- забезпечення ратифікації та імплементації важливих міжнародних документів у сфері юстиції та внутрішніх справ.

В межах цих трьох напрямів співробітництва виділяють широкий спектр завдань.

У сфері юстиції окреслені питання щодо підвищення авторитетності судової влади, реформи судової системи для забезпечення її ефективності, неупередженості та незалежності, співпраці щодо надання правової допомоги у цивільних та кримінальних справах.

У напрямку співпраці з безпеки пріоритетним визначається боротьба з міжнародною злочинністю, зокрема, боротьба з тероризмом, відмиванням грошей, торгівлею людьми, корупцією, незаконним переміщенням наркотиків та іншими видами протиправної діяльності.

За напрямом свободи передбачається вдосконалення управління міграцією, управління кордонами, спрощення візового режиму, забезпечення безпеки документів, розвиток законодавства з питань притулку.

Україна в свою чергу робить поступові кроки до імплементації завдань, поставлених у Плані дій. Вона проводить зміни у законодавстві, створює новий базис відповідно до європейських стандартів, адже, це являється передумовою для будь – якого подальшого партнерства, все більше долучається до міжнародної співпраці, укладаючи угоди з міжнародними організаціями.

Курс України «до Європи» є новим щаблем у розвитку держави, життєвою необхідністю, втіленням прагнення досягти високих стандартів життя громадян і громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. План дій Україна – ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки від 18.06.2007 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_956 .
2. Муравйов В.І. Право Європейського Союзу: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 704 с.
3. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції
http://comeuroint.rada.gov.ua/komevoint/control/uk/publish/article;jsessionid=0BFA50D9564DACS44026C9ADE7E3AB5A8?art_id=47143&cat_id=47123 .
4. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України
<http://mfa.gov.ua> .

Шимків Катерина Миколаївна

2 курс, факультет соціології та права, НТУУ "КПІ"

Науковий керівник:

Гожій І.О., ст..викл. кафедри теорії права та держави ФСП НТУУ «КПІ»

СПІВПРАЦЯ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Україна – європейська держава. Це визначається географічними, історичними і культурними чинниками. Відповідно, євроінтеграція є головним та незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України.

Однією з найважливіших передумов європейської інтеграції України є інтенсивний розвиток економічних відносин з Європейським Союзом. До того ж, останнім часом постало питання про створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, яке сприятиме поступовій інтеграції України до внутрішнього ринку Євросоюзу. Послідовне й ефективне використання комплексних практичних інструментів європейської інтеграції може стати опорою сталого економічного розвитку і впровадження європейських стандартів з метою підвищення якості життя населення України.

Наша держава прагне досягти якості життя найбільш розвинених країн ЄС, і одним з важливих завдань на цьому шляху є наближення рівня захисту прав споживачів до європейських стандартів.

Показниками загальної якості життя людей в країнах Європейського Союзу є ефективні стандарти безпеки та якості товарів і послуг. Україна може досягти омріяного рівня життя лише за умови, що споживачі знатимуть свої права та обов'язки та матимуть змогу ними користуватися [1].

Підвищення рівня добробуту споживачів сприяє розвитку конкуренції. Що в свою чергу примушує товаровиробників застосовувати новітні технології, покращувати якість товарів, надавати точну та доступну інформацію.

Підтримка прав споживачів в Україні з боку Євросоюзу є частиною Плану дій Україна-ЄС, де наголошено на модернізації системи технічного регулювання. Захист прав споживачів та надання достовірної інформації про їхні права є однією з ключових цілей Європейської Комісії.

Імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною дозволила б суттєво покращити ситуацію щодо захисту споживачів. Співробітництво в рамках угоди допоможе Україні вирішити такі проблеми як не досконале ціноутворення, наявність на ринку небезпечних товарів, фальсифікованої продукції і незадовільний контроль за якістю продукції, задоволення прав на компенсацію у разі придбання товару чи отримання послуги неналежної якості тощо. Євросоюз має величезний досвід у сфері захисту прав споживачів, перевірені часом структурні й методи. Україна зможе скористатися даними набутками та досягненнями [2].

Сторони також співпрацюватимуть за такими напрямками: сприяння обміну інформацією щодо систем захисту прав споживачів; забезпечення експертизи щодо правової та технічної здатності імплементації відповідного законодавства та запровадження систем ринкового нагляду; удосконалення інформації, що надається споживачам; навчання представників органів влади, що працюють у відповідній сфері; заохочення розвитку незалежних асоціацій споживачів та контактів між представниками споживачів[3].

Отже, можна зробити висновок, що виконання Україною вимог ЄС у сфері захисту прав споживачів має привести до підвищення стандартів продукції, удосконалення захисту прав та інтересів споживачів, створення належних умов для насичення споживчого ринку якісними та безпечними товарами, роботами, послугами і, найголовніше, готовності української продукції ефективно конкурувати на міжнародних ринках.

Список використаних джерел:

1. Основи споживчих знань: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. / Вегера С. А., Єрохіна А. С., Максименко К. О., Притульська Н. В., Ханник-Посполітак Р. Ю.: За заг. ред. Максименко К. О., Овчарук О. В. – К.: «К.І.С.», 2008. – 192 с.: іл.
2. Україна — Європейський Союз: зібрання міжнародних договорів та інших документів (1991–2009) / За заг. ред. С. О. Камишева (кер. групи) [та ін.]. — К.: Юстініан, 2010. – 608 с.
3. <http://eeas.europa.eu/>

Лучко Олена Богданівна, Шаблій Валерія Юріївна

2 курс, факультет соціології та права, НТУУ "КПІ"

Науковий керівник:

Гожій І.О., ст..викл. кафедри теорії права та держави ФСП НТУУ «КПІ»

ПЕРЕВАГИ ШЕНГЕНСЬКОЇ ВІЗИ

Сьогодні кожна людина мріє подорожувати без обмежень в просторі. Ні для кого не секрет, що віза – це перший крок для успішного перетину кордону. А Шенгенська віза – це подвійний плюс, адже це єдина «перепустка» по всій Європі. Вперше Шенгенська угода була підписана 14 червня 1985 року в невеликому люксембурзькому містечку Шенген на кордоні між Німеччиною і Францією. Звідси і походить її назва. Відповідно до цієї угоди, всі країни, що її підписали, поступово скасовували контроль на спільних кордонах, а також отримували право безвізового переміщення.

Першими країнами, що підписали договір, стали Бельгія, Німеччина, Іспанія, Люксембург, Нідерланди, Португалія і Франція. У 2006 році до Шенгенської зони приєдналися Австрія, Греція, Данія, Ісландія, Італія, Норвегія, Швеція і Фінляндія. Всі країни, за винятком Норвегії та Ісландії, є членами Європейського Союзу, а два члени ЄС, Ірландія і Великобританія, не входять у Шенгенську зону. 21 грудня 2007 року до Шенгенської зони приєдналися ще 9 держав: Угорщина, Латвія, Литва, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія,

Чехія та Естонія. Також очікується, що протягом подальших трьох років до угоди приєднається ще й Швейцарія [1].

Отримавши Шенгенську візу, кожен може безперешкодно відвідати будь-яку країну Шенгена. Проте, щоб оформити Шенгенську візу потрібно знати декілька простих правил:

1. Необхідно дотримувати правило першого в'їзду — можна перетинати кордон тільки тієї країни, в посольстві якої була отримана Шенгенська віза. Порушення цього правила викличе депортацію, а також заборону на відвідини країн Шенгенської зони. Винятком може стати тільки транзитне пересування.

2. Якщо особа планує відвідати відразу декілька країн Шенгенської зони, то візу необхідно оформляти в посольстві країни, в якій вона збирається провести більше всього часу. В цьому випадку також діє правило першого в'їзду.

3. Шенгенська віза може бути одноразовою і багаторазовою.

4. Перелік документів на оформлення візи у всіх посольствах практично однаковий, проте є великі відмінності в термінах подання документів, виданні віз, а також у списках і вимогах документів, що подаються.

5. На територіях усіх країн Шенгенської зони ведеться загальна база осіб, що здійснювали які-небудь правопорушення. Тому, якщо у вас були якісь проблеми із законом в одній із країн Шенгенської угоди, то, швидше за все, вам відмовлять у в'їзді і в решті країн-учасниць.

6. Невіїзд з країни Шенгенської угоди є дуже серйозним правопорушенням, яке також спричиняє депортацію і заборону відвідування всіх країн-учасниць.

7. Національна Шенгенська віза країни дає право на в'їзд і перебування тільки в одній країні, а відвідування інших країн є незаконним і спричиняє депортацію і заборону на відвідування всіх країн Шенгенської угоди.

8. Національна Шенгенська віза видається у випадку, якщо в анкеті ви вказуєте, що збираєтеся відвідати тільки цю країну[2].

Оформлення Шенгенської візи може здаватися дуже складним, проте якщо дотримуватися всіх перерахованих правил і підготувати всі необхідні документи, то завдання вже не здається таким нездійсненним. Варто лише подумати про всі переваги, які на вас очікують, і можливості, які з'являються в перспективі.

Список використаних джерел:

1. <http://viza-yes.at.ua/>
2. <http://www.epochtimes.com.ua/travels/helpfull-tips/shengenska-viza-dekilka-porad-shhodo-oformlennja-63362.html>

Сидоренко Володимир Вікторович

2 курс, факультет соціології та права, НТУУ"КПІ"

Науковий керівник:

Гожій І.О., ст..викл. кафедри теорії права та держави ФСП НТУУ «КПІ»

МИТНА ПОЛІТИКА У ПЛАНІ ДІЙ "УКРАЇНА - ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ"

Росія чи Євросоюз? Це питання постало перед нашою державою дуже давно, але залишається досі невирішеним. Актуальність моєї теми полягає в тому, що при інтегруванні України до Євросоюзу великих змін зазнають кордонні режими та митні взаємовідносини. Працюючи над цим питанням я керувався документом під назвою План Дій «Україна -

Європейський Союз», ухвалений Кабінетом Міністрів України 01.05.2005 і схвалений Радою з питань співробітництва між Україною і Європейським Союзом 21.02.2005 р.

Про питання, на якому акцентує увагу цей документ, можна розмовляти дуже довго, тому я вирішив зупинитися на вирішальних моментах. В пункті “Митних справ” зазначаються такі кроки:

а) розробка та імплементація митного законодавства, що відповідає міжнародним стандартам та стандартам ЄС

б) удосконалити функціонування митниці (Customs service); спростити та модернізувати митні процедури на кордонах і всередині держави:

1) розробити підхід "одне вікно" для всієї документації, пов'язаної з зовнішньоторговельними операціями та контролем, у першу чергу, шляхом активізації співробітництва між усіма службами що працюють на кордоні;

2) започаткувати механізм постійного інформування та надання консультацій законодавства та процедур здійснення експортних та імпортних операцій;

3) прийняти та впровадити Політику митної етики на основі визнаних в світі стандартів (Арушська Декларація);

4) забезпечити підвищення кваліфікації працівників митної служби, посилити комп'ютеризацію митної адміністрації, модернізувати митні лабораторії.

Розвиток процесу економічної інтеграції полягає у синхронізованому відкритті ринків ЄС та України, взаємному збалансуванні торгівлі. Важливу роль для досягнення даної цілі відіграють саме митні питання. Адже без налагодженого функціонування цього органу не можлива і реалізація головних цілей. Основними формами економічного співробітництва між Україною та ЄС є торгівля, інвестиційна діяльність та технічна допомога. Торгівля займає центральне місце у загальній системі економічної взаємодії. Вона стане більш досконалою якщо виконати всі вимоги вказані Євросоюзом. Сприяння виконанню цих завдань спростить і підвищить не тільки рівень взаємодії з ЄС й а й рівень життя в країні в цілому. В кращу сторону можна відмітити посилення і покращення законодавчої бази. І, що найважливіше, це будуть ті кроки, які в майбутньому виведуть Україну на фінішну пряму на шляху до Євросоюзу, оскільки тісні партнерські відносини будуть розглядатися як пріоритетні.

Список використаних джерел:

1. План дій «Україна - Європейський Союз».

[Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_693

Кабанець Олексій Олексійович

2 курс, факультет соціології та права, НТУУ”КПІ”

Науковий керівник:

Гожій І.О., ст..викл. кафедри теорії права та держави ФСП НТУУ «КПІ»

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У ПРАВООХОРОННІЙ ТА ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРАХ-НЕОБХІДНА УМОВА ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ І ЄВРОАТЛАНТИЧНИХ СТРУКТУР БЕЗПЕКИ

Україна активно співпрацює зі своїми європейськими сусідами у багатьох сферах для вирішення цілої низки питань. Проте, ми вважаємо, що саме співпраця в правоохоронній і військовій сферах є найважливішим аспектом у процесі входження України до євроспільноти. З цього приводу ми можемо стверджувати про актуальність обраної теми, що полягає у наступному: інтеграція України в європейське середовище є запорукою добробуту, безпеки і

розвитку нашої держави, а співпраця у правоохоронній і військовій сферах є фундаментальним напрямком взаємодії України і євроспільноти, що забезпечить розвиток українських Збройних Сил, підвищить їх боєздатність і мобільність, а також прирівняє правоохоронну систему України, до загальноєвропейських стандартів, що забезпечить нам порядок, законність, ефективнішу боротьбу зі злочинністю, а також підвищить боєздатність і кваліфікацію бійців спеціальних підрозділів МВС України, а також Антитерористичного Центру СБУ «Альфи».

Співпраця України з європейською спільнотою базується на участі України в миротворчих операціях, проведенні спільних військових навчань, обміні досвідом, шляхом направлення в Україну іноземних фахівців у даних сферах. Розглянемо детальніше дані напрямки співпраці.

Для України у військовій сфері найпріоритетнішою є співпраця з Євroatлантичним Альянсом «НАТО», оскільки його членами є більшість європейських держав, а також США. Військова співпраця України з Альянсом здійснюється в межах Програми «Партнерство заради миру» і базується на таких завданнях: сприяння виконанню заходів з розвитку та реформування ЗС України; підвищення рівня взаємосумісності та готовності виконувати завдання за призначенням підрозділів ЗС України з підрозділами держав-членів НАТО; забезпечення участі підрозділів та особового складу Збройних Сил України у операціях з врегулювання криз (операціях з підтримання миру) під проводом НАТО; підвищення рівня оперативних спроможностей Збройних Сил України; перехід до системи оборонного планування, що базується на спроможностях; подальша професіоналізація Збройних Сил України.

За час співпраці Україна взяла участь у наступних миротворчих операціях НАТО: 1. Міжнародні сили сприяння безпеці під проводом НАТО в Афганістані (МССБ) - на сьогодні 22 військовослужбовці Збройних Сил України виконують завдання у складі Міжнародних сил сприяння безпеці у Ісламській Республіці Афганістан; 2. Операція сил міжнародної коаліції під проводом НАТО у Косово (КФОР) - загальна чисельність українського національного контингенту сил КФОР складає 131 військовослужбовці та 3 штабних офіцери в штабі КФОР; 3. Тренувальна місія НАТО в Іраку (ТМН – І) - 10 осіб від України; 4. Антитерористична операція НАТО у Середземному морі «Активні зусилля» - учасниками були 5 кораблів військово-морських сил ЗСУ.[1]

Співпраця у правоохоронній сфері базується на двосторонньому обміні досвідом працівників правоохоронних органів України і країн-членів євроспільноти, шляхом проведення різноманітних навчань, семінарів, інструктажів, курсів з підвищення кваліфікації, а також, безперечно, впровадження європейської моделі правопорядку. Розглянемо співпрацю у правоохоронній сфері на прикладі Внутрішніх Військ України. Міжнародне співробітництво внутрішніх військ спрямоване на зміцнення довіри між державами і розвиток двостороннього співробітництва з іншими країнами у правоохоронній та військовій сфері. Його завданнями є: організація та здійснення міжнародного співробітництва внутрішніх військ МВС України в межах їх компетенції з аналогічними військовими формуваннями іноземних держав; участь у підготовці та відборі військовослужбовців внутрішніх військ для участі у міжнародних миротворчих операціях; боротьба зі злочинністю як всередині, так і поза межами України. Для реалізації зазначених завдань ВВУ співпрацюють з: Поліцією готовності Федеративної Республіки Німеччина; Військами карабінерів Італії; Національною жандармерією Франції; Жандармерією Туреччини; Національною гвардією штату Каліфорнія; Військами народної озброєної міліції Китаю; Внутрішніми військами МВС Російської Федерації.[2]

Після здобуття незалежності перед Україною постало нове завдання - розбудова демократичного, правового і економічно розвиненого суспільства. І саме вступ до євроспільноти, на нашу думку, є запорукою виконання поставленого завдання і створення в Україні європейських умов життя. А співпраця у військовій і правоохоронній сферах є запорукою української інтеграції, оскільки посідає пріоритетне місце в усьому світі і є гарантом досягнення зазначених вище цілей.

Список використаних джерел:

1. Інтернет джерело <http://nato.mfa.gov.ua> - Місія України при НАТО;
2. Інтернет джерело <http://vv.gov.ua> – Сайт Внутрішніх Військ МВС України.

СЕКЦІЯ № 16. ТРУДОВЕ ПРАВО: «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ ЗА ТРУДОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ»

Куратори секції: к.ю.н., доц., Кузнєцова Л.О., ст. викладач Тихонюк О.В.

Секретарі: Шандурський Богдан, Алієва Ельнура

*Кравчук Любов Іванівна
4 курс, СП-91, ФСП НТУУ "КПІ"*

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ВНЗ ЗА ПОПЕРЕДНЬО ПОДАНИМИ ЗАЯВКАМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Випускники вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням, працевлаштовуються підприємствами, установами, організаціями відповідно до їх попередньо поданих заявок за набутими спеціальностями.

З метою врегулювання відносин з працевлаштування молодих спеціалістів прийнято Указ Президента України «Про заходи щодо реформування системи підготовки спеціалістів та працевлаштування випускників вищих навчальних закладів». У розвиток Указу Кабінет Міністрів України затвердив «Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням; Положення про порядок прийому осіб на навчання за освітньо-професійними програмами підготовки магістрів за спеціальністю "Державна служба" в освітній галузі "Державне управління" та працевлаштування випускників; Положення про прийом, стажування слухачів та працевлаштування випускників Національної академії державного управління при Президентові України, а також перелік органів, де проводиться стажування слухачів Академії. Перелічені акти прямо не передбачають подання підприємствами, установами, організаціями заявок на молодих спеціалістів. Однак такі заявки подаються в процедурі формування і розміщення державного замовлення та контролю за його виконанням.

Якщо молодим спеціалістам відмовлено у прийнятті на роботу, то, посилаючись на 4 пункт статті 51 і частину другу статті 197 КЗпП, випускник вищого навчального закладу вправі через суд вимагати, щоб замовник виконав свій обов'язок з прийняття на роботу. Але таке примушення іншої сторони до виконання обов'язку не завжди буде доцільним, адже законодавство не передбачає покладення судом на роботодавця обов'язку створення нового робочого місця.

Потрібно створити механізм зацікавленості роботодавців у пошуку випускників вищих навчальних закладів. Наприклад, законодавчо зафіксувати механізм пільгового оподаткування підприємств, які надають перше робоче місце випускнику ВНЗ.

В Україні можна розробити національну програму працевлаштування молоді, яка включатиме:

- створення Молодіжної біржі праці;
- розробка проектів, орієнтованих на фінансування активних заходів сприяння зайнятості серед молоді;
- проведення дослідження з метою визначення спеціальностей, професійних навиків та рівня кваліфікації, якими повинні володіти випускники;
- включення до навчальних програм обов'язкове стажування студентів останніх курсів на підприємствах, в установах та організаціях для набуття випускниками практичного досвіду роботи;
- посилення співпраці між роботодавцем та ВНЗ;

- посилення роботи по залученню роботодавців на прилюдні захисти дипломних робіт;
- забезпечення рівності прав при працевлаштуванні випускників ВНЗ у державні установи, підприємства, організації.

Бондар Михайло Юрійович

4 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Тихонюк Ольга Володимирівна, ст. викл. кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

На сьогоднішній день, з огляду на скорочення кількості робочих місць, постає цілком логічне та актуальне питання про можливість випускників вищих навчальних закладів [Далі – ВНЗ] працевлаштуватись за отриманою спеціальністю. Пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 22.08.1996 р., з метою забезпечення випускникам вищих навчальних закладів реалізації права на роботу за фахом, затверджується порядок працевлаштування випускників ВНЗ, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням. Але на скільки ця постанова працює на практиці? Реальна ситуація відображає те, що більшість випускників ВНЗ після завершення навчання працює не за отриманою спеціальністю або не працює взагалі.

Теоретично, усім випускникам зі стаціонару, що навчалися за кошти державного бюджету (тобто, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням), після завершення навчання держава зобов'язується надавати робочі місця для відпрацювання вартості навчання. Але по факту, в більшості випадків випускник змушений самостійно шукати можливі вакансії на посадах, які не завжди співпадають за професійною спрямованістю і напрямком підготовки.

Отже, коли студент закінчує навчання і отримує диплом, перед ним постає питання: «куди далі?». Починається активний пошук можливих сфер для працевлаштування, але тут виникає ще одна проблема – досвід роботи. Відсутність досвіду роботи може стати основною причиною відмови у наданні місця штатного працівника майже на будь-якому підприємстві. То де ж людина, котра тільки завершила навчання, може отримати досвід роботи? Мабуть, чи не єдиний вихід із такого положення – стажування. За новим законом України "Про зайнятість населення", наприклад, студент-старшокурсник і випускник ВНЗ має право на проходження безоплатного стажування (тобто, набуття навичок та прийомів у роботі, отримання теоретичної та практичної підготовки тощо) перед безпосереднім вступом до трудових відносин з ціллю освоєння потенційного працівника на робочому місці. Даний підхід дозволяє людині без досвіду роботи отримати необхідний і теоретичний, і практичний рівень підготовки щодо своєї майбутньої діяльності. В тому випадку, якщо стажер отримує базовий рівень знань, необхідних на виробництві, його приймають на роботу з випробувальним терміном, по закінченню якого людина (у нашому випадку – студент-випускник) отримує постійне місце роботи, або у разі невідповідності його знань вимогам підприємства – визнається некомпетентним працівником і звільняється. Однак, випробувальний термін не є обов'язковим при прийомі на роботу і прописується у трудовому договорі у разі необхідності. Приблизно таким чином виглядає отримання студентом офіційного першого робочого місця після закінчення ВНЗ.

Чинне законодавство про працю України передбачає стажування як спосіб отримання практичних навичок безпосередньо на підприємстві в додаток до теоретичних знань, отриманих під час навчання у ВНЗ – тому ці фактори тісно взаємопов'язані. Отже, випускники ВНЗ повинні бути готові до подібних кроків на шляху до становлення себе у трудовій діяльності, а не сподіватись на негайне одержання керівної посади одразу після отримання диплому про вищу освіту.

Дубівка Аліна Юрївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПШ»

Науковий керівник:

Тихонюк Ольга Володимирівна, ст. викл. кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПШ»

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДОГО СПЕЦІАЛІСТА, ЯКИЙ ОТРИМАВ ОСВІТУ ЗА КОШТИ ДЕРЖАВНОГО ЧИ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ

Питання працевлаштування молодого фахівця визначено в «Порядку працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням», який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.1996 № 992 з однойменною назвою. Керівники вищих навчальних закладів [далі - ВНЗ] після зарахування студентів-«бюджетників» на навчання за державним замовленням укладають з ними угоду за встановленою формою. За рік до закінчення навчання обласна державна адміністрація укладає контракти з виконавцями державного замовлення відповідно до кількості замовлених місць, і подають міністерствам та відомствам, що мають у своєму підпорядкуванні ВНЗ, які виконують державне замовлення, перелік місць працевлаштування та умов, які вони зобов'язуються створити випускнику (забезпеченість житлом, розмір заробітної плати, інші соціальні гарантії). Це говорить про те, що за рік до завершення навчання випускника, ВНЗ має знати куди його скерують на роботу і з якими умовами.

У разі неприбуття молодого фахівця за направленням або відмови без поважної причини приступити до роботи за призначенням, звільнення його з ініціативи адміністрації за порушення трудової дисципліни, звільнення за власним бажанням протягом трьох років випускник зобов'язаний відшкодувати у встановленому порядку до державного бюджету вартість навчання та компенсувати замовникові всі витрати.

Міністерство освіти і науки України ще у 2011 році висловило свою позицію, що ґрунтувалася на правових засадах і гарантіях, встановлених Конституцією України та законами України і керувалося у своїй діяльності виключно принципом верховенства права, а, отже, довело її до відома випускників, ректорів та усіх інших, охочих виступати арбітрами у складній ситуації, яка складалася навколо працевлаштування тих студентів, що здобували освіту за бюджетні кошти [до речі, у 2011 році зазначена установа мала іншу назву - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України].

Зазначимо, що держава забезпечує доступність та безоплатність вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах [ст. 53 Конституції України від 28.06.1996]; кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується, причому використання примусової праці забороняється [ст. 43 Конституції України від 28.06.1996]. Конвенція Міжнародної організації праці N 29 «Про примусову чи обов'язкову працю», що набула чинності для України

10.08.1956, зобов'язує держави не допускати примусової праці. Згідно зі статтею 1 Міжнародної Конвенції "Про скасування примусової праці" N 105, що ратифікована Законом України від 05.10.2000 N 2021-III, держава зобов'язується скасувати обов'язкову працю і не вдаватися до будь-якої її форми як метод мобілізації і використання робочої сили для потреб економічного розвитку

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», основним завданням, що стоїть перед ВНЗ, є здійснення освітньої діяльності, яка забезпечує підготовку фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів. Цей закон не містить умов щодо обов'язкового трирічного відпрацювання та відшкодування у встановленому порядку до державного бюджету вартості навчання. Не зазначено у законі і те, що ВНЗ зобов'язаний гарантувати випускникові його працевлаштування; до обов'язків ВНЗ входить виключно сприяння працевлаштуванню своїх випускників, тобто надання виключно консультаційних послуг у працевлаштуванні.

Враховуючи сучасні умови розвитку економіки України, у тому числі і значне зменшення державного сектору (від 0 % до 30 %, залежно від галузі економіки), керівництво ВНЗ, за умови відсутності запитів від державних підприємств, установ та організацій, може сприяти працевлаштуванню випускників на підприємства, установи та організації інших форм власності, оскільки вони теж є платниками податків і вносять внесок у розвиток економіки країни.

Через відсутність механізму, який би зобов'язав випускника ВНЗ, підготовка якого здійснювалась за державним замовленням, відшкодувати до державного бюджету вартість навчання та компенсувати замовникові усі понесені витрати за договором, *будь-які матеріальні претензії до нього є неправомірними*. Ця теза підтверджується і інформаційним листом Міністерства юстиції щодо надання роз'яснення з питань працевлаштування випускників ВНЗ, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням від 19.10.2010 N 125660-4-10-21.“

Кучерук Ярослав Михайлович

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Тихонюк Ольга Володимирівна, ст. викл. кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ НОВОГО ЗАКОНУ «ПРО ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ» ОЧИМА СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

З 1 січня 2013 року в Україні вступив в дію новий закон «Про зайнятість населення», який має багато суперечливих положень і багато недоопрацьовань. Цей закон лобіюють впливові роботодавці, підприємці, представники уряду, олігархічна влада, що часто одні й ті ж люди, тому у запропонованому законі «Про зайнятість населення» не помічають зауважень та нарікань зі сторони найманої праці.

Згідно чинної Конституції України «кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працюю, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується» [ч. 1 ст. 43], при цьому реалізація гарантованого права на працю не означає повного забезпечення кожної людини робочим місцем за будь-яких умов виробництва, тобто, створюються лише умови для реалізації громадянами права на працю, а не самі робочі місця [ч. 2 ст. 43]; також зауважимо, що робоча сила, яка сьогодні присутня на ринку праці, не задовольняє потреби

роботодавців через невідповідність вимогам професійно-освітньої, трудової, дисциплінарної підготовки, а наслідком цього є безробіття.

Суть даного Закону полягає в ефективному використанні страхових коштів, які спрямовані на реалізацію програм зайнятості населення, на посилення мотивації як роботодавців так і працівників, на офіційне працевлаштування, для створення нових робочих місць та встановлення зв'язку між ринком праці та освітою. Але чи відповідає це реальності?

З 01.01.2013 року студенти вищих та учні професійно-технічних навчальних закладів, що здобули професію (кваліфікацію) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник», «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст» та продовжують навчатися на наступному освітньо-кваліфікаційному рівні, мають право проходити стажування за професією (спеціальністю), за якою здобувається освіта, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання, на умовах, визначених договором про стажування у вільний від навчання час; метою стажування є набуття досвіду з виконання професійних завдань та обов'язків, удосконалення професійних знань, умінь та навичок, вивчення та засвоєння нових технологій, техніки, набуття додаткових компетенцій; строк стажування за договором не може перевищувати 6 місяців; запис про проходження стажування роботодавець вносить до трудової книжки [ч. 1 ст. 29 Закону], тобто, законодавець вважає, що завдяки даному нововведенню молодь матиме додаткові гарантії для працевлаштування [упродовж стажування виконується студентом професійна робота може бути і безоплатною, на користь роботодавця, але, як бонус, майбутній фахівець матиме і трудову книжку, і запис про проходження стажування, а, отже, таке стажування не тільки буде враховуватися при загальному трудовому стажі співробітника, а також буде офіційним підтвердженням його досвіду роботи; якщо роботодавець виявить зацікавленість у подальшому співробітництві з майбутнім молодим фахівцем, він матиме можливість оплатити подальше навчання талановитого студента у навчальному закладі, а студент-випускник, у свою чергу, повинен буде відпрацювати у роботодавця не більше трьох років].

Тому виникає доречне питання: чи не будуть роботодавці «наживатися» на молоді, адже, за чинним трудовим законодавством України, студент матиме можливість пропрацювати три місяці (і, можливо, безоплатно), а роботодавець по закінченню так званого "випробування" матиме можливість відмовити йому у подальшій співпраці за відсутністю потреби у такому фахівці або що його професійно-освітня підготовка занадто низька для виконання певного виду робіт – залишається відкритим і потребує вирішення та /або більш жорсткого контролю зі сторони держави [ст. 28 КЗпП України; п. 2 ст. 40 КЗпП України].

Маринченко Наталія Миколаївна

3 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Тихонюк Ольга Володимирівна, ст. викл. кафедри адміністративного, фінансового та господарського права ФСП НТУУ «КПІ»

ПРОБЛЕМА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ

Проблема працевлаштування молодих фахівців є дуже актуальною в нашій країні. За чинною Конституцією України «кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується» [ч.1 ст. 43], до того ж «державою створює умови для повного здійснення громадянами права на працю...» [ч.2

ст. 43], але у нашому випадку ця норма порушується роботодавцями дуже часто, коли вони відмовляють у працевлаштуванні молодим фахівцям на користь більш досвідченим працівникам, тим самим порушуючи вимоги ч.1 ст. 24 Основного Закону України.

Головними мотивами у відмові роботодавцем у наданні як першого робочого місця випускникам, так і роботи взагалі, є відсутність досвіду роботи, недостатність або застарілість раніше набутих знань, умінь і навичок з майбутньої професії, тим самим даючи зрозуміти невдачі - пошукачеві наступне: щоб молода людина змогла працювати на підприємстві, треба її навчати, витрачаючи на це час і ресурси, на що багато роботодавців не згодні, а тому, обираючи між кваліфікованим претендентом на роботу і молодою людиною без досвіду роботи, надають перевагу першому з них.

Виходячи з вище сказаного, впливає ще одна проблема: недостатність практичних занять у вищих навчальних закладах [далі - ВНЗ]. В університетах багато уваги і навчального часу відводиться на вивчення теоретичного матеріалу, не закріплюючи, або майже не закріплюючи його на практиці, а та практика, яку студенти проходять після 3-го і 4-го курсу, частіше за все має формальний характер.

Також істотною проблемою є розбіжність між кількістю випускників з тієї чи іншої професії та кількістю вакансій на ринку праці. Швидка зміна в попиті на різні спеціальності призводить до того що, ВНЗ випускають більше фахівців ніж того потребується, що спричиняє неприховане безробіття серед молоді.

Наступною причиною в проблемі працевлаштування молоді є самі випускники, які закінчують університети і отримують дипломи з обраними ними спеціальностями, і ще не до кінця впевнені чи хочуть вони працювати чи ні за тим фахом, який вони обрали, або вони навчалися у ВНЗ просто для «галочки». І про таке відношення авжеж відомо самим роботодавцям, які не мають великого бажання надавати робоче місце тим, хто пропрацює у них місяць - інший, чогось нового навчитися і піде собі далі набиратися досвіду.

Небажання молодих фахівців починати свою кар'єру з самого низу теж виступає однією із причин безробіття молодого покоління. Тут відіграє те, що випускники не в захваті працювати за мізерну платню, а також перебування у постійній напрузі з іншими співробітниками-конкурентами в очікуванні "покращення життя, стабільності і добробуту" для себе особисто: наприклад, чи дозволить коли-небудь роботодавець піднятися по кар'єрній сходинці або чи підвищать тебе взагалі.

Виходячи з усіх вище наведених причин щодо проблемності у працевлаштуванні випускників вузів можна зробити такий висновок: державі потрібно більше приділяти уваги молодому поколінню у сфері праці та надавати можливість молоді отримувати у ВНЗ не тільки теоретичного досвіду, а й практичного; щоб молоді фахівці мали можливість реалізувати себе, свій професійний потенціал.

ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ СТУДЕНТІВ, ПОВ'ЯЗАНІ З НЕОБХІДНІСТЮ ВІДПРАЦЮВАННЯ НА КОРИСТЬ ДЕРЖАВИ

З питаннями працевлаштування студент стикається ще в період активного навчання у вищому навчальному закладі [далі - ВНЗ], та коли стипендія ще якось покриває первинні потреби, ця проблема ще не є такою різкою. Після закінчення навчання студенти, що навчалися за кошти держави, згадують про договір, підписаний приблизно на 5 курсі, про добровільну згоду відпрацювати 3 роки на користь держави. Тут і починається плутанина, а місцями навіть і паніка. Студенти, що вже знають про історії з позовами до суду зі сторони ВНЗ, для відшкодування суми, що була витрачена на навчання студента, в разі його відмови від запропонованої вакансії, чи не влаштуванні на роботу, намагаються зрозуміти свої права та обов'язки, аналізуючи закони.

Так, згідно чинного Закону України «Про освіту» «законодавство України базується на Конституції України» [ст. 1], а «випускники ВНЗ, що здобули освіту за кошти держави чи місцевого бюджетів, направляються на роботу і зобов'язані відпрацювати за направленням і в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів» [ч. 2 ст. 52].

Зосередимося на деталях:

по-перше, «зобов'язаний відпрацювати» - це пряме порушення чинної Конституції України, на засадах якої даний Закон і базується, а саме: «Кожен має право на працю,... яку він вільно обирає» [ч. 1 ст. 43];

по-друге, «направляються на роботу» - це ніби ВНЗ гарантовано надає робоче місце, де випускник і зобов'язаний відпрацювати; але насправді навчальний заклад наразі лише сприяє працевлаштуванню випускників [Закон України "Про вищу освіту", п. 5 ч. 2 ст. 22], тобто надає консультаційні послуги у пошуках роботи. Парадокс: студент зобов'язаний відпрацювати за направленням, а ВНЗ лише сприяє в наданні цього направлення. А якщо направлення не надане, студент отримав так званий "вільний диплом", то він і відпрацьовувати не повинен?

по-третє, «відпрацювати в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів» - тут не вказано ні слова про 3 роки відпрацювань; окрім того [увага!], цей порядок ще не встановлений.

Отже, неоднозначність закону, відсутність чітких формулювань спричиняють велику кількість проблем для випускників. Більше того, надані направлення не завжди відповідають вимогам молодого фахівця чи то в оплаті, чи в умовах праці, чи за місцезнаходженням робочого місця. Тому, саме в інтересах держави має бути перегляд законів та надання можливості випускнику вільно обирати місце роботи, не обмежуючи його державним сектором або часовими межами в 3 роки. Заохочення приватних підприємств до співпраці шляхом зменшення податку при прийнятті на роботу випускника може стати новим рівнем у побудові стабільної економіки країни. Звісно, приватні підприємства можуть потребувати навчання своїх майбутніх співробітників специфічним знанням, цим самим вони адаптують освітні програми до сучасних вимог та зменшать проблемність працевлаштування випускника.

**СЕКЦІЯ №17. АДМІНІСТРАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: «ІННОВАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ»**

Куратори секції: к.філос.н., доц. Коваль О. А., д.філос.н., викл. Петрова С. О.

Секретар: Балашов Дмитро

Булах Олена Олександрівна

5 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Архіпова Є. О., к.філос.н, викладач кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

**ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОДНА З МЕТОДИК УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ**

На сьогодні одним з найважливіших показників рівня розвитку суспільства є рівень підготовки молодих фахівців, які отримали вищу освіту. В Україні нараховується понад 900 вищих навчальних закладів, проте оцінка якості надаваних ними послуг залишає бажати кращого.

Після закінчення школи абітурієнти зіштовхуються з проблемою вибору майбутньої спеціальності та місця навчання: для одних головним показником під час вибору є престиж ВНЗ, для інших – легкість працевлаштування за спеціальністю та затребуваність професії тощо. Але не дивлячись на причину вибору навчального закладу, всі абітурієнти сподіваються на якісне та цікаве навчання, що тісно пов'язане з якістю управління університетом.

Згідно з Законом України «Про вищу освіту» кожен ВНЗ повинен відповідати певним стандартам надання освітніх послуг (наявність необхідної матеріально-технічної, науково-методичної, інформаційної бази тощо). Це означає, що кожен навчальний заклад регулярно проходить процедури акредитації та ліцензування, які підтверджують здатність вищого навчального закладу проводити освітню діяльність.

Проте деякі університети не отримують належний акредитаційний рівень у зв'язку з недосконалістю освітнього менеджменту. Керівництво університету (інститутів, факультетів), як правило, не встигає вчасно та якісно підготувати всю необхідну документацію для акредитаційної комісії, привести використовувані методики навчання у відповідність до вимог Болонської системи тощо. Головна проблема полягає в тому, що завжди все робиться в останній момент і недооцінюється такий найголовніший ресурс в нашому житті, як час.

Для вирішення даної проблеми актуальним постає використання системи тайм-менеджменту або методик управління часом, яка виникла наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. в США. Тайм-менеджмент – це «технологія організації часу та підвищення ефективності його використання»[1]. Дана теорія покликана допомогти кожній людині навчитись раціонально використовувати свій час, щоб його вистачало як на робочі справи, так і на особисте життя і дозвілля. Методи тайм-менеджменту (постановка цілей, планування, принцип Парето, делегування повноважень, матриця Ейзенхауера, діаграма Ганта тощо) допоможуть керівному складу навчальних закладів ефективно використовувати часовий ресурс, тобто можна буде розробляти наочні плани робіт на конкретні часові проміжки, слідкувати за виконанням поставлених завдань відповідальними виконавцями та ін. Навчальні плани затверджуються, але виконуються лише формально, контроль знань студентів відбувається лише на модульних контрольних роботах та на сесії, але ж це необхідно робити на протязі всього семестру, щоб викладачі могли бачити, яким є рівень знань студентів. Контрольні роботи на парах не

проводяться у зв'язку з браком часу, тобто викладач не вміє ефективно його використовувати. А потім постає проблема неготовності студентів до контрольних робіт акредитаційної комісії.

Отже, можна сказати, що тайм-менеджмент – це методологія ефективного та раціонального використання часу, яка є перевіреною на практиці. Пріоритетним напрямком саморозвитку сучасної людини має стати набуття вміння організовувати власну роботу, розподіляти завдання за ступенем терміновості та складності тощо. На жаль, таких навичок не вистачає працівникам сучасних вітчизняних університетів, де всі звикли працювати за методикою «залишати все на потім».

Список використаних джерел:

1. Паскевська Ю.А., Криволап О.Ю. Тайм-менеджмент як технологія організації робочого часу // Психологічні перспективи. – Випуск 15, 2010. – с. 150-157.

Гігальчій Людмила Володимирівна

5 курс, факультет соціології і права «НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Архіпова Є. О., к.філос.н, викладач кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ УНІВЕРСИТЕТУ У СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНІЙ АДАПТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ

Проблема професійної адаптації випускників навчальних закладів набула широкого значення, адже кожен прагне знайти своє професійне місце та досягти успіхів в обраній сфері. Дана проблема багатоаспектна та складна у сучасному світі праці.

Одним із головних елементів успішного працевлаштування та встановлення особистості як спеціаліста є процес адаптації в організації. Налагодженні взаємозв'язки, сприятливий робочий клімат, успішна комунікація з керівництвом та відшукування відповідності внутрішніх цілей до професійних завдань сприяє ефективній роботі та досягненню значних успіхів у реалізації свої можливостей. Професійна адаптація – це пристосування людини до різних умов, в які вона потрапляє в рамках обраної професійної діяльності, освоєння цінностей та норм середовища, усвідомлення цілей організації та залучення своїх отриманих знань та навичок до професійної діяльності.

Процес соціально-професійної адаптації можна розглядати в багатьох аспектах, а зокрема: біологічний, соціальний, психологічний, комунікативний та особистісний. Тому професійну адаптацію можна охарактеризувати як пристосування отриманих знань до завдань та цілей, що постають перед професією, а також налагодження ефективної комунікації та підтримка сприятливого психологічного клімату колективу.

Кожен випускник навчального закладу є молодим спеціалістом у певній галузі життєдіяльності. Будучи студентом, людина на початковому етапі проходить адаптацію до навчального незвичного, нового середовища, що певним чином впливає на рівень відповідальності, компетентності, успішності. Протягом отримання нових теоретичних знань та практичних умінь, студент паралельно пристосовується до корпоративних норм, правил та стандартів університету. Корпоративна культура – це певна сукупність норм та правил, виокремлених з загальносуспільних, які характерні для певного середовища, що встановлюються для всіх членів групи та вимагають їх дотримання. Корпоративні норми – це певні орієнтири поведінки та розвитку особистості у рамках організації.

Корпоративна культура університету складалася тривалий час і кожен учасник навчального процесу своїми діями вкладає частину норм, переоцінює їх, узагальнює, виконує

їх для подальшого функціонування університетської системи правил. Корпоративна культура університету є базовим етапом загальної професійної адаптації студентів. Правила, норм та установки певним чином підготовлюють студентську свідомість до належного професійного ставлення до поставлених організаційних цілей та завдань, які постають перед спеціалістом, та максимального вкладення отриманих знань та своїх можливостей для їх реалізації.

Професійна адаптація може відбуватися тривалий час і залежить вона від рівня компетентності випускників, від швидкості пристосування до трудового колективу, від професійних обов'язків, пристосування до організаційних умов та до умов діяльності. Тому для більш успішного та менш тривалого адаптаційного процесу університетська корпоративна культура створює умови студентського навчання з урахування факторів, що впливають на соціально-професійну адаптацію. Культура університету надає теоретичні знання відповідної професії для готовності випускників до виконання трудових обов'язків, певні обмеження сприяють організаційним умовам робочого місця та система комунікацій дає можливість налагодження сприятливих взаємозв'язків між колегами та керівництвом.

Гошук Ірина Вікторівна

5 курс, факультет соціології і права, НУТУ «КП»

Науковий керівник:

Коваль О.А., к.філос.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КП»

ІДЕНТИЧНІСТЬ ЖИТЕЛЯ СУЧАСНОГО МЕГАПОЛІСУ ЯК РЕЗУЛЬТАТ УПРАВЛІННЯ

Інтенсивно розвивається в сучасному світі процес глобалізації, це не тільки робить проникними кордони між країнами та культурами, але і підсилює потребу у фіксації локальної ідентичності, що зв'язує людей з місцем їхнього життя.

Головний тезис актуальності даної проблемної ситуації в тому, що будь-яка ідентичність є не лише продуктом складних взаємодій культури, історії, інших факторів і суспільних процесів, вона також є результатом свідомого цілеспрямованого впливу і управління зі сторони соціальних суб'єктів. Тобто, ідентичність є результатом складних соціальних відносин і впливів, в сукупності яких значне місце посідає управління. Це в свою чергу створює досить нестійку та мало пізнану ситуацію для нормальної життєдіяльності міського жителя, в особливості молоді – як найактивнішої групи у всебічному розвитку не лише себе як члена міста, але і мегаполісу в цілому.

У зв'язку з цим перед жителями столичного мегаполіса і, в першу чергу, молоддю, гостро постає питання про змістовну приналежності їх як жителів, громадян до міста, формуванні для них певного набору цінностей, інститутів, які дозволяють здійснювати дану ідентифікацію.

Гетерогенність міського середовища породжує складність соціальної структури і, відповідно, широкі можливості для мобільності. У свою чергу висока мобільність породжує відчуття нестабільності та небезпечності, тому і включення індивіда в певну групу не обіцяє його всецілої відданості. Людина включена у безліч груп, що зачіпають різні складові її особистості, тому можна сказати, що для жителів міста взагалі не є нормою чітке та визначене співвіднесення себе з більшістю груп, членами яких вони є. У цьому плані цілком логічно, що такий неочевидний принцип співвіднесеності, як територіальна єдність, працює дуже слабо – ось головна проблема. До даної проблематики також додається момент маніпулятивних та управлінських впливів, адже, будь-яка ідентичність є не лише продуктом складних взаємодій

культури, історії, інших факторів і суспільних процесів, вона також є результатом свідомого цілеспрямованого впливу і управління зі сторони соціальних суб'єктів. Тобто, ідентичність є результатом складних соціальних відносин і впливів, в сукупності яких значне місце посідає управління. Це в свою чергу створює досить нестійку та мало пізнану ситуацію для нормальної життєдіяльності міського жителя, в особливості молоді – як найактивнішої групи у всебічному розвитку мегаполісу.

Отже, міське середовище за своєю природою є досить різноманітним. Як правило, це є причиною дезінтеграції та складності самоідентифікування городян. В той же час в цьому розмаїтті можна знайти можливості для конструювання зворотних процесів, основною метою яких є залучення сучасних людей в життя міста і створення мотивації для участі у вдосконаленні різних аспектів життя свого міста – на мою думку, для даної можливості потрібна зовнішня стимуляція і повна інформаційна забезпеченість.

Думіян Артур Камосвич

З куру, факультет фінансів та банківської справи, КНТЕУ

Науковий керівник:

Дудчак О.В., к.ю.н., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки КНТЕУ

НАРИС ОБРАЗУ МЕНЕДЖЕРА, ЯКИЙ ПОТРІБНИЙ ЗА УМОВ СЬОГОДЕННЯ

В світі однакових особистостей немає, але це різноманіття лише зовнішнє. По суті, з народження ми мало чим відрізняємось один від одного. Кожна людина народжується без всяких здібностей і талантів «чистий шматок пластиліну» з якого суспільні відносини «ліплять» людину тієї чи іншої форми, в залежності від тих обставин в яких людина соціалізується – постає як індивід з самого народження [1]. Такими обставинами є абсолютно все, кожне середовище, з яким «контактує» людина. Це і сім'я, і дитячий садок, і школа, і вулична компанія, і робота і т.д.

Хотілося б розпочати з того, що не кожному випадає можливість управляти, але керувати як людьми так і будь якими процесами можна все ж таки навчити будь кого. Як би це переконливо і реально не звучало, лише одиницям із тисяч це вдається. Вдається зібрати працездатний колектив, вдається організувати його роботу і створити успішне виробництво благ, яке в подальшому приносило б високі прибутки і підвищувало, з часом, рейтинг організації.

Управлінський досвід починається з того часу, коли особа починає самореалізовуватись. В ній починає формуватися відповідальність за свої дії, за свій колектив, і за свою бездіяльність. Ось це вже і є менеджмент, здатність ефективно, плідно, розумно управляти.

Завжди слово «успішний» асоціюється із словом авторитетний. Вони як би доповнюють один-одного. Тому що існування цих понять в певній мірі не можливе один без одного. Сьогодні, щоб бути передовим менеджером в Україні, Європі та хоч на всіх просторах куди тільки може дістатися людина, мало бути просто успішною, потрібно бути ще і авторитетною особою. Що передбачає довіру колег, яку не купиш за гроші. Її не заслужиш просто так за декілька днів, навіть за декілька років.

У традиційному рейтингу «Кращі топ-менеджери України за 2011 рік», який був опублікований в журналі «Комп&ньоН» близько року тому. Було зображено два рейтинги: найуспішніших та найавторитетніших топ-менеджерів. Що з вищесказаного не є дивним. Розглянувши їх, можна зробити висновок, що найуспішнішими та найавторитетнішими топ-

менеджерами України є, як би грубо це не звучало, одні і ті самі особи. Хоча всім відомо, що рейтинг найбільш авторитетних традиційно відрізняється від найуспішніших, бо авторитет у цивілізованих країнах, як правило, заробляється довше, чим досягається успіх, і повільніше втрачається при невдачах.

Тобто, найвищою стадією управлінського менеджменту, ось тією вершиною піраміди (до якої так важко, і не кожному під силу дістатися, за нинішнього стану речей в суспільстві, коли капіталістичний тип виробництва вже за визначенням передбачає неможливість досягнення блага переважної більшості людства) є вибудова авторитету.

Тому вже з дитинства потрібно закладати в кожному з нас усвідомлення майбутньої цілі, та розуміння її зв'язку з відповідальністю за колектив, за себе як частину цього колективу та за продукт спільної праці. Таку ціль здатна реалізувати лише всебічно розвинена особистість, яка має широкий світогляд і ставить перед собою задачі, що заходять далеко за вузьку спеціалізацію окремого робітника чи навіть керівника. Так формується авторитет і так він загартовується. А завдання виховання всебічно розвиненої особистості повинні ставити перед собою не лише батьки, а й усі виховні та навчальні заклади, починаючи з дитячого садочка, причому не формально на папері, а реально.

Потрібно завжди ставити максимальні цілі, на досягнення яких людина буде викладатися із повною самовіддачею не тому, що їй потрібно заробити гроші, а тому що робота, яку вона виконує, має стати справою для реалізації себе як особистості. І відношення до роботи має звучати таким чином: якщо мені за це платять – це добре, але якщо мені доведеться за це ще й свої гроші віддати – я згоден. Уміння сформувати дієздатний колектив із правильним настроєм – у цьому і є краса справжнього менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Э.В. Ильенков. Откуда берется ум. Москва, 1977.

Золотницька К.

6 курс, факультет соціології і права НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Балакірова С.Ю., к.ф.н. доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ФАНДРАЙЗИНГУ В УПРАВЛІННІ МИСТЕЦЬКИМИ ПРОЕКТАМИ

У процесі реформування українського суспільства проблема ефективності застосування управлінських стратегій потребує особливої уваги. У цьому контексті застосування технологій фандрайзингу набувають все більшої актуальності, а саме застосування такого методу пошуку фінансів, саме для сфери мистецтва.

Виходячи з того що наша держава періодично долає кризи і дуже важко відходить від них, очікувати грошових надходжень з державних структур мистецьким проектам не має сенсу, тому потрібно розвивати такий вид діяльності як фандрайзинг, який за допомогою інструментів PR зможе досягти залучення ресурсів для успішної реалізації даних проектів. Фандрайзинг – відносно новий вид діяльності, який не був раніше притаманним для соціально-економічної реальності нашої країни. Проте, зважаючи на світовий досвід, даний вид діяльності має в Україні значні перспективи.

Поняття фандрайзинг перекладається як fund - ресурси, фінансування, raise – знаходження, збір. Становлення фандрайзингу як окремого міждисциплінарного напрямку зв'язано з активним розвитком в останні десятиліття сектору неприбуткових організацій.

Таким чином в визначення фандрайзингу потрібно внести одне суттєве доповнення, а саме: фандрайзинг – це пошук джерел фінансування необхідних для реалізації неприбуткових програм та проектів. Для того щоб правильно організувати роботу фандрайзера потрібно визначити основні завдання даного процесу: 1) пошук потенційних донорів; 2) обґрунтування потреби реалізації проекту відповідно до інтересів потенційних донорів; 3) постійна робота зі спонсорами, тобто формування, розвиток та підтримка зв'язків; 4) формування громадської думки на користь реалізації проекту, збір листів підтримки, придбання авторитету. Кожному потенційному донору повинен бути вигідний чи цікавий проект, тому якщо це мистецька направленість потрібно шукати спонсорів саме у цій сфері, це можуть бути різноманітні фонди, культурні організації, журнали про мистецтво і т.д.

На наш погляд основними методами діяльності фандрайзера є: участь у проектах і отримання цільового фінансування за програм міжнародних організацій. На відміну від фондів які тільки фінансують проекти, існують благодійні агентства, крім видачі грантів залучають наукові колективи для участі у спільних проектах. Також одним із методів є також участь у проектах, фінансованих державою. Перевага методу в тому що він створює основу для соціального партнерства між державними структурами та недержавним сектором, організація спеціальних заходів для збору коштів. Це можуть бути благодійні аукціони, вечори, концерти. Позитивна сторона цього інструменту в тому, що він дає можливість одночасно зустрітися з багатьма потенційними донорами, залучити односторонніх. Неможливо не сказати про такий метод як залучення волонтерів, людей які згодні віддавати свій вільний час та професійні знання на користь некомерційного проекту.

Звичайно це не повний список методів, адже фандрайзер – це креативна людина яка повинна проявляти творчість для пошуку необхідних ресурсів.

Умови вибору методу здійснення фандрайзингу залежать від деяких факторів, на них потрібно особливо звернути увагу для того щоб фандрайзинг був ефективним, це по перше – тимчасові рамки, іншими словами який проміжок часу ми маємо для того щоб знайти спонсорів, та перейти на інший етап реалізації проекту, по друге, який період часу пройде з моменту збору коштів, до надходження їх у проект, по третє, оцінити наявні джерела фінансування для вибору найефективнішого методу.

Завжди потрібно пам'ятати, що фандрайзинг – це процес, просити гроші потрібно на проект який має конкретну цільову аудиторію і відчутні результати, конкретні та зрозумілі усім, залучення фінансів – це залучення людей, ніякі сучасні засоби комунікації не замінять людського спілкування, орієнтуватись на людину як на покупця – завдання - продати йому ідею.

ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Світова практика свідчить, що зв'язки з громадськістю – це невід'ємна частина будь-якої сучасної управлінської діяльності. Область, у якій функціонують зв'язки з громадськістю, можна визначити як сферу суспільних комунікацій, а практика зв'язків з громадськістю – це практика комунікативного менеджменту. Зв'язки з громадськістю — «публік рилейшнз» (від англ. public relations — відносини з публікою, зв'язок з громадськістю) — одна із конкретних функцій управління, яка сприяє встановленню та підтриманню спілкування для виявлення спільних інтересів та досягнення взаєморозуміння й співробітництва між організацією і громадськістю.

Основна функція зв'язків з громадськістю у системі державного управління полягає у забезпеченні успішного результату діяльності місцевих органів влади шляхом управління їх інформаційним полем. Інформаційне поле включає в себе збір інформації про стан ситуації, в якій діє місцевий орган влади, аналіз і передачу інформації керівництву та в зовнішнє середовище. Саме робота в інформаційному полі дозволяє визначити, наскільки успішна діяльність місцевого органу влади. Ця оцінка, безумовно, є відносною залежно від того, хто це робить – співробітники органів місцевої влади, вище керівництво, представники місцевої громади тощо.

Зв'язки місцевих органів влади з громадськістю мають бути дієвим механізмом налагодження, підтримки комунікацій, а також співпраці між владними інституціями та соціальними групами територіальних громад з метою надання якісних адміністративних послуг населенню на відповідній території.

Більшість дослідників проблем інформаційного забезпечення державного управління в Україні визнають, що форми і методи інформаційного забезпечення діяльності місцевих органів влади у зв'язках з громадськістю є неефективними. Основними перешкодами щодо інформаційного забезпечення є недостовірність інформації, яка надходить до громадян, що не дає їм можливості позитивно вирішувати їхні проблеми; зворотний зв'язок між місцевими органами влади та населенням є досить низьким; інформація, яку отримують громадяни від місцевих органів влади, не завжди є відкритою, конкретною та об'єктивною; соціальні групи населення здебільшого не мають доступу до певних джерел інформування.

Досліджуючи організацію зв'язків місцевих органів влади з громадськістю Серант А.Й. прийшов до висновку, що для розвитку зв'язків з громадськістю потрібно визначити контактні аудиторії, з якими будуть працювати місцеві органи влади, створити інформаційний сайт в комп'ютерній мережі, розробити власну інформаційну політику, якої вони дотримуються і модель, за якою вони будуть інформувати громадськість про свою діяльність. Ці заходи дозволять досягти максимальної чистоти інформаційного простору, через який подається інформація[1].

На нашу думку необхідно укомплектувати підрозділи зв'язків з громадськістю висококваліфікованими спеціалістами з відповідними навиками аналітично-прогностичної діяльності, тобто тут мають працювати фахівці з підготовкою соціолога, психолога і журналіста. На основі аналізу наболілих проблем регіону фахівці відділу зв'язків з громадськістю мають визначити стан внутрішнього і зовнішнього середовища, в якому

працюють органи місцевої влади, і налагодити систему каналів спілкування між ними, розробити відповідні технології впливу на громаду та налагодити відповідний зворотній зв'язок «місцева влада – громада – місцева влада».

Список використаних джерел:

1. Серант А.Й. Зв'язки з громадськістю і місцеві органи влади. // Вісник УАДУ. – К., 2000. – № 3. – С. 448-457.

Клімась Зоя Олексіївна

6 курс, факультет соціології і права НТУУ «КПІ»

Науковий керівник

Балакірова С.Ю., к.ф.н. доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

У контексті реформування соціально-економічної системи України актуальною є проблема управління в умовах кризової ситуації. Адже, ринкова форма господарювання супроводжується різними формами нестабільності, що пов'язано з такими зовнішніми чинниками як зміна ринкової кон'юнктури, коливання курсу національної валюти тощо. Крім того, необхідність підтримувати конкурентоздатність організації на ринку примушує її керівництво використовувати в процесі управління усі виробничі ресурси та сучасні стратегії які б позитивно впливали на продуктивність діяльності організації. Треба зазначити, що ефективний розвиток сучасної організації і збільшення його конкурентоздатності неможливе без залучення нових технологій, і перетворень всіх структур організації для успішної діяльності на локальних і глобальних ринках.

У сучасних умовах значну частину сил та засобів підприємства присвячують розробці різних стратегій. Антикризове управління підприємством – це комплексна система управління підприємством, що відрізняється стратегічним характером, направлена на усунення можливих і наявних проблем в його діяльності шляхом розроблення і реалізації спеціальної програми з використанням всього потенціалу сучасного менеджменту [1, с.45].

Існують декілька основних принципів, на яких повинна базуватись система антикризового управління, такі як: рання діагностика кризових явищ діяльності підприємства, терміновість реагування на різні кризові явища, адекватність реагування підприємства на ступінь реальної загрози його життєдіяльності, повна реалізація внутрішнього потенціалу для виходу з кризи.

Найважливішим принципом стратегії антикризового управління є постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства з ціллю раннього виявлення загрози кризи.

У контексті управління організацією в період кризи переваги повинні віддаватися мотивуванню персоналу, запобіганню помилок, економії ресурсів, впевненості і соціально-психологічній стабільності діяльності, ініціативності у вирішенні проблем і пошуку найкращих варіантів розвитку, глибокому аналізу ситуацій, професіоналізму тощо[2, с.67].

Аналізуючи основні функції та особливості антикризового управління можна виділити різні стратегії антикризового управління, такі як протидія кризових явищ, або уповільнення їх процесів, також стабілізація ситуації за допомогою використання резервів, додаткових ресурсів на основі заздалегідь розроблених сучасних стратегій антикризового управління.

На думку українських вчених ступінь інновацій стратегій представлений через аналіз певних показників, серед яких є технологічні, часові, економічні та прогностичні. У цьому

контексті має відбуватися покращення або зміна технічних та експлуатаційних якостей апробованого продукту, які можуть бути реалізовані в найкоротші строки та з найменшими витратами, тим самим, забезпечуючи конкурентні переваги [1, с.73].

Таким чином, основою антикризового управління є пошук та активне використання сучасних форм та засобів галузей бізнесу. Більш того, процес розвитку не закінчується здійсненням більш вдосконалених технологічних рішень, а починається з них. За цей час збільшується об'єм спеціальних знань, досвіду розвивається та вдосконалюється управлінська практика, підвищується культурний рівень працівників. Використання сучасних підходів у розвитку організації, а також багато інших закладають основу щодо успішного проведення комплексної антикризової політики, яка сприяє успішному функціонуванню організації.

Список використаних джерел:

1. Шершньова З. Є. Антикризове управління підприємством [Текст] / З. Є. Шершньова, В.М. Багацький, Н. Д. Гетьманцева // М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – К.: КНЕУ, 2007. – 676 с.

2. Цуглевич В. Н. Корпоративний менеджмент в умовах нестабільного ринку / В. Н. Цуглевич, Н. П. Тихомирова // Рос. екон. акад. – М.: Екзамен, 2003. – 318

Курганська Вероніка Юріївна

6 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Красношапка В.В., к.т.н., доцент кафедри економіки і підприємництва

ОЦІНКА ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ

На сучасному етапі розвитку підприємств, все більша кількість керівників усвідомлюють важливу роль персоналу в функціонуванні компанії та приходять до висновку, що тільки цілеспрямована та постійна праця з персоналом може призвести до успіху організації та досягти поставлених перед нею цілей. Основною задачею керуючої ланки стає формування таких механізмів та принципів, які дозволять створити найбільш ефективну систему управління персоналом, яку буде спрямовано на взаємовигідне та якісне співробітництво підприємства та її працівників.

В процесі побудови ефективної системи управління людським ресурсом перш за все, необхідно враховувати значну кількість інформації про сам об'єкт управління – персонал. Особливим інструментом отримання такої інформації є саме оцінка трудової діяльності персоналу.

Оцінка роботи персоналу - це процес збору, аналізу та оцінки інформації про те, як працівники виконують доручену роботу, і з'ясування того, якою мірою їх робоча поведінка, робочі показники і індивідуальні характеристики відповідають вимогам організації та керівництва [1, с.38].

В свою чергу, отримана інформація дає змогу забезпечити індивідуальний, більш результативний підхід у прийнятті управлінських рішень стосовно всього персоналу компанії.

Саме управлінська ланка виконує функції такого рівня, від рішення та реалізованих нею дій напряму залежить існування організації: чи буде вона і далі успішно розвиватися чи дії керівників призведуть до ліквідації компанії. Слід зазначити, що оцінюючи середню та вищу ланки управління варто грамотно використовувати, не сліпо слідує сухій процедурі оцінки як такої, а зосередити увагу на підвищенні дієвості займаної посади та коригуванні

мотиваційних механізмів робочого процесу. Діяльність керівників важлива не сама по собі, а з метою реалізації завдань та цілей організації.

Існує широкий спектр методів при оцінці персоналу. Для оцінки трудової діяльності саме управлінського персоналу, раціонально використання наступних методів комплексної оцінки, які включають в себе ряд більш простих методів та на сьогоднішній день отримали найбільше використання саме в практичній реалізації:

- Метод «360 градусів». Головною метою даного методу є отримання всебічної оцінки. Індивідуума оцінюють всі люди із якими, він контактує в робочому процесі;
- Assessment Centre або Центр оцінки. Забезпечує об'єктивну та точну оцінку саме управлінських навичок на основі компетенцій. Реалізується Центр оцінки через такі форми як: експертна оцінка, розвиваюча оцінка та самооцінка;
- Метод КРІ (Key performance indicators). Даний метод спрямований на мотивацію персоналу. Однак метод КРІ вимагає глибоких знань в сфері проектного менеджменту та високого рівня керованості бізнес-процесів організації.

Можна зробити висновок, що саме комплексний підхід до оцінки трудової діяльності управлінського персоналу, це необхідна умова ретельного аналізу стану справ у компанії. Головна мета оцінки – визначення сильних та слабких сторін виконання функціональних обов'язків займаної посади, визначення відповідності цих сторін стратегії розвитку організації. Вибір методів оцінки середньої та вищої ланки залежить від цілей, які стоять перед оцінюючими. Оцінка управлінського персоналу дуже делікатне питання і вимагає високого рівня професіоналізму тих, хто організовує її.

Проведення будь-якої оцінки трудової діяльності слід розглядати як засіб якісного розвитку всієї установи та кожної ланки співробітників.

Список використаних джерел:

1. Корнюшин В. Ю. Оценка и аттестация персонала: учебный курс (учебно-методический комплекс) / В. Ю. Корнюшин . – М.: МИЭМП, 2010. – 120 с.

Лакєєнко Ольга Олександрівна

6 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Красношапка В.В., к.т.н., доцент кафедри економіки і підприємництва

ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА (ОРГАНІЗАЦІЇ) ШЛЯХОМ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ ПО РОБОТІ З ПЕРСОНАЛОМ

Ефективне функціонування будь-якої організації насамперед визначається ступенем розвитку її персоналу. Спроможність організації постійно підвищувати фаховий рівень своїх працівників є одним із найважливіших факторів забезпечення конкурентоспроможності її на ринку.

Високих результатів досягає організація, укомплектована відповідною чисельністю працівників, які володіють необхідними знаннями та вміннями, мотивовані до узгодженої з цілями організації поведінки, для яких створено належні умови, тобто сформовано відповідну культуру організації.

З моменту утворення і в процесі свого функціонування підприємства та організації постійно залучають нових працівників на зміну тим, що з різних причин їх покинули, а також

у зв'язку з розширенням обсягів виробничо-господарської діяльності. Ці процеси, є керованими і полягають у цілеспрямованому наборі й відборі кадрів.

Процеси набору й відбору кадрів повинні ґрунтуватися на наукових засадах, оскільки помилки, допущені у їх здійсненні, негативно позначаються на ефективності роботи, організації і на соціально-психологічному кліматі колективу. Для уникнення кризових явищ; в компанії кадрова служба повинна у найкоротші строки розв'язувати завдання заміщення вакансій кваліфікованими працівниками. Вирішення цієї задачі, вимагає організації безперервної цілеспрямованої роботи кадрової служби та її готовності у будь-який час вжити ефективних заходів для забезпечення підприємства необхідними фахівцями.

Одним з важливих напрямків діяльності служби по роботі з персоналом, що потребує вдосконалення є набір кадрів. Набір кадрів - процес пошуку потенційних працівників і формування бази даних про них для наступного залучення на вакантні або на ті, що стануть вакантними, посади і робочі місця. Набір кадрів полягає у формуванні необхідного їх резерву і за своїм змістом є офертою для потенційних працівників організації.

Місце процесу залучення працівників у системі управління персоналом організації схематично подано на рис. 1.

На службу персоналу покладається відповідальність за здійснення кадрового маркетингу. Реалізується він як сукупність заходів щодо вивчення внутрішнього і зовнішнього ринків праці, їх еегмежування (виділення різних категорій персоналу й реалізація стосовно них. спеціальних кадрових підходів); аналіз очікувань співробітників у сфері службових переміщень; можливостей підвищення їхньої кваліфікації; пошук і залучення на роботу потрібних фахівців.

Великі організації цю роботу здійснюють самостійно. Малі й середні організації, які не мають для цього необхідних коштів, вдаються до послуг посередницьких організацій з набору кадрів. Організації з набору персоналу (керівників і фахівців) володіють базами даних про кандидатів на різноманітні посади, отримані на основі тестування, співбесід тощо. Співробітники цих організацій знаходять найкращі кандидатури на посади керівників і фахівців вищої кваліфікації і встановлюють із ними контакти.. Взаємодія з такими організаціями корисна за умови чітко сформульованих вимог до персоналу.

Самостійний пошук фахівців на вакансію може зайняти досить тривалий час, що не припустимо в змовах, коли організація не може функціонувати через відсутність фахівця і через це отримує збитки. Кадровій: службі будь-якого українського підприємства, будь-якої сфери діяльності необхідно самостійно створювати базу претендентів на існуючі вакантні місця, та на вакансії, що можуть з'явитися у майбутньому. Такий підхід дозволить організації бути готовій до будь-яких кадрових змін. Процес накопичення та аналізу інформації можна автоматизувати, що дозволить економити час та зусилля працівників кадрових відділів підприємства.

Залучення кадрів здійснюється на зовнішньому та внутрішньому ринку. Пошук працівників на зовнішньому ринку праці означає спрямування пропозицій щодо працевлаштування до всіх бажаючих, які перебувають поза межами даної організації. Пошук працівників на внутрішньому ринку праці означає пропонування працівникам даної організації змінити посаду. Кадрова служба, постійно накопичує базу даних про потенційних кандидатів як зі своїх працівників, так і з зовнішнього середовища. В базу даних часто будуть потрапляти фахівці, в котрих не має потреби на. даний момент. Але дуже важливо зберігати їх основні та контактні данні Цілком ймовірно, що колись постане питання щодо пошуку співробітників саме цієї спеціалізації. Чим більшу базу кваліфікованих претендентів на всі

штатні посади має менеджер з персоналу, тим швидше і з меншими зусиллями та затратами він знайде необхідних спеціалістів у будь-який час.

Окрім накопичення загальної інформації з обліку кадрів пропонується відслідковувати роботу та досягнення кожного співробітника організації для того, щоб розуміти з якими завданнями він зможе впоратися. Можливо це знадобиться, коли постане питання внутрішньої перестановки кадрів, яку необхідно виконати раціонально та грамотно.

Доцільним є створення комп'ютерної бази даних, для зберігання інформації по кожному співробітника організації. Пропонується накопичувати та зберігати особисті дані, інформацію про період роботи на певній посаді, обов'язки, навички, досягнення, нештатні ситуації, додатковий досвід роботи, проекти-над якими велася робота, штрафні санкції, дисциплінарні порушення тощо. Комп'ютерна система, дозволить швидко знаходити, кандидатів на заміщення вакансій, що відповідають певним вимогам.

Процес набору кадрів - надзвичайно складна і відповідальна, ділянка роботи служб персоналу. Створена в результаті цього процесу широка база, даних про потенційних кандидатів дає можливість організації відібрати серед них найпридатніших осіб для укладення з ними трудових угод. Така база постійно зростатиме і надасть змогу менеджеру з персоналу самостійно у найкоротші строки знайти претендентів на будь-яку посаду.

Використання сучасних інформаційних технологій здатне значно покращити ефективність роботи кадрової служби підприємства під час вирішення завдань набору та відбору співробітників. Накопичення та аналіз з анкетними даними інформації про період роботи на посаді, обов'язки, навички, досягнення, нештатні ситуації, додатковий досвід роботи, проекти, штрафні санкції, дисциплінарні порушення дозволить точніше оцінювати відповідність кандидата наявній вакансії, розробляти моделі кар'єри для працівників та формувати кадровий резерв.

Меняйлова Ольга Володимирівна

6 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Новіков Б.В., д.філос.н., професор кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЯК ШЛЯХ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПО ВІДНОШЕННЮ ДО ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Цільова програма підвищення рівня соціалізації має враховувати необхідності створення сприятливих правових та організаційних умов для забезпечення реалізації прав та задоволення потреб людей з обмеженими можливостями нарівні з іншими громадянами, поліпшення умов їх життєдіяльності. Актуальність програми обумовлена наявністю великої чисельності інвалідів в Україні та підвищення ролі держави по вдосконаленню механізму соціалізації даної категорії населення.

За офіційною інформацією Міністерства соціальної політики України, чисельність інвалідів в Україні на початок 2011 року складає 270982 осіб, тобто кожен 17-тий українець є інвалідом [1]. Ці дані свідчать про гостроту та поширеність проблеми інвалідності.

Згідно з демократичними та гуманістичними світовими стандартами необхідно сформувану нову культуру та освітню норму – повагу до людей з інвалідністю, позитивну оцінку внеску інвалідів у розвиток суспільства. За умов активної державної підтримки в рамках комплексних цільових програм можливе досягнення громадянами з інвалідністю

матеріальної незалежності й інтеграції у суспільство. Це досягається перш за все шляхом отримання належної освіти, реалізації заходів щодо забезпечення повного включення у сферу зайнятості, забезпечення доступу інвалідів до об'єктів громадського та цивільного призначення, здійснення та розширення переліку реабілітаційних заходів та надання соціальних послуг. Важливо створити соціальні умови для урахування їх індивідуальних можливостей та інтересів – в сфері культури, туризму, фізичної культури і спорту [2].

Важливу роль у реалізації державної цільової програми відіграє третій сектор сучасного громадянського суспільства, сектор добровільної активності – недержавні, позабюджетні неприбуткові громадські організації, діяльність яких і залучається до участі в реалізації прав і задоволенні потреб інвалідів, поліпшення умов їх життєдіяльності.

Основними напрямками програм є наступні сфери: охорони здоров'я; транспорту; освіти; інформації та зв'язку; культури; спорту та фізичної культури; житлового фонду.

Основними принципами реалізації програм повинна бути безперервність та поступовість впровадження; системний підхід; комплексність вирішення питання; забезпечення конкурентоспроможності особи з інвалідністю на ринку праці внаслідок отримання якісної професійної підготовки; створення умов для діяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями в різних галузях економіки у відповідності до їх можливостей та уподобань.

Програма має передбачати роботу з цільовою групою людей з особливими потребами та суспільством взагалі. Програма відповідає світовим стандартам (Декларації ООН про права людини, про права інвалідів, Конвенції ООН про права дитини) та розробляється у відповідності до існуючої в Україні нормативно-правової бази («Конституція України», Закони України «Про основи соціальної захищеності інвалідів України», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту»).

Список використаних джерел:

1. Статистичний щорічник України за 2010 рік / Державна служба статистики України. – за ред. О. Г. Осауленка. – К.: ТОВ Август Трейд, 2011. – 559 с.

2. Про затвердження Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2012 р. №706. - [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/706-2012-p>.

Сердюк Оксана Юрьевна

5 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Научний керівитель:

Рубанец О.М., к.філос.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

СОБЫТИЙНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ ИЛИ EVENT MANAGEMENT КАК НОВООБРАЗОВАВШАЯСЯ МАРКЕТИНГОВАЯ ТЕХНОЛОГИЯ

Как и большинство новых видов деятельности, event management, что в переводе с английского означает событийный менеджмент, стал индустрией сначала в США. Управление событиями, по сравнению с другими областями общественных наук, сравнительно новая область. Научные исследования в этой тематике начались всего 15 лет назад. В Украине же внимание событийному менеджменту начало уделяться с 2005 года. Длительное время, event management был составляющей других отраслей: отельный бизнес, туризм, шоу-бизнес, рекламный бизнес. Сейчас же он выделился в отдельную сферу деятельности – в сферу профессионально управляемых мероприятий высокого уровня.

Так как событийный менеджмент является сложной, динамичной средой, необходимо обеспечить качественную подготовку лиц, которые собираются работать в области организации мероприятий. Для этого активно создаются ассоциации, агентства, учебные заведения, которые снабжают необходимыми знаниями для профессионального решения проблем.

Шон и Перри в книге «Successful Event Management» выделяют четыре вида событий: развлекательные события (спорт, отдых), события в сфере культуры (фестивали, выставки, концерты), личные события (годовщины, свадьбы) и бизнес-ивенты (конференции, продажи, тренинги).

Как же соотносится событийный менеджмент с маркетингом? Маркетинговые инструменты прошлых десятилетий утратили свою эффективность. в результате, необходимо найти новые инструменты, которые позволят обеспечить и поддерживать обратную связь с потребителями, позволят вступить во взаимодействие в общем физическом пространстве. Именно событийный менеджмент является таким незаменимым инструментом для компаний, ведь предлагает эффективные средства поддержания внутреннего и внешнего имиджа компании. Бизнес-ивент - деловые мероприятия, конференции, семинары, специально организованные встречи, способствующие укреплению деловых связей, налаживанию отношений между участниками рынков, развития новых проектов и т.д. Пробные мероприятия проводятся компаниями, как для решения внутрикорпоративных задач, так и для внешней политики - общение с дилерами, клиентами, партнерами. Подобные мероприятия апеллируют к естественным потребностям людей - желание получить новые впечатления, быть задействованным в чем-то уникальном, развлечься. Ивенты помогают построить крепкую и долгосрочную эмоциональную связь между потребителем и компанией. Основной проблемой в событийном менеджменте в Украине сейчас является непрофессиональность организации мероприятий, а как следствие – несоответствие мероприятия целевой аудитории, отсутствие маркетинговой стратегии, большие ресурсные затраты и др.

Таким образом, событийный менеджмент постепенно захватывает рынок Украины и становится одной из эффективных технологий продвижения товаров и формирования имиджа компаний. Важным при этом является специализированное обучение в этой области.

СЕКЦІЯ №18. PR: «ВПЛИВ КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: ЦІННІСНИЙ АСПЕКТ»

Куратор секції: к. філос.н., доц. Польська Т. Д.

Секретар: Житник Марина

Круліковська Олександра Олександрівна

5 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Польська Т.Д., к.філос.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

РОЛЬ PR ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ЗАЛУЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ МОЛОДІ

Базовими методами PR, які можуть бути використані для залучення молодих та перспективних спеціалістів, є будь-які PR-акції, спрямовані на покращення корпоративного іміджу. Так як молодь першочергово зверне увагу на відомі бренди з позитивним іміджем. Специфічні методи та технології PR для залучення перспективних спеціалістів ми умовно поділили на декілька груп – PR-заходи на території організації; взаємодія з ВНЗ; зовнішні PR-заходи та PR у соціальних мережах.

До заходів, які компанія може проводити на своїй території, можна віднести екскурсії для потенційних працівників, дні відкритих дверей, освітні програми на території організації тощо. Подібні заходи, по-перше, є корисними та затребуваними для молодих спеціалістів, по-друге, показують відкритість та прозорість діяльності організації, по-третє, демонструють вимоги та правила (корпоративну культуру), які характерні для організації і, по-четверте, мотивують до покращення роботи працівників самої організації. Але є і мінуси – і в першу чергу, мова йде про неприкритість слабких сторін, які можна буде помітити при відвідуванні організації; можливість поспілкуватись з тими працівниками, які можуть мати принаймні неоднозначну думку про кампанію; у той же час самі організатори заходів можуть вдаватись у крайнощі і показувати організацію аж занадто в гарному світлі.

Друга група заходів направлена на налагодження комунікації з ВНЗ. До таких видів діяльності можна віднести – проведення зустрічей зі студентами; організація для них різноманітних навчальних заходів (тренінги, майстер-класи тощо); підписання договорів про проходження практики та стажування; проведення конкурсів та впровадження стипендіальних програм для студентів тощо. Безпосередній контакт роботодавця зі студентами та включення роботодавця в навчальний процес дозволяє виховувати у потенційного працівника необхідні навички для роботи в організації, уможливорює задання вектору навчання та привчає до організації, підвищує лояльність до неї.

Зовнішні PR-заходи розширюють цільову аудиторію організаційних дій щодо залучення перспективної молоді – компанія не обмежується співпрацею з конкретним ВНЗ чи факультетом, а залучає більшу кількість зацікавлених осіб, орієнтованих працювати у певній сфері. До даної групи можна віднести заходи навчального характеру – проведення шкіл за профілюючим у компанії напрямом, окремих майстер-класів чи тренінгових програм; участь у ярмарках вакансій, виставках роботодавців тощо. Мінусом може стати відсутність тривалого тісного контакту з цільовими групами, обмеженість інструментів впливу. Та все ж основним плюсом є значний масштаб заходів та привернення уваги більшої кількості потенційних працівників.

Останньою групою PR-заходів є використання соціальних мереж. В даній сфері можна виділити декілька основних способів роботи. По-перше, це особистий PR, суть якого полягає

в тому, що людина розміщує інформацію про компанію на своїй сторінці. Такою людиною може бути студент або випускник відповідного за профілем ВНЗ/факультету, а також представник референтної для потенційного працівника групи. По-друге, створення віртуальних груп – групи самої компанії, тематичних груп, груп щодо проведення певних заходів тощо. По-третє, це розповсюдження запрошень на заходи організації. Всі ці методи є дуже актуальними та ефективними в контексті популярності соціальних мереж серед цільової аудиторії та швидкості розповсюдження інформації у них.

Отже, PR має широкий спектр технологій та методів для залучення перспективної молоді та підвищення ефективності іміджу організації. Спеціаліст з PR в організації має з обережністю та достатньою долею критичності підходити до використання всіх можливих методів, так як у кожного з них є свої обмеження та мінуси. У той же час при виборі конкретного методу або технології потрібно максимально інтенсивно використовувати позитивні моменти, які в ньому закладені.

Гордієнко Людмила Михайлівна

5 курс, факультет соціології і права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Польська Т.Д., к.ф.н., доцент кафедри філософії ФСП НТУУ «КПІ»

ВПЛИВ МАС-МЕДІА НА СВІДОМІСТЬ ІНДИВІДА В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ

Формування свідомості є досить складним процесом. На його творення впливає трудові процеси, суспільно-виробничі відносини, мова якою спілкується індивід, оточення в якому відбувалася соціалізація особи. Саме поняття свідомість можна визначити як притаманну людині форму відображення об'єктивної реальності, відношення людини до самої себе, а також до її середовища, суб'єктів, явищ, процесів, які оточують індивіда в його діяльності.

Історична побудова свідомості була спрямована на формування чогось дійсно прекрасного. Що ж формується зараз? Опираюся на досвід своїх предків та маючи широкі інформаційні можливості, здавалось, наше покоління повинно було стати дійсно надлюдьми, створить світ гуманності, культурної краси, розвинути в людини відчуття індивідуальності. Ми живемо в постіндустріальному суспільстві, де головує індустрія знань, професіоналізм, креативність, інновації. Як при такому «наборі» суспільство гальмує свій розвиток? Чому знання, до формуванню яких нас всебічно закликають роблять нас залежними від того, що ми ж створюємо? Як може об'єктивно сформуватись свідомість у підлітка, який постійно знаходиться в когнітивному дисонансі – внутрішньому конфлікті, що виникає на основі зіткнення в свідомості протилежних установок стосовно певного явища або події в житті індивіда? Як він зможе відфільтрувати інформаційний потік, який кожного дня лавиною рушиться на його розум?

Масова культура, засоби масової інформації (ЗМІ), соціальні мережі з свого боку дали певний вихід з даної ситуації, створивши культуру споживання та заклали в свідомість людини непотрібність думати, аналізувати, ставити явища під сумнів, а просто споживати те, що за своєю формою є «дієтичним продуктом» - легким на смак, не затруднюючи функціонування шлунку, який не має згубної дії на організм, проте викликає велику залежність.

Підлітковий період характеризується складними психо-емоційними процесами, адже в цей час відбувається перехід індивіда від безтурботного дитинства до дорослого життя, починається пошук життєвих орієнтирів, пріоритетів, пошук сенсу життя, джерел самоактуалізації, закладається фундамент духовності особистості. Формування картини світу

підлітка відбувається під впливом того, що він бачить навколо себе, яке його оточення, що складають в нього батьки. Підвищена емоційність, неспроможність ще об'єктивно мислити, відсутність цікавості до мистецтва та культури в цілому, ускладнюють формування естетичного бачення світу.

На даний момент найбільш впливовим ЗМІ є телебачення. Глядацька аудиторія є досить різноманітною за своєю віковою структурою, де значний відсоток становлять підлітки. За рахунок того, що зачасту не контролюється перегляд телевізійного продукту, індивід споглядає різні прояви агресії, починає жити віртуальним життям, не може відрізнити реальність від вигадки. На сьогодні інформаційний простір насичений жорстокістю, насильством, порнографією, що є причиною наслідування підлітками поведінки в буденному житті. Досить відносною стала межа між поняттями «добро» та «зло», адже на в наш час ці поняття ніби міняють своє значення, а в свідомості підлітка лишають лише невизначеність.

Становлення естетичних принципів підлітка, в якого все ще формується свідомість, повинно спиратись на дійсно прекрасне мистецтво. Наприклад, класика. Вона впливала на формування культурних цінностей не одного покоління, виховувала, навчала, була ключем до духовного збагачення. Проте, ті культурні напрямки, які зароджуються на даний час, все більше викликають відчуття потворного в культурі, такого незрозумілого і такого далеко від нашого сприйняття, не лишає відчуття морального комфорту, а скоріше тільки лишає запитання, відповіді на які знайти практично не можливо.

Орлов Андрей Геннадьевич

2 курс, факультет ИНТИИиСКС, СНУЯЭиП

Научный руководитель:

Галяс И.А., к.ф.н., доцент кафедры гуманитарных дисциплин СНУЯЭиП

ТЕХНОКРАТИЗАЦИЯ ЛИЧНОСТИ, КАК ФАКТОР СМЕНЫ ОБЩЕСТВЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ФОРМАЦИИ

I. Введение

Актуальность проблемы исследования определяется процессами ускорения и глобализации в мире, переходом человечества на новый цивилизационный этап своего развития. В условиях новой самоорганизации человечества и смены ценностных ориентиров социума следует отметить смещение акцентов в сторону отношений человека и техники в сфере материального производства.

Построение отношений человек-техника следует рассматривать через призму развития технологий. Связанно это с тем, что эволюция технологий является первопричиной развития техники, прогресс которой предопределяет принципиальный скачок в развитии цивилизации. Каждая новая ступень социально-экономического развития человечества основывалась на новой технической базе. Крупные технические преобразования изменяли характер труда человека и его производительность. В этом движении менялось понимание самой общественной жизни и роли научно-технического прогресса на этапах культурогенеза человеческого общества.

Цель данной работы: проанализировать роль новых технологий - интерфейсов в становлении культуры современного информационного общества (общества эпохи постмодерна).

II. Теория интерфейсов

Появление данной теории обусловлено, наличием эволюционирующей связи между субъектом - человеком и объектом - внешним миром. Человек в течении всей своей жизни часто взаимодействует с окружающей средой опосредованно. Связанно это отчасти с тем, что собственные физические способности человека ограничены. Опосредованное взаимодействие выражается в наличии какого-то посредника, между запросами человека и реализацией этих запросов. Так как взаимодействие человека напрямую невозможно, то во всех этих взаимодействиях на место посредника становится интерфейс. Учитывая большое отраслевое разнообразие данного определения, автор предлагает свою форму*, более обобщенную и конкретизированную.

***Интерфейс** – это объект какой-либо природы, являющийся дискретным промежуточным звеном в рассматриваемой конечной системе.

В качестве интерфейса в традиционном и индустриальном обществе выступали определённые группы людей. Главная черта такого интерфейса это наличие у него собственных интересов и воли. Человек выступая в качестве интерфейса во-первых, не всегда имеет физиологическую способность к реализации поставленной задачи; во-вторых, часто нарушает поставленную перед ним задачу в своих личных целях. Наличие человеческого фактора в связующих процессах, является главной причинной коррупции и низкой эффективности такого рода системы. Начавшись, компьютерная революция изменяет фундаментальную суть интерфейса, делая его «незаинтересованным». Роль интерфейса переходит от определённой группы личностей к автоматическим системам взаимодействий.

Автоматическая система взаимодействия (АСВ) – программно-аппаратная система выполняющая различного рода взаимодействия без участия человека-оператора.

В современном мире АСВ заняла основное место в производстве товаров, тем самым изменив способ производства и производственные отношения.

Вывод

Таким образом внедрение АСВ приводит к постепенному формационному переходу из капиталистического общества в технократическое. Технократизация личности является инициатором и катализатором данного процесса.

Артюх Татьяна Витальевна
2 к., юридического ф-та НУБиП Украины
Научный руководитель:
Самарский А.Ю., ст. преп. кафедры философии НУБиП Украины

О ПРОБЛЕМЕ СОВЕРШЕНСТВА МЫШЛЕНИЯ

Любой человек имеет цель самосовершенствования мышления. Но есть ли у человека предел развития? Рассмотрим эту проблему с точки зрения того, что развитие - это стремление познания к совершенству. В этом случае граница развития есть. Если б её не было, мы бы получили утопически-совершенного человека: он знает все, что происходило, происходит и будет происходить во Вселенной. Идеальным органом такого познания было бы существо со сверхразвитым мозгом, без лишних для мышления органов. Поэтому совершенство вообще не может служить критерием развития. Как говорил Аристотель: совершенная форма – мертвая.

Однако, рано или поздно, когда человечество овладеет всеми закономерностями природы, придёт предел получения новых знаний. Это конец развития?! - такой взгляд господствует в наше время, потому, что мышление человека часто отождествляют с процессами в компьютере. У мыслящей машины, в отличие от человека, не возникло бы никаких противоречий, если бы она получила бы всю в мире информацию. Машину можно совершенствовать бесконечно, ведь каждая её деталь самостоятельно дифференцирует, обрабатывает и хранит полученную информацию.

С точки зрения того, что машина может обрабатывать в единицу времени гораздо больше данных, может казаться, что она обладает более совершенным мышлением, чем человек. Многие кибернетики и программисты исходят из представлений, будто мыслит мозг, поэтому им кажется, что достаточно построить модель мозга, чтобы получить мышление. Но, как писал Э.В. Ильенков, мыслит не мозг, а человек с помощью мозга.

Когда говорят, что «мыслящие» машины, способны осуществлять логические операции, и вообще моделировать многие стороны человеческого мышления, то следовало бы разобраться в том, с каким видом мышления мы имеем дело. Для возникновения такой функции, как мышление, нужны еще некоторые материальные предпосылки, кроме структурно-приспособленного к этому мозга. Это органы, обеспечивающие чувственно-предметный контакт мозга с находящимся вне его миром. Мозгу, чтобы он мыслит, нужно еще и непрерывный поток «информации». Иначе он быстро деградирует.

Человек отличается от машины тем, что он по-другому действует с противоречиями. У человека цель возникает вследствие развития его внутренних противоречий, они дают ему стимул к самодвижению и развитию самого себя. Поэтому он рассматривает свое «самосовершенствование» как единую задачу и цель к которой нужно стремиться. «Способность использовать свой мозг для мышления, – так же, как и руки для труда, как язык для говорения, – это от начала до конца, на все сто процентов, общественный продукт, деятельная функция общественного человека» [1, с. 267]. Если создавать искусственный разум, равный человеческому, нужно не одно-единственное искусственное существо, а целое сообщество, которое имеет свою собственную культуру – т. е. целую цивилизацию машин, столь же большую и разветвленную, как и «естественную» - человеческую.

Какое бы противоречие не произошло у машины, какие бы незапрограммированные ситуации не случились, она просто сбросит это в «черный ящик». Человек же в любых непредвиденных ситуациях приспособливается: анализирует, осмысливает их, а не идёт запрограммированным путем, как машина. От новой проблемы он получает новую информацию, новый опыт, который служит совершенствованию. Ведь противоречия будут возникать всегда, пока человеческий разум взаимодействует с окружающей (естественной и общественной) средой. А противоречие является как основой мышления, так и основой любого развития.

Список использованных источников:

1. А.С. Арсеньев, Э.В. Ильенков, В.В. Давыдов. Машина и человек, кибернетика и философия. // <http://caute.ru/ilyenkov/texts/machomo.html>

Баранова Юлія Олександрівна

1 к., педагогічного ф-ту НУБіП України

Науковий керівник:

Самарський А.Ю., ст. викл. кафедри філософії НУБіП України

УНІВЕРСИТЕТ: УНІВЕРСАЛІЗМ ЧИ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ

Кожна людина, яка гідно позиціонує себе у цьому житті, прагне отримати вищу освіту. Хтось навчається у ВНЗ, бо вважає надбане там непоганим фундаментом для подальшої самореалізації, а дехто має на меті розширити свій світогляд, щоб не скотитися до тривіальної буденщини. В будь-якому випадку, більшість з нас, пройшовши тривалий шлях здобуття базової середньої освіти, мають потяг до більш глибокого оволодіння знаннями у руслі якоїсь певної професії.

Навчаючись у «виші», нам досить часто здається, що ми опановуємо «зайві» дисципліни. Мовляв: «навіщо мені філософія? Я ж на фізика вчуся!» Або ж: «і що, я, соціальний педагог, буду дітям про релігію розповідати?» Ось тут і постає вперше питання про те, яку освіту повинен давати університет: універсальну чи професійну?

На мою думку, перші роки навчання освіта у «вишах» має бути більш загальною, ніж впродовж останніх двох (у магістратурі є свої нюанси навчального процесу). До програми вивчення профільних дисциплін додаються предмети, що можна віднести до розряду «для загального розвитку». І як на мене, це є досить доцільним, адже, всесторонній розвиток має бути за основну мету. Універсалізм, по суті, є необхідним елементом формування сутності людини сучасної епохи. Опановуючи досить широкий спектр різноманітних дисциплін, ми проходимо етапи соціального становлення та саморозвитку, інколи змінюючи бачення навколишньої дійсності. Мені здається, що універсальна освіта призначена для всіх без виключення людей, незалежно від того, яку професію вони оберуть у майбутньому. До того ж, беручи до уваги соціально-економічну ситуацію в країні, далеко не всім, хто навчається у ВНЗ, вдається спрогнозувати, яку посаду вони займатимуть у подальшому житті. Думаю, що в кожного знайдеться хоча б по два наявні приклади, коли здобута спеціальність знайомої людини не відповідає місцю її роботи. А про швидку перекваліфікацію професійного рівня тоді вже й годі казати.

Тепер що стосується професіоналізму. Чи не краще було б нам вивчати лише ті дисципліни, котрі безпосередньо є включеними до нашої спеціальності? Займатися, власне, вузькопрофільним навчанням? Як на мене, то такий варіант теж можна розглядати. По суті, цим самим вузькопрофільним навчанням ми і займаємося впродовж останніх двох років у

«виші». Нас готують як досвідчених та компетентних працівників у межах обраної професії. Ми заглиблюємося безпосередньо у всі аспекти того, чим збираємося займатися найближчі роки свого життя. Але тепер уявімо, що з самого першого курсу навчання ми вивчаємо лише предмети за обраним профілем. Ідентифікуємо усі свої усвідомлені знання і дії лише до однієї конкретної сфери діяльності. Профільні дисципліни вдосконалюються нами за рахунок постійного повторення та «перетравлювання» їх основних ідей, а відомості інших галузей суспільного життя набувають рецесивного характеру. Тож ми стаємо безпретензійними спеціалістами певної галузі, але не маємо достатнього багажу теоретично-практичних знань у інших царинах науково-суспільної діяльності. Але нас дійсно можна назвати професіоналами своєї справи. І у конкретному науковому напрямі ми можемо створювати фундаментальні зрушення.

Отже, як на мене, то університет має давати як універсальну, так і професійну освіту. Чи можна поставити щось на головну позицію, а щось на другорядну? Особисто я не можу це зробити. На мою думку, людина дійсно повинна на відмінному рівні заглиблено опанувати обрану спеціальність. Але й щодо власного розвитку та компетентності, нікому не завадять різнопланові знання, навіть якщо вони будуть поверхневого характеру.

Думикян Микаэл Мгеревич

5 курс, факультет социологии и права, НТУУ «КПИ»

ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ЕСТЕСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ

Представит себе сегодняшнюю жизнь человека без компьютерных технологий довольно тяжело. При таком положении вещей возникает излишняя переоценка возможностей компьютеров. Речь идет о затрате ресурсов и человеческого труда на достижение призрачных целей, поставленных фанатиками создания некоей мыслящей машины и введения ее в общественную жизнь. И дело здесь касается отнюдь не только так называемого «игрового искусственного интеллекта» с его враждебными игроку «ботами» и «мобами». Враждебной реальному человеку почему-то зачастую оказывается и практика неигрового применения технических интеллектуальных систем. Наибольшего развития они достигли в военной сфере — от «умных бомб» и беспилотных самолетов-шпионов до боевых роботов - а вот что касается их «мирного» применения, то оно или ведет негативным социальным последствиям типа роста безработицы и снижения зарплаты или оказывается экономически невыгодным. В результате, мы имеем дело с удивительным парадоксом — самые что ни на есть интеллектуальные устройства собираются вручную в странах Юго-Восточной Азии малограмотными выходцами из деревни.

Само стремление к созданию человекоподобных электронных систем является результатом непонимания учеными сущности человека и самого процесса мышления. Попытки искусственно воссоздать сознание человека посредством имитирования структуры мозга обречены на провал. Да и отождествление процесса мышления с процессами, которые происходят в мозге - тоже тупиковый путь. Ведь мыслит не мозг, а человек с помощью мозга.

Попытки разработать машину, которая бы мыслила как человек, не имеют под собой никакой рациональной почвы. В том смысле, что цели, которыми движутся энтузиасты при попытках создать мыслящих роботов, не имеют ничего общего с реальными потребностями общества.

Само мышление – это продукт общественной деятельности человека и через мыслительный орган – мозг, воспроизводится общественный процесс, так же как и труд посредством руки человека.

Для искусственного воссоздания процесса мышления будет не достаточно воссоздания целого человеческого индивидуума с механическими конечностями и компьютером вместо мозга. Здесь стоит задуматься о создании целого роботизированного общества со своей историей, становлением общественного производства и как результат - культурной сферы. И только тогда появятся предпосылки к реализации процесса мышления в этом обществе.

«...чтобы создать искусственный ум, хотя бы равный человеческому, придется создавать не только и не столько модель отдельного человеческого существа, сколько модель всего грандиозного тела культуры, внутри которого весь индивид с его пятнадцатью миллиардами мозговых клеток сам представляет собой только одну «клетку», которая сама по себе мыслить способна так же мало, как и отдельный нейрон...» [2]

Стало быть, вселить искусственный ум, хотя бы равноценный человеческому, в одну-единственную машину – это значит создать на Земле целую машинную цивилизацию, конкурирующую с нашей человеческой.

Вряд ли кому-то из даже самых фанатичных сторонников идеи искусственного интеллекта придет в голову идти по такому пути. Гораздо эффективней было бы подумать над тем, как приспособить компьютеры для решения проблем уже существующего человеческого общества.

И нужно сказать, что классики кибернетики ставили перед своей наукой именно такие задачи. Они не так себе представляли развитие своей науки, каким оно есть сегодня. Они верили в то, что продолжение их дела принесет пользу всему человечеству. Одним из таких гуманистов был академик В.М. Глушков. Академик выдвигает теорию информационных барьеров, где разделяет историю становления человечества на три периода разделяемых теми самыми информационными барьерами. Первый из них возник при родоплеменном общественном строе, когда управление возлагалось на жреца или вождя. При развитии орудий труда и соответственном росте общественного производства управление экономическими процессами одним человеком становились не возможным физически. Возник информационный барьер, который был преодолен становлением товарно-денежных отношений. Долгое время, по мнению академика Глушкова, такой строй вещей обеспечивал в целом прогрессивное существование общества. Но начиная с тридцатых годов двадцатого века, - считает В.М. Глушков, - товарно-денежные отношения не обеспечивают эффективного управления. По подсчетам ученого, только для того, чтобы поддерживать экономику на прежнем уровне эффективности, необходимо было привлечь все население к работе по экономическим расчетам.[1] Тогда возник второй информационный барьер, который, впрочем, не преодолен до сих пор.

Другой классик кибернетики С. Бир тоже показывает несостоятельность господствующих рыночно-бюрократических методов в деле эффективного управления экономикой. По его мнению, вся информация, которая имеется у руководства на самом высшем уровне, является устарелой на девять месяцев. То есть, тому кто принимает стратегические решения, приходится пользоваться информацией, которая давно устарела.

Для рационализации управления экономикой академик Глушков выдвигает идею создания общегосударственной автоматизированной системы управления (ОГАС). Суть данного проекта заключается в том, чтобы создать сеть вычислительных машин и вычислительных центров, которые бы функционируя в реальном времени, организовали

работу всей экономики как единое целое. Увы, в полном масштабе эта система никогда не была внедрена.

Примером успешного практического применения подобной системы является внедрение сети «Киберсин» в Чили, которая была разработанная С. Биром и описана в его работе «Мозг фирмы».

Технические возможности с тех пор возросли многократно и в условиях когда перманентный экономический кризис особенно ярко демонстрирует невозможность дальнейшей управления хозяйством старыми методами, было бы рационально более внимательно отнестись к идеям, которые отстаивали классики кибернетики, а не тратить время и деньги на попытки реализации фантазий тех, кого акад. Дородницын относил к представителям «болтливой кибернетики».

Список использованных источников:

1. Глушков В.М. Основы безбумажной информатики. 2-е издание, 1987.
2. Ильенков Э.В. Машина и человек, кибернетика и философия. Москва, 1966.

Кавелина Д. Н.

1к, НГУУ «КПИ», ВПИ, СГ-21

РОЛЬ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ОБРАЗА В СТАНОВЛЕНИИ МЫШЛЕНИЯ

Ничто не играет в развитии полноценной, мыслящей личности более важную роль, чем изучение истории и искусство. Общеизвестно, что эти два понятия связаны неразрывно (и не только между собой) и объяснять их связь не является целью этого доклада, однако мы будем иметь дело с тем, чем собственно эти два понятия объединены – с художественным образом.

Аристотель полагал, что художественный образ есть преломленное отражение подлинника природы, неточное его преувеличение или приуменьшение. Позитивисты видели в нем наглядность для демонстрации идеи, Гегель считал, что прекрасное есть там, где образ лучше всего выражает идею, при этом полагая, что любой образ и любое прекрасное исчезает перед вполне развитым мышлением, оставляя только истинное. Много было сказано о том, что это утверждение не может быть верно, как и многие предыдущие, и что прекрасное не только не может быть искажением, чем-то отвлеченным и отдельным и от мышления, но и являет собой неотъемлемую часть развития этого самого мышления, его существования. Чернышевский пишет об этом в своей диссертации «Эстетические отношения искусства к действительности», дополняя идеи единства в прекрасном сущности и идеи мыслью о том, что человеку милее всего жизнь, и потому красота в том, в чем эта жизнь присутствует.

На самом деле художественный образ как неотъемлемая часть познания намного живее объясняет явление, чем сухой факт, потому что в нем есть отпечаток живой эмоции, чувственности, след его творца. Плеханов отмечает, что художественные произведения гораздо больше привлекают внимание людей, чем научные трактаты, потому что апеллируют не только к строгому размышлению и пониманию, но и к эмоции, чувственному восприятию действительности. Правильно сконструированный художественный образ объединяет их, подытоживает, позволяет взглянуть на события с точки зрения всеобщего.

Справедливо возникает вопрос – как художнику создать этот образ? Как слепить его верно так, чтобы зритель не имел возможности извратить его, но напротив развивал его по мере того, как образ развивает самого зрителя?

Как известно, художественный образ имеет три выражения: образ-замысел, само произведение и воспринятый образ. Этап восприятия и истолкования образа сложен, ведь он

зависит от человека, его чувственного опыта и степени развития. Однако процесс воплощения этого образа, а тем более его создание, конструирование художником – еще более сложен и опасен. Тут многое зависит от его воображения, способности видеть не субъективно, а «глазами всего человечества», уметь видеть частное в общем и целое в частном, и при этом смочь передать это, развить эту способность у зрителя. Ведь если художник, к примеру, неверно истолкует историческую фигуру, неверно охарактеризует эпоху, он допустит неизбежную ошибку, которую впоследствии извратят неверным восприятием ее, что уже будет похоже на симулякр, отражение того, чего не существовало. Совершенно ясно, что никакой истории в этом образе не будет.

Дело в том, что художнику, создавая этот образ, мало быть просто художником, отчужденным специалистом своего дела, ему нужно прежде всего быть человеком, понимающим историю, а значит, творящим ее. Человеком, имеющим собственное мнение и принципы, человеком мыслящим. Ведь если мышление не есть целью существования человека, как утверждал Гегель, а само по себе есть средство восприятия и понимания, и прежде всего преобразования действительности, то художник должен быть сам уже существом мыслящим, прошедшим тот путь развития, который предстоит пройти его преемникам, пожинателям его плодов, уже иметь развитое воображение, воспитанное на произведениях его предшественников. Так мы получаем непрекращающийся цикл, когда каждый человек должен выйти «на передний край» достигнутого человечеством, и усвоить его достижения, решить для себя, что он хотел бы развить, дополнить, изменить, что именно хотел бы он донести до восприятия других людей.

Итак, художественный образ не есть отдельный, специфический атрибут искусства. Его нельзя отрывать от идеи, как это делали позитивисты, нельзя разделять его на логическое и эстетическое. Это понятие целостное, охватывающее все сферы человеческой деятельности, и прежде всего – мышление. Искусство здесь выступает как инструментарий для создания образа, как средство развития, как писал Э.В. Ильенков, универсальной чувственности и здорового, «культурного» воображения, которое впоследствии способно самостоятельно генерировать, создавать художественные образы. Ведь как известно, для того чтобы понимать книгу, нужно писать самому, чтобы постичь красоту художественного произведения, нужно самому быть художником в самом широком смысле этого слова - человеком, развитым посредством изучения истории, понимающим историю, ее развитие и логику, а значит, творящим и преобразовывающим ее по законам истины добра и красоты. Ибо невозможно отчужденное от действительности созидание, как и невозможно вовлечение в действительность без него.

Мацёха Татьяна Александровна

2 к., педагогического ф-та НУБиП Украины

Научный руководитель:

Самарский А.Ю., ст. преп. кафедры философии НУБиП Украины

УТОПИИ КАК МЕРА РАЗВИТИЯ ОБЩЕСТВЕННОЙ МЫСЛИ

Утопии стоит рассматривать не с позиции отрицания высказываемых идей, или же поддержки безупречного идеала, а с точки соприкосновения общественного развития мысли и рамок, которые ограничивают их воплощение. Ведь утопии создаются как бы вопреки обществу, можно сказать в упрек ему: вот, посмотрите, как могло быть, если бы вы задумались и начали исходить не из собственных интересов, а интересов общественных.

Одним из важнейших этапов становления общественной мысли является выявление противоречия между тем, каким общество должно быть, и каким оно есть. Конечно, утопические взгляды в основе своей – безграничные фантазии, которые не требуют надёжного обоснования и тесной связи с существующими общественными отношениями. Тем не менее, образ идеального общества вполне может служить вектором преобразования и формирования новых общественных отношений, при условии, что закостенелые схемы утопий будут видоизменяться в ходе их применения на практике.

С незапамятных времен люди задумывались о построении безупречной формы организации общества: как создать необходимые условия для полноценного развития каждого отдельного человека. Одно из главных преимуществ утопистов в том, что они прекрасно осознают, что рамки развития общественного являются границей развития для каждого отдельного индивида; чтобы создать полноценные условия для становления настоящей личности, требуется для начала изменить существующий общественный строй.

Первым утопистом, который сумел отчетливо сформулировать и изложить свои взгляды, был Платон. Он показал общественный строй совсем иного порядка, основываясь на идее справедливости. «Утопия» Томаса Мора была следующей ступенью в становлении утопий нового уровня, ведь именно он считается основателем жанра. Однако из всех известных утопистов, хотелось остановить внимание на Роберте Оуэне, которому удалось выйти за рамки собственно идей. И, не смотря на то, что данный прорыв не увенчался успехом, значение его деятельности нельзя недооценить или преуменьшить. Ведь, по словам Энгельса, благодаря его поддержке и решительности «все общественные движения, которые происходили в Англии в интересах рабочего класса, и все их действительные достижения связаны именно с его именем». Его трудовая коммуна «Новая Гармония», а также управление фабрикой в Нью-Ленарке являются высоким показателем того, как утопии воплощаются в реальность.

Утопии формируются в том обществе, которое стоит на рубеже между старым строем и осознанием необходимости его разрушить, не имея, при этом, глубокого понимания того, как это сделать, и что будет в результате. Так, Платон писал «Государство» в условиях кризиса рабовладельческой демократии. Мор основывал свою утопию ещё на сельскохозяйственном труде, в то время как в Англию приходил капитализм. Оуэн одним из первых осознал, что при капитализме не достичь идеалов свободы, равенства и братства и пытался действовать вопреки существующей системе. Отчасти благодаря ему Маркс понял, что капитализм уже созрел для порождения нового общества.

Именно утопии ярче всего отражают существующий общественный конфликт, который не находит своего разрешения. Эти образы социальных систем заранее обречены на то, чтобы оставаться утопиями, однако «нас гораздо больше радуют прорывающиеся на каждом шагу сквозь фантастический покров зародыши гениальных идей и гениальные мысли» (Энгельс).

Можно полагать, что «Туманность Андромеды» Ефремова была последней фундаментальной работой в этой области. Но с того времени прошло столетия. Возникает закономерный вопрос: что послужило причиной того, что в нынешнем обществе популярны антиутопии, а утопии мало кого интересуют? Если утопии являются показателем назревшего конфликта и общественной необходимости его разрешить, не упустили ли мы тот момент, когда нужно было решительно действовать?

Миняйло В.С.
5 курс, ФСП НУУУ «КПИ»

ПРОБЛЕМА СОВМЕСТИМОСТИ АВТОМАТИЗАЦИИ И РЫНОЧНЫХ УСЛОВИЙ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ПРОИЗВОДСТВА

Технологический процесс в промышленности неразрывно связан с его автоматизацией.

Слово "автомат" в переводе с греческого означает "самодействующий". В Древней Греции так назывались механизмы и устройства, которые могли самостоятельно, без видимого участия человека выполнять любые действия.

При системном подходе автоматизация производства дает лучшие результаты, когда подробно изучаются свойства объекта автоматизации, разрабатывается функциональная структура как совокупность выполняемых системой функций. Для эффективности функционирования такой системы, перехода на новый этап управления технологическими и экономическими процессами, построение автоматизированной сети должна быть основана на принципе подчинения части целому.

Интенсивное развитие автоматики началось в XVIII - XIX вв. в связи с промышленным переворотом в Европе.

В XX веке энергия пара все больше изменений электрической энергией и вопросам автоматизации различных электроустановок уделялось больше внимания. В этот период возникают автоматические электростанции, автоматизируются отдельные промышленные участки, цеха и целые предприятия.

Основные преимущества автоматизации заключаются в возможностях обеспечить:

- Рост производительности и улучшение условий труда;
- Выполнение работ в труднодоступных и вообще недоступных для человека сферах (радиоактивные зоны, космос отдельные виды металлургического и других производств);
- Повышение точности, качества технологических процессов и соответствующих изделий;
- Рост надежности и технико - экономических показателей и общей культуры производства и квалификации обслуживающего персонала.

Автоматическое управление широко применяется для выполнения операций, которые требуют от человека переработки большого количества информации в короткое время. И тут на помощь человеку приходит электронная вычислительная машина (ЭВМ): машина анализирует, помогает найти правильное решение.

При автоматизации производства функции контроля также переданы автоматическим устройствам. Автоматы контролируют движение поездов и самолетов, обрабатывают транспортную документацию и продают билеты. Все современные самолеты и суда оснащены автоматическим навигационным оборудованием.

Устройствам автоматического контроля поручена защита электрических сетей от перегрузки, коротких замыканий, перенапряжения, в результате которых могут возникнуть аварии. Все эти функции выполняются с помощью функционирования автоматизированных систем управления (АСУ) - так называются системы управления, в которых процесс управления осуществляется частично автоматически, а частично при участии человека.

Использование в производственных процессах АСУ вместо полной автоматизации целых отраслей производства – «потолок» современного уровня автоматизации несмотря на то, что история дает примеры разработки проектов для обслуживания более широкой сферы производства (например, проект общегосударственной автоматизированной системы учета и обработки информации (ОГАС), предложенный В.М. Глушковым в 60-х годах прошлого века).

Рыночные механизмы не могут обеспечить точной информации о потребности в количестве того или иного товара на данный момент. Расчеты количества продукта, который

был употреблен, проводятся постфактум.

Автоматизация принятия управленческих решений также позволяет повысить оперативность управления, максимально учитывать производственную ситуацию.

С другой стороны существует коммерческая тайна, которая делает невозможным доступ к единому балансу технической информации, необходимой для функционирования общегосударственной автоматизированной системы управления и обработки информации, как базиса, на котором развитие автоматизации может найти свое дальнейшее воплощение. Обеспечение секретного режима обращения информации призвано защищать частные интересы отдельных собственников производства. И до тех пор, пока эти интересы будут прокладывать себе путь в системе общественного производства, вопреки росту общего благосостояния, развитие автоматизации не сможет продвинуться ни на шаг.

Осенний Иван Николаевич

4 к., ф-та биотехнологии НУБиП Украины

ТВОРЧЕСТВО КАК РАЦИОНАЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС

Многим людям творчество представляется как иррациональный, не поддающийся контролю процесс. Поэтому, зачастую, даже если человек перешагнул через порог неверия в собственное творчество, он ищет на этом пути какой-то внешний источник вдохновения, полагаясь на помощь и сотрудничество неких особых сил – «муз». Порой это доходит до такой степени, что человек полностью отрицает собственную роль в творчестве, приписывая себе лишь посредничество между неким «миром образов и идей», и этим «повседневным материальным миром». Среди поэтов, например, часто принято считать, что стих к моменту сочинения уже существует – осталось только найти и написать его, выразить. Все хорошо, если бы это не понималось большинством идеалистически: образ существует вне сознания, как особая, отдельная реальность, что на деле многократно усложняет творчество, делает его «капризным и случайным» явлением. В итоге оно противопоставляется всякой материальной деятельности и только усугубляет общественное разделение труда, становится уделом избранных.

Но возможен другой, на наш взгляд более продуктивный подход к пониманию творческого процесса, который достигается через понимание того, что в основе всякого творчества лежит материальная практика. Причем, важно то, что любая деятельность человека «запечатлевается» в его телесных, материальных структурах, а значит, все, что он когда-либо видел, в чем участвовал – присутствует в нем. И есть ли в таком случае какая-либо необходимость в музе, прозрении или еще чем-то иррациональном? Раз все, что составляет жизнь индивида, непрерывно находится в его сознании, в памяти, зачем ему что-то для творчества еще кроме собственного желания что-то сотворить? Важно тут не вдаваться в противоположную крайность – вульгарный материализм, согласно которому вся наша сознательная деятельность на все 100% определяется биологической структурой нашего организма (как следствие, для свободной деятельности просто не остается места). Следует еще учитывать, что человек материально существует не только как органическое тело, но и как совокупность общественных отношений. Только во взаимодействии с другими людьми он выявляет свою человеческую природу, отрицая в себе животное и создавая таким образом свое неорганическое тело.

Возникает аргумент: почему же в действительности случаются состояния, при которых творить крайне сложно – «процесс не идет, хоть убей...». Да, объективные предпосылки для

этого существуют: психологическая рассеянность, привычка лениться при определенных обстоятельствах... Причиной тому служит не только сознательная пассивность человека, но и состояние всего общества, которое сегодня организовано таким образом, чтобы каждый трудился как можно меньше (имеется в виду свободный труд, а не любая работа)... Но придерживаясь темы исследования, хочется сказать, что уже только сама мысль о неподвластности творчества рациональному пониманию и контролю, действует в человеке как устойчивый стереотип, своего рода рефлекс, который выступает большой помехой на пути творчества. И преодоление его не может быть, в свою очередь, простой переменной позиции, мнения – это должна быть деятельность, действие по контуру целевого объекта, а не вербально сформулированная идея. И хочется сказать, что залогом успеха в организации такой деятельности является не только «личная волевая борьба с привычкой», а и преобразование всего общества в такое состояние, при котором бы только творческий труд являлся условием становления человека как личности. Ведь гораздо сложнее победить в себе то, что вокруг принято (пускай негласно) за общественный идеал. И наоборот, когда все общество объединено единой целью – личный успех становится вопросом времени.

СЕКЦІЯ № 20. ГЕНДЕРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: «ГЕНДЕРНИЙ КОМПОНЕНТ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ»

Куратор секції: к. філос. н., доц. Стребкова Ю. В.

Секретар: Трикоз Анжеліка

Муратова Анна Василівна

6 курс, Факультет Соціології та права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Стребкова Ю.В., к. філос. н., доц.

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Терміни та визначення. Публічна політика (public policy) – узгоджує публічні інтереси зацікавлених сторін, спрямована на досягнення суспільно значимих цілей та вирішує суспільно важливі задачі. Тобто завданням публічної політики є не так званий «державний інтерес», «корпоративний інтерес», «приватний інтерес», а суспільний інтерес та створення механізму задля його забезпечення.

Публічну політику можна представити як програму дій, спрямовану на розв'язання певної проблеми чи комплексу проблем, досягнення поставленої

мети тощо. Леслі А. Пал визначає публічну політику як "напрямок дії або утримання від неї, обрані органами управління для розв'язання якоїсь проблеми або комплексу проблем". [0] Інші відомі автори — Карл Паттон і Девід Савіцкі — розглядають публічну політику в сукупності з плануванням і створенням комплексних програм розв'язання суспільно значущих проблем. [2]

Постановка задачі. Для досягнення та впровадження суспільно-важливих завдань використовуються реформи, що є найбільш поширеним засобом розвитку. Вони розробляються і поетапно впроваджуються у різні сфери суспільного життя. Але якщо розглянути реформи в загальному вигляді, то можна зробити висновок, що вони є не що інше, як взаємопов'язана сукупність різноманітних за масштабами та складністю проектів: соціальних, організаційних, технічних, інноваційних та інвестиційних. Управління проектами в такому розумінні є невід'ємною функцією держави та її органів, а подекуди – і головним їх завданням.

Управління проектами в публічній сфері – це управління проектами і програми, що направлені на реформування державного управління. У програмах такого типу суб'єктами виступають органи влади і державні організації, яким за результатами програми зобов'язуються нові норми, внаслідок чого очікується покращення положення громадян, як кінцевих бенефіціарів програми. Цілі державної програми формулюються саме в термінах покращення положення громадян. [3]

Для покращення роботи було здійснено випуск нового додатку до PMBOK Guide 2004 для державних органів, що здійснюють організацію управління національними проектами та програмами - *The Government Extension to the PMBOK® Guide*. Нове видання деталізує та розширює ключові питання і процеси управління проектами; пропонує визначення термінів, опис основних середовищ, в яких функціонують державні проекти; надає ретельну картину життєвого циклу державної програми.

Менеджмент проектів застосовується у всьому світі як інструмент забезпечення успіху будь-якого виду діяльності, тому що це – методологія оптимізації ресурсів і часу, технологія визначення та попередження ризиків, що є найактуальнішим питанням сучасної світової

економіки. Основу системи управління проектами в публічній сфері мають складати високопрофесійні кадри, здатні здійснювати випереджальне, науково обґрунтоване управління, орієнтоване на забезпечення стабільного результату.

Отже, подальші дослідження вимагають вивчення природи, сутності та закономірності державного і проектного менеджменту, а практика - уміння враховувати ризики і принципи публічного управління та ухвалювати ефективні управлінські рішення. І що особливо актуально, оволодівши системними знаннями, слід брати активну участь у розробці різноманітних стратегій, реалізації конкретних програм, економічних та інституційних реформ.

Список використаних джерел:

1. "The Public Sector Reform Movement: Mapping the Global Policy Network," (co-authored with Derek Ireland) International Journal of Public Administration 32 (2009): 621-657.
2. Patton, Carl V. And David Sawicki, Basic Methods of Policy Analysis and Planning - Englewood Cliffs, Prentice Hall, 1986
3. Безверхнюк Т.М., Котова Н.О., Попов С.А. Управління проектами в публічній сфері : навчальний посібник з грифом МОН. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2011. – 352 с.

Олешко Дар'я Олександрівна

6 курс, Факультет Соціології та Права, НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Стребкова Ю.В., к.філос.н., доц.

ВПРОВАДЖЕННЯ КОУЧ-ТЕХНОЛОГІЙ ДО СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Нині терміни «коучинг» та «коуч-технології» входять до понятійного апарату сучасної теорії менеджменту. Безліч консалтингових фірм пропонують консультації з коучингу й впроваджують його у компаніях як стиль управління. У світі технологія коучингу (coaching) є однією із найзатребуваніших у сфері менеджменту. Досвід європейських фахівців показує, що ця технологія є однією з найефективніших методів у менеджменті. [4, 5]

Отже, коучинг, як технологія управління розвитком персоналу стає все більш популярним у світовому бізнесі, зокрема і в нашій країні. Коучинг впроваджується для послаблення позицій досить поширеного нині директивного стилю керівництва. Відповідно, технологіями коучингу повинні володіти всі менеджери організації, а в ідеалі, всі її працівники. Коучинг виконує декілька завдань, які допомагають оптимізувати потенціал лідерів, але поняття коучинг потребує більш докладного розгляду.

В Україні коучинг тільки починає своє активне поширення і, на жаль, мало хто з керівників компаній чітко уявляє собі що це таке і навіщо він потрібний. Найчастіше коучинг вважають різновидом консультування, але це не зовсім так. Визначень коучинга існує багато. Більшість фахівців визначають його не як засіб безпосереднього навчання, а й як певну філософію, систему технологій і методів, спрямованих на постановку цілей і якнайшвидше їх досягнення. На думку Т. Гелвея, коучинг (коуч) - це розкриття потенціалу людини з метою максимального підвищення його ефективності. Коучинг не вчить, а допомагає вчитися. Натомість, Д. Уйтмор, один з ведучих бізнес-тренерів Великобританії, засновник популярної моделі коучингу GROW, трактує коучинг як «новий стиль управління людськими ресурсами, технології якого сприяють мобілізації внутрішніх можливостей і потенціалу працівників, постійному вдосконаленню професіоналізму та кваліфікації працівників, зростанню рівня їх

конкурентоспроможності, забезпечують розвиток компетентності, спонукають до інноваційного підходу у виробничому процесі»[1, с.160]. Е. Денисенко розуміє коучинг як індивідуальне тренування людини для досягнення значущих цілей, підвищення мобілізації внутрішнього потенціалу, розвиток необхідних здібностей та навичок, засвоєння провідних стратегій отримання результату. Цей метод навчання спрямований на розширення можливостей людини [2, с.52-53]. Коуч працює безпосередньо з людьми в інтересах вирішення поставленого перед ними завдання. Коучинг готових рішень не пропонує, але дає можливість співробітникам компанії знайти ці рішення самостійно, а також знайти найбільш ефективний спосіб втілення цих рішень у життя і необхідні для цього ресурси. Головною умовою ефективного коучингу є отримання власного оптимального варіанту вирішення поставленої проблеми. О.Марцінковська у своїй роботі зазначає, що коучинг як стиль менеджменту і відносин в цілому – це особливим чином організована взаємодія між менеджером і його підлеглими, яка передбачає визнання унікальності кожної людини, довіру до її здібностей, сприяння максимальному розкриттю її особистісних ресурсів і призводить до нового рівня відповідальності співробітників. [3, с.257].

Отже, дослідження змістовної сутності коучингу дозволяє визначити переваги використання коучингу в управлінні організацією: підвищення ефективності управління; розвиток персоналу; оптимізація системи корпоративного навчання; поліпшення якості життя співробітників; творча гнучкість і адаптація до змін.

Можна стверджувати, що коучинг – це не теорія, а перш за все, практика. Практика не складна в освоєнні, але при цьому досить ефективна. Потрібно зазначити, що на цьому перелік переваг коучингу не закінчується, це лише невелика його частина. Можна з впевненістю стверджувати також, що на сьогоднішній день коуч-технології є найефективнішими у системі управління персоналом, це могутній інструмент, що дозволяє домагатися поставлених цілей та вражаючих результатів.

Список використаних джерел:

1. Уитмор Дж. Coaching – новый стиль менеджмента и управления персоналом: практ. пособие / Дж. Уитмор: пер. с англ. – М.: Изд-во «Финансы и статистика», 2005. – 160 с.
2. Денисенко Е. Коучинг для менеджеров / Е. Денисенко // Отдел маркетинга. – 2004. – № 7–8. – С. 52–53.
3. Марцінковська О. Роль коучингу в розвитку персоналу/ Олександра Марцінковська, Наталія Фижик // Економічний аналіз. Випуск 8 : [збірник наукових праць] – Тернопіль: 2011 .Ч. 2. – С. 257-260
4. Marcia Ruben, Jan Schmuckler Coaching for Results: An Overview of Effective Tools/The 2003 Annual: Volume 2, by Jossey-Bass/Pfeiffer, San Francisco, CA.
5. Merrill C. Anderson, Candice Frankovelgia, Gina Hernez-Broome Creating Coaching Cultures: What Business Leaders Expect and Strategies to Get There/

Теплюк Ірина Миколаївна
ЗАМ-72, 6 курс, ФСП, НТУУ «КПІ»
Науковий керівник:
Стребкова Ю.В., к.філос.н., доц.

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ РЕАЛІЗАЦІ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

У ХХ столітті європейські та американські феміністки започаткували активний рух за права жінок, наслідки якого були відчутні на міжнародному рівні. Адже, якщо жінка може

вирішити проблеми в сім'ї, то вона може вирішити проблеми на належному рівні, які стосуються держави.

Держави вперше в історії не лише почали виявляти підтримку руху за права жінок, а й визнали необхідність досягнення справжньої рівності: рівності як у правах, так і у можливостях жінок і чоловіків. Однак, незважаючи на багатообіцяючі зміни в міжнародному праві та практиці, жінки з усього світу ще стикаються з повсякденною реальністю нехтування їхніми правами. Хоча можна сказати, що завдяки активній діяльності жіночих організацій та феміністичних рухів протягом останнього десятиліття права жінок стали більш окресленими. На нашу думку, завдання полягає в тому, щоб зробити жіночі права більш досяжними для конкретних жінок. Зауважимо, що залучення більшої кількості жінок у політику означає не скорочення кількості чоловіків у політиці, а побудову більш справедливого суспільства» [Посібник «Розширення прав та можливостей жінок з метою посилення політичних партій»; Програма розвитку ООН, Національний демократичний інститут].

Гендерним аналізом політичних процесів займаються ряд вітчизняних авторок: Т.Мельник, М.Скорик, О.Ярош та ін. Гендерну політику визначають як комплексну, цілеспрямовану діяльність держави, міжнародних та недержавних організацій щодо інтегрування гендерного підходу для ліквідації усіх форм дискримінації за ознакою статі в суспільстві. Особливу роль у становленні рівності статей відіграла Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW), прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 18 грудня 1979 р. Це була першим міжнародним юридичним документом, в якому забороняється дискримінація жінок. Вона має особливе значення для характеристики можливостей, які надаються міжнародним правом державам для гендерного реформування суспільства. Таким чином, вона є не просто окремим напрямком державної політики, а інтегруючим компонентом усіх складових напрямків політики держави, з урахуванням її впливу на представників різної статі. «Там, де жінки отримали освіту і мають широкі можливості, економіка більш ефективна і стійка. Там, де жінки краще представлені в органах влади, в суспільстві відзначається більше прагнення до миру і стабільності». [Пан Гі Мун, Генеральний Секретар ООН, Мережа громадського контролю за гендерною рівністю на парламентських виборах 2012 року, 2012.] Отже, вітчизняну гендерну політику варто розглядати зважаючи на те, що Україна є, другою країною за величиною на європейському континенті після Росії та найбільша країна, чия територія повністю лежить в Європі. Забезпечення гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок має важливе значення для досягнення миру і безпеки, захисту прав людини та сталого економічного та соціального розвитку.

Україна є учасницею всіх міжнародних конвенцій та ініціатив в галузі забезпечення гендерної рівності та має ряд відповідних законів, але забезпечення рівності між жінками та чоловіками є ще далеким від реальності в Україні. Жінки становлять менше 10 відсотків у новообраному парламенті України, що формує політичну культуру, в якій домінують чоловіки, та залишає Україну позаду європейських стандартів в цій області. [Гендерний моніторинг парламентських виборів 2012 року. – Луцьк : ВМА «Терен», 2012. – 68 с, висновки О.Ярош.]

В Україні створено правові механізми, прийнято ряд важливих рішень, спрямованих на впровадження гендерної рівності:

1. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 року, стаття 3 закріплює рівність чоловіків та жінок в усіх сферах життя. Цієї норми гендерної рівності торкаються також статті 21, 24, 51. Частина третю статті 24 Конституції України безпосередньо присвячено подоланню дискримінації щодо жінок.

2. Закон України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків» від 08.09.2005 року № 2866-IV

3. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15.10.2001 № 2789-III

4. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 22.03.2001 № 2334-III

5. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності й витратами, зумовленими народженням і похованням» від 11.01.2001 № 2213-III

6. Указ Президента України «Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» 26.07.2005 № 1135/2005

8. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III

9. Кримінальний кодекс України 05.04.2001 № 2341-III.

10. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 № 322-VIII.

Важливим кроком у формуванні гендерного законодавства стало прийняття Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» що набув чинності у 2006 році. Для регіональної гендерної політики важливим є Указ Президента «Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 26 липня 2005 року.

Отже, є підстава зробити висновок, що формування державної гендерної політики в Україні будується: по-перше, на основі міжнародних нормативно-правових актів, ратифікованих Україною, а по-друге, регулюється національними нормативно-правовими актами щодо рівноправності між жінками і чоловіками.

Та попри законодавче забезпечення ситуація у регіонах не є сприятливою для жінок: поширене насилля на гендерному ґрунті, низьке представництво жінок на вищих шаблях влади та у бізнесі. На нашу думку, для встановлення реальної гендерної рівності у регіонах слід зосередитись на розгляді наступних чинників:

Стереотипи масової свідомості, які й досі розглядають жінку як слабку у порівнянні з чоловіком істоту, яка є другорядною в суспільному, політичному та економічному житті, чоловіча ідеологія є породженням тоталітарної системи, але виховання спроможне змінити гендерну ментальність.

Кризова економічна ситуація (і особливо безробіття, яке часто штовхає жінок на заробітчанство, що нерідко призводить до продажу жінок та подальшої сексуальної експлуатації) та переважаючий на ринку праці попит на працівників-чоловіків, а не жінок.

Слаборозвинуте громадянське суспільство, у тому числі пасивність жіночих організацій та окремих жінок у відстоюванні своїх законних прав та свобод.

Слабкість національного механізму щодо забезпечення рівних прав і можливостей сільських жінок і чоловіків.

Ситуація в сьогоденній Україні потребує створення і реалізації державної програми подолання гендерної нерівності, адже зміни у становищі жінок в Україні можливі лише за умови послідовної державної гендерної політики. Нещодавно, а саме 4 березня 2013 року українські та міжнародні експерти обговорили ключові питання щодо рівності жінок і чоловіків під час круглого столу, спільно організованого Національною академією державного управління при Президентові України та Представництвом Організації Об'єднаних Націй в Україні. Сподіватимемось, що зазначені аспекти допоможуть привернути увагу до цієї проблеми багатьох громадян і державних чиновників у різних областях України.

